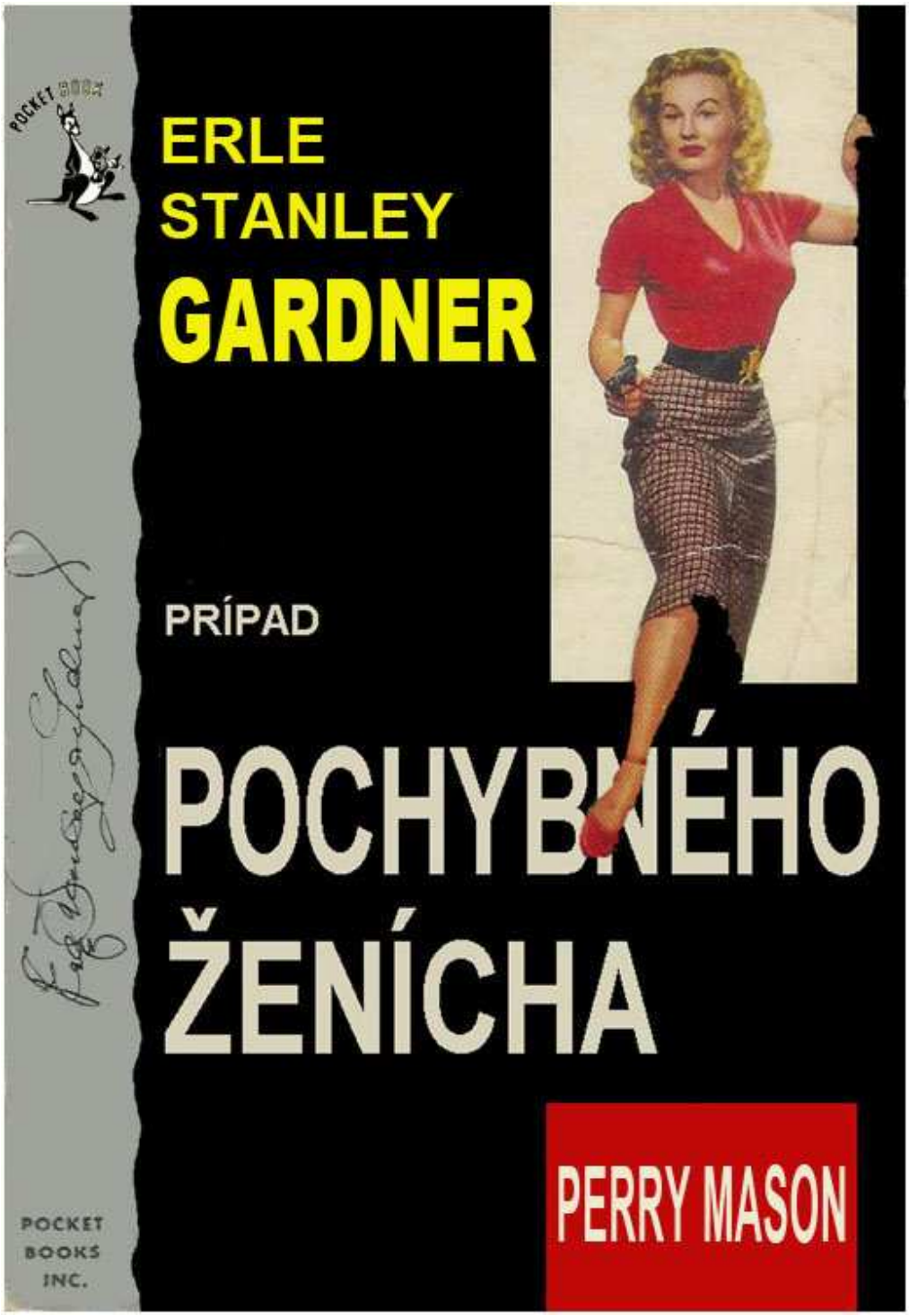

POCKET BOOK
ERLE
STANLEY
GARDNER
PRÍPAD
POCHYBNÉHO
ŽENÍCHA
PERRY MASON
POCKET
BOOKS
INC.

PERRY
MASON

ERLE S.
GARDNER

Preložil
ALFONZ BEDNÁR

Copyright 1949 by Erle S. Gardner
Translation © Alfonz Bednár 1971
Digitalizácia: MimoI

PRÍPAD POCHYBNÉHO ŽENÍCHA

Pani Frances G. Leeovej,
kapitánke štátnej polície v New Hampshire
a jednej z mála žien, ktoré vždy nútili
Perryho Masona myslieť.

P R E D S L O V

Túto knihu som napísal v dosť neobvyklých okolnostiach. Poslednú jej časť som diktoval, kým som bol v Bostone ako účastník seminára o vyšetrovaní vrážd na oddelení súdneho lekárstva Harvardovej lekárskej fakulty.

Už dávnejšie som počul o tých seminároch, ktoré sa konajú pod záštitou pani Frances G. Leeovej z New Hampshiru (kapitánky newhampshirskej štátnej polície). O pozvánky na seminár je v policajných kruhoch taký záujem ako o ponuky do Hollywoodu medzi dievčatami, ktoré túžia po hereckej kariére.

Hoci som už toľko počul o tých seminároch, sotva som bol pripravený na to, čo som tam našiel.

Inštruktori pod vedením doktora Alana R. Moritza sú nielen bystrí, ale aj praktickí ľudia, ktorí každodenne v odhaľovaní zločinov dosahujú priam úžasné úspechy Oddelenie spolupracuje aj s bostonskou mestskou políciou, aj s massachussetskou štátnou políciou. Má k dispozícii každú vymoženosť, je mu dostupný každý výdobytok vedeckej práce a má aj expertov.

Doktor Robert P. Brittain z glasgowskej univerzity, doktor medicíny, kriminológ a advokát, bol nielen žriedlom informácií, pokiaľ ide o praktickú detektívnu prácu na našej strane mora, ale bol schopný poskytnúť aj najnovšie informácie o britských a európskych policajných metódach odhaľovania zločinu Z poznámok, ktoré som počul, ako aj z vlastného pozorovania si mimochodom uvedomujem, že doktor Brittain svojou prítomnosťou a osobnými prednosťami na tomto seminári mimoriadne prispel k medzinárodnému dorozumeniu a priateľstvu a od nemenšej autority ako od samej kapitánky Leeovej sa dozvedám, že to tak bolo po celý jeho pobyt v našej krajine.

Materiál a metódy demonštrované na tomto seminári boli v mnohých prípadoch roky pred metódami teraz dostupnými záujemcovi, ktorý sa musí spoliehať práve len na najmodernejšie diela súdneho lekárstva a toxikológie.

V pozadí tohto všetkého je duša všetkého kapitánka Frances G. Leeová. Neverím, že by si bola vo svojom živote nepovšimla nejaký detail. Kapitánka Leeová zrekonštruovala v malej mierke [jedna stopa k jednému palcu] niekoľko z najohromujúcejších zločinov, s ktorými polícia prišla do styku. Detail týchto modelov je celkom neuveriteľný. Ak ukáže štátneho kavaleristu, ako drží zápisník a ceruzu, môžete si byt istí, že ceruza, možno veľkosti polovice špáradla, je pravá ceruza obsahujúca pravú tuhu a že poznámky v tom miniatúrnom zápisníku, asi veľkosti ľudského nechta na palci, v skutočnosti boli napísané tou ceruzou.

Nedá sa očakávať, že členovia ročníka budú schopní riešiť všetky tieto zločiny. Nie sú to „romány s tajomstvom“. Nie sú ako tie fotografické zločiny, uverejňované v niektorých magazínoch, kde sa od čitateľa žiada riešenie Toto sú modely používané na rozvíjanie a na skúšanie pozorovacích schopností a sústredenia zo strany študentov. Od nich sa očakáva, aby upozornili na významné stopy, ktoré povedú k správnemu riešeniu, ak ich prebádajú. Od pozorovateľov sa očakáva, aby si všimli a zapamätali všetko, čo súvisí so zločinmi, ktoré im „pridelili“.

Oni potom o týchto zločinoch podávajú hlásenia, uvádzajú svoje dedukcie a konštatujú, čo sa malo vykonal, aby sa dospelo k správnemu riešeniu Nie všetky z týchto smrteľných prípadov sú vraždy. Niektoré z nich bývajú aj samovraždy.

Nemožno ich študovať povrchne; ani ich nemožno riešiť ľahko. Uvádzam tieto fakty preto, lebo keď študenti podávali hlásenia o svojich pridelených úlohách, mal som príležitosť pozorovať policajného ducha pri práci.

Teraz som dokonale ochotný pripustiť, že na tom seminári sa zúčastnili vybraní chlapi. Účasť je obmedzená na menej než štyriadvadsat študentov, takže výučba sa môže zamerať prísne individuálne a v krátkom časovom úseku možno prebrať množstvo látky. Ale i tak patria títo chlapi k najvyšším typom policajného pracovníka, ktoré sa v našej krajine rozvíjajú pozoruhodne početne.

Ťažko uveriť, že každá skupina policajných pracovníkov, podávajúca hlásenia jedna za druhou, by mohla byť taká aktívna, ako som u tých chlapov videl. Vedeli, čo hľadať, vedeli, kde a ako sa dívať, a keď niečo významného našli, boli schopní zhodnotiť dôvod a pokročiť vo výklade. A tie vraždy boli väčšinou vymyslené s diabolskou genialitou, ktorá by bola v prvých minútach i príslovečnej „fiškálskej hlave“ zahmlila mozog.

My spisovatelia radi zaznamenávame dobrodružstvá jednotlivých vynikajúcich detektívov, ktorí sa obyčajne vykresľujú ako mysliace kruhy okolo polície. Ale ja som teraz presvedčený o jednej veci. Nezamýšľam vo svojich knihách uviesť na scénu ani jedného z absolventov pani Leeovej. Taký policajný pracovník by nielenže vyriešil zločin rovnako rýchle ako hrdina, ale mohol by aj o sto strán predbehnúť dej.

Obdivuhodnú prácu robí kapitánka Leeová. je to pokroková práca, pretože jadro vysoko vyškolených, výkonných chlapov zas môže školiť iných a svojou príkladnou prácou inšpiruje ostatných k vyššej výkonnosti.

Informácie, ktoré som nadobudol na tomto seminári, sú pre mňa neoceniteľné. Ľudia, s ktorými som sa tam zoznámil, sú intelektuálnou inšpiráciou, a ja sa chcem pri tejto príležitosti poďakovať policajným pracovníkom za to, že tam ohromne zdvorilo so mnou zaobchodili: pokiaľ ide o ich povolanie, bol som radový outsider, a ako viem, jediný laik, ktorého kedy pozvali, aby sa zúčastnil na jednom z týchto kurzov.

Kapitánke Leeovej som venoval túto knihu do istej miery ako výraz svojej úcty a obdivu k jej spôsobom, s ktorými jej duch, pracujúci s dokonalou presnosťou železničných hodín, uviedol do života všestranný plán školenia, napomáhajúceho vytvoriť schopného štátopolicajného pracovníka práve tak, ako odborníka lekára alebo právnika. Týmto jej vyjadrujem svoju hlbokú úctu, svoj najhlbší obdiv a svoju stálu vďaku

Ridgfield, Connecticut *ERLE STANLEY GARDNER*
1. novembra 1948

1

Noc zmenila mrakodrapy veľkomesta z tvrdých oceľových a betónových šácht na fantastické prsty, vyleptané do svetla.

Budovy, čo bolo vidieť z kancelárie Perryho Masona, kde-tu ukazovali obdĺžniky vysvietených okien, ale väčšinou ich osvetľovali iba svetlá pouličných lámp.

Perry Mason, ustatý po ťažkom dni na súde, zhasol svetlá vo svojej kancelárii a vystrel sa vo veľkom kresle, čo stálo naproti písaciemu stolu. Najprv chcel dožičiť odpočinku iba očiam, ktoré ustali, keď sa sústreďovali na drobnú tlač právnických príručiek, ale únava ho premohla a upadol do príjemných driemot.

Z ulice a z uličky prúdilo dosť svetla, aby bolo vidieť požiarne schody za Masonovým oknom, písací stôl, založený otvorenými právnickými príručkami, nehybnú postavu v obrovskom, tuho vypchatom koženom kresle, kde Mason presviedčal nervóznych klientov, aby sa uvoľnili a vyliali mu svoje útrapy.

Deň bol horúci, ale ešte dula búrka a popri odchýlenom okne zavievali zablúdené závany vetra, krúžiace okolo budovy.

Mason sa nepokojne pohýbal, akoby ním trhla podvedomá spomienka na hŕbu práce na písacom stole a nevyhnutnosť sformovať si názor na ťažký právnický prípad, ktorý ho čaká zajtra.

Z temného ticha nad Masonovým oknom na požiarnych schodoch sa ozval zvuk jemného pohybu, nato pekne obutá, pôvabná ženská noha nahmatala dolný železný schod. O chvíľu za ňou zostúpila druhá noha.

Pomaly, opatrne po požiarnych schodoch zostupovala mladá žena, hlavu mala v úrovni odpočívadla hornej kancelárie.

V hornej kancelárii sa so šťukotom zažali lampy. Do tmy vyslal žiaru štvoruholník svetla.

Mason sa pohol v spánku, nezrozumiteľne zahundral a nepokojnú ruku si prehodil cez bočné operadlo.

Bolo vidieť tieň, keď sa postava pohla od vysvieteného vrchného okna.

Dievča na požiarnych schodoch ešte rýchle zostúpilo o dva stupne, zrejme chcelo zísť na odpočívadlo pred oknom Masonovej kancelárie.

Zrazu, keď Mason opäť pohol rukou, dievča na požiarnych schodoch zbadalo pohyb a v úžase zmeravelo.

Závan vetra od uličky jej zavlnil sukňou a ona inštinktívne spustila pravú ruku, prichytila si dvíhajúce sa šaty.

Svetlo, ktoré ta prúdilo z ulice, odrazilo sa od lesklého kovu.

Mason sa vystrel v kresle.

Dievča na požiarnych schodoch sa obrátilo, začalo vystupovať, nato zastalo, zrejme sa bálo prejsť kvádrami svetla, vychádzajúceho z okna kancelárie nad Masonovou kanceláriou. Vietor sa zrýchlil. V diaľke zlovestne zadunel hrom.

Mason zívol, pretrel si oči, pozrel dohora, nato sa strhol a neuveriteľne zbystril pozornosť, keď videl nohy dievčaťa a trepotajúcu sukňu.

Vykĺzol z kresla rýchlym, hladkým pohybom, prešiel okolo písacieho stola k oknu, pozrel dohora a povedal: „Len poďte...!“

Dievča na požiarnych schodoch si výstražne pritislo prst na ústa.

Mason sa zamračil „Čo to má byť...?“

V záchvate netrpezlivosti zavrtela hlavou, rozkazovačne kývla rukou, aby mlčal, zápasila so sukňou.

Mason na ňu zakýval.

Zaváhala.

Mason jednou nohou vykročil z okna kancelárie.

Zacítila, že ten pohyb je nebezpečný. Pustila sa pomaly po požiarnych schodoch. Pravou rukou spravila rýchly, vrtký pohyb. Kovový predmet zachytil svetelné lúče a na okamih sa zaligotal. Opäť začala zápasiť so sukňou.

„Naozaj, videli ste zadarmo predstavenie," povedala so smiechom, takmer šeptala.

„Videl som," povedal Mason. „Poďte ďalej!"

Len čo si povedala, že je nevyhnutné vzdať sa, bola dosť poddajná. Preložila nohu ponad obločnicu, ľahko sa zvrtla a skočila do kancelárie.

Mason prešiel k vypínaču.

„Prosím, nezažíhajte!" povedala pokojne modulovaným hlasom. „Prečo?"

„Radšej by som bola, keby ste nezažali. Mohlo by to byť — mohlo by to byť nebezpečné." „Pre koho?" spýtal sa Mason

„Pre mňa," povedala a po chvíľke dodala, „pre vás."

Mason si prezrel postavu vytvárajúcu na pozadí svetla z okna siluetu. „Nevyzeráte, akoby ste sa museli pri svetle niečoho báť."

Melodicky sa zasmiala. „Len aby ste to vedeli. Ako dlho tu už sedíte?"

„Asi tak hodinu, ale spal som."

„Zobudili ste sa v kritickej chvíli," zasmiala sa. „Ten vietor ma prichytil, ani som netušila."

„To som si uvedomil," povedal Mason. „Čo ste to mali v pravej ruke?"

„Plnú ruku sukne."

„Niečo kovového."

„Ach to," povedala a zasmiala sa. „Baterku." „A čo sa s ňou stalo?" „Vypadla mi z ruky."

„Ste si istá. že to nebola pištoľa?" spýtal sa Mason. „Ale, pán Mason, to je absurdné!" „Vy poznáte moje meno?"

Ukázala na zrnité sklo na dverách kancelárie, osvetlené zvonku svetlom z chodby. „Máte ho cez celé dvere a ja viem čítať odzadu.“

„Beztak si myslím, že to bola pištoľa. Čo ste s ňou spravili?“

„Nemala som pištoľu. A to, čo ste videli, vypadlo mi z ruky a zletelo dole do uličky.“

„Prečo tomu mám veriť?“ spýtal sa Mason a opatrne sa k nej približoval.

Zdvihla ruky a povedala: „Dobre, zrejme si iné nezaslúžim.“

Mason k nej rýchle pristúpil. Ruky mu pochodili po jej tele.

Chvíľku, pri prvých dotykoch, uhýbala, potom stála meravo a pokojne.

„Je potrebné, aby som *toto* podstúpila?“ spýtala sa.

„Myslím, že je,“ povedal Mason. „Nehýbte sa!“

„Cieľom tejto prehliadky, pán Mason, je objaviť zbraň!“

„Správne,“ povedal Mason. „*Ja* som nezavinil, že táto prehliadka je potrebná. Bude dostatočne dôkladná, aby som sa postaral o svoju ochranu.“

Cítil, ako jej tuhnú svaly, ale nevypovedala ani jedno slovo, nespravila ani jeden pohyb.

„Hotovo?“ spýtala sa chladne, keď Mason spustil ruky.

Prikývol.

Spustila ruky. Vo svetle z ulice bolo vidieť tvrdú črtu okolo úst; prešla ku kreslu, sadla si a z kabelky vytiahla puzdro na cigarety. „Také veci nemám rada.“

„Ja zas nemám rád, keď ženy na mňa strieľajú,“ povedal Mason. „Vy ste *mali* pištoľu, viete. Pravdepodobne ste ju odhodili do uličky.“

„Prečo ju nebežíte dole pohľadať, pán Mason?“

„Myslím, že viem spraviť aj niečo lepšieho. Môžem požiadať políciu, aby to tam prezrela.“

Opovržlivo sa zasmiala. „Z toho by vznikla pekná senzácia. V duchu už vidím titulky: VYNIKAJÚCI ADVOKÁT ZAVOLAL POLÍCIU, ABY VYPÁTRALA, ČI V ULIČKE POD JEHO OKNOM NIE JE REVOLVER.“

Mason si ju zamyslene prezrel. Keď škrtla zápalkou, uvidel v svetle ovál krásnej tváre. Ruka, ktorá držala zápalku, sa nechvela.

„A potom,“ pokračovala, oči jej blýskali sardonickým humorom, „by nasledovala dosť humoristická správa: ADVOKÁT ODMIETOL POSKYTNÚŤ AKÝKOĽVEK VÝKLAD, KEĎ POLÍCIA NEMOHLA NÁJSŤ ZBRAŇ. -SKÚŠAL PERRY MASON ŽONGLÉRSKE KÚSKY S REVOLVEROM, KEĎ MU ZBRAŇ VYPADLA Z RUKY A ZLETELA DO ULIČKY, A ČI SKÚŠAL, AKO ODZBROJIŤ KLIENTOV? To by bola správa.“

„A prečo myslíte, že neposkytnem nijaký výklad?“ spýtal sa Mason

„Myslím, že neposkytnete,“ povedala. „To by vás trochu kompromitovalo, nemyslíte?“ „Naozaj?“

„Vidieť ženu na požiarnych schodoch, donútiť ju, aby vám vošla do kancelárie, obžalovať ju z nosenia zbrane, všetko bez dôvodu... To by malo za následok, že by vás bolo možné zažalovať za nactiutŕhanie, nemyslíte?“

„Nemyslím,“ povedal Mason. „Napokon vidíte, že by som to mohol zvaliť na vlamača, ktorý mi práve chcel vojsť do kancelárie po požiarnych schodoch a...“

„Vojsť k *vám* do kancelárie!“ skočila mu opovržlivo do reči.

„Nechceli ste?“

„Pravdaže nie.“

„Obávam sa, že mám priveľa práce,“ povedal Mason, „aby som práve teraz mohol mrhať s vami čas. Ak mi nemôžete dať primerané vysvetlenie, budem musieť zdvihnúť tamten telefón a požiadať políciu, aby prišla sem.“

„Nová stránka vo vašom opise,“ povedala. „Perry Mason volá políciu.“

Usmial sa pri tej myšlienke. „Pripúšťam, že by to bolo trochu neobvyklé. A čo ak poskytnete vysvetlenie?“

„Nepokorila som sa dnes už dosť?“ spýtala sa. „Musela som tam stáť, kým ste...“

„Hľadal som zbraň, to viete.“

„To bol celý váš záujem pri lom úsilí?“ „Áno.“

„Tak to ste ešte väčšmi stroj, než som si myslela,“ vybuchla.

„No, budete si to musieť zrátať sama.“ Mason sa pohol k telefónu. „Počkajte!“ povedala náhle. Advokát sa obrátil.

Hlboko si potiahla z cigarety, vydýchla zvyšok dymu a potom zlovestne pritisla ohorok v popolníku. „Dobre,“ povedala, „vyhrali ste.“

„Čo som vyhral?“

„To vysvetlenie.“

„No tak vravte!“

„Som zamestnaná hore nad vami ako sekretárka.“ „Kto tam má kancelárie?“

„Garvinova banská výskumná a stavebná spoločnosť.“ „Hovoríte to dosť plynne,“ povedal Mason. „Mala by som. Pracujem tam.“

Advokát vzal telefónny zoznam, otvoril ho až na poslednej strane s poradím GA, prebehol po nej očami, až našiel Garvinovu banskú výskumnú a stavebnú spoločnosť, skontroloval si adresu prikývol a povedal: „Doteraz sa to zdá správne.“

„Môj zamestnávateľ,“ povedala, „ma požiadal, aby som sa večer ešte vrátila do práce. Upozornil ma, že možno príde veľmi neskoro. Povedal, že ide na večeru do spoločnosti, ale vraj musí ešte dokončiť akúsi prácu, len čo bude môcť z tej večere odísť. Zajtra chce odcestovať.“

„A preto ste sedeli na požiarnych schodoch a čakali ho?“

Usmiala sa. „Pán Mason naozaj to bolo až také zlé.“

„Čo tým myslíte?“

„Prišla som do kancelárie asi pred hodinou,“ povedala. „Čakala som, čakala a potom ma zunovalo tam len tak sedieť. Prečítala som si večerník a už som nevedela, čo robiť. Zhasla som svetlá a išla som si sadnúť na chvíľku na okno a polom, len tak zo zábavy, som si vyšla na požiarne schody a — no, tam to bolo všetko špinavé. Dotkla som sa zábradlia a strašne som si zašpinila ruku. Bolo to nepríjemné, lebo som musela zísť dole do práčovne a umyť sa.

Ale keď som bola vonku, bolo to — no, bolo dosť romantické a vzrušujúce dívať sa odtiaľ na mesto a myslieť na všetky tie úzkosti, na všetky tragédie, na všetky nádeje — a vtom v zámke zaštrkotal kľúč a dvere sa otvorili. Predpokladala som, pravda, že je to môj šéf, a rozmýšľala som, ako vysvetlím, že som vonku na tmavých požiarnych schodoch.

A nato sa zažalo svetlo a *ja som videla, že je to jeho žena!*

Nevedela som, čo chce. Nevedela som, či ta prišla na to, aby ma prichytila, či si myslí, že — no, vedela som, ako by som sa *ja* cítila v takých okolnostiach.“

„No len pokračujte!“ povedal Mason.

„Tak,“ povedala, „temer inštinktívne som zišla nadol o dva-tri schody, aby som sa dostala z jej dohľadu... Ešte vždy som videla do kancelárie. Myslím, len prirodzená zvedavosť ma nútila pozorovať a dívať sa, čo tam robí. No nato prešla k oknu a ja som sa musela pustiť dolu požiarnymi schodmi.“

„A vietor vám zdvihol sukňu.“

Usmiala sa. „A vy ste mali výhodné postavenie, pán Mason.“

„Mal som,“ pripustil Mason a dodal, „a vy ste inštinktívne siahli rukou nadol, aby ste si sukňu pridržali.“

„To by som povedala! Ten vietor ma dosť zamestnal.“ „A ruka držala pištoľu,“ povedal Mason. „Baterku,“ opravila ho.

„Správne,“ povedal Mason. „Budem gentleman a vaše slovo mi postačí. Bola to baterka. A teraz, ak mi v ďalších piatich sekundách nedáte uspokojivé vysvetlenie, načo vám bola tá baterka... Nijaké vykrúcačky pred obecenstvom, prosím... Máte už tri sekundy — dve sekundy — jednu sekundu — mrzí ma to.“

Zahryzla sa do pery a povedala: „Tú baterku, viete, som si vzala so sebou, aby som si mohla posvietiť, keď pôjdem na parkovisko po auto. Ja — no, viete, neočakávala som, že šéf ma odprevadí k autu, a žena sa nerada poneviera sama neskoro v noci po odľahlom parkovisku Napokon, pán Mason, viete, stáva sa všeličo.“

„A tak ste si vzali baterku so sebou, keď ste vyšli von na požiarne schody.“

„Hoci sa to zdá čudné, presne to som spravila. Bola na písacom stole a vzala som si ju, keď som išla von. Vonku bolo tma!“

„To je v poriadku,“ povedal Mason. „Tak, ak ma teraz vezmete nadol a ukážete mi to auto, ktoré tam máte zaparkované, to mi celkom postačí.“

„Rada,“ povedala a pôvabne vstala z kresla, „budem len *veľmi* rada, pán Mason. A môžete si skontrolovať poznávaciu značku, vodičský preukaz a potvrdenie vlastníctva na volante a to, myslím, bude záver veľmi zaujímavého stretnutia, však?“

„Určite,“ povedal Mason. „Bolo mi potešením aj v týchto neobvyklých okolnostiach. Ale ešte nepoznám vaše meno.“

„Dozviete sa ho,“ povedala, „keď uvidíte registráciu na aute.“

„Radšej by som ho najprv počul od vás.“ „Virginia Colfaxová.“ „Slečna či pani?“ „Slečna.“

„Poďme!“ povedal jej.

Mason prešiel k dverám, otvoril ich a postavil sa bokom, aby dievča mohlo vyjsť. Obzrela sa na neho s priateľským úsmevom a spolu sa pustili po chodbe.

Keď išli popri kancelárii Paula Drakea neďaleko výťahu, s vysvietenými oknami a s tabuľkou DRAKEOVA DETEKTÍVNA AGENTÚRA na dverách, dievča spravilo grimasu a povedalo: „Tento podnik sa mi *nepáči!*“

„Prečo?“ spýtal sa Mason.

„Od detektívov mi naskakuje husia koža. Nerada si dávam zasahovať do súkromných vecí.“

Mason stisol na výťahu gombičku, čakal na domovníka, kým vyjde v kabíne hore, a povedal: „Drakea všestranne zamestnávam. Je to naozaj veľmi poriadny podnik — práve tak ako hociktorý iný. Ak sa s ním zoznámite, stratí romantiku a lesk. Stane sa z neho samozrejmá vec. Občas si myslím, že Paula Drakea to dokonale nudí.“

„To by som si myslela.“ povedala sarkasticky.

Výťah sa zastavil. Domovník prikývol. Mason chytil dievča pod pazuchu, keď ju viedol do výťahu, a povedal: „Budete sa musieť podpísať na zoznam, keď budete vychádzať z budovy.“

Usmiala sa na neho. „Obávam sa, pán Mason, že sa mýlite. Pretože Drakeova detektívna agentúra je otvorená celú noc ľudia čo chodia do tej kancelárie, nemusia sa podpisovať na zoznam.“

„Ó, vy ste boli *tam?*“ spýtal sa Mason.

V smiechu jej zaznela dobromyseľná irónia. „Pravdaže. Kde myslíte, že som bola Hlúposť!“

„Máme dohodu, že ľudia, čo chodia do Drakeovej detektívnej agentúry nemusia sa podpisovať,“ vysvetlil domovník. „Tam majú otvorené štyriadvadsať hodín denne, viete.“

Mason poznačil čas svojho odchodu, povedal Virginii Colfaxovej: „Naozaj máte bystrú hlavičku, pohotový vtip a hybký jazyk.“

„Ďakujem,“ povedala chladne.

Výťah zastal v hale na prízemí. Vybehla von, tvárila sa povýšene a Mason išiel za ňou.

Pri bráne na chvíľku zastala, do vlasov sa jej zapieral vietor, predzvesť blízkeho lejaka, odvieval jej ich od uší. Búrka bola už badateľne bližšie a občasný rachot hromu v intervaloch prehlušoval ruch mestskej ulice.

Zrazu sa obrátila a položila mu ruku na plece. „Rada by som vám ešte niečo povedala.“

„Čo?“ spýtal sa Mason.

„Povďačná som vám,“ povedala, „že ste boli pri všetkom taký slušný.“

Mason zdvihol obočie.

A pritom sa zahnala rukou a vyťala mu také mocné zaucho, že pleskot dlane pripútal pozornosť skupiny ľudí, ktorí sa o niekoľko dverí ďalej vynorili z baru.

Keď tam Mason chvíľu trápne stál, prebehla chodníkom, otvorila dvere čakajúceho taxíka a naskočila.

„Hej,“ skríkol Mason na taxikára, „zastavte!“ a pustil sa po chodníku.

Vtom chytil Masona za kabát chlap s býčím krkom, s postavou prístavného robotníka a v šatách podnikového vedúceho, šitých na mieru. „To teda nie, kamarát!“ riekol.

Mason sa k nemu zvrtol. „Pusťte ma!“

Chlap sa naklonil, pozrel na neho s úsmevom. „To, kamarát, nie je žiadna pipka, tá vás nechce.“

Taxík sa odlepil od chodníka a zaradil sa do prúdu.

Mason povedal zavalitému chlapovi: „Pusťte mi ten kabát, lebo vám rozbijem papuľu!“

Čosi mal v očiach, čo toho chlapa prinútilo, aby ustúpil: „No len počkajte, kamarát,“ povedal chlap, „uvidíte, že tá pani nechce...“

Mason sa obrátil k obrubníku, poobzeral sa po ulici za taxíkom. Nebolo vidieť ani jeden.

Znova sa obrátil k chlapiskovi. „Dobre,“ povedal a tvár mal bielu od hnevu, „zahrali ste hrdinu pred svojou spoločnosťou. Za dobrých starých univerzitných čias tak v sedemnástom roku, ste mohli byť veľkým boxerom. Ak vás to uspokojí, váš zásah zavinil množstvo právnych komplikácií, ktoré váš tupý rozum nepochopí. Practe sa mi s tou ohavnou tučnou papuľou z cesty, lebo vám do nej vrazím!“

Chlap, ohromený, ustúpil pred Masonovou zúrivosťou.

Advokát sa opovržlivo pretisol popri ňom, chcel sa vrátiť do kancelárie, no rozhodol sa ináč, obišiel roh budovy ku vchodu z uličky potom kráčal uličkou, išiel pomaly, pozorne hľadal, skúmal každú piaď dlažby.

Nebolo tam stopy ani po revolveri, ani po baterke.

Mason sa vrátil ku vchodu do administratívnej budovy, opäť sa podpísal na zoznam, vyšiel na svoje poschodie a vošiel do kancelárie Drakeovej detektívnej agentúry.

„Je tu Paul Drake?“ spýtal sa slečny v kancelárii.

Pokrútila hlavou.

„Mám pre neho prácu,“ povedal Mason. „Nech nie je okolo toho veľký šum! Povedzte mu to zajtra ráno! Rád by som vypátral niečo o pozadí Garvinovej banskej výskumnej a stavebnej spoločnosti. Rád by som vedel, či je tam zamestnané dievča menom Virginia Colfaxová, a rád by som vedel niečo o Garvinovi, ktorý ten podnik vedie. Povedzte Paulovi, aby tomu veľa času nevenoval, ale aby mi zistil to pozadie a oznámil mi, keď mi bude mať čo oznámiť!“

Dievča prikývlo. Mason prešiel chodbou do svojej kancelárie, a tam sa opäť venoval právnickému problému, pokúšal sa určiť či konštatovanie možno pokladať za celkom vonkajšie a neprípustné ako svedectvo nepriame, a či ho možno klasifikovať ako zložku *res gestae,* a v dôsledku toho za prístupné ako výnimku z pravidla o svedectve nepriamom.

V susedných budovách zhasínali svetlá, až ostatné administratívne budovy stemneli. Mason, zahrúžený do svojho problému, zbieral prípad za prípadom, v ktorých sa javila jemná deliaca čiara medzi svedectvami nepriamymi a *res gestae.*

Na jeho sústredenie doliehal hmlistý pokoj. Hoci oči mal zaujaté právnickými príručkami, dotieral na neho slabý, ale neznámy pach a pripomínal mu jeho votrelkyňu.

Nakoniec odhodil knihu a poobzeral sa. Na dlážke ležala vreckovka, zababraná špinou, ktorá asi pochádzala z požiarnych schodov.

Na vreckovke sa udržala vôňa akejsi zvláštnej voňavky; a pekne bolo na nej vyšité písmeno „V“.

2

Na druhý deň o desiatej hodine Perry Mason prišiel pred štátny najvyšší súd, sedel vzadu a po majstrovskom tridsaťminútovom odôvodňovaní, podopretom kapacitami, presvedčil vysoký tribunál, že konštatovanie, ktoré nižší súd prijal medzi dôkazy, je zložkou *res gestae*, a súd nato potvrdil rozsudok, ktorý predtým na nižšom súde vyniesli nad jedným z klientov Perryho Masona.

Mason odišiel taxíkom a krátko po jedenástej hodine otvoril dvere na svojej súkromnej kancelárii.

Della Streetová, jeho sekretárka, pozrela na neho od písacieho stola, usmiala sa na znak pozdravu a povedala: „Ako sa vám vodilo, šéf?“

„Výborne.“

„Gratulujem.“

„Ďakujem.“

„Vyzeráte ustatý.“

„Temer celú noc som bol hore.“

Della Streetová sa usmiala.

„Prečo sa usmievate?“ spýtal sa Mason.

„Nevideli ste náhodou noviny?“

„Áno, videl som ranné noviny a...“

„Myslím na včasné vydanie popoludňajších novín,“ povedala Della Streetová. „Mali by ste sa pozrieť na spoločenskú rubriku.“

„Prečo?“ spýtal sa.

Zdvihla oba ukazováky, šmykla jedným po druhom a povedala posmešne: „Hanba, hanba, šéf.“ „Čo je?“ spýtal sa.

Della Streetová mu položila na stôl zložené noviny. Na vnútornej strane v spoločenskej rubrike si Mason všimol označený odsek:

Ktorý vynikajúci advokát, ktorého meno sa stalo temer už príslovečným pre tajuplnú obratnosť pri obhajovaní ľudí obvinených zo zločinu, zdvihol včera večer rukavičku pred svojou administratívnou budovou? Kto bola tá záhadná raketová blondína ktorá ju odhodila a nechala ohromeného advokáta v úžase, keď naskočila do taxíka? Iste to bol niekto, o koho mal advokát aj iný než len obyčajný záujem, lebo len fyzický zásah neďaleko stojaceho človeka atletickej postavy prekazil advokátovi, aby neprebehol cez chodník a aby sa nepokúsil násilne vniknúť do auta a neoprávnene ho zadržať.

A čo tento advokát hľadal v uličke? Vyhodila tá blondína niečo z okna jeho kancelárie?

A tá osoba sa zdala *taká* príjemná, kým nedošlo k zauchu.

Tento švárny advokát je záhadou nejedného zlomeného srdca spomedzi roztúžených debutantiek, ktoré túžia, aby sa do nich zamiloval miesto toho, čo sa umára advokátskymi povinnosťami. A či tá jeho kancelária so schopnými zamestnancami sa zdá taká príťažlivá, že dáva prednosť pracovnému prostrediu pred prostredím spoločenských stykov?

V každom prípade istá mladá žena z tohto mesta dala najavo svoje dôrazné odmietnutie.

Ticho, ticho, pán M.!

Masonovi zbrunátnela tvár, keď si prečítal stĺpec. „Čert nech vezme toho hnusného snoriča!“ povedal. „Prečo noviny musia zamestnávať ľudí, aby snorili po kanáloch?“

„A po uličkách,“ povedala Della Streetová.

„A po uličkách,“ opravil sa Mason. „Ako, do čerta, získal tieto informácie?“

„Zabúdate, že ste teraz veľmi známy,“ povedala. „Kto to bol ten neznámy atletickej postavy?“

„Veľký sud loja,“ povedal Mason. „Mal som mu rozbiť papuľu. Akýsi chlap, čo sa ukazoval pred ženami, ktoré tam mal so

sebou. Chytil ma za kabát, keď som išiel okolo, a poskytol jej dosť času. aby sa stratila.“

„Kto to bol tá vaša priateľka?“

„Povedala že sa volá Virginia Colfaxová,“ povedal Mason. „Ak vec posudzujem podľa zákona pravdepodobnosti, tipoval by som jedna ku sto miliónom, že Colfaxová nie je jej ozajstné priezvisko, ale mám tušenie, že Virginia asi zodpovedá skutočnosti.“

S úškrnom vyrozprával Delle o invázii do svojej kancelárie v predošlý večer.

„A čo chcela?“

„Chcela sa dostať von. Mal som predovšetkým zavolať políciu.“

Della zdvihla obočie. „Zavolať políciu?“

„No,“ povedal Mason, „pripúšťam, že by to bolo vyzeralo dosť neprimerané,“ a nato zrazu hodil hlavou dozadu a schuti sa rozosmial. „Čertica akási,“ povedal, „naozaj ma prekabátila. Myslel som si, že ju vyprevadím k parkovisku, aby mi ukázala svoje auto.“

„A niečo v tom zabránilo?“

„Niečo celkom neočakávané, Della — jej pravá ruka.“ „Prečo?“

„Bola dosť bystrá, aby vedela, že okolostojaci budú sympatizovať so ženou, ktorá sa usiluje uniknúť prenasledujúcemu násilníkovi. Zrejme vedela, že ten taxík obyčajne čaká pred našou, budovou, a vedela, že na chodníku asi budú ľudia... Bolo to tak, že všetko jej prihrávalo. Mne — celkom nič.“

„Obávam sa.“ povedala mu Della Streetová, „že nie je bezpečné nechávať vás samotného tu v kancelárii. Povedala som vám, že rada prídem večer a pomôžem vám pri práci.“

„Nechcel som vás unúvať,“ povedal Mason. „Pracoval som veľmi dlho — no. akokoľvek, bolo to dobrodružstvo.“

Mason otvoril spodnú zásuvku na ľavej strane písacieho stola, vybral vreckovku, ktorú tam dievča nechalo.

„Ako si toto vysvetľujete, Della?“

Della Streetová pozrela na štvorček plátna. „Špinavá,“ povedala.

Mason prikývol. „Utrela si z rúk špinu z požiarnych schodov. Čím to vonia, Della?“

Della Streetová chytila medzi palec a ukazovák rožok vreckovky, štítivo ju zdvihla.

„No, no,“ povedala, „vaša návštevníčka používa drahú voňavku.“

„Aká je to?“

„Cirov *Surrender*, myslím.“

„Dúfam, že si to zapamätám,“ povedal Mason. „Čo nového v kancelárii, Della?“

„Vonku čaká akýsi pán Garvin,“ povedala Della Streetová. „Veľmi rád by vás navštívil. Má kancelárie v tejto istej budove na poschodí nad nami, vlastne — Garvinova banská, výskumná...“

„Áno, áno, viem,“ povedal Mason, „Garvinova banská, výskumná a stavebná spoločnosť.“

„Všimli ste si to meno na orientačnej tabuli?“ spýtala sa.

„Virginia Colfaxová,“ povedal Mason, „by mala byť sekretárkou a pracovať v tomto podniku. V každom prípade uveďte pána Garvina! Podívame sa, ako vyzerá! Je tu možnosť, že asi je to druhý bod trojuholníka.“

„Je to teda veľmi guľatý bod,“ povedala Della Strettová a zasmiala sa.

„Tučný?“

„Vypasený.“

„Koľko má rokov?“

„Asi štyridsať Dobre oblečený, vymanikúrovaný. Pravdepodobne zvyknutý dostať všetko, čo sa mu zažiada.“

„No, no! Pravdepodobne má vonkajší výzor prvého bodu v trojuholníku. Druhým by mohla byť žiarlivá žena a tretím tá blondína s páliacimi bridlicovosivými očami a — no, veď viete...“

„Myslím ‚ladnej postavy' je ten otrepaný výraz, na ktorý si chcete spomenúť,“ povedala Della Streetová, keď išla k dverám prijímacej kancelárie. „Uvediem pána Garvina.“

Garvin ostentatívne pozrel na hodinky, keď vošiel do kancelárie. „Myslel som, že už sem nikdy neprídete,“ povedal. „Čakám už dvadsať minút. Do čerta, na nikoho rád nečakám.“

„Tak sa zdá,“ povedal sucho Mason.

„Nehovorím o tomto prípade,“ povedal Garvin. „Myslím to všeobecne. Všimol som si, Mason, že viackrát ste prišli a odišli. Nikdy som nemyslel, že budem mať príležitosť požiadať vás o radu — ale už je to tak.“

„Sadnite si!“ povedal mu Mason. „V čom by som vám mohol pomôcť?“

Garvin pozrel na Dellu Streetovú.

„Ona tu ostane,“ povedal Mason. „Robí poznámky, zadeľuje mi čas a povinnosti.“

„Prišiel som s háklivou záležitosťou.“

„Ja sa špecializujem na háklivé záležitosti.“

„Nedávno som sa oženil s neobyčajne peknou ženou, Mason. Ja — no, dôležité je. aby sa tomu manželstvu nič nestalo.“

„Prečo by sa malo niečo stať vášmu manželstvu?“

„Sú v tom — komplikácie.“

„Povedzte mi to! Ako dlho ste ženatý?“

„Šesť týždňov,“ povedal Garvin trochu bojovne.

„Druhá žena?“ spýtal sa Mason.

„O to práve ide,“ povedal mu Garvin.

„No tak čujme!“ povedal Mason.

Garvin sa usadil vo vypchatom klientskom kresle, keď si najprv rozopäl dvojradový kabát. „Mason,“ povedal, „platia mexické rozvody?“

„Majú istú platnosť,“ povedal Mason. „To závisí od súdnej právomoci.“

„Akú platnosť?“

„No,“ povedal mu Mason, „všetky majú istú psychologickú platnosť.“

„Čo tým myslíte?“

„Technicky,“ povedal Mason, „keď muž má za sebou mexický rozvod a znova sa ožení, úrady *by mohli* proti tomu ostro zakročiť. V skutočnosti veľa proti tomu nepodnikajú, keď vysvitne, že muž konal s dobrým úmyslom, pretože keby podnikali, nemali by v krajine dosť väzníc, aby uväznili všetky osoby obvinené z dvojženstva. To by rozbilo rodiny každého druhu, rozrušilo rodinný život v štáte, a keby sa štát aj namáhal s usvedčovaním a vynakladal naň výdavky, sudca by obyčajne vyniesol podmienečný rozsudok.“

„Tak potom sú platné.“

„Platné do istej miery,“ povedal Mason s úsmevom. „Pravda, ak to chcete vedieť dôkladne, presne, vyžiadalo by si to preštudovanie. Kým to nie je všeobecne známe, mexická vláda nechce zo svojich pohraničných súdov vytvoriť smetisko našich rodinných ťažkostí. Už sa urobilo veľa na objasnenie situácií, ktoré existovali. Ale naše súdy nie sú nijako legálne zaviazané, aby rešpektovali platnosť mexických rozvodov.“

„Do čerta, Mason,“ povedal Garvin. „Obávam sa, že s tým bude galiba.“

„A čo,“ povedal Mason, „keby ste začali tak od samého začiatku a povedali mi, o čo vlastne ide?“

„Pred desiatimi rokmi som sa oženil s Ethel Carterovou,“ povedal Garvin. „Vtedy to bolo neobyčajne milé dievča.

Spomínam si, ako ma priam hypnotizovala — a hypnotizmus je to správne slovo, Mason, to nech vás nemýli! Ako vysvitlo, bola to osoba chladná, prefíkaná, intrigánska — no, nerád by som použil slovo, čo sa mi tlačí na jazyk, tu pred dámou," a Garvin sa poklonil k stolu Delly Streetovej.

„Láska prináša medzi ľudí to najlepšie," povedal Mason. „Keď láska pominie, často sa stane, že to najlepšie je už preč. Možno boli ťažkosti na oboch stranách."

Garvin zmenil polohu. „No," povedal, „to je sotva možné. Ale rád by som bol, Mason, keby ste si uvedomili, že teraz z nej ide hrôza."

„V akom zmysle?" spýtal sa Mason.

„Celkove," povedal Garvin. „Je to — no, je ako divá mačka. Poznáte to staré príslovie: ohrdená žena horšia ako peklo."

„Ako dlho ste rozvedení?"

„Myslím, že to nespôsobil rozvod," povedal Garvin. „Začalo sa to až vtedy, keď som sa znova oženil. Celkom zošalela od zúrivosti."

„Mimochodom," spýtal sa Mason, významne pozrel na Dellu Streetovú, „ako vyzerá vaša terajšia žena?"

„Krásna červenovláska, z modrých očí má tie najmodrejšie, Mason. Môžete sa dívať rovno do tých hĺbok. Pekná, jemná pleť, akú mávajú červenovlásky. Do čerta, je to krásavica! Je to skvost. Je to zázrak."

„Chápem," zamiešal sa Mason. „Kým sme pri ženách, nemáte náhodou medzi svojimi zamestnancami ženu asi triadvadsať, štyriadvadsaťročnú, dobrej postavy, elegantnú, štíhlu, dlhé nohy, plné prsia, plavé vlasy, živé oči...?"

„Medzi *svojimi* zamestnancami!" zvolal Garvin. „Bože dobrý, Mason, rozprávate, akoby to bola hollywoodska filmová herečka!"

„Vyzerá výborne," pripustil Mason.

Garvin pokrútil hlavou. „Nepoznám takú ženu.“

„Poznáte meno Colfaxová?“ spýtal sa Mason.

Garvin sa zamyslel. „Áno,“ povedal, „mal som raz obchodnú transakciu s človekom, ktorý sa volal Colfax, akúsi banskú transakciu. Už sa na to dobre nepamätám. Musím myslieť na mnohé veci. Ale chcel som vám rozprávať o svojej prvej žene.“

„Áno, pokračujte!“

„No,“ povedal Garvin, „rozviedli sme sa asi pred rokom. Bol to trochu zvláštny rozvod. Veľmi dobre sme spolu nevychádzali, a ja som — no, mal som iné záujmy, veľa som sa zdržiaval v klube, trochu som hrával poker, chodil som sa zabávať s priateľmi. Ale ani moja žena nesedávala doma, nehrala úlohu trpiteľky... Viete, Mason, dospeli sme k bodu, keď sme sa začali odcudzovať. Úprimne povedané, išla mi na nervy, a myslím aj ja jej. A keď došlo k rozvodu, neboli pritom nijaké scény, neprelievali sa slzy. Bola to iba jasná obchodná dohoda. Dal som jej v New Mexiku baňu, a to veľmi slušnú.“

„Nespísali ste formálnu dohodu o vlastníctve?“ spýtal sa Mason.

„Pripúšťam, že tu som sa dopustil drobnej chyby. Nespravil som nič formálne, ale Ethel v tomto zmysle bola vždy veľmi poriadna. Všetko sme predebatovali, dal som jej tú baňu a čakali sme, čo z toho bude. Ak sa to osvedčí, chystala sa to prebrať ako hotovú majetkovú podstatu; ak sa to neosvedčí, povedal som jej, že urobíme nejaké majetkové úpravy.“

„A osvedčilo sa to?“

„Myslím, bolo to v poriadku,“ povedal Garvin, „ale Ethel odišla do New Mexika, zostala začas pri bani a potom mi napísala, že ide do Nevady, aby si dala rozvod potvrdiť. Po čase som sa dozvedel, viac-menej z druhej ruky, že dala potvrdiť rozvod.“

„List od nej?“

„Od jedného z našich spoločných priateľov.“ „Odložili ste si ten list a list od ženy?“ „Na nešťastie nie.“ „Dala si potvrdiť rozvod v Rene?“ „Zrejme nie.“

„Povedzte mi, čo bolo ďalej!“

„Zoznámil som sa s Lorraine Evansovou.“ Tvár sa mu rozžiarila hlúpym úsmevom. „Nemôžem vám ani rozprávať o Lorrie, Mason. Bolo to tak, akoby som bol vrátil dozadu hodinové ručičky. Má všetko, čo som očakával, že nájdem u Ethel, len čo som sa s ňou oženil. Do čerta, ešte vždy nemôžem uveriť, že ma stretlo také šťastie.“

„Viem Je to skvost! Je to sen! Ale teraz poďme ďalej!“ povedal netrpezlivo Mason.

„Nikdy predtým som sa neotravoval s protokolmi, ale keď som sa s ňou zoznámil, chcel som si byť istý, že som slobodný, a tak som napísal do Rena a pokúšal som sa nájsť protokoly o rozvode svojej ženy, ale podľa všetkého tam nijaké neboli.“

„Potom čo?“

„No,“ povedal Garvin v rozpakoch, „vychádzal som, pravda, z predpokladu, že v Rene bol rozvod, najmä keď som dostal ten list od nášho priateľa, že Ethel dala rozvod potvrdiť.“

„Čo ste vykonali?“

„No, viete Mason, vychádzal som prirodzene z predpokladu, že som slobodný a...“

„Čo ste vykonali?“ spýtal sa Mason.

„Zašiel som čertovsky priďaleko, keď som zistil, že o rozvode v Rene sú akési pochybnosti... Vždy som si myslel, že rozvod sa naozaj uskutočnil, ale že sa stratili protokoly alebo niečo také.“

„A čo ste vykonali?“ spýtal sa Mason.

„No,“ povedal Garvin, „zašiel som do Mexika, tam som sa pozhováral s advokátom, a ten mi povedal, že si môžem nájsť bydlisko tak nejako — pomocou zástupcu a — znelo to veľmi pekne. Slovom, vybavil som si mexický rozvod a potom sme sa s

Lorrie v Mexiku vzali. Konali sme podľa plánu, ktorý vypracoval mexický advokát. Zdalo sa, že sa vo svojej práci vyzná.“ „A čo sa stalo potom?“

„Ethel mi robí starosti,“ povedal Garvin. „Zrazu sa zaťala. Chce prevod vlastníctva. Chce veci, ktoré by ma celkom zničili. Chce — mňa!“

„A tak,“ povedal Mason, „ste sa ocitli s dvoma ženami v náručí?“

„Teda,“ povedal Garvin a pohladil sa po mocnej čeľusti, „dúfal som, Mason, že k tomu nedôjde. Radšej by som bol šťastným ženíchom ako pochybným. Dúfal som, že mexický rozvod bude platný. Chcel som sa o tom niečo dozvedieť.“

„Pozriem sa vám na ten mexický rozvod,“ povedal Mason. „Kde je teraz vaša prvá žena?“

„Je tu niekde v meste, ale neviem kde. Telefonovala mi z verejnej hovorne. Nechcela povedať adresu.“

„Má advokáta?“

„Hovorí, že prevod vlastníctva si zariadi sama.“

„Nechce zaplatiť advokátovi honorár?“ spýtal sa Mason.

„Nie,“ povedal Garvin, „tá je prefíkanejšia ako dvaja advokáti dokopy bystrá žena Bola mojou sekretárkou, prv než som si ju vzal iste sa vyzná v tlačenici, keď ide o takéto transakcie — bystrá žena.“

„Dobre,“ povedal Mason, „uvidíme, čo sa dá robiť. Bude vás to stáť peniaze.“

„S tým počítam.“

„Mimochodom,“ povedal Mason, „vaša terajšia žena — bola včera večer vo vašej kancelárii?“

„V kancelárii? Moja žena? Preboha, nie!“

„Zdalo sa mi, že sa tam svietilo,“ povedal Mason. „Pozeral som z okna a zbadal som, že sa odráža svetlo na požiarne schody Vaša kancelária je priamo nad mojou, však?“

„To áno, to je,“ povedal Garvin, „ale nemohli ste vidieť svetlo v mojej kancelárii. To iste bolo nad ňou, Mason. Večer nikto v mojej kancelárii nepracuje.“

„Áno,“ povedal Mason. „Dobre, podívame sa na to. Prejdite do vedľajšej kancelárie a nadiktujte všetky údaje slečne Streetovej! Udajte jej všetky mená, adresy, opisy a všetko ostatné, na čo si spomeniete! A nechajte šek na tisíc dolárov ako záväzný preddavok! Budem s tým mať dosť práce.“

3

Bolo už neskoré popoludnie, keď Paul Drake vošiel do Masonovej kancelárie, kráčal uvoľnenou chôdzou, ktorá mu dodávala výzor krajnej nedbanlivosti.

„Zdravím ťa, Perry!“

„Ako sa máš, Paul? Naozaj nevyzeráš veľmi romanticky.“ „Prečo práve romanticky?“

Mason sa usmial. „Spomenul som si na opis súkromného detektíva, ktorý som počul pred krátkym časom. Mladú dámu veľmi vzrušil lesk tvojho povolania, ale od toho vzrušenia sa striasla.“

„Aha,“ povedal Paul Drake unudeným hlasom, keď sa usadil do veľkého klientského kresla „Je to ohavná robota.“

„Čo si vypátral o Garvinovej banskej, výskumnej a stavebnej spoločnosti?“ spýtal sa Mason.

Drake si zapálil cigaretu, vyvalil sa v kresle, nohy prevesené cez jedno bočné operadlo, o druhé sa opieral chrbtom. „Ten Garvin,“ povedal, „je akýsi impulzívny človek.“

„V akom zmysle?“

„Oženil sa so svojou sekretárkou, s istou Ethel Carterovou. Dobre spolu vychádzali. Všetko bolo v poriadku, kým sa jej nenasýtil, a keď sa mu zunovala, začal sa obzerať po niečom inom.“

„Viem,“ povedal Mason, „potom sa oženil s Lorraine Evansovou.“

„Medzitým boli dva-tri prípady, ktoré sa neskončili manželstvom.“

„A čo Ethel Carterová-Garvinová?“

„To je ten problém,“ povedal Drake. „Povrávalo sa, že sa s ním rozviedla v Rene, ale o rozvode nie sú protokoly.“ „A čo spoločnosť, Paul?“

„Je to akási účastinárska spoločnosť. Garvin je podvodník. Vyberá si bane a hľadá. Keď nájde niečo dobré, ponúkne to spoločnosti Edward Charles Garvin — to je partnerská spoločnosť, ktorú tvorí Garvin a nastrčená osoba. Potom to s tučným ziskom partnerská spoločnosť odovzdá Garvinovej banskej, výskumnej a stavebnej spoločnosti.“

„Ako je to možné?“ spýtal sa Mason.

„Práve to je jeho spôsob obchodovania.“

„A dôchodková daň?“

„Ako to ja mám vedieť? Ty si advokát.“

„Ak je on sám v správnej rade Garvinovej banskej, výskumnej a stavebnej spoločnosti,“ povedal Mason, „sotva je možné, aby ťažil zisk z toho, že by niečo predával svojej vlastnej spoločnosti.“

„Práve v tom je prefíkaný,“ povedal Drake. „Nie je ani členom správnej rady. Len im hovorí, čo majú robiť, a je iba generálnym riaditeľom.“

„A je majiteľom väčšiny účastín?“

„Nie, ale zrejme kontroluje celý podnik tak, že si udržiava dôveru široko rozvetvenej skupiny účastinárov. Perry, veď si to predstav. Zháňa majetky, vkladá ich do svojej účastinárskej spoločnosti, drží ich tak dlho, až je ich hodnota celkom zabezpečená. Potom poskytne Garvinovej banskej, výskumnej a stavebnej spoločnosti príležitosť, aby ich na zisk prebrala od neho Vedenie drží vo svojich rukách, vypláca si tučnú mzdu a prémiu, založenú na ziskoch. Pri vedení spoločnosti je natoľko prefíkaný, že účastinári majú pekný zisk. Kým sa im sypú peniaze, nestarajú sa veľmi o pozadie. Každý účastinár si myslí, že Edward Charles Garvin je to najlepšie, čo môžu mať na čele podniku... To je všetko, čo som o veci vypátral len tak bez prípravy. Ani chýru po

Virginii Colfaxovej a neprišiel som na nijakú stopu blondíny, ako si mi ju opísal.“

„No,“ povedal Mason „išlo iba o prieskum, keď som sa prvý raz dal s tebou do styku. Teraz to už bude skutočná práca. Garvinova prvá žena je niekde tu v meste. Rád by som ju našiel, dal ju sledovať a vyzvedel sa, čo robí štyriadvadsať hodín denne.“

„Dobre,“ povedal Drake. „Neviem, ako dlho nám potrvá, kým ju nájdeme. Závisí to od toho, či sa naozaj chce skrývať.“

„Keď ju nájdeš, nepusť ju z očí!“ „Nepustím.“

Drake sa pohol, že vstane z kresla, a vtom akoby si ešte na niečo spomenul, strčil ruku do vrecka a vytiahol poskladaný papier.

„Čo je to?“ spýtal sa Mason.

„Poverovacia listina na najbližšie účastinárske zhromaždenie Garvinovej banskej, výskumnej a stavebnej spoločnosti,“ povedal mu Drake. „O väčšine členov som dostal informácie od istého účastinára.“

„Ako, preboha, si za taký krátky čas našiel účastinára?“ spýtal sa Mason.

„Ó,“ povedal Drake, „to už patrí k veci — to patrí k mojej práci.“

„To ma zaujíma, Paul. Ako sa ti to podarilo?“

„Mám niekoľko priateľov, ktorí sa zaujímajú o dolovanie zlata. Zatelefonoval som im a spýtal som sa ich na Garvinovu spoločnosť. Dosť ma zoznámili so zákulisím. Spýtal som sa ich, či by ma mohli zoznámiť s nejakým účastinárom, aby som mohol dostať informácie rovno od prameňa, a jeden z mojich priateľov pozná človeka, o ktorom si myslí, že sa pozná s Garvinom. Zatelefonoval mu a zistil, že je to účastinár spoločnosti.“

„Zhováral si sa s ním?“ spýtal sa Mason.

„To nie. Prinútil som svojho priateľa, aby z neho niečo nenápadne vytiahol. Ten človek sa rozhovoril, pretože sa prihodila

čudná vec. Odcestoval na čas za hranice, a keď sa vrátil, našiel v pošte túto poverovaciu listinu na účastinárske zhromaždenie, ktoré bude pozajtra. Nešlo mu to do hlavy, pretože už odoslal jednu poverovaciu listinu, prv než odišiel. Poverovacie listiny musia byť zaregistrované u sekretárky desať dní pred účastinárskym zhromaždením.“

Mason sa načiahol za listinou, otvoril ju, prebehol očami, nato sa zamračil a povedal: „Ten človek povedal, že už odoslal poverovaciu listinu?“

„Áno.“

Mason si prezrel listinu, potom ju pusti! na písací stôl. „Je akosi zvláštne vyhotovená, Paul.“ „Prečo?“

„Táto poverovacia listina zaručuje, že hlasovacie práva sa dávajú na meno E. C. Garvin, na majiteľa účastín v spoločnosti, vlastniaceho certifikát číslo 123.“

„A čo je na tom nesprávne?“

„Neviem,“ povedal Mason, „ale poverovacia listina je obyčajne vystavená v prospech istej osoby, a nie je potrebné pripájať také množstvo popisného materiálu... A on už jednu poverovaciu listinu podpísal?“

„Hej. Povedal tomu môjmu priateľovi, že podľa neho mu tú druhú poslali omylom.“

„Dobre,“ povedal Mason. „To zatiaľ necháme tak. Poobzeraj sa, Paul, či by si nemohol niečo vypátrať o Garvinovej prvej žene!“

Drake skĺzol z kresla a povedal: „Mal by som ju mať čoskoro na šnúre. Nevieš, či býva v hoteli, v obytnom dome a či kde?“

„Nemám ani tej najmenšej potuchy,“ povedal Mason. „Nevieš niečo o jej priateľoch alebo známych?“ Advokát pokrútil hlavou.

„Myslíš si, že detektív môže vytiahnuť králika z klobúka zakaždým, keď doň siahne,“ šomral Drake. „Aspoň by si mohol človeku dať niečo, na čom by mohol pracovať.“

„Môžem ti dať päťstodolárový preddavok, aby si mal na čom pracovať,“ povedal Mason.

„Dobre,“ usmial sa Drake, „povedz Delle, aby vystavila šek a poslala mi ho!“

Drake prešiel kanceláriou, otvoril dvere a rýchle prešiel chodbou k svojej kancelárii.

Mason si vzal poverovaciu listinu, skúmal ju.

„Prečo to pokladáte za také dôležité?“ spýtala sa Della Streetová.

„Pre pozoruhodnú zhodu,“ povedal jej Mason, poskladal poverovaciu listinu a vložil si ju do vrecka. „Nezišlo vám na um,“ spýtal sa Mason, „že iniciálky mena Edward Charles Garvin sú presne tie isté ako iniciálky mena Ethel Carterová-Garvinová? Tak teda si všimnite, že táto poverovacia listina je vystavená na meno E. C. Garvin, na majiteľa účastín v spoločnosti, vlastniaceho certifikát číslo 123, a že *všetky predchádzajúce poverovacie listiny sa týmto rušia.*“

„Chcete povedať,“ spýtala sa Della, „že...“

„Správne.“ prerušil ju Mason. „Chcem povedať, že keby sa ako majiteľka certifikátu číslo 123 preukázala Ethel Carterová-Garvinová potom každý z účastinárov, ktorý podpísal jednu z týchto druhých poverovacích listín, automaticky odvolal listinu odovzdanú predtým Edwardovi Garvinovi, a jeho žena môže ísť na účastinárske zhromaždenie s plnou rukou poverovacích listín ustanoviť svoju vlastnú správnu radu, vyhodiť Edwarda ako generálneho riaditeľa a zariadiť všetko tak, ako sa to jej hodí.“

„Ohó!“ zvolala Della.

„Viete čo, Della,“ povedal Mason, „pokúste sa zastihnúť Garvina! Toto si vyšetríme.“

Della Streetová prikývla a keď pozrela na poznačené telefónne čísla, ktoré jej dal Garvin, keď vystavoval šek, prebehla hybkými prstami po číselníku telefónu, zatiaľ čo Mason sa venoval

ukladaniu právnických príručiek, čo mu zostali na písacom stole z predošlého večera, keď sa oddával ich štúdovaniu.

Po desiatich minútach Della Streetová už podávala správu. „Pána Garvina nemožno zastihnúť pred účastinárskym zhromaždením. Len čo odišiel z kancelárie, vybral sa na výlet. Povedal svojmu sekretárovi, že si ide obzrieť nejaké banské majetky. Mám také tušenie, že si vyberá druhú splátku medových týždňov.“

„Do čerta, mohol mi povedať, čo zamýšľa,“ povedal Mason. „No, zavolajte sekretára a pokladníka spoločnosti! Povedzte mu aby prišiel sem! Chcem s ním hovoriť. Povedzte mu, že zastupujeme pána Garvina a že ho tu potrebujem vo veľmi vážnej veci!“

„Už vedia, že zastupujete Garvina,“ povedala Della Streetová. „Jeho sekretár vystavil šek na tisíc dolárov.“

„Dobre,“ povedal jej Mason „zožeňte sekretára a pokladníka spoločnosti, nech je to, kto chce, aby prišiel dole, a povedzte mu, aby sa pozvŕtal!“

O pár minút Della Streetová prebrala telefónny rozhovor z prednej kancelárie a povedala Masonovi: „Šéf, v kancelárii je pán Georg L. Denby.“

„Kto je to Denby?“

„To je sekretár a pokladník spoločnosti nad nami.“ „Uveďte ho dnu!“ povedal Mason.

Denby, štíhly, zdvorilý človek s okuliarmi, sivými vlasmi, v dobre priliehajúcom obleku, s chladnými rukami, predstavil sa Perrymu Masonovi, podal mu ruku a sadol si. Keď si sadol tvárou k advokátovi, vytiahol si nohavice na kolenách, prv než si preložil nohy.

„Zastupujem Garvina,“ povedal Mason.

„Som o tom informovaný. Môžem sa spýtať, či ho zastupujete ako súkromnú osobu, alebo či vás požiadal, aby ste sa starali o záujmy spoločnosti?“

„Zastupujem Garvina,“ povedal Mason. „Mám tomu tak rozumieť, že v jeho záujmoch sú rozpory?“

„Ó, áno.“

„Niektoré z nich sa týkajú aj spoločnosti?“ „Áno.“

„Je to odpoveď na vašu otázku?“ spýtal sa Mason s úsmevom.

Denbyho ľadovochladné oči pozreli spoza okuliarov. „Nie,“ povedal.

Mason pohodil hlavou a zasmial sa. Denby sa ani neusmial.

„Dobre,“ povedal Mason, „zastupujem ho ako súkromnú osobu, povedzme! A istá vec pripútala moju pozornosť, a to ma trápi.“

„Aká, pán Mason?“

„Kto má v korporácii certifikát číslo 123?“

„To by som vám takto z hlavy nemohol povedať, pán Mason.“

„Kedy je účastinárske zhromaždenie?“

„Pozajtra.“

„O koľkej?“

„O druhej hodine.“

„Je to pravidelné výročné zhromaždenie?“ „Ó áno.“

„Aké máte vnútorné opatrenia pri hlasovaní pomocou poverovacích listín, ak sú nejaké?“

„Naozaj, pán Mason, *na toto* nemôžem odpovedať bez prípravy. Verím, že opatrenia sa zhodujú so štátnymi zákonmi.“ „Garvin má mnoho poverovacích listín?“ „Myslím, že áno.“ „Koľko?“

„Obávam sa, že nemáme dovolené diskutovať o záležitostiach korporácie, pán Mason — v takýchto okolnostiach.“

„Viem,“ povedal Mason. „Zájdite do kancelárie a skontrolujte si registráciu! Zistite, koľko hlasovacích poverovacích listín bolo zaslaných na meno E. C. Garvin!“

„Áno, pravdaže, pán Mason, veľmi rád to skontrolujem.“

„A potom mi to oznámte!“

„Žiaľbohu, pán Mason, to je už celkom iná vec. To sa týka korporácie práve tak, ako pána Garvina. Na to by som potreboval mimoriadne poverenie od niektorého funkcionára spoločnosti.“

„Tak si zožeňte to poverenie!“

„To by asi nebolo také ľahké.“

„Nepýtal som sa vás, či to bude ľahké — povedal som vám, aby ste ho zohnali. Je to v záujme korporácie.“

„Pravda, to si vyžaduje dôverné informácie. Ani pán Garvin — viete pán Mason, pán Garvin nie je funkcionárom spoločnosti.“

„Kto je prezidentom?“

„Frank C. Livesey.“

„Je teraz hore vo svojej kancelárii?“

„Nie. Bol, ale už odišiel.“

„Zožeňte ho telefonicky,“ povedal Mason. „Povedzte mu, čo sa deje! Pripomeňte mu, že by bolo najlepšie, keby sa so mnou spojil!“

„Áno, prosím.“

„Je v telefónnom zozname?“

„Myslím, že áno.“

„Podívajte sa, čo môžete robiť!“ povedal Mason.

„Výborne.“ Denby vstal, povedal: „Verím, že beriete do úvahy moje postavenie, pán Mason. Pravda, chápem, že...“

„To je v poriadku,“ povedal Mason. „Dajte sa hneď do toho! Zadovážte mi informácie, aké len môžete!“

Len čo Denby odišiel z kancelárie, Mason kývol na Dellu Streetovú. „Pohľadajte v telefónnom zozname Franka C. Liveseyho a...“

Della Streetová sa usmiala. „Už sa stalo. Len čo to meno spomenul, začala som hľadať.“

„Našli ste číslo?“

„Áno.“

„Skúste, či ho nezachytíte telefonicky!“ povedal Mason.

Della Streetová vrtela číselníkom na telefóne, prsty jej len tak lietali po číslach: „Haló... haló! Je tam pán Frank C. Livesey? Moment, pán Livesey, chce s vami hovoriť pán Mason — advokát, pán Perry Mason. Podržte chvíľku, prosím!“

Mason zdvihol telefón a povedal: „Haló! Pán Livesey?“

Po drôte sa ozval opatrný hlas: „Tu *Frank* C. Livesey.“

„Vy ste prezidentom Garvinovej banskej, výskumnej a stavebnej spoločnosti?“

„Áno, pán Mason. Môžem sa spýtať, prečo tieto otázky?“

„Niečo sa deje, čo by podľa mňa mohlo mať vplyv na korporáciu. Zastupujem pána Garvina. A narazil som na prekážku, keď som chcel získať informácie od tajomníka a pokladníka Denbyho.“

Livesey sa zasmial a povedal: „To iste.“

„Chcete povedať, že je nepriateľsky naladený voči Garvinovi?“ spýtal sa Mason otvorene.

„Chcel som povedať, že sa veľmi pridŕža formalít a byrokracie,“ povedal Livesey. „Čo sa stalo, pán Mason?“

„Nechcem o tom hovoriť do telefónu.“

„Dobre, hneď prídem do vašej kancelárie.“

„Príďte!“ povedal Mason a položil.

Frank C. Livesey bol tučný, žoviálny pánko s riedkymi červenými fúzmi, vydutými očami a s plešivejúcou guľovitou hlavou. Šaty mu boli malé a prezrádzali, že od tých čias, čo si oblek kúpil, pribral na váhe. Jeho postava naznačovala, že to sa s ním deje neprestajne už po celé roky, ale neovplyvnilo to optimizmus, ktorý sa ho zmocnil zakaždým, keď si kúpil nové šaty.

Mal asi štyridsať rokov a oči mu žiarili obdivom znalca, keď pozrel na Dellu Streetovú.

„Dobrý deň, pán Mason," pozdravil s úprimnou srdečnosťou, ale oči mu zastali na Delle Streetovej.

Prešiel Masonovu kanceláriu, ruku vystrčil pred seba, uchopil ruku advokátovi a srdečne mu ju stisol.

„Prepáčte, že som vás nechal čakať, Mason! Naozaj mi prepáčte! Ale chcel som si skontrolovať niekoľko vecí, prv než som prišiel za vami. Úprimne povedané, pán Mason, situácia je neuveriteľná."

„Čo je na nej zlého?" spýtal sa Mason.

„Je neuveriteľná, absolútne neuveriteľná. Veci sú v pekelnom neporiadku."

„Povedzte mi niečo o tom!"

„Zloženie Garvinovej banskej, výskumnej a stavebnej spoločnosti je trochu zvláštne, Mason. Nemôžem zabiehať do podrobností, ale Garvin, pravda, je magnát. Z právnych dôvodov sa rád zdržiava v úzadí. Na radu právneho poradcu nie je členom správnej rady a nezastáva nijakú voliteľnú funkciu. V dôsledku istých transakcií s partnerom sú jeho záujmy v nej v dokonalom

poriadku, kým je len majiteľom účastín, ale keby bol riaditeľom, museli by sa podrobiť vyšetrovaniu.“

Mason prikývol.

„Ale pravda,“ pokračoval Livesey, „chápete situáciu, Mason. My všetci mne Garvinovi ľudia. V skutočnosti sme — no povedal by som, sme postavy nastrčené na Garvina. No, nepovedal by som to takto. Akoby sa tu čosi rozpadalo.

Ale napokon, Mason, vy ste Garvinov advokát a nedáte si zo seba strieľať.“

„Rozumiem tomu tak,“ povedal Mason, „že po telefonickom rozhovore so mnou ste odložili svoju návštevu u mňa, kým sa nepozhovárate s pánom Denbym, však?“

„Správne,“ povedal Livesey. „Veď vy ste človek zaneprázdnený. Nemá zmysel oberať vás o čas a zhovárať sa o niečom, ak neviem, o čom sa zhováram. Chcel som si niečo prešetriť.“

„A prešetrili ste?“

„Prešetrili. Tú ženu! Tú Ethel Garvinovú! Tá je prefíkaná, Mason. Tá je prefíkaná ako líška!“ „Čo vlastne vykonala?“

„No, my sme rozposlali poverovacie listiny ako obyčajne, vystavené na meno E. C. Garvin, a nech ma čert vezme, ak ona neodoslala iné poverovacie listiny, vystavené na meno *E. C. Garvin, majiteľ certifikátu účastín 123*. No, vy ste to vytušili, Mason, účastinársky certifikát číslo 123 bol vystavený na Ethel Garvinovú pred štyrmi rokmi, keď ona a Ed boli do seba zbláznení až po uši a všetko išlo ako po masle.“

„Čo sa stalo s pôvodnými poverovacími listinami?“ spýtal sa Mason.

„Tie sú všetky celkom v poriadku,“ povedal Livesey. „Zaregistrované sú v abecednom poradí, všetko je to v suchu. Vy ste sa zhovárali s Denbym. Videli ste, aký má v tom systém, usporaduje si ich s kontrolnými odkazmi na knihu účastín a podobne.“

Livesey mykol hlavou dozadu a zasmial sa.

„Ale mne sa zdá, že *niekto* by sa bol mal pozastaviť nad tým, keď začali dochádzať tie druhé poverovacie listiny," povedal Mason „Iste Denby musel vedieť, že ich on neodoslal, a keď prišla nová poverovacia listina, vystavená na meno E. C. Garvin, majiteľ certifikátu 123, dozaista by ste mysleli, že Denby si to skontroloval."

„To by sme si naozaj mysleli," povedal Livesey. „Ale čudné na tom je, že Denby nevie, kedy došli tie poverovacie listiny. Tam sú v poriadku, sú podpísané, pekne založené, všetko ako zrnká v klase. Ale iste všetky došli naraz a urobil to niektorý úradník v registrácii. Denby sa prisahá, že cez jeho písací stôl neprešli. Hovorí, že by o tom musel vedieť."

„A účastinárske zhromaždenie bude pozajtra?"

„Áno, a prečo by som tajil, Mason, bude to pekná patália. Nemôžem zachytiť Garvina. Trávi kdesi druhé medové týždne, má plnú hlavu tej svojej červenovlásky. Nechce, aby niekto vedel, kde je. Nechce, aby ho z podniku vyrušovali. A stojí pred zánikom celej svojej spoločnosti! Robí mi to starosti. Obávam sa."

„Čo sa stane, ak sa vedenia ujme Ethel Garvinová?"

„Čo sa stane? Bože dobrý, dá zrevidovať knihy! Otrasie týmto, tamtým a všeličím iným. Ustaví svoju vlastnú správnu radu. Zažaluje Garvinovu účastinársku spoločnosť za podvody na základe viacerých transakcií, ktoré nevypálili veľmi dobre. Zavolá dôchodkových kontrolórov a upozorní na isté veci, ktoré sme skrývali pod kepienkom. Zničí celý ten prekliaty podnik. Zrúti celý ten domček z karát."

„Spravil Denby kontrolu s niektorými úradníkmi z registrácie, aby videl, kto založil tie druhé poverovacie listiny?"

„No, snorí tak akosi potajomky. Nechce nijakú pomoc, aby sa dozvedel, že niečo je v neporiadku. Kde-tu položí zopár opatrných otázok a..."

Masonov telefón, ktorý mal nezverejnené číslo, známe iba Delle Streetovej a Paulovi Drakeovi, ostro a vyzývavo zazvonil.

Mason zdvihol slúchadlo a počul, ako hlas Paula Drakea hovorí: „Prepáč mi Perry, že volám na záchrannej linke, ale myslel som si, že toto by si rád vedel hneď. Našiel som Ethel Garvinovú.“

„Doparoma, Paul, ako sa ti to tak rýchle podarilo?“

Drake odpovedal ležérne: „Použil som len svoju hlavu a telefón. Mám mnoho informácií rozmanitého druhu, ako napríklad zoznamy členiek popredných ženských klubov. Keď žila s Garvinom, bola členkou veľmi známeho klubu čitateľov. Začal som telefonovať všetkým členkám, spytoval som sa ich, či vedia, kde by som mohol nájsť Ethel Garvinovú vo veci vzácnej knihy, po ktorej pátra. Pri druhom vŕtaní som narazil na žilu. Dáma povedala, že pani Garvinová odišla na čas z mesta, ale náhodou sa stretli na ulici, a tak sa dozvedela, že býva v apartmánoch Monolith. Začal som pátrať odtiaľ, našiel som jej kaderníčku a nazbieral som za štipku klebiet.“

„Do čerta,“ povedal Mason, „zakaždým, keď mi rozprávaš o svojich akciách, znie to tak jednoducho, že sa mi ani nechce, aby som ťa za to platil.“

„Len ma ty plať ďalej! Ešte niečo mám pre teba vykonať, Perry?“

„Áno, sleduj ju štyriadvadsať hodín denne!“

Mason kútikom oka pozrel na Franka Liveseyho, ktorý sedel v kresle naklonený dopredu, ucho natrčené, oči naširoko otvorené. „Kedykoľvek sa zmocním svedkyne pri automobilovej nehode,“ pokračoval nenútene Mason, „nechcem ju stratiť z očí. Pravdepodobne len ona môže dosvedčiť, ktoré auto prišlo na križovatku prvé. Budem od nej potrebovať písomné vyhlásenie, len čo si dám do poriadku ostatné veci.“

Na druhom konci linky nastalo na chvíľu ticho, nato Drake povedal: „Máš, Perry, nejakého klienta v kancelárii, mohol by to počuť?“

„Áno,“ povedal Mason.

„Ak dobre rozumiem, prvý príkaz sledovať ju štyriadvadsať hodín denne myslel vážne, a ostatok bola dymová clona?“

„Áno.“

„Dobre,“ povedal Drake, „dohovorené.“

Mason položil telefón, povedal Liveseymu: „Prepáčte, ale volali ma v dôležitej veci. Pracujem na prípade automobilovej zrážky, pri ktorej išlo o veľmi vážne zranenie... No, vráťme sa k našej veci! Myslíte, že v Garvinovej spoločnosti sú v skrini nejaké kostry?“

„Viete,“ vykrúcal sa Livesey, „rád by som sa vyjadril čo najsprávnejšie v neprítomnosti pána Garvina, pán Mason, ale — ostaňme na tom, že som vám povedal všetko, čo som mohol... V skutočnosti. Mason, som vám povedal ukrutne veľa.“

„Vy máte v spoločnosti mnoho účastín?“ spýtal sa Mason.

Livesey sa usmial a povedal: „Nemýľte sa, Mason! Môj podiel na účastinách v spoločnosti je dosť veľký, aby ma kvalifikoval za člena správnej rady a za prezidenta.“ Usmial sa na Masona, potom dodal: „Plat je dobrý a úradné povinnosti sa skladajú väčšinou z toho, že sa podpisujem a zaobstarávam zábavu pre hasičské návštevy.“

„Nemáte náhodou v stenografickom oddelení zamestnankyňu Colfaxovú?“

„Preboha, pán Mason, ja by som to nevedel! Nemyslím. Mám tam zopár dievčat, nie príliš mnoho.“

„Ide o dievča asi dvaadvadsať, triadvadsaťročné, dlhé nohy, štíhly driek, hladké boky, vysoké prsia, uprene hľadiace bridlicovosivé oči, pekné blond vlasy a...“

„Prestaňte!“ povedal Livesey. „Vy ma zabijete. To nemôžem počúvať. Vy mi lámete srdce.“

„Poznáte ju?“ spýtal sa Mason.

„Bože, nie, ale bodaj by som ju poznal! Ak je to niekto taký, koho hľadáte, vezmite ma do partie, dobre, pán Mason?“

A Livesey hodil dozadu hlavu, šibalsky sa rozosmial a pohladkal si riedke červené fúzy.

„Keď usporadúvate zábavu,“ povedal Mason, „iste máte zoznam mladých žien, ktoré možno pozvať ako partnerky.“

Livesey sa zachichotal. „Vidím že viete niečo o tom, ako sa predávajú účastiny, pán Mason.“

„A možno meno a adresu tohto dievčaťa máte vo svojom čiernom zápisníčku. Nebola by ochotná na večerné schôdzky alebo ako partnerka do tanca?“

„Mohla by byť.“

„Ale nepamätáte sa na ňu?“

„Rád by som sa.“

„Keby ste si neskôr na ňu spomenuli, dáte mi vedieť?“ „Naozaj dám, Mason. Iste dám.“

„Čo idete robiť s tými poverovacími listinami?“ spýtal sa Mason.

„Aby som bol úprimný, Mason, nech ma čert vezme, ak viem. Vyzerá to tak, akoby sa na tom výročnom účastinárskom zhromaždení mal konať normálny zápas vo voľnom štýle, a ja vám úprimne poviem, že nemám ani najmenšej potuchy, čo tu robiť.“

„Ak viete o nejakom spôsobe, ako sa spojiť s Garvinom,“ povedal Mason, „najlepšie by asi bolo začať odtiaľ.“

Livesey sa zatváril mrzuto

„A zatiaľ,“ povedal Mason, „by bolo najlepšie preskúmať svoju vlastnú organizáciu a pokúsiť sa zistiť, kto registroval tie nové poverovacie listiny.“

„Za to by som dal mnoho, keby som to vedel,“ povedal Livesey. „Zdá sa mi, akoby nás niekto podvádzal.“

„Bol by som rád,“ povedal Mason, „keby ste si zrevidovali celú organizáciu a vypátrali, či tu niekto nepracoval včera večer asi o jedenástej hodine. Zistite, či niekto nebol v kancelárii!“

„To vykonám.“

„A potom mi to oznámte!“ povedal Mason, vstal, aby naznačil, že rozhovor sa už skončil

„Dobre, ďakujem,“ povedal Livesey.

Zdvihol sa z veľkého kresla a zdalo sa, že sa mu nechce odísť. Kým prešiel k dverám, advokát zaváhal, akoby sa chcel vrátiť a pokúsiť sa znova o rozhovor, ale došiel k dverám, obrátil sa, usmial, uklonil, zachytil oči Delly Streetovej, usmial sa na ňu špeciálnym úsmevom a potom chrbtom vyšiel na chodbu.

Della Streetová čakala, kým sa dvere nezatvorili, potom spravila malú grimasu. „Boží dar pre ženy,“ povedala a potom doložila trpko, „dajte to do úvodzoviek a pod to napíšte Frank C. Livesey!“

Mason sa zasmial. „Pre istý typ dievčaťa do spoločnosti je to pravdepodobne hotový Mikuláš.“

„Pre istý typ,“ povedala Della, „ale zabudol, že Mikuláš chodí iba cez komíny, kde sú povešané pančuchy.“

Mason sa usmial, zdvihol telefón, vytočil číslo Paula Drakea, a keď už mal detektíva na linke, povedal: „Mám pre teba ešte jednu prácu, Paul. Ten náš bláznivý klient akoby sa rozhodol, že toto je najvhodnejšia chvíľa, aby seba samého stiahol z obeda.

Asi nie je veľmi ďaleko, lebo iste zamýšľa prísť pozajtra na účastinárske zhromaždenie. Ale odišiel so svojou novou ženou vyberať si druhú splátku medových týždňov.

Potrebujem ho. Vypátraj, na akom aute chodí, daj pátrať na miestach, kde rád chodieva, zisti, koľko batožiny si vzal a — do čerta, nájdi ho, to je všetko!“

„Dobre,“ povedal Drake unudeným hlasom, „ak mi klient chce platiť, aby som ho našiel, zdá sa to pochybný spôsob na utrácanie peňazí, ale dám si ha tom záležať.“

„A hneď mi podaj správu bez ohľadu na to, aká bude hodina, či vo dne, či v noci!“ povedal ešte Mason.

„Dobre, čoskoro ti to oznámim,“ povedal Drake a položil.

5

Mason zaparkoval auto pred apartmánmi Monolith, pred rožnou budovou s tehlovou fasádou a s prísne jednoduchými líniami. Agent Paula Drakea, ktorý mal službu v aute zaparkovanom na druhej strane ulice, bol zrejme dosť zaneprázdnený, keď si prezeral špeciálnu rubriku v novinách a hľadal byty, dostupné nájomníkom s priemerným zárobkom. Ani sa neobzrel, keď Perry Mason otvoril dvere auta, prešiel cez chodník a vošiel do domu.

Chlap vo vrátnici pozrel na Perryho Masona so zdvorilou zvedavosťou, ale s absolútnym nedostatkom srdečnosti.

„Pani Ethel Garvinová," povedal Mason.

„Ste ohlásený?"

„Povedzte jej, že sa to týka poverovacích listín!"

„Vaše meno?"

„Mason."

Chlap sa obrátil k panelu s vypínačmi a s očividnou blahosklonnosťou človeka, ktorý robí podradnú prácu, podľa jeho presvedčenia celkom iste pod jeho dôstojnosť, zapojil linku, chvíľku čakal, potom povedal: „Tu je istý pán Mason, chce vás, pani Garvinová, navštíviť vo veci poverovacích listín... Nie, nepovedal... Mám sa ho spýtať?... Výborne.

Môžete ísť hore," povedal vrátnik, vypäl telefónne spojenie. „Izba 624."

„Ďakujem," povedal Mason.

Mason vošiel do výťahu, videl, že je skonštruovaný tak, aby ho vo dne mohol obsluhovať liftboy a v noci aby mohol fungovať automaticky, povedal: „Šieste, prosím!" a čakal.

Obsluhovačka výťahu, silná žena s vystupujúcimi svalmi a s unaveným výzorom, zložila časopis, ktorý čítala, a pozrela

vyčkávavo po chodbe, či nepríde viac zákazníkov, prv než zatvorí dvere. Sedela na skladacej stoličke a stehná jej prečnievali na obe strany. Na tvári mala výraz absolútnej únavy.

„Šieste poschodie!“ zopakoval Mason.

Neodpovedala, iba sa naklonila dopredu, aby sa ešte raz podívala po chodbe. Potom, o chvíľu, s nechuťou zatvorila dvere a kabína hrkotala nahor na šieste poschodie.

Obsluhovačka otvorila dvere, hneď vzala časopis, našla si rozčítané miesto a čakala, či ju neprivolajú na iné poschodie.

Keď Mason vystúpil z výťahu a obrátil sa doľava, bzučiak zavolal výťah na prízemie.

Obsluhovačka pozrela na signál, ešte si prečítala niekoľko riadkov, prv než zatvorila dvere, a spustila kabínu nadol.

Mason šiel po chodbe, pozeral na čísla, až prišiel k číslu 624.

Zaklopal a dvere otvorila okamžite žena niečo po tridsiatke, oblečená v priliehavom čiernom župane, a pôvabne sa usmievala.

„Pán Mason?“ spýtala sa, hlas mala melodicky srdečný. „Áno.“

„Som Garvinová. Chceli ste ma navštíviť vo veci poverovacích listín, pán Mason?“ Usmiala sa, a ten úsmev bol vrelo prívetivý.

„Áno,“ povedal Mason, „vo veci poverovacích listín, zaručujúcich hlasovacie práva v Garvinovej banskej, výskumnej a stavebnej spoločnosti.“

„Nejdete ďalej, prosím?“

„Ďakujem.“

Mason vošiel do bytu. Jemne za ním zatvorila dvere a povedala: „Sadnite si, pán Mason.“

Hoci postavu už nemala najmladšiu, aj tak si udržiavala štíhlosť bokov, pochádzajúcu z disciplinovanej diéty. V tvári a v očiach mala pokojný, rezervovaný výraz ženy, ktorá si

skoordinovala život veľmi starostlivo, a každý jej krok je výsledkom dôkladne premysleného plánu.

„*Sadnite si*, pán Mason!“

Mason si sadol k oknu.

Pani Garvinová si ho premerala, potom si sadla oproti nemu do leňošky, prekrížila nohy a spýtala sa: „Čo je s poverovacími listinami, pán Mason, je na nich niečo, čo sa vám zdá nejasné?“

„Označenie osoby,“ povedal Mason, „menovanej v poverovacích listinách, bolo trochu odlišné od štylizácie v predchádzajúcich listinách, však?“

Pohodila hlavou a zasmiala sa.

Mason čakal na odpoveď.

Smiech sa zmenil na úsmev, na šibalský, mučivý úsmev. „Bože, pán Mason,“ povedala, „až *takto* ste sa unúvali a prišli sem hore, aby ste sa so mnou zhovárali o tej nešťastnej štylizácii?“

„Áno,“ povedal Mason.

„To ste nemali robiť,“ povedala tónom, ktorý naznačoval, že mohla práve tak ešte doložiť, „vy hlupáčik!“

Zmenila polohu, prešla pravou rukou po leňoške, po zadnom operadle. „Naozaj, pán Mason,“ opäť sa zasmiala.

Mason sedel, pokojne čakal.

„A iste vám to dalo veľa práce, kým ste ma našli,“ povedala. „Povedzte mi, pán Mason, ako sa vám to podarilo?“

„Najal som si detektíva,“ povedal Mason pokojne. Celé telo jej stuhlo ostražitou pozornosťou. „Čo ste to vykonali?“

„Najal som si detektíva, aby vás našiel,“ povedal Mason.

„Preboha, prečo?“

„Lebo som to pokladal za dôležité.“

„A prečo?“

„Pani Garvinová,“ spýtal sa Mason, „čo ste zamýšľali spraviť so svojimi poverovacími listinami? Chceli ste prebrať kontrolu nad spoločnosťou svojmu bývalému manželovi?“

„Svojmu manželovi!“ vybuchla.

„Ó, prepáčte mi! Myslel som, že ste sa rozviedli.“

„Kto ste vlastne?“ spýtala sa.

„Som advokát,“ povedal Mason. „Mám kancelárie v lej istej budove ako váš manžel.“

„Vy ste — najal si vás, aby ste šli sem?“

„V spojitosti s advokátom sa používa slovo požiadať,“ povedal Mason.

„Dobre, požiadal vás, aby ste sem išli?“

„To celkom nie.“

„Tak prečo ste tu?“

„Lebo zastupujem jeho záujmy.“

„A čo chcete?“

„Predovšetkým,“ povedal Mason, „chcem vedieť, čo *vy* chcete.“

„Keď sa takto veci majú,“ povedala, „nevidím príčinu, prečo by som neodpovedala na tú otázku.“ „To je dobre.“

Ukázala na vyrezávanú drevenú dózu s cigaretami. „Fajčíte, pán Mason?“ „Ďakujem.“

Advokát zdvihol vrchnák dózy a podal jej ju. Vzala si a naklonila sa dopredu k Masonovej zápalke. Jej oči pozerali na neho, uprene ho odhadovali, kým jej pridržal zápalku. Mason si zapálil cigaretu zo svojich, opäť si sadol do kreslá, dlhé nohy si vystrel pred seba, prekrížil si ich pri členkoch a povedal: „No tak?“

„Pán Mason,“ povedala, „buďme vzájomne úprimní! Myslím, že z vás sa vykľuje dosť nebezpečný protivník.“

„Ďakujem.“

„Ako ste ma vypátrali?“ „Povedal som vám, najal som si detektíva.“ „Ako ste vypátrali tie poverovacie listiny?“ „To,“ povedal Mason, „je iná vec.“

Palcom na nohe poťukala po koberci, potom pôvabne ako líška prikrčila plecia a skrútila sa pohodlne na leňoške, podložila si podušku a potom so zábleskom pančuchy tak zdvihla nohy, že sa nakláňala dozadu. Hlboko si potiahla z cigarety, vydýchla dlhý prúd modravého dymu k povale. „Je to zaujímavé, však?“

„Veľmi,“ povedal Mason.

„Môj milý manžel,“ povedala, „si pribral ešte jednu ženu. Chcel ma vymeniť za nový model, ale niečo sa stalo, a on si zmyslel, že mi možno dať výpoveď. Žiaľbohu som ešte vždy jeho ženou a chyba je asi na jeho novom modeli.“

„No a?“ spýtal sa Mason.

„No a,“ povedala, „pán Mason, zamýšľam vystrčiť pazúriky — len trochu.“ „A čo presne chcete?“ „Chcem jeho.“

„Chcete povedať, že by ste si ho rada legálne udržali, bez ohľadu na to, či sa chce dať udržať, či nie.“

Prižmúrila oči a chvíľu si ho zamyslene prezerala, potom povedala. „Niečo vám poviem, pán Mason.“

„Povedzte!“

„Možno preto,“ povedala, „že sa mi dosť páči vaša tvár, možno preto, že náhodou mám filozofickú náladu. Ste ženatý?“

„Nie.“

„Keď muž vlastní ženu,“ povedala pani Garvinová, „nadobudol si to vlastníctvo veľmi zvláštne. Je to istým spôsobom emocionálne zrkadlo, rezonančná doska, oživená ozvena jeho emócií. Vracia sa mu presne to, čo dáva.

Za medových týždňov, kým sa díva na ňu ako na anjela, ona sa díva na neho ako na boha. Nastane obdobie vzájomného obdivu, zbožňovania Keď sa potom lesk ošúcha a muž si uvedomí, že získal partnerku do práce, vracia sa mu žena ako partnerka do práce.“

„Pokračujte!“ povedal Mason.

Pod privretými viečkami jej slabo zablikali oči.

„Potom,“ povedala, „muž občas býva nervózny. Začína ho dráždiť obmedzovanie. Je trochu nepokojný, lebo stratil slobodu. Vtedy spraví buď jedno, alebo druhé. Buď sa trošku háda pokojným ťažkopádnym spôsobom, alebo začína zapárať. V každom prípade dáva najavo, že žena sa mu stala niečím menej než jeho najcennejším vlastníctvom.“

„A čo potom?“ spýtal sa Mason.

„Potom,“ povedala, „sa mu to vracia v tých istých minciach. Ak je múdry, vezme si toľko slobody, koľko cíti, že potrebuje; ak je žena múdra, dá mužovi toľko slobody, koľko on potrebuje, aby ho udržala šťastného. Vtedy bude rodinný život šťastný. Muž môže svoju ženu klamať, môže trochu klamať, ale vždy si ju bude hodnotiť ako cenné vlastníctvo. Ale keď ju začne pokladať za guľu a reťaz, žena môže zatvoriť dvere na väzení veľmi, veľmi tesne, pán Mason, zamknúť dvere a zahodiť kľúč.“

„To je to, čo ste vy spravili?“

„Čo idem spraviť, pán Mason.“

„A ako to vlastne zamýšľate spraviť?“

„Vy ste advokát,“ povedala. „Prišli ste na môj malý trik s účastinárskymi poverovacími listinami, pravda?“

„Áno.“

„Čo vlastne zamýšľate vykonať?“

„V mene vášho manžela chcem zariadiť, aby sa všetky poverovacie listiny, ktoré boli podpísané podvodne, pokladali za neplatné.“

„Takže potom môj manžel bude tu a prevezme kontrolu nad účastinárskym zhromaždením ako obyčajne!“

„Áno.“

„Myslím, pán Mason, že ste veľmi bystrý. Viete vynikajúco narábať so zákonmi. Pravdepodobne sa vám to podarí. Ak áno, podniknem niečo, čo by mi umožnilo dosiahnuť cieľ odlišnou metódou.“

„Akou?“ spýtal sa Mason.

„Azda,“ povedala, „by ste si to rád vypočuli.“

Nedbala na nohy, keď zmenila polohu na leňoške, pritiahla si telefón, povedala telefonistovi vo vrátnici: „Prosím vás, dali by ste mi prokuratúru?“

Po chvíli povedala: „Rada by som, prosím, hovorila s oddelením žalôb.“

Po ďalšej chvíli povedala: „Tu Ethel Garvinová. Som žena Edwarda Charlesa Garvina, ktorý sa dopustil bigamie a teraz žije s druhou ženou. Opustil ma a verejne žije s touto ženou ako so svojou manželkou. Myslím, že sa podrobil formalite neplatného, podvodného a celkom falošného mexického rozvodu. Chcem podať na neho žalobu pre dvojženstvo. Mohli by ste ma v tej veci prijať niekedy zajtra ráno?“

Nastala chvíľa ticha, nato sa usmiala a povedala: „Uvedomujem si, že by ste radšej nezasahovali do otázky mexických rozvodov, ale je to náhodou tak, že *ja* do nej zasahujem. Trvám na tom, aby som podala na neho žalobu a žalovala ho z dvojženstva. Kedy by ste ma, prosím, mohli prijať?“

Opäť počúvala, nato sa usmiala a povedala: „Desať, pätnásť. Ďakujem vám veľmi pekne. A na koho sa mám pýtať?... Áno, pán Stockton, áno. Šéf oddelenia žalôb, áno. Presne desať, pätnásť budem tam.“

Položila telefón, obrátila sa k Masonovi. „Je *toto* odpoveď na vašu otázku?“

Mason sa usmial. „Myslíte, že na vašu otázku to bude odpoveď ?“

Chvíľku na neho úprimne hľadela, potom pokojne povedala: „Čerta viem, pán Mason, ale keď sa pustím do vody, plávam. Povedali ste mi, aby som vyložila karty, tak teraz ja idem vyhadzovať tromfy. Koľko trikov použijem, to neviem, ale určite si ich vymyslím.“

„A vy naozaj zamýšľate zažalovať svojho manžela z dvojženstva?“

„Pán Mason, keby to mala byť posledná vec na svete, čo spravím, zažalujem ho. Budem sa s ním súdiť až do krajnosti.“

„Len čo raz také niečo začnete, ťažko je prestať.“

„Kto chce prestať?“ spýtala sa a oči jej blčali. „Pán Mason, budete taký láskavý a poviete môjmu manželovi, čo som povedala o mužovi, ktorý v žene vidí len odraz svojich vlastných myšlienok? Pán Mason, moje pazúry budú veľmi, veľmi ostré.“

„Nevzbudili ste u manžela presvedčenie,“ spýtal sa Mason, „že ste si vybavili rozvod?“

„Nezodpovedám za jeho presvedčenie.“

„Ale povedali ste mu, že sa rozvediete, však?“

„Pán Mason, žena veľmi často hovorí mužovi mnoho vecí, keď sa usiluje obnoviť v ňom vášeň, lásku, úctu. Napríklad môže mu povedať, že spácha samovraždu, môže sa vyhrážať všemožným spôsobom, všetko možné vyhlasovať, všetko možné sľubovať.“

„Za takých okolností,“ povedal Mason, „sa obávam, že budete svojho manžela stáť isté peniaze.“

„Obávam sa, že budem.“

„Možno nie spôsobom, akým ste zamýšľali,“ povedal jej. „Čo tým chcete povedať?“

Mason sa stretol s jej očami. „Chcem povedať,“ povedal, „že aj ja viem dosť dobre plávať. Chcem povedať, že skôr či neskôr budem vedieť o každom mieste, kde ste boli od tých čias, čo ste opustili manžela. Všetko sa o vás dozvieme. Dozvieme sa...“

Šibalsky sa na neho usmiala. „Pán Mason, na tom mi nezáleží, koľko detektívov si zamestnáte, ale nikdy sa nedozviete *všetko*, čo som robila za posledných šesť mesiacov. Aj keby som zo svojej spálne bola urobila nocľaháreň, nemohli by ste sa nijako brániť

proti žalobe za dvojženstvo. Som dosť bystrá, aby som to vedela, pán Mason, a vy by ste tiež *mali* byť.

A teraz, ak mi prepáčite, pán Mason, mám iné veci na starosti. Mám ešte telefonické rozhovory a bola by som radšej, keby ste ich nepočúvali. *Zbohom*, pán Mason!“

Mason vstal. Vyprevadila ho k dverám, povedala trochu zamyslene: „Rada by som bola, keby som vás bola požiadala o službu prv než Edward. No už sa nedá nič robiť. Obávam sa, že sa chystáte narobiť mnoho nepríjemností.“

Advokát vyšiel na chodbu. „A ja som si celkom istý, že vy idete robiť nepríjemnosti.“

Oči jej zrazu zažiarili. „Máte strašnú pravdu, idem,“ povedala a zatvorila dvere.

6

Edward C. Garvin stál na verande hotela v La Jolla, díval sa na chodník, ktorý vytváralo mesačné svetlo na vodách Tichého oceánu.

Vedľa neho stála druhá pani Garvinová.

„Lorrie drahá," povedal Garvin nadšene, „*toto* je čosi také ako. . . "

„Áno, drahý."

„Nastupujeme cestu do večných medových týždňov. Miluješ ma, drahá?" „Pravdaže."

„Sladká moja, pozri na mňa! Ustavične sa dívaš na ten oceán."

Obrátila sa k nemu s blahosklonným, zhovievavým úsmevom.

„Povedz niečo!" povedal Garvin. „Čo?"

„Vieš čo. Povedz: ‚Milujem ťa!'"

„Ach, Edward," povedala netrpezlivo, „začínaš byť ako decko."

„Drahá, *necítiš* tú romantiku? Necítiš čaro tohto prostredia? Tu sme ďaleko od podnikania. Nikto nevie, kde sme. Sme sami, tu ďaleko, stojíme na pokraji. . . "

„A ja som hladná," vpadla mu do reči.

Zasmial sa. „Výborne, nakŕmim ťa. Len cítim, že by som sa dnes večer nechcel o teba s nikým podeliť. Dajme si niečo naservírovať do izby!"

„Ach, tu je to strašné, Ed, tu nemajú obsluhu na izbách ako vo väčších hoteloch. Poďme odtiaľto a dajme si poriadny rezeň s opekanými zemiačikmi a s francúzskou praženou cibuľou! V strede mesta je veľmi pekná reštaurácia. Všimla som si ju, keď sme tadiaľ išli, a už predtým som tam jedla."

„Výborne,“ vzdal sa Garvin, „ak si to tak želáš. *Dúfal* som, že sa navečeriame na svojom balkóne a budeme sa pritom dívať na vodu.“

„A z vody by stúpala vlhkosť a zvlnila by mi vlasy?“ spýtala sa. „Je temer hmla.“ Zasmiala sa ľahkým a trochu netrpezlivým smiechom. „No tak, Ed, začínaš byť vôbec priveľmi romantický! Dajme si koktail a rezeň! Pôjdeme už? Nepotrebuješ klobúk, drahý.“

„Tak ako hovoríš, Lorrie. A čo *tvoje* vlasy? Zdvihneme strechu na aute?“

„Nie, necháme ju dolu,“ povedala. „Tak to mám radšej. Uviažem si šatku na hlavu.“

Schodmi zostúpili do haly, prešli k parkovisku, kde si Garvin nechal veľký kabriolet. Prešiel okolo auta, podržal jej dvere otvorené, potom prešiel okolo dlhej kapoty k dverám pri volante.

„Som hladná ako vlk,“ povedala Lorraine. „Prosím ťa, ponáhľaj sa!“

„Áno, drahá, už pôjdeme. Si si istá, že netreba zdvihnúť strechu?“

„Nie, dobre je to takto.“

Garvin naštartoval auto. Motor húdol pokojnú pieseň mocnej energie. Garvin vycúval s autom z parkoviska, zabočil na cestu, formálne sa zastavil na okraji autostrády, počkal na medzeru v premávkovom prúde, nato pustil spojku a auto vyletelo dopredu ako šíp, nabralo rýchlosť a hnalo sa po autostráde.

Zašli k reštaurácii. Garvin zaparkoval auto, vystúpil a obehol okolo auta zozadu, aby otvoril žene dvere.

Podal jej ruku. Jemne sa ho chytila, zoskočila na zem, sukňa jej zavírila.

Pneumatiky zaškrípali na protest, keď akýsi motorista zrazu zabrzdil a zastavil veľké, ťažké auto.

Obrátili sa a Lorraine Garvinová pozrela so živým záujmom na vysokého chlapa, ktorý vykĺzol spoza volantu kabrioletu so zdvihnutou strechou a kráčal k nim.

„Bože dobrý!“ zavolal Garvin. „To je Perry Mason!“

„Ten advokát?“ spýtala sa jeho žena.

„Áno.“

Mason prišiel k nim. „Poriadne dlho mi trvalo, kým som vás našiel, Garvin. Hľadám vás už štyriadvadsať hodín.“

Garvin sa dôstojne vypäl. „Drahá,“ povedal, „môžem ti predstaviť pána Masona? Pán Mason, moja žena.“

Mason sa uklonil, povedal jej: „Veľmi ma teší, že vás poznávam,“ a Garvinovi: „Musím sa s vami zhovárať osamote, a to hneď.“

„Preto vám tak dlho trvalo, kým ste ma našli,“ povedal Garvin trochu chladne, „lebo som nechcel, aby ma niekto našiel.“

„To som pochopil,“ povedal Mason. „Ale na toto ste si vybrali zlý čas. Tak venujte mi, prosím, päť minút!“

„Teraz ma nezaujíma podnikanie, ale čo mi máte povedať, povedzte mi tu na mieste.“

„Kedy je vaše účastinárske zhromaždenie, Garvin?“

„Zajtra popoludní o druhej. Budem tam, Mason, nech vás to nemýli!“

„Máte dosť poverovacích listín, aby ste to zhromaždenie mohli kontrolovať?“

„Pravdaže mám. No tak, Mason, toto nie je čas na rozhovory o podnikaní. Ba čo viac, vaše auto prekáža premávke a . . . “

Mason povedal: „Vaša žena rozoslala hŕbu poverovacích listín vo vlastnom mene. Pamätajte, iniciálky jej mena sú takisto E. C.“

„Jeho *bývalá* žena,“ povedala chladne Lorraine.

„Zdá sa, aj to je otázne,“ povedal Mason. „Vráťte sa do auta! Idete do Mexica!“

„*Ja* idem na suché martini a rezeň,“ povedala Lorraine.

„Večeriame téte-á-téte,“ vysvetlil Garvin.

„No tak, drahý, nechaj pána Masona, nech ide s nami, a môže rozprávať, kým budeme jesť.“

Garvin pokrútil hlavou. „Nemám dnes večer náladu zhovárať sa o podnikaní.“

„Ethel,“ povedal Mason, „rozoslala poverovacie listiny, vystavené na meno E. C. Garvin, majiteľ účastinárskeho certifikátu číslo 123. Možno má dosť listín, aby zhromaždenie dostala celkom pod svoju kontrolu.“

„Ale to nemôže. Ja mám *svoje* poverovacie listiny.“

„Tie sa nahradili jej neskoršími,“ povedal Mason. „Ona sa dobre postarala, aby tie jej došli, až keď sa *vaše* vrátili. Poverovacie listiny obsahujú klauzulu, že všetky ostatné poverovacie listiny sú odvolané.“

„Bože dobrý!“ povedal Garvin. „Tá ma zničí!“

„No moju *večeru* to nezničí!“ odsekla Lorraine.

„Ba čo viac,“ pokračoval Mason, „aby sa zabezpečila, že nebudete zajtra na účastinárskom zhromaždení, zašla na prokuratúru a podala na vás žalobu pre bigamiu. Práve teraz sa vás chystajú zatknúť. Ona zrejme...“

„Mason, Mason, preboha! Teraz o tej veci nehovorte!“

„Tak mi dajte možnosť pozhovárať sa dôverne!“ odsekol Mason. „Posledných štyriadvadsať hodín prekutrávam štát, aby som vás našiel. To viete, nerobím to len zo zábavy.“

Lorraine sa zježila. „Ako je to s tým dvojženstvom, pán Mason?“

„Môžete sa aj vy zoznámiť s faktami,“ povedal Mason. „Garvin, vy si môžete ujsť od podnikania, ale sú tu iné veci, a od tých nemôžete ujsť. Toto je záležitosť, s ktorou sa budete musieť vyrovnať, a to čím skôr.“

„Edward,“ spýtala sa Lorraine chladne, „chceš povedať, že o platnosti nášho sobáša sú nejaké pochybnosti!“

Garvin pozrel rozpačite na Masona.

„Podám vám fakty rovno po lopate,“ povedal Mason. „O platnosti vášho sobáša sú pochybnosti každého druhu. Podľa všetkej pravdepodobnosti Ethel Carter Garvinová je jediná osoba, ktorá má reálny nárok na to, aby bola Garvinovou ženou.“

„Edward,“ povedala Lorraine, „ty si mi povedal, že sa s tebou rozviedla.“ „Myslel som si to.“

„Myslel!“ zvolala Lorraine. „Prečo pre...“

„Počkajte moment!“ povedal Mason. „Zosilňovať hlas, to ničomu nepomôže, a toto nie je miesto na výčitky. Idem si odtiahnuť auto. Navrhujem, aby ste išli za mnou. Možno vám pomôžem.“

„Ako?“ spýtal sa Garvin.

„Poďme do vášho hotela!“ povedal Mason. „Dostanete tam niečo na zahryznutie, ak to musí byť, prv než odídete do Mexika. Dajte si zabaliť batožinu, nahádžte ju do auta a vydajte sa k hranici!“

„Prečo k hranici?“ spýtal sa Garvin.

„Rozviedli ste sa v Mexiku,“ povedal Mason.

„No a?“ spýtal sa Garvin.

Mason sa usmial. „Možno váš mexický rozvod v Kalifornii neuznávajú. Váš mexický sobáš by bol platný len v prípade, keby bol platný rozvod. Ale v Mexiku, pretože máte mexický rozvod a nato legálny sobáš, ste manžel a manželka.“

Nastala chvíľa ticha, potom Lorraine Garvinová povedala: „No tak, Edward, nestoj ako stĺp! Nerozumieš, čo hovorí pán Mason? Cúvni s tým autom z parkoviska! Poďme do hotela, poberme batožinu a poďme, do čerta, odtiaľto!“

Masonovo auto išlo za Garvinovým kabrioletom cez most poniže San Ysidra.

Svetlá Tijuany v diaľke na konci mosta boli žiarou, popri ktorej nehybné hviezdy v tej chvíli ľutovali, že sa ligocú nadarmo.

Garvin viedol auto po širokej hlavnej ulici na parkovisko, kde mohol Mason zaparkovať vedľa ich auta.

Advokát vystúpil, prešiel k otvorenému Garvinovmu kabrioletu a povedal: „Tak tu sme. Teraz ste znova manžel a manželka."

„Do čerta, Mason," povedal Garvin podráždene, „povedzte mi, čo to mám za problémy!"

„Neviem," povedal Mason. „Idem vypátrať, koľko len budem môcť. Najlepší spôsob, ako nabúrať jej plán s tými poverovacími listinami, je mať tam dosť priateľov účastinárov, aby mohli kontrolovať zhromaždenie. Poverovacia listina sa vždy odvolá, keď osoba, ktorá ju dala, je na zhromaždení prítomná.

To znamená, že mi musíte dať zoznam veľkých účastinárov, s ktorými ste zadobre, a ja ich budem musieť obtelefonovať. Pripravil som si papiere na súdny príkaz, ktorý môžem zajtra ráno podať na súd, ak budem musieť, ale najlepšie bude presvedčiť vašich priateľov účastinárov, aby sa na zhromaždení zúčastnili osobne. A nie som celkom spokojný, že váš prezident a váš tajomník a pokladník nie sú zoznámení s vaším plánom.

Takže nabudúce, ak budete chcieť ujsť a nechať podnikanie tak, oznámte svojmu advokátovi, kde ste! Dal som detektívom kvôli vám presnoriť celú krajinu. Jeden z nich nakoniec našiel v La Jolla zamestnanca benzínovej pumpy, ktorý si spomenul na váš

kabriolet a povedal, že ste sa spytovali na hotel. Tak som išiel ďalej.“

„No, ja som hladná,“ povedala Lorraine Garvinová. „Musím si ísť niečo zajesť.“

„O dvoje dverí ďalej je reštaurácia,“ povedal jej Mason.

„Tu môžete dnes aj prenocovať. Zajtra môžete ísť ďalej do Ensenady, ak sa vám bude chcieť.“

„Vy dvaja choďte!“ povedal Garvin. „Ja idem na aute zdvihnúť strechu.“

Kým odopínal príchytky, ktoré držali strechu, Lorraine sa priblížila k Masonovi a povedala tichým hlasom: „Obávam sa, že vy ste prisilný, pán Mason, že poskytujete priveľa pomoci. Ani trochu sa ma nezmocňujú nejaké obavy.“

Jej ruka mu stisla rameno.

Pozrela na Edwarda Garvina, povedala: „Je príjemný, ale strašný zelenáč, ak viete, čo tým myslím.“

„Ako by som to *ja* mohol vedieť?“ spýtal sa Mason. „Ako môžem *ja* vedieť,“ spýtala sa šibalsky, „ako *vy* viete?“

Garvin zdvihol strechu na kabriolete, prišiel k nim. „Kedy sa môžem vrátiť z Ensenady?“

„Hocikedy, keď sa budete chcieť postaviť proti obžalobe z dvojženstva,“ povedal Mason.

„A čo sa stane so mnou?“ spýtala sa Lorraine zamyslene.

Mason sa usmial „V Spojených štátoch,“ povedal, „ste votrelkyňa, družka, metresa, žena žijúca v nezákonnom postavení, v hriešnom stave Tu v Mexiku ste zákonite zosobášená manželka.“

„To je ten najprekliatejší nezmysel!“ povedala nahnevane Lorraine.

„Všakže?“ spýtal sa súhlasne Mason. „Takto je rozvetvené medzinárodné právo. Keď pôjdete do Spojených štátov, Garvin, budete ženatý s Ethel a pravdepodobne budete vinný aj z dvojženstva. Keď ste tu v Mexiku, ste zákonite zosobášený so

svojou tu prítomnou spoločníčkou a Ethel Garvinová nie je ničím iným, iba bývalou ženou, ktorá nemá zákonné postavenie.“

„To je ten najabsurdnejší, najprekliatejší nezmysel!“ vybuchol Garvin. „Budem si musieť vystavať veľký dom a cez spálňu pôjde medzinárodná hranica. V spálni by som mohol mať trojdielnu posteľ Ethel by mohla byť...“

„Edward,“ povedala chladne Lorraine, „nebuď surový!“

„Nie som surový, som šialený,“ zreval Garvin. „Do čerta, som na medových týždňoch, a ani neviem, či som ženích!“

„Šalieť môžete, koľko chcete,“ povedal Mason, „ale to nijako neovplyvní vaše postavenie. Pokúsim sa to vyjasniť. Tak a poďme sa najesť!“

Mason išiel popredku do reštaurácie, objednal veľké, jemné rezne, a keď sa najedli, povedal: „Poznám tu nový hotel Vista de la Mesa. Ubytujme sa tam a zajtra ráno, Garvin, mi môžete dať mená niektorých veľkých účastinárov, ktorí sú verní vašim záujmom, a my sa už postaráme o pekný telefónny účet.“

„Mason,“ povedal Garvin, „*ja* budem telefonovať účastinárom. Chcem, aby ste s Ethel dohodli ten majetkový prevod. Spravte to čo najlepšie! Začnite povedzme od päťdesiattisíc a ...“

Lorraine povedala rýchle: „Edward, drahý, nemyslíš, že najlepšie bude nechať pána Masona, nech sám stanoví sumu? Dohodne taký nízky prevod, aký len bude môcť.“

„Ja chcem činy,“ povedal Garvin. „Som netrpezlivý, keď niečo chcem. Ako ju nájdete, Mason?“

„Pomocou detektívov,“ povedal Mason a pozrel na hodinky. „Môžem jej dnes večer zatelefonovať a dohodnúť sa s ňou na zajtra ráno.“

„Máte jej telefónne číslo?“ spýtal sa Garvin.

„Áno. Býva v apartmánoch Monolith na čísle 624. Je tam centrála a môžem ich požiadať, aby ju zavolali. Bola trochu neústupná, keď som sa s ňou včera zhováral. Myslela si, že má v

ruke tromf vo veci tej žaloby z dvojženstva. Ale keď som jej povedal, že ste tu v Mexiku bezpečne ukrytý, že tu sa vás nemôže dotknúť žalobou za dvojženstvo, a keď som jej povedal, že plánujete preniesť svoje majetkové záujmy, kúpiť v Mexiku veľkú haciendu a žiť tu — no, *to* jej už nejaké starosti narobí.“

Garvinovi zažiarili oči. „To je skvelý nápad, Mason! To je vynikajúce! To ju zrazí do prachu zeme!“

„Som presvedčený,“ povedal Mason, „že Ethel sa venovala aj svojim vlastným romantickým záujmom.“

Lorraine zažiarili oči. „Pravdaže sa venovala! Edward, *my* sme na to mali myslieť.“

„Podľa toho, ako som ju videl,“ povedal Mason, „je to pekná žena, ktorá má rada, keď ju ľudia obdivujú. Robí to tak, že nohu ukazuje len natoľko, aby v človeku udržala záujem a...“

Garvin sa zasmial. „To je Ethel, to je ona! Tak to robila aj so mnou. Spomínam si, keď bola mojou sekretárkou, tak...“

„Edward!“ povedala Lorraine.

„Prepáč, drahá moja!“

„No,“ povedal Mason, „prv než sa budeme s ňou zhovárať o sume, minieme nejaké peniaze na detektívov a vypátrame ešte, čo robila v tom období, keď vám nedala o sebe vedieť.“

„Iste bola zaľúbená do mňa väčšmi, ako som si myslel,“ povedal Garvin trochu zamyslene. „Moje druhé manželstvo ju premenilo na divú mačku. Pravdepodobne dovtedy dúfala, že je nádej na zmierenie.“

„Nebuď si taký istý, Edward!“ povedala Lorraine a vyzdvihla svoju osobnosť dobre vybranými slovami. „Len keď si sa so mnou oženil, videla príležitosť vyžmýkať z teba peniaze tak, že podá žalobu pre dvojženstvo. Len ty zver všetko do rúk pánu Masonovi!“

Hotel Vista de la Mesa bol ďalej od hlavnej ulice, prvotriedny, nízky, doširoka postavený pohostinský podnik, ktorý zrejme len

nedávno dokončili. Múr zo surových tehál, ktorý obkľučoval hotel a bol čerstvo obielený, mal klenutý vchod a na druhej strane východ. Obe veľké autá zaškrípali na cestičke vysypanej štrkom jedno za druhým a zastali pred malebnou kombináciou surových tehál a červenej škridlovej strechy, obielených stien a zelených kaktusov, ktoré sa pekne vynímali v pastelovej farebnej kombinácii na pozadí surovej tehly.

Od ženy vo vrátnici zažiarila na nich priateľská srdečnosť.

„Potrebujeme dve izby," povedal Garvin. „Jednu pre mňa a pre ženu a jednu pre môjho priateľa."

„Ale iste," povedala žena po anglicky, „a kúpeľňa spoločný, však?"

„S *osobitnými* kúpeľňami," povedal Garvin.

„Ale to bude viac drahé."

„Na lom nezáleží. Chceme to najlepšie, čo tu máte." Oči sa jej zaligotali. „Ach, seňor, áno! Seňor zvyknutá len na to najlepšie, však?" „Áno," povedal Garvin.

„Tu to najlepšie budete mať, seňor. Mám dve krásny izba, spojený, ale keď sa nechce deliť o kúpeľňu, tak si musíte vziať dve izba. Izba pre druhý seňor musí teda byť druhý krídlo."

„To bude dobre," povedal Garvin, vzal pero a zapísal všetkých troch.

„A čo s autami?" spýtal sa Garvin.

„Nó, autá nechaj len tam kde sú, na ceste! Z Vista de lá Mesa nikto nikdy auto neukradla." „Máte strážnika?" spýtal sa Mason.

„Nie, nie strážnika, ale v tejto krajine ste medzi slušný ľudia, šak? Ale aby bol istý — len aby bol istý — zamknúť auto a nechajte kľúče u mňa! Ja ich dám do pokladnica zásuvky. A potom, ak treba autá odtiahnuť, čo vy ešte nevstali, môže to spraviť dvorboy a vás netreba vyrušovať a autá budú ólrajt, šak?"

„Dobre," povedal Mason, „zamknem autá a donesiem kľúče. A čo batožina?"

„Žiaľbohu,“ povedala, „dnes večer nemá boy služba, Vidíte, hotel nový. Zavčasu zatváram. Mám ešte jedna izba. Len jedna voľná. Keď vydám, tak puf, zhasnem, zatvorím a idem spať. Šak?“

A opäť sa usmiala.

Mason sa obrátil k dverám. „Dobre, Garvin, vidím, že si budeme musieť odniesť dnu svoju batožinu.“

„*Ja* potrebujem, drahý,“ povedala Lorraine, „len ten toaletný kufrík.“

„Áno, drahá.“

Usmiala sa na Masona. „Neviem vám ani povedať, ako ľahko sa cítim, keď je záležitosť vo *vašich* rukách.“

„Ďakujem,“ povedal jej Mason, „dobrú noc a dobre sa vyspite!“

„Ja zavediem seňora do jej izby a seňores donesli batožinu, šak?“

Lorraine sa usmiala a prikývla.

Žena vyšla z vrátnice „Ja seňora Inocente Miguerinio,“ povedala. „To je ťažký meno pre Američan, to si nezapamätali, šak?“

„Je to ťažké,“ prisvedčila Lorraine dobrosrdečne.

„Ale ja tu mala pekný hotel! Už dávno Tijuana potrebí pekný prvotriedny hotel, čistá, útulná, chladná, pohodlná. Poďte so mnou, seňora, no šak!?“

A Mexičanka, tučná žena, vlnila nezošnurovanými bokmi vo vábivej pomalej chôdzi, keď kráčala popredku cez dvere v úzadí recepcie.

Garvin vybehol po batožinu a zdal sa nahnevaný aj na tých niekoľko minút, ktoré ho oddelili od ženy. Kým Mason vyťahoval svoju batožinu z auta, Garvin netrpezlivo šklbal vrchnákom kufra, vytiahol kufor a toaletný kufrík a povedal: „No, Mason, do videnia ráno!“

„O koľkej?“ spýtal sa Mason.

„Nie veľmi zavčasu. Ja...“

„Pamätajte, máme pred sebou mnoho telefonovania,“ povedal Mason.

„No,“ privolil Garvin so vzdychom, „o ôsmej.“

Zabuchol dvere na aute a pustil sa k verande.

„Mám vám kľúče vziať dnu?“ spýtal sa Mason.

„Mám ich so sebou,“ povedal Garvin. „Dám ich tej seňore, no tej, ako sa volá?, keď pôjdem dnu. Dobrú noc, Mason!“

„Dobrú noc!“ povedal advokát a díval sa na Garvina, ako uteká cez vchod, v každej ruke kufor.

Mason si zamkol auto, vybral zo zapaľovania kľúče a na chvíľu zastal, aby sa podíval na hviezdy. Mesiac už zašiel a hviezdy žiarili nehybným jagotom cez suchý, jasný vzduch. Advokát, ktorý za posledné dni pracoval v takom nervovom vypätí, stál ticho a pozoroval tichý pokoj nebies, potom vyšiel po schodoch na verandu, vošiel do haly a čakal na seňoru Inocente Migueriniovú, kým sa vráti z izby, do ktorej šla zaviesť Garvina.

Keď sa usmievavá hotelierka dogúľala do haly, Mason povedal: „Keby ste ma teraz zaviedli do mojej izby!“

„Ó áno, tadiaľto, prosím!“

Mason išiel za ňou cez tie isté dvere, obrátil sa doprava, potom ďalej severným krídlom budovy. Seňora Migueriniová otvorila dvere a s úsmevom postála, kým si Mason prezeral veľkú, pohodlnú izbu s pohodlnou posteľou, s navoskovanou tehlovou dlážkou, s ťažkými červenými drapériami, s tienidlovou lampou na povale a s pohodlným nábytkom v španielskom misijnom štýle.

„Vidíte,“ povedala, „izba rožný s oknami na oba strany

- šak?“

„No výborne,“ povedal Mason.

„Toto okno, seňor, je sem na vnútorný dvor. Preto sú drapérie zatiahnutý. Potiahnete tento povraz a otvoríte a zatvoríte drapérie — šak? Ale okná na tejto strane, seňor, tie sa otvárajú do ničoho

— nada. Tu netreba, drapérie. Môžete sa obliekať, zobliekať, nikto nepozerá — šak?“

„Však nie,“ povedal Mason s úsmevom.

„Cítite pohodlne - áno?“

„Áno.“

Mason jej podal kľúče od auta. „Tu sú kľúče od môjho auta.“

„Povedali ste, že budete mať kľúče od oba auto?“

„Nedal vám ten druhý pán svoje kľúče, keď vošiel dnu?“

Pokrútila hlavou. „Mala by mať kľúče. Niekedy ráno Pancho musí odtiahnuť autá, aby tí včasní mohli odísť, šak?“

Mason sa usmial. „On jednoducho zabudol na kľúče. Jeho auto je celkom v poriadku. Nechajte ho!“

„Ten druhý pán,“ povedala, „musí myslieť na iný veci

- šak?“

A hodila hlavou dozadu a rozosmiala sa veselým smiechom, ktorý ju roztriasol ako rôsol na tanieri.

Mason prikývol, položil kufor, povedal: „Dá sa odtiaľto telefonovať?“

„Telefonovať, ale pravdaže. Tam v hale sú dve búdka. Nevidíte ho?“

Mason pokrútil hlavou. „Nevidel som ich.“

„Sú nie také, ako vy povedáte, nápadný, ale sú tam — šak? Poďte so mnou! Ukážem vám.“

Mason zatvoril na izbe dvere, išiel za ňou do haly a videl dvoje dverí, ktoré sa práve tak mohli otvárať aj do izieb, ibaže na každých bol namaľovaný maličký telefón.

„Žiaľbohu v izboch nie sú telefóny,“ povedala, „ale hostia tu u nás radšej každý spí. Toto je Mexiko, seňor. My nepracujú celý deň a celú noc, tak ako ľudia u vás. Keď my v Mexika prídeme z práce, tak je so všetkom koniec — šak?!“

Mason, zaneprázdnený vlastnými myšlienkami, iba prikývol.

Vošiel do telefónnej búdky, našiel automat, zatvoril dvere a zavolal si priamo kanceláriu Paula Drakea. V úzkom priestore kabíny musel čakať asi desať minút, kým dostal na linku Drakeovu kanceláriu.

„Tam Drake?“ spýtal sa. „Tu Mason.“

„Áno, je tu, pán Mason. Moment.“

O chvíľu šťuklo a Drakeov hlas povedal: „Haló, Perry, kde si?“

„Bývam v novom hoteli v Tijuane,“ povedal Mason. „Pekný malý hotel, volá sa Vista de la Mesa.“ „Možno ťa ta volať?“

„Veľmi nie. Tu je automat a podnik zatvárajú. Myslím, že na tomto konci mesta skladajú na noc aj chodníky. Idem si ľahnúť a trochu pospať. Toto je automat. Moment, dám ti číslo!“

Mason si prečítal číslo z číselníka na telefóne a Drake povedal: „Dobre, mám. Moment, Perry, mám niečo pre teba.“

„Čo?“ spýtal sa Mason.

„Chcel si od nás, aby sme ti vypátrali o Ethel Garvinovej všetko, čo môžeme. No, narazili sme na žilu a možno sa ukáže ako výnosná.“

„Na akú?“

„Mala baňu v New Méxicu. Začas s ňou experimentovala a nato...“

„Viem o tom všetko,“ povedal Mason.

„Nato odišla do Rena. Tam si prenajala byt, zrejme sa tam zamýšľala rozviesť. Niečo ju prinútilo, aby sa rozhodla ináč. Ešte som nevypátral, čo to bolo, ale kým bola v Rene, viac-menej sa zaplietla s istým Almanom B. Hackleym. Nič ti to meno nepripomína?“

„Nič,“ povedal Mason.

„No, má tam dobytčí ranč. Zrejme je to bohatý chlap a žije si ako playboy. Ženy za ním šaleli a Ethel Garvinová, zdá sa, nebola výnimkou.

Ethel ‚brala kúru', ako sa povie v tamojšom kraji, a žila na turistickom ranči. Veľa jazdila na koni a ten Hackley mal vedľa dobytčí ranč. Všetky turistky, ktoré žili na turistickom ranči a získavali miestnu farbu popri šesťtýždňovej výmene manželov, boli do neho zbláznené. Na Ethel sa akosi usmialo šťastie. On a Ethel Garvinová boli neprestajne spolu.“

„Niečo vážne?“ spýtal sa Mason.

„Záleží na tom, čo pokladáš za vážne,“ povedal Drake, „ale *niečo* sa stalo. S rozvodom sa neponáhľala. Ostala tam šesť týždňov a nepodala si o rozvod. Ostala sedem týždňov, osem týždňov, desať týždňov, ešte vždy si nepodala o rozvod a nato zrazu Hackley zmizol.“

„Predal ten ranč?“ spýtal sa Mason.

„Nie, ten veľký ranč tam ešte má, ale prišiel do Kalifornie. No a teraz niečo čudné, Mason.“ „Dobre, čo?“

„Kúpil majetok blízko Oceanside, asi päťdesiat míľ severne od San Diega. Vraví ti to niečo?“

„Doteraz celkom nič,“ povedal Mason, „iba to, že by som rád niečo vypátral o tomto Hackleym. Aké je jeho celé meno?“

„Alman, a, el, em, a, en, Bell, bé, e, el, el, Hackley, há, a, cé, ká, el, e, ypsilon Dal som chlapom prehľadať záznamy v San Diegu a postaral som sa, aby donútili jedného z daňových odhadcov odísť do kancelárie a otvoriť daňové protokoly. Našli sme ho tak za jednu-dve hodiny.“

„Preboha, Paul, ako ste ho našli v Kalifornii?“

„Myslel som si, že asi je tu, a tak som si prezrel registráciu nových áut. Vždy tak postupujeme.“

„No, Hackley do rána vydrží,“ povedal Mason, „a prvé, čo ráno spravím, chytím Garvina a ideme prehovoriť niekoľkých

veľkých účastinárov jeho spoločnosti, aby sa na zhromaždení osobne zúčastnili. To nahradí všetky poverovacie listiny.“

„Hneď si ho našiel v La Jolle?“ spýtal sa Drake.

„Áno. Tvoj agent mal dobrý nos. Práve som sa chystal prezrieť si všetky hotely, keď som ich náhodou videl, ako vystupujú z auta pred reštauráciou v strede mesta. Povedz Delle, kde som, a nezabudni ma sem zavolať, ak by sa vyskytlo niečo závažné — ale už ma nezachytíš, až niekedy ráno. Neviem presne, kedy. Tento hotel je v noci hermeticky uzavretý.“

„Dobre, Perry,“ povedal Drake, „sám som sa už chystal ísť spať. Nechám všetko, nech to beží ďalej, moji pátrači sú na svojich miestach. Nechceš, aby som sa nejako dostal do styku s niekým z tých objektov, však nie?“

„Nie, len doluj informácie ďalej!“

„No, ja... drž linku, Perry, práve čosi prichádza!“

„Dobre, čo je to?“ spýtal sa Mason.

„Správa o tom Hackleym a kde leží jeho ranč — máš tam ceruzu, Perry?“

„Hneď budem mať,“ povedal Mason.

Z vestového vrecka si vytiahol zápisník a malú automatickú ceruzku, zápisník si otvoril a položil si ho na poličku pod telefón. „Dobre, Paul,“ povedal, „tak vrav! O čo ide?“

„Choď do Oceanside,“ povedal Drake, „a presne v strede mesta je cesta, ktorá odbočuje na východ, je tam tabuľka 8 udanou vzdialenosťou do Fallbrooku. Zabočíš na cestu a pôjdeš asi dve míle, až prídeš k poštovej schránke práve na okraji tej cesty — na severnej strane! Na tej schránke je meno Rolando, er, o, el, a, en, dé, o, C ako Charles, Lomax, el, o, em, a, ix, namaľované podľa šablóny čiernymi písmenami. Za tou poštovou schránkou asi tristo stôp je odbočka. Pôjdeš po nej asi štvrť míle a dovedie ťa k Hackleyho domu! Nadobudol si ho nedávno, kúpil ho už zariadený.“

„Dobre,“ povedal Mason. „Sleduješ už Ethel Garvinovú?“

„Áno. Mám tam chlapa, sedí v aute a pozoruje dom.“

„Dobre,“ povedal Mason. „Myslím, na tú prácu to postačí. Ráno ťa zavolám, Paul.“

Mason zvesil telefón, vyšiel z kabíny a povedal seňore Migueriniovej, ktorá už opäť sedela vo vrátnici: „Môžete mi povedať číslo izby môjho priateľa? Ešte mu chcem niečo povedať, prv než pôjde spať.“

„Ale pravdaže. Je to na chodbe doľava. Je to rovno za vnútorný dvor od vašej izby. Dve izba v rohu, číslo päť a číslo šesť. Šak?“

„Hneď ta zájdem a zaklopem na dvere,“ povedal Mason. „Veľmi zle, že tu nie je telefón.“

„Nie, nie je telefón. Vidíte, na noc zatvárame, takže v centrála nemôže mať službu — šak?“

Mason prikývol, prešiel po chodbe a zaklopal na dvere číslo šesť.

Nikto sa neozval.

Mason zosilnil hlas, povedal: „Garvin, len na moment,“ a opäť zaklopal.

Garvin odchýlil dvere na štrbinu. „Čo je, Mason?“ spýtal sa a márne sa usiloval utajiť svoje podráždenie.

„Práve som dostal telefonickú správu od Paula Drakea, svojho detektíva,“ povedal Mason.

Garvin odchýlil dvere trochu širšie. „Áno, a čo je?“

„Myslím, že sme našli príčinu, prečo vás vaša bývalá žena začas neunúvala. Ten dotyčný sa volá Alman Bell Hackley. Teraz býva na ranči asi dve míle od Oceansidu. Má veľký dobytčí ranč v Nevade a zrejme je to úplný Romeo. Ženy na turistickom ranči, ktorý susedí s jeho majetkom, za ním šaleli.“

„To je úspech!“ povedal Garvin, neschopný zatajiť v hlase nadšenie. „Práve to potrebujeme! Býva teraz v Oceanside, Mason?“

„Na tom ranči,“ povedal Mason. „Mám údaje, ako sa ta dostať.“ „Aké?“

Mason mu dal informácie, ktoré dostal od Paula Drakea. Nato dodal: „Dnes večer ho už nechám na pokoji, ale zajtra si na neho trochu posvietime.“

Garvinovi sa cez dvere pretisla pravá ruka. „Mason,“ povedal, „vedel som, že sa môžem na vás spoľahnúť. Konáte dobrú prácu. To len ilustruje, čo hovorím. Keď človek potrebuje lekára alebo advokáta, potrebuje *dobrého!“*

Znútra izby sa ozval Lorrainin hlas: „Lepšie by bolo nerobiť *nijakú* ponuku, kým si nezistíme, ako je to s týmto novým dôkazom. Nemyslíte, pán Mason?“

„Myslím,“ povedal Mason. „Do videnia ráno! Dobrú noc!“

„Dobrú noc!“ zavolali obaja.

Mason sa odvrátil odo dverí Garvin ich zatvoril a zasunul závoru.

Aby Mason mohol prejsť do svojej izby, musel sa vrátiť cez halu.

Keď vošiel do haly, videl, že jasné svetlá sú už zhasnuté. Jediné svetlo na vrátnici osvetľovalo pult. Vonkajšie svetlá boli zhasnuté. Po seňore Inocente Migueriniovej nebolo už ani stopy.

V tej chvíli si Mason uvedomil, že v telefónnej kabíne si zabudol ceruzku.

Mason v šere opatrne hľadal cestu cez halu, otvoril dvere kabíny a práve si bral ceruzku, keď počul ženský hlas, doliehajúci cez tenkú priečku z vedľajšej telefónnej kabíny.

„Áno, drahý,“ počul ju Mason. „Tušil si správne... Áno, drahý, cez hranicu do Tijuany.“

Odznelo tam ešte viac slov, ktoré Mason nepočul, potom sa ženský hlas trochu zosilnil: „Áno, drahý... Nie... Spravím to... Už ma bolia oči, čo toľko pozorujem...“

Mason ticho odišiel z búdky, uvedomil si, že nabudúce si musí dať lepší pozor na tenké steny, čo delili dve umelecky zhotovené, ale akusticky nebezpečné telefónne kabíny.

Mason si našiel izbu, zatvoril dvere a začal sa zobliekať. Hodiny na vnútornom dvore začali melodicky odbíjať plnú škálu bohatých, hrdelných úderov, potom odbili čas — desať hodín.

Mason zhasol svetlá, otvoril okná na západ, obrátené na to, čo seňora Inocente Migueriniová drasticky opísala ako nada, a išiel si ľahnúť.

Odkiaľsi zvonku cez západné okno bolo neprestajne počuť kovové, vrieskavé zvuky, pochádzajúce od nejakého polotropického vtáka, ktorého Mason nevidel.

Ale aby to bolo ešte zvláštnejšie, vták sa správal ako ďateľ a neprestajne a vytrvalo ťukal do steny budovy.

Nakoniec Masonovo podráždenie zvíťazilo nad spánkom. Advokát odhodil prikrývky, posadil sa na posteli a zagánil na okno, cez ktoré bolo vidieť suchú vyprahnutú krajinu a prvé lúče ranného slnka, meniace mesu na zlato.

V tej chvíli si advokát uvedomil, že ten vytrvalý, dotieravý ťukot nie je na stene izby a že to nerobí vták, ale bolo to tiché, dotieravé klopanie na jeho dvere.

Na bosých nohách sa preťapkal k dverám a otvoril ich.

Na prahu stál mexický chlapec drevenej tváre. „Seňor Mason?“

Mason prikývol.

„Telefono,“ povedal chlapec a odišiel, nohy v sandáloch sa odšuchtali po dlážke z navoskovaných červených tehál.

„Hej, vráťte sa!“ povedal Mason. „Kto je to? Čo . . . ? “

„Telefono,“ zavolal chlapec ponad plece a kráčal ďalej.

Mason sa zasmial, potom si na pyžamu natiahol nohavice a kabát, s ponožkami sa netrápil, bosé nohy vopchal do topánok a takýto neupravený kráčal po chodbe do haly.

Hala bola opustená, ale dvere na jednej z telefónnych kabín boli otvorené a slúchadlo bolo zvesené z háčika a položené na poličke.

Mason vošiel do telefónnej kabíny, vzal slúchadlo a povedal pochybovačne „Haló!“

„Tam je pán Mason?“ spýtal sa netrpezlivý hlas. „Áno.“

„Pán Perry Mason?“ „Áno.“

„Volá Los Angeles. Ostaňte na linke, prosím!“

Mason sa načiahol a zatvoril dvere. O chvíľu sa na linke ozval hlas Paula Drakea: „Haló, Perry?“

„Áno,“ povedal Mason. „Čo je, Paul!“

„To mi trvalo, kým som ťa zohnal,“ povedal Drake. „Už sa o to pokúšam od piatej hodiny. Nič sa mi tam neozývalo, až teraz pred pár minútami. Potom mi povedali, že ťa môžu zohnať, ale rozprávali po španielsky a bolo to treba prekladať a vykladať. Prečo, do čerta, nebývaš v hoteli, kde je telefónna služba?“

„Čo sa stalo?“ spýtal sa Mason.

„Mám tu čosi,“ povedal Drake, „a myslel som, že by si mal o tom vedieť. Jeden z mojich agentov spravil chybu. Je to pochopiteľná chyba, ale aj tak sme to zbabrali.“

„Čo sa stalo?“ spýtal sa Mason.

„Stratili sme Ethel Garvinovú.“

„Do čerta!“

„Áno.“

„Ako sa to stalo?“

„To je dlhá história,“ povedal Drake, „ak to chceš obšírnejšie. Ak to chceš stručne: stratili sme ju a to je všetko.“

Mason sa na chvíľu zamyslel a povedal: „Porozprávaj mi to obšírnejšie...! Nie, počkaj, Paul! Stena medzi touto telefónnou kabínou a susednou je tenká ako papier. Moment, podívam sa! Ostaň na linke!“

Mason položil slúchadlo, otvoril dvere telefónnej kabíny, nazrel do susednej, videl, že je prázdna, potom sa vrátil k telefónu a povedal. „Dobre, Paul. Len som si skontroloval — včera som cez stenu búdky počul útržky telefonického rozhovoru. No, povedz mi, čo sa stalo!“

„Po desiatej hodine,“ povedal Drake, „som sa zastavil pri jednom agentovi. Vtedy tam nebolo veľa práce a do obytného domu chodilo málo ľudí. Povedal som mu, aby dával pozor na každého, kto sa mu vidí dôležitý, aby na autách kontroloval poznávacie značky a čas príchodu a čas odchodu.

Tam som spravil chybu, Perry. Chcel som od jedného chlapa, aby robil priveľa roboty.

Môj agent, pravdaže, parkoval s autom na dobrom mieste, práve naproti hlavnému vchodu obytného domu. Tam v okolí nie sú garáže a nájomníci si nechávajú autá na ulici.“

„Pokračuj!“ povedal Mason netrpezlivo.

„Chcel si to obšírnejšie,“ povedal Drake. „Rozprávam to tak. Stalo sa toto. Dosť dobre oblečený človek išiel na buicku, obišiel blok, krúžil, zrejme hľadal, kde by mohol zaparkovať. Podľa toho, ako si tam počínal, môj agent sa domnieval, že nebýva v tom dome. Chlap nakoniec zaparkoval, zhasol svetlá a ponáhľal sa cez ulicu k domu. Z akejsi príčiny môjho agenta sa zmocnila predtucha, že asi tento človek ide na návštevu k našej paničke. Bol dobre oblečený a zdalo sa, že má naponáhlo, akoby sa usiloval neprísť neskoro na schôdzku. Môj agent chytil rozum do hrsti a povedal si, že si zapíše číslo jeho auta.

Ako som už vysvetlil, agent sa neodvážil obísť dookola autom a skontrolovať si to číslo zo strachu, že príde o miesto na parkovanie, a tak vyskočil z auta a rýchle kráčal k tomu bloku a k buicku.

Práve došiel k buicku, keď sa okolo rohu zakrútil taxík a zastal pred apartmánmi Monolith. Ethel Garvinová iste bola v hale, čakala. Vyšla cez bránu, nasadla do taxíka a odišli — ako to už náhoda chcela, pravda, opačným smerom.

Môj agent prebehol k svojmu autu, naskočil, ale priveľmi sa ponáhľal a nemohol tú káru naštartovať, pretože motor mu vychladol, presýtil sa karburátor a — no, do čerta! Stratila sa mu.

Vie, bol to žltý taxík, ale pretože išiel opačným smerom“ nemohol si zapísať číslo, a to je chyba.

Ponáhľal sa telefonovať a hneď sa hlásil do kancelárie. Môj nočný agent sa pustil do práce, zisťoval žlté taxíky a usiloval sa nájsť, kam odišla. Trvalo nám to pätnásť-dvadsať minút, kým sme tie informácie získali. Vtedy už bolo neskoro. Odišla do garáže, kde má svoje auto — rýchly klub kupé — ktoré za hodinu spraví míle. Ani nepovedala, kam ide. Mala so sebou malý kufrík. Oblečené mala akési tmavé šaty, kabát a sukňu a môj detektív si myslí, že mala klobúčik nasadený na ľavé ucho, ale v tom si nie je celkom istý.

„V akom čase to bolo?“ spýtal sa Mason.

„Desať hodín deväťnásť… Môj agent začal zisťovať v obytnom dome. Tvrdil, že ten taxík si objednal *on*. Úradník v centrále tvrdil, že ona telefonovala pre ten taxík, potom zišla dolu a čakala mňa. Povedal, že bola v hale asi tri-štyri minúty. Nie je to veľmi zhovorčivý človek. V skutočnosti práve teraz, keď sa to dá všetko dokopy, zdá sa z celej tej čeliadky čertovsky podozrivý. Vydolovať z neho informácie, to by bolo ako dolovať špáradlom niečo zo zamknutého trezoru.“

Mason sa zamračil a zauvažoval nad tými informáciami. „Ešte si na linke?“ spýtal sa Drake.

„Tu som,“ povedal Mason. „Máš ten dom pod dozorom?“ „Áno.“

„Tak ona sa ešte nevrátila?“

„Nie. Počkaj,“ povedal Drake, „máme tu akési informácie od úradníka, zabudol som ti ich povedať. Zišla do haly, a kým čakala na taxík, vytiahla dva doláre, dala ich úradníkovi a požiadala ho, či by jej nemohol dať zopár štvrťdolárov, dva desaťcenty a jeden päťcent. Nechcela nič väčšieho než štvrťdoláre... No, iste mala na to dôvod.“

„Rozumiem,“ povedal Mason. „Išla telefonovať z automatu.“

„To je ono, išla telefonovať, volať medzimesto.“ „To je zaujímavé,“ povedal Mason.

„No na nešťastie,“ pokračoval Drake, „moja nočná sekretárka je občas veľmi múdra. Vedela, že som ustatý a že potrebujem odpočinok, a nechcela, aby ma volali, iba okolo piatej dnes ráno. V službe mám nočného zamestnanca, je to veterán a robí všetky bežné veci. Mal robotu s garážou, dostal opis auta, výrobu, model, poznávaciu značku a všetko a vypátral, že benzínovú nádrž mala naplnenú asi len dopoly, keď auto vytiahla. To asi niečo znamená.

Keď som sa dal do práce dnes ráno o piatej hodine,“ povedal Drake, „zavolal som ešte jedného agenta a poslal ho autom do Oceanside. Povedal som mu, aby sa veľmi tichým, diskrétnym spôsobom poobzeral okolo Hackleyho domu, či by tam nenašiel po tom aute nejaké stopy. Keby nenašiel, nech sa prejde po Oceanside a zistí, či niektorá z benzínových púmp, čo mali otvorené v noci, sa nepamätá, že obslúžila také a také auto. Možno nás to niekam zavedie. Čoskoro dostanem od svojho agenta správu.“

„Dobre,“ povedal Mason. „Vyzerá to tak, že si spravil všetko, čo si len mohol. Ešte niečo?“

„To je doteraz všetko.“

„Tak smelo do toho!“ povedal Mason. „Ja budem tu. Myslím, že môžem zariadiť, aby ma zavolali — je veľmi zavčasu a tu je všetko ako vymreté, ale zavolaj ma, ak sa niečo naskytne, a ak od teba nedostanem správu, o hodinu ťa zavolám.“

„Dobre,“ povedal Drake. „Mrzí ma to, Perry.“

„Nemá ťa čo,“ povedal mu Mason. „To patrí medzi veci, pred ktorými sa jednoducho neuchrániš.“

„Zavolám ťa, ak bude niečo nové,“ sľúbil Drake.

Advokát zavesil, poobzeral sa po hale, nemohol nájsť nikoho, zašiel k hlavným dverám, otvoril ich a podíval sa von na cestičku a na parkovisko.

Okrem Masonovho a Garvinovho auta bolo na cestičke ešte asi zo šesť áut. Mexický chlapec drevenej tváre, ktorý bol zobudil Masona, sedel na hornom schode a nasával ranné slnko.

„Momentito," povedal s úsmevom Mason.

„Pancho," povedal chlapec, ani sa neobzrel.

Mason si vybral z vrecka dolár, pokročil k nemu a mladík hneď natrčil žiadostivú dlaň. Mason mu dolár vpustil do nej.

„Gracias," povedal chlapec, ani nevstal.

Mason sa usmial. „Nie ste taký nesúci, ako vyzeráte. Ak ste odpovedali na telefón, vypátrali, aké mám číslo izby, a zavolali ma, ste veľmi bystrý chlapec. Len tu seďte a počúvajte ten telefón! Ak opäť zacengá, zdvihnite ho! Bude volať mňa, pribehnite ma zavolať! Rozumiete?"

„Si, seňor."

„Počkajte!" povedal. „Rozumeli ste ma dobre? Rozumiete po anglicky?" „Si, seňor."

„Dobre," povedal Mason. „Ak telefón opäť zacengá a ak budú volať mňa, ešte dostanete dolár."

Mason sa vrátil cez halu do svojej izby, osprchoval sa, oholil, obliekol si čisté šaty a práve sa chystal spýtať na raňajky, keď z chodby počul sandále a jemné klopanie na dvere.

Mason otvoril.

Na chodbe stál ten istý chlapec. „Telefono," povedal. „Momentito," povedal s úsmevom Mason. Chlapec zastal.

Mason vybral z vrecka ešte jeden dolár.

Chlapcovi tvár zažiarila úsmevom. „Gracias," povedal a odšuchtal sa po chodbe.

Mason išiel za ním, dvere na telefónnej kabíne našiel otvorené, porobil opatrenia, aby sa ubezpečil, že vedľajšia kabína je prázdna, potom zdvihol slúchadlo, ohlásil sa a opäť čakal, až začul na linke hlas Paula Drakea.

„Haló, Paul," povedal Mason. „Čo je nového?"

Drakeov hlas sa tak hnal po drôte, že slová akoby sa vzájomne do seba pozasekovali, aby si prerazili cestu do slúchadla.

„Počúvaj toto, Perry!“ povedal Drake. „Rýchle to počúvaj! Sedíme na debne dynamitu. Môj agent našiel Ethel Garvinovú.“

„Kde?“ spýtal sa Mason.

„V Oceanside. Asi dve míle južne od mesta, sedí vo svojom aute, zaparkovanom asi päťdesiat-päťasedemdesiat stôp od cesty na strane od oceánu, mŕtva ako makrela, v ľavej sluche dierka od guľky. Podľa uhla nie je veľmi pravdepodobné, že si tú ranu spôsobila sama. Zvalená je na volante a je to tam špinavé trochu krvi a tak ďalej. Okno pri volante je stiahnuté a pištoľa, zrejme tá, ktorou bol zločin spáchaný, leží na zemi presne pod oknom.

Mohla skrútiť pištoľu a mohlo sa jej podariť vystreliť zo zbrane aj samej, keby ju bola držala zhora nadol, ale je to neprirodzená poloha a neprirodzený uhol pre ženu, aby tak vystrelila z pištole pri pokuse o samovraždu.“

„A čo polícia?“ spýtal sa Mason.

„To je práve to zaujímavé,“ povedal Drake. „Je tam môj agent. On objavil mŕtvolu. Nikto iný nevie, že je tam — doteraz. Agentovi sa podarilo podať mi správu. Podáva správu aj polícii, ale podáva ju veľkou okľukou, volá do San Diega šerifovu kanceláriu. Je to mimo mestských hraníc Oceansidu, takže technicky má právo zavolať do šerifovej kancelárie a k ohliadačovi mŕtvol… No a počúvaj toto, Perry! Môj agent bol natoľko bystrý, že sa nedotkol pištole, neporušil nič z dôkazového materiálu, ale si je istý, že tam čosi zbadal. Vyzerá to tak, akoby tam boli parkovali dve autá, jedno vedľa druhého, a to druhé auto odišlo — a keď sa môj agent zohol, zistil na pištoli číslo. Zbraň Smith a Wesson 38 a číslo je na kŕčku, čo zapadá do rukoväte. Číslo S6 4805. Ide sa mi hlava rozletieť, čo sa usilujem vypátrať tú pištoľu, prv než polícia získa všetky informácie. Môžeme mať pred nimi náskok.“

„Dobre,“ povedal Mason. „Už aj idem. Postaraj sa, aby sme mali náskok!“

„Garvin a jeho žena sú tam s tebou?“

„Tu sú,“ povedal Mason, „ale nie so mnou.“

„Čo s nimi spravíš?“

„Do čerta,“ povedal podráždene Mason, „nič nechcem s nimi spraviť. Chcem, aby ostali tu. Garvin nemôže prejsť do Spojených štátov tak, aby ho tam nezatkli na základe obžaloby z dvojženstva. Nechcem, aby sa to stalo.“

„Dosť ťažko sa mi ťa podarilo zavolať,“ povedal Drake. „Asi preto, že som volal cez hranicu… No a podnikol som isté veci na vlastnú päsť, Perry, dúfam, že je to v poriadku.“

„Čo?“

„Zavolal som Delle Streetovej, len čo som dostal správu, a povedal som jej, aby si natiahla šaty, vzala auto a uháňala do Oceanside tak rýchlo, ako len môže... Môj agent tam robí ohromné fóry. To, ako telefonoval, a všetko ostatné nám umožní, že sa vec oddiali. Keď volal šerifovu kanceláriu v San Diegu, robil to lak, aby to vyzeralo ako samovražda, ako bežná záležitosť. Šerifova kancelária má pravdepodobne v Oceanside nejakého zástupcu. Budú telefonovať zástupcovi, aby ta zašiel a ujal sa prípadu. Potom zástupca zistí, že to vyzerá ako vražda, bude volať šerifovi a jedno s druhým to zaberie veľa času, kým sa ta dostane šerif s ohliadačom mŕtvol. Mŕtvolou nikto hýbať nebude, kým nepríde ohliadač. Takže to ti poskytne možnosť, ak sa poponáhľaš.“

„Do čerta,“ povedal Mason, „´Ponáhľaj', to je moje druhé meno. Rád som, že si rozhýbal Dellu. Možno bude treba, aby si tam to i ono poznačila.“

„Povedal som jej, aby sa poobzerala a zistila si všetko, čo môže,“ povedal Drake. „Ty by si sa ta mohol dostať z Tijuany práve tak rýchle, ako sa ona dostane na miesto z Los Angeles, možno skôr, to už závisí od dopravných pomerov, a j keď berieme

do úvahy, že telefonovaním strácame čas.“ „Dobre,“ povedal Mason. „Idem sa dať do toho.“

Zavesil slúchadlo, prebehol chodbou do svojej izby, veci nahádzal do kufra, potom pribehol do haly.

Pancho sedel na predných schodoch.

„Pancho,“ povedal Mason, „mám tu dvoch priateľov, istého pána Garvina a pani Garvinovú. Sú na izbe číslo 5 a 6. Keď vstanú, povedzte im, že som musel odísť za povinnosťou, povedzte im že niekto, koho obaja poznáme, je mŕtvy, a že musia čakať tu, kým nedostanú odo mňa správu Nesmú nikam odísť. Povedzte im, aby čakali tu! Rozumiete?“

„Si, seňor.“

„Nezaplatil som hotelový účet,“ povedal Mason. „Tu je dvadsať dolárov. Postarajte sa aby pani, majiteľka hotela, dostala peniaze za moju izbu, dobre?“

„Si, seňor.“

„Dobre,“ povedal Mason „Ja idem.“

Kufor hodil do auta, otvoril dvere, nasadol a nevedel si rady so zapaľovaním, keď sa Pancho vynoril z vrátnice, usmial sa a povedal vynikajúcou angličtinou: „Tu máte kľúče, pán Mason. Nechali ste si ich na vrátnici v pokladničnej zásuvke, aby som ráno mohol poodťahovať autá, ak bude treba — len moja teta, seňora Inocente Migueriniová, je veľmi opatrná a vždy všetku hotovosť vyberie z pokladnice, keď ide spať.“

Mason sa usmial, vzal si kľúče a povedal: „Veď vy rozprávate dobre po anglicky, Pancho.“

„Čo myslíte, nadarmo chodím do školy?“ spýtal sa Pancho.

9

Perry Mason spomalil auto, keď videl pred sebou skupinku ľudí.

Na severe sa v rannom slnečnom svetle beleli okrajové budovy Oceanside. Na západ od autostrády bola plocha mesta a ďalej za ňou pod bezmračnou oblohou ticho a pokojne ležala iskrivá modrava oceánu.

Mason zaparkoval auto na okraji cesty.

Dopravný strážnik v uniforme sa všemožne usiloval, aby sa premávka nezastavila, ale dalo sa zatiahnuť auto na okraj cesty a zaparkovať ho.

Mason sa priblížil ku skupine, ale šerif ho upozornil, aby ostal vzadu. „Ohliadač ešte neprišiel," povedal, „vráťte sa a ostaňte vzadu!"

Mason cúvol, a keď strážnik odišiel, podal sa trošku dopredu.

Agent Paula Drakea našiel Masona v zástupe, prešiel k nemu a povedal: „Som Drakeov agent. Ja som našiel mŕtvolu. Môžem vám niečím pomôcť, pán Mason?"

Mason ho zaviedol obďaleč od ľudí. „Poobzerali ste sa tu trochu?"

„Pravdaže poobzeral," povedal detektív. „Nespravil som nič nezákonné a nezanechal som nijaké odtlačky prstov, ale poobzeral som sa."

„Čo pištoľa?"

Agent si otvoril zápisník a povedal: „Tu je číslo pištole."

Mason skontroloval číslo s tým, čo si bol zapísal do zápisníka, a povedal: „Paul Drake mi ho nadiktoval telefonicky. Koľko patrón bolo vystrelených?"

„Len jedna. Je to Smith and Wesson, tridsaťosmička, dvojakciový revolver. Všetky komory boli nabité a úderník stojí pri jednom valčeku, z ktorého bolo vystrelené. Strelená je do ľavej strany hlavy.“

„Popáleniny od prachu?“ spýtal sa Mason.

„Myslím. Vlasy má oškvrknuté. Nemohol som sa pozrieť veľmi zblízka.“

„Mala rukavice?“

„Áno.“

„Ešte niečo zaujímavé?“

„Jedna vec, a tá je asi dôležitá,“ povedal agent. „Štartér bol vypätý. Zapäl som ho, len aby som sa podíval, koľko je benzínu. Benzínová nádrž je celkom plná.“

„Skontrolovali ste benzínové pumpy v Oceanside?“

„Pravdaže.“

„Našli ste, ktorá z nich jej naplnila nádrž?“

„Skontroloval som všetky, čo mali v noci otvorené. Ani pri jednej si nemôžu spomenúť.“

„No, skontrolujte znova, keď odtiaľto odídete!“ povedal Mason. „To je dôležité. Ja sa tu idem trochu poobzerať, či by som niečo nenašiel.“

Advokát prešiel tak blízko k autu, ako len mu šerif dovolil, potom sa pomaly začal pohybovať okolo auta a prezerať si ho.

Mŕtvola sklesla na pravú stranu volantu. Ruka v rukavičke bola na volante prestrčená pomedzi spice, a keď mŕtvola poklesla, plece sa nahlo k volantu.

Drakeov agent išiel za Masonom.

„Reflektory svietili, keď ste našli auto?“ spýtal sa Mason. „Nie, bolo to tak, ako to teraz vidíte. Možno to bola samovražda.“

„Ale prečo by, do čerta,“ spýtal sa Mason, „bola išla až sem, vzdialila sa od cesty a spáchala samovraždu? Ba čo viac žena,

ktorá sa chystá spáchať samovraždu, nedbá o to, aby v aute mala naplnenú benzínovú nádrž.“

Mason ešte raz obišiel okolo auta, prezrel si ho, všimol si, že na prednom skle je mnoho škvŕn, spôsobených nočnými chrobákmi, ktoré sa oň zachytili a pozabíjali, keď auto v noci išlo veľkou rýchlosťou.

„Nie je možné že ju zabili niekde inde a auto sem doviezli?“ spýtal sa Mason

„Na to som nemyslel.“

„Nevideli ste moju sekretárku Dellu Streetovú?“ „Myslím, že ju nepoznám.“ „Pekná žena... tu práve ide.“

Della Streetová išla rýchle zo severu, spomalila auto. Dopravný strážnik na ňu zakýval, že má ísť ďalej. Prikývla, usmiala sa, ešte kúsok išla, potom zaparkovala auto a vrátila sa peši.

„Nijaké stopy okolo auta, keď ste sem prišli?“ spýtal sa Mason, oko nespúšťal z Delly Streetovej.

„Nevidel som, aspoň nie okolo auta. Toto je zrejme miesto, kde si páriky chodia pohrkútať. Vidíte, že z času na čas sem chodí mnoho áut a vybrázdili tu už od autostrády normálnu cestu. Podľa toho, ako stopy vyzerajú, zrejme tu normálne parkujú a potom sa obracajú... Ale neboli tu nijaké stopy, čo by som bol videl, okrem stôp po autách... Pravdaže, teraz je to už všetko rozšliapané. Za ten čas sa tu vystriedalo do sto ľudí. Prídu, kukajú a ponevierajú sa tu, kým ich policajti nezaženú a...“

Della Streetová vyzerala skvele v dobre ušitom kostýme, keď prišla k nim. „Dobrý deň, šéf!“ povedala.

„Dobrý deň, Della! Mrzí ma, že ste museli tak zavčasu vstať. Máte zápisník?“

„Vo vrecku.“

„Toto je agent Paula Drakea. Rozprával mi o stopách — pokračujte! Toto je moja sekretárka.“

„Ako som hovoril, toto je miesto na pikniky a na hrkútame, pekný úsek mesy. Teda na ľavej strane bolo zaparkované auto a v prachu boli stopy, naznačujúce, že niekto od neho odišiel, ale mnohé z nich sa zahladili, prv než sa polícia dovtípila a ľudí odohnala.

Aj sám som zanechal zopár stôp okolo auta. Trochu som tam snoril. Ale povedal som polícii, že som sa musel pozrieť, či je mŕtva a či nie je s ňou v aute aj niekto iný. Ale keď som ta prišiel, nijaké stopy okolo auta neboli. Ak bol aj niekto v aute, iste nezanechal stopy, keď vystúpil.“

Zaznela siréna, prichádzajúca od San Diega. V diaľke bolo vidieť auto s dvoma červenými svetlami, ako sa ženie po autostráde. Šerif zavolal. „Kde je ten pán, čo objavil mŕtvolu? Hej, vy poďte sem!“

Drakeov agent odišiel od Masona k šerifovi.

Mason povedal Delle: „Pravdepodobne som sa dozvedel všetko, čo sa dalo. Preskúmajte to zo ženského hľadiska! Ja idem zatelefonovať Paulovi Drakeovi. Stretneme sa na letisku.“

Mason zavolal do Drakeovej kancelárie z Oceanside. „Ešte nevieš nič o tej pištoli, Paul?“

„Pracujem na tom,“ povedal Drake. „Už mám meno pôvodného majiteľa.“

„Kto to bol?“

„Istý Frank L. Bynum, ktorý býva v Riverside. Poslal som chlapov, aby niečo o ňom vypátrali. Ešte sme sa s ním nemohli spojiť.“

„Dobre,“ povedal Mason, „vzal som Dellu. Idem si objednať súkromné lietadlo a vrátim sa. Na tomto prípade čosi škrípe. Vyzerá to tak, akoby bola išla veľkou rýchlosťou po pobrežnej ceste. Predné sklo je celé zašpinené, nachytal sa naň kadejaký hmyz a ver mi, musel poriadne narážať. Rozpliešťal sa o sklo.“

„Pravdaže išla rýchle.“ povedal Drake. „Nebola by vyštartovala o takom čase a nebola by ušla môjmu agentovi, len aby si z pasie trochu zašoférovala.“

„O to nejde“ povedal Mason. „Nádrž mala plnú benzínu. Iste jej ju naplnili v Oceanside, hoci doteraz ju nemohla identifikovať ani jedna benzínová služba. Na auto sa asi nepamätajú, ale keď sa podívajú na mŕtvolu, mohli by sa rozpamätať. Ale pochybujem.

No ak mi budeš môcť povedať, prečo by sa žena mala bláznivo hnať po autostráde, aby si v Oceanside naplnila nádrž benzínom, a prečo potom odbočila z cesty a spáchala samovraždu, dám ti kožušinou obrúbené plniace pero.

A na druhej strane, ak mi budeš môcť povedať, prečo by sa žena mala hnať pobrežnou cestou, aby zrazu z nej zbehla na parkovisko používané zvyčajne párikmi, ktoré si vyjdú von trochu zahrkútať, a prečo by tam mala čakať, aby ju niekto zastrelil, dám ti ešte aj druhú cenu — hodinky, ktoré idú dozadu a majú dvadsaťjeden kameňov.“

Drake sa zasmial a povedal: „To je na mňa priveľa, Perry.“

„Rozum do hrsti!“ povedal Mason. „Podívaj sa, čo to znamená! Naplnila si nádrž tam. kde nie je služba na umývanie predného skla. Rozumieš mi?“

„Ohó! Myslíš, že na ranči?“

„Pri benzínovej pumpe na ranči, Paul. Vieš, čo to znamená.“

„Rozumiem ti, Perry. Chceš ho navštíviť?“

„Ešte nie. Najprv vypátrame všetko o pištoli. Pravdepodobne už budeš mať nitku, keď sa vrátim. Della skúma mŕtvolu zo ženského hľadiska a ja si vezmem lietadlo a dobre dám zohriať motor. Čoskoro sa uvidíme. Pokús sa tú pištoľu preskúmať zo všetkých strán, kým prídem! Chcel by som mať v tom náskok pred políciou.“

„Dobre,“ povedal Drake. „Teraz už každú chvíľku by sme mali zachytiť Bynuma.“

Mason objednal lietadlo, čakal na Dellu Streetovú na letisku. „Prišli ste na niečo?“ spýtal sa, keď prišla k nemu.

„Áno, nemala klobúk. V aute nebolo po klobúku ani stopy. Drakeov agent si myslí, že mala klobúk, keď vyštartovala. To by mohlo byť veľmi významné .“

„Možno si ho zložila a potom zabudla,“ povedal Mason.

„Možno, ale nie je pravdepodobné, že by ženy robili také veci. Ešte niečo mám. Ktosi medzi ľuďmi povedal, že človek, čo býva v najbližšom dome. si všimol zaparkované auto so zažatými svetlami. A keď Drakeov agent našiel auto, svetlá boli zhasnuté. Svetlá boli zažaté, ako si myslí ten svedok, päť až desať minút. Svietili mu rovno do spálne a hnevali ho. Nijaký výstrel nepočul.“

„Čo videl ten sused, to asi bolo iné auto.“

„O to ide,“ povedala Della Streetová. „Možno to bol párik, čo si tam hrkútal.“

„So zažatými svetlami?“ spýtal sa Mason. Della Streetová sa zasmiala a povedala: „No, na tieto moje reči veľa nemusíte dať.“

Prišiel k nim pilot a povedal: „Lietadlo je už pripravené, ak chcete nastúpiť.“

Mason a Della Streetová nastúpili do lietadla s malou kabínou. Pilot roloval po letisku, a vzlietli.

„Drake už našiel pôvodného majiteľa pištole,“ povedal Mason, „istého Franka Bynuma v Riverside. Keď prídem, bude už o tom vedieť niečo presnejšie. Zavoláme ho, len čo prídem na letisko do Los Angeles. Ak budeme môcť, rád by som bol, keby sme vedomosťami o dotyčnej pištoli predbehli políciu.“

Boli ticho, kým sa lietadlo hádzalo v drsnom vetre nad vrchmi neďaleko San Juan Capisirana, potom sa dívali, ako pod nimi pomaly ubieha krajina, pribúdalo čoraz viac zastavaných štvrtí, až nakoniec boli nad mestom a lietadlo sa naklonilo, aby pristálo na letišti.

„Zavolajte Paula Drakea, kým sa vyrovnám s pilotom!“ povedal Mason a Della Streetová prikývla a ponáhľala sa k telefónu.

Mason vyplatil pilota, ponáhľal sa k radu telefónnych búdok na letišti. Vedel, len čo pozrel Delle Streetovej na tvár cez sklené dvere telefónnej búdky, že dostala definitívnu správu o pištoli.

Della Streetová otvorila dvere a povedala: „Už sa zhovárali s Frankom Bynumom. Povedal, že pištoľu dal svojej sestre na sebaobranu. Sestra býva v apartmáne Dixieland, byt 206. Drake by rád vedel, či chcete, aby ju navštívil.“

„Povedzte Paulovi Drakeovi, nech Bynumovi znemožnia telefonovať a že ju navštívim sám!“ povedal Mason. „Vy si vezmite taxík do kancelárie, Della! Zavolajte Edwarda Garvina do Vista de la Mesa v Tijuane! Keď ho dostanete na linku, zistite si najprv zoznam účastinárov, ktorých by ste mohli zavolať, aby dnes popoludní prišli na to zhromaždenie! Keď to spravíte, povedzte mu, čo sa stalo! Povedzte mu, aby rozhodne ostal v Mexiku! Nedovoľte, aby ho polícia vzala nazad na identifikáciu mŕtvoly alebo na niečo podobné! Obžaloba z bigamie ešte vždy hrozí a môžu ho na základe nej zatknúť, ak vkročí na pôdu Spojených štátov. A povedzte mu, aby neotvoril ústa pred nijakým novinovým reportérom! O smrti ženy mu podrobne nerozprávajte! Povedzte mu len holé fakty! Ja už idem.“

A Mason bežal po taxík.

Dixieland nemal centrálu, nemal ani recepciu so službou, iba vonku bol zoznam nájomníkov a vedľa neho rad gombičiek.

Mason si našiel meno slečna V. C. Bynumová a pridržal palec na gombičke vpravo od neho.

O chvíľu sa ozvalo malé telefónne slúchadlo, visiace na háčiku pri dverách, a Mason ho zvesil a povedal: „Haló, hľadám slečnu Bynumovú.“

„Kto ste a čo chcete?“ spýta! sa hlas.

Mason sa rozhodol použiť trik.

„Balík, je na ňom triadvadsaťcentový doplatok,“ povedal. „Prídete si poň nadol?“

„Ó, moment! Prídem, alebo... neboli by ste taký dobrý a neprišli hore do bytu 206? Práve sa obliekam a... ak by ste *mohli*, prosím!“

„Dobre, donesiem ho,“ povedal Mason.

Elektrický bzučiak oznámil, že dvere sa práve odomkýnajú, a Mason ich potisol, otvoril a vošiel do dlhej, matne osvetlenej haly.

Byt 206 bol na druhom poschodí. Mason nešiel výťahom, vystúpil po schodoch, kráčal po chodbe a počítal dvere.

Keď ešte bol niekoľko krokov od bytu 206, dvere sa otvorili a ukázala sa mladá žena, ktorú nedávno videl na požiarnych schodoch a ktorá sa predstavila ako Virginia Colfaxová. Na pleciach mala prehodený župan a ľavou rukou si ho pridŕžala. V pravej vystretej ruke mala triadvadsať centov.

„Kde je balík?“ spýtala sa, a keď zrazu spoznala Perryho Masona, cúvla a nevdojak v hneve vykríkla.

„Balík je to,“ povedal Mason. „čo ste odhodili a potom znova zdvihli.“

Využil jej krajný zmätok a vtisol sa jej do bytu.

„Vy!... Ako ste ma našli?“

Mason zatvoril za sebou dvere, povedal: „Možno sa nebudeme dlho zhovárať, tak poďme hneď k veci! Na tých požiarnych schodoch ste odhodili pištoľu, len čo ste videli, že ste odhalená.“

„Ale ja...“

„Ja som potom zišiel do uličky, hľadal som pištoľu,“ povedal Mason, „a nemohol som ju nájsť. Buď ste mali spoločníka, ktorý tam na vás čakal, alebo ste ju odhodili niekam, kde som ju nemohol nájsť, a potom ste sa vrátili a našli ste si ju sama.“

Za ten čas sa stihla spamätať. Povedala: „Obliekam sa, pán Mason. Ja...“

„Chcem niečo vedieť o tej pištoli.“

„Ak si sadnete,“ povedala, „kým sa oblečiem. A potom, byt je dosť tesný. Vezmem si šaty a pôjdem do kúpeľne...“

„Povedzte mi o tej pištoli!“ povedal Mason.

„Povedala som vám, že tam nebola nijaká pištoľa.“

„Tú pištoľu,“ pokračoval Mason, „vám dal váš brat Frank L. Bynum. ktorý býva v Riverside. Za dnešného rána tú pištoľu niekto použil a zabil ňou pani Ethel Garvinovú. Skôr či neskôr budete musieť ísť ako svedkyňa pred súd a povedať porote všetko, čo o tej pištoli viete a čo ste robili na požiarnych schodoch, keď ste špehovali kanceláriu Garvinovej banskej, výskumnej a stavebnej spoločnosti. Teraz by možno bol vhodný čas na generálnu skúšku — je to niečo ako rozcvička, takže by ste si mohli svoju výpoveď sformulovať.“

„Pán Mason, ja... tá pištoľa... Ethel Garvinová — bože dobrý!“

„Áno,“ povedal Mason. „Pokračujte, vypočujme si, čo sa stalo!“

Posadila sa, akoby jej kolená stratili vládu a nemohli ju udržať.

Nastala chvíľa ticha. Mason nato povedal: „Ak ste ju zabili, lepšie bude, keď to nepoviete ani mne, ani nikomu inému, kým sa neporadíte so svojím advokátom. Ale ak to môžete vysvetliť ináč, rád by som to vedel. Pokúšam sa zachrániť Edvarda Garvina.“

„To je... to je váš klient?“

„Áno.“

„Ako je do toho zamočený?“

Mason netrpezlivo pokýval hlavou a povedal: „Prestaňte sa vykrúcať! Ako ste v tom zamočená vy?“ „Ja... ja nie.“ „A čo tá pištoľa?“

„Pištoľu mi ukradli pred niekoľkými týždňami,“ povedala.

„Mávala som ju v zásuvke, tu v tomto bielizníku. Pozrite, ukážem vám kde som ju mávala!“

Prešla k zásuvke a povedala: „Podívajte sa, bývala tuto v kúte!“

Mason sa zo stoličky ani nepohol. Vytiahol si tabatierku, otvoril a ponúkol ju cigaretou.

Odmietavo pokrútila hlavou a ustavične ukazovala na zásuvku. „Poďte sem, uvidíte miesto v kútiku, kde som ju mávala! Na kartónovej škatuli sú ešte vždy stopy po oleji. Nechcela som, aby sa mi dostala k šatám. Bola naolejovaná a — môj brat, viete, veľa čítal o najnovšej vlne zločinnosti a o dievčatách, ako ich kadekto obťažuje. Myslel si, že by bolo dobré, keby som mala niečo, čím by som sa mohla obrániť. Povedal mi že nikdy by som nemala ísť v noci k dverám a...“

„Kedy ste tú pištoľu mali naposledy?“

„Naozaj neviem Občas som na ňu pozrela, keď som otvárala zásuvku a vyberala si z nej veci. Vidíte, tu v zásuvke mám pančuchy a spodnú bielizeň. Pred krátkym časom... ach, neviem, možno pred tromi-štyrmi týždňami. . . “

„Vtedy večer,“ povedal Mason, „keď som vás prekvapil tam na požiarnych schodoch, ste mali pištoľu v ruke. Vedeli ste, že som vás odhalil. Odhodili ste pištoľu do uličky. Aby ste mohli ujsť, vyťali ste mi zaucho. Ja som sa vrátil a hľadal som pištoľu v uličke. Nebola tam. Ak tam aj bola, nemohol som ju nájsť. Spomínam si, boli tam akési škatule, nádoby na smeti a odpadový papier. Pozeral som si to len povrchne. Myslel som, že pištoľa bude ležať na dlažbe. Nebola tam Tak čo sa s tou pištoľou stalo?“

„Hovorím vám, že mi ju ukradli a...“

„A ja som vás videl, že večer pred dvoma dňami ste ju mali pri sebe,“ povedal Mason.

„Môžete odprisahať, že to bola tá istá pištoľa?“

Mason sa usmial a povedal: „Nie, slečna prokurátorka, nemôžem odprisahať, že to bola tá istá pištoľa, ale môžem

odprisahať, že to *bola* pištoľa, a polícia sa bude chcieť o nej dozvedieť *oveľa* viac.“

Na chvíľku zaváhala, nato povedala: „Pán Mason, jednoducho neviem, kto má tú pištoľu, iba toľko môžem povedať. Máte pravdu v jednom. Mala som ju a odhodila som ju.“

„Čo ste robili na požiarnych schodoch?“ „Striehla som na niekoho v kancelárii Garvinovej banskej, výskumnej a stavebnej spoločnosti.“ „Na koho?“

„Úprimne, usadila som sa tam, aby som mohla pozorovať istú nočnú činnosť v kancelárii. Predstavte si, ako ma prekvapilo, keď sa dvere na kancelárii otvorili a dnu nevošla osoba, ktorú som očakávala, ale žena — žena, o ktorej som sa neskôr dozvedela, že je to žena Edwarda C. Garvina“

„Čo robila?“

„Nemala som príležitosť vypátrať *všetko*, čo robila. Váš zákrok mi to prekazil. Ale mala plnú ruku papierov, o ktorých teraz viem, že to boli poverovacie listiny. Otvárala zásuvku registračky s poverovacími listinami, keď mi váš zásah prekazil činnosť — a na nešťastie, načisto ma odohnal.“

Mason sa nad tým zamyslel.

„Prečo ste vlastne pozorovali tú kanceláriu? Koho ste sledovali?“

Hankami si potrela oči, náramne zazívala.

„Myslím, že je to sekretár a pokladník. Volá sa Denby.“

„Poznáte ho?“

„Áno.“

„Dobre?“

„Nie dobre. Poznám ho len z videnia.“ „Prečo ste ho špehovali?“

„Lebo moja matka investovala do tej spoločnosti každý svoj cent a ja som sa obávala, že niečo nie je v poriadku.“

„No tak to už kamsi smerujeme,“ povedal Mason. „Podľa čoho ste usúdili, že niečo nie je v poriadku?“

„Myslela som si, že je tam čosi — no, že sa tam deje čosi záhadné.“

„Čo vám vnuklo túto myšlienku?“

„Matka dostala poverovaciu listinu poštou,“ povedala. „Vždy dávala poverovacie listiny pánu Garvinovi. Myslím, že každý dával. Účastinári boli so spoločnosťou spokojní.

Získavala peniaze a — no, myslím, chceli len to, žiadali od nej, aby im zarábala peniaze.“

„No tak,“ povedal Mason, „prestaňte chodiť okolo horúcej kaše! Vy ste vedeli, že sa niečo pečie. Boli ste vonku na požiarnych schodoch s pištoľou v ruke. Tú pištoľu ste si nevzali na ozdobu, vzali ste si ju za nejakým osobitným, špeciálnym účelom.“

„Mala som ju iba na sebaobranu, pán Mason,“ povedala. „V skutočnosti som tú pištoľu nosila v kabelke vždy, keď som bola vonku neskoro večer. Som zamestnaná ako stenotypistka a niekedy pracujem i neskoro večer. Na tri bloky odtiaľto je uzavretý priestor pre autá. Od auta musím ísť k domu peši. Stávalo sa všeličo, veď čítate v novinách, ako sú dievčatá vystavené útokom a — no, ja som nosila pištoľu. Viem, nemala som ju nosiť bez povolenia, ale chcete vedieť fakty a toto sú fakty. To je všetko.“

„A keď ste boli na požiarnych schodoch, prečo ste si vybrali pištoľu z kabelky a mali ju v ruke?“

„Lebo som sa bála. Nevedela som, čo sa stane, ak ma tam prichytia.“

„A čo ste robili na požiarnych schodoch?“

„Ako vám hovorím, pán Mason, moja matka dostala poverovaciu listinu ako obyčajne a podpísala ju, a keď sme sa potom raz zhovárali o spoločnosti, matka mi medziiným povedala, že dostala ešte jednu listinu a podpísala ju. Nešlo mi do hlavy prečo

by posielali *dve* listiny, ale veľmi som na to nemyslela, kým nespomenula, že listina sa trochu líši textom od tých, čo predtým posielali, že sa tam uvádza číslo účastinárskeho certifikátu pána Garvina. No, začalo ma to zaujímať, zašla som ta a spýtala som sa dievčaťa, ktoré malo na starosti administratívu v čase účastinárskeho zhromaždenia, povedala som jej, kto som, a spýtala som sa jej, či by som sa nemohla podívať na poverovaciu listinu svojej matky.“

„A čo sa stalo?“

„Odišla sa na to spýtať pána Denbyho, a pán Denby prišiel, samý úsmev a zdvorilosť, a povedal mi, áno, bude ho vraj len veľmi tešiť, keď sa pozriem na poverovaciu listinu, čo podpísala moja matka. Šiel k registračke a vytiahol iste tú prvú listinu. Bola vystavená takým istým spôsobom na meno E. C. Garvin Nebolo na nej nič o nijakom čísle certifikátu.“

„Tak ste sa vrátili a vyšplhali ste sa na požiarne schody a . . . “

„Nasilu chcete, aby to znelo absurdne!“ „No, aby som povedal pravdu, znie mi to trochu falošne.“ Horko-ťažko premáhala zívanie, ale potom si dala ruku na ústa a zazívala. Oči mala ťažké od nevyspatia. „Pokračujte!“ povedal Mason.

„Môžete to nazvať ženskou intuíciou, ak chcete. Neviem, čím sa to dá vysvetliť, ale vždy, v každom prípade som dala na predtuchy. Keď som bola tam hore a prezerala si všetko, videla som, že v tej budove je Drakeova detektívna agentúra a na orientačnej tabuli je napísané, že je otvorená štyriadvadsať hodín denne a osoby, ktoré idú do Drakeovej detektívnej agentúry, nemusia sa po pracovných hodinách zapisovať u liftboya.

Veľa som o tom premýšľala a nakoniec som sa rozhodla, že pôjdem hore a pozhováram sa o prípade v Drakeovej detektívnej agentúre. Vtom mi zišla na um skvelá myšlienka. Spomenula som si, že odpočívadlo požiarnych schodov je vonku pred oknom kancelárie banskej spoločnosti. Odišla som z Drakeovho

poschodia, vyšla som o dve poschodia vyššie, potom na odpočívadlo na požiarnych schodoch, zišla som o jedno poschodie nadol a zistila som, že som práve naproti oknu kancelárie, ktorú som hľadala.

Okno bolo trochu odchýlené. Nebolo zamknuté. Zápasila som s pokušením vojsť dnu, keď sa zrazu na zrnitom skle zvonku na dverách zjavil tieň. Videla som, že niekto ide dnu... Na chodbe bolo nočné svetlo a ukazovalo tieň človeka, ktorý zastrkuje kľúč do dverí kancelárie.

Pochytila ma panika. Bola som — no, pán Mason, práve som sa rozhodla, že vojdem dnu a podívam sa na registračku, z ktorej pán Denby vzal matkinu poverovaciu listinu. Už som vlastne jednou nohou prekračovala cez obločnicu.“

„Pokračujte!“ povedal Mason.

„No, rýchle som cúvla a pustila som sa dolu požiarnymi schodmi. Vtom tá osoba vošla dnu a zažala svetlá a ja som si uvedomila, že svetlá žiaria cez okno a že ma tam hocikto môže uvidieť. Pustila som sa teda po požiarnych schodoch a vtom ste sa vy pohli ja som vás zazrela a vyletela mi sukňa a — no, viete, pán Mason,“ povedala a odzbrojujúco sa usmiala, „zrazu som si uvedomila, že som sa dostala do čertovskej šlamastiky.“

„Mám o vás dojem,“ povedal Mason, „že ste veľmi rozhodná mladá žena.“

„Som a — pán Mason, mrzí ma, ukrutne ma mrzí to, čo som vykonala — že som vám dala zaucho.“

„To vás môže. Za to som vám jednu dlžen.“

Zasmiala sa. „Boli ste pritom taký strašne slušný — no, pri tom všetkom. Zdalo sa mi, že vám nemôžem povedať všetko, čo sa deje a čo som tam robila — no tušila som, že mi neuveríte, aj keď sa to budem pokúšať vysvetliť, a bola som zúfalá.“

„Teraz mi to všetko rozprávate,“ povedal Mason, „celkom ochotne.“

„Okolnosti sú celkom odlišné. Vy ste ma našli. Myslím, že to znamená — ó, stavím sa, že viem.“ „Čo?“ spýtal sa Mason.

„*Vy ste našli tu pištoľu,*“ vypálila. „Bola som zvedavá, čo sa s ňou stalo.“

„Čo keby ste mi povedali trošku viac o tej pištoli?“ vyzval ju Mason.

„Nehodila som ju do tej uličky. Pohla som rukou, akoby som ju išla odhodiť, ale neodhodila som. Spravila som ten pohyb, zvrtla som sa a položila som pištoľu na požiarne schody celkom k múru na odpočívadlo. Mienila som sa ta neskôr vrátiť a vziať si ju — ale keď som sa ta mala možnosť vrátiť, už tam nebola. Myslela som, že ste prišli na to, čo sa asi stalo, a že ste sa ta vrátili a našli ju. Dozaista ste to vykonali, podľa čísla ste zistili, že ju kúpil môj brat a — teda tak to bolo!“

„Ako ste vedeli, Virginia,“ spýtal sa Mason, „že pištoľa tam už nie je?“

Chvíľu behala očami, potom obrátila tvár priamo na neho. „Dopustila som sa neopatrnosti, však?“

„Rád by som to vedel,“ povedal Mason.

„Vrátila som sa ta včera večer,“ povedala, „práve tak ako predvčerom. Včera som tam naozaj bola celú noc. Preto sa mi dnes ráno chce tak strašne spať. Takto celú noc pracovať — a včera večer som takmer zamrzla. Hovorím vám, pán Mason, túžobne som sa dívala do vašej kancelárie a myslela som si, že by som sa strašne rada zohriala.“

„Teraz ste tam boli *celú* noc?“ spýtal sa Mason.

„Celú noc.“

„Čo keby ste mi o tom viac povedali?“

„No,“ povedala, „čakala som, kým neodídu upratovačky. Potom som spravila tak ako predtým. Vyšla som na poschodie, kde je agentúra pána Drakea. Domovník, ktorý obsluhuje nočný výťah, ma už teraz pozná a skamarátili sme sa.“

„Odišli ste od Drakeovej agentúry, a čo potom?“

„Vyšla som po schodišti na odpočívadlo na požiarnych schodoch, zišla nadol a na svoje stanovište. Hľadala som pištoľu, ale už tam nebola. To ma vydesilo.“

„Pokračujte.“ povedal Mason. „Čujme už aj ostatok! Myslím, že už viem, prečo rozprávate tak hladko.“

„Čo tým chcete povedať?“

„Na tom nezáleží.“ povedal Mason. „Pokračujte!“ „Zaznelo mi to ako výsmech.“

„Myslím, že aj bol,“ povedal jej Mason, „ale pokračujte! Najprv, čo sa vám stalo!“

„No,“ povedala, „pripravila som sa na všetky možnosti. Tentoraz som sa zababušila proti vetru a dažďu. Obliekla som si aj to, čo u nás v Idahu voláme ‚bombardiaky', potom hrubý sveter, naň kožený kabát a lyžiarsku čiapku — ó, vychystala som sa na dlhé čakanie. Ten špeciálny úbor som si vzala so sebou v batohu.“

„A ostali ste tam celú noc?“

„Celú noc.“

„Nepomysleli ste si, že je trochu nepravdepodobné, aby ta niekto prišiel po — no povedzme, po jednej alebo druhej hodine ráno?“

„Už som nemala na výber, pán Mason,“ povedala. „To účastinárske zhromaždenie bude dnes popoludní o druhej hodine. Idem ta a budem brániť záujmy svojej matky. A ja vám hovorím, že v tej spoločnosti sa dejú veľmi čudné veci. Všetko je to samý podvod.“

„Prečo si to myslíte?“

„Ten človek,“ povedala, „ten sekretár a pokladník, myslím, volá sa Denby — bol v kancelárii celú noc a všeličo tam robil.“

Masonovi sa v očiach prejavil záujem. „Čo všeličo?“

„Myslím, že by som *vám* toto všetko nemala rozprávať, pán Mason. Veď napokon neviem, aký je vlastne váš postoj. Možno — podľa toho, čo viem, možno zastupujete niekoho z druhej strany.“

„A napriek tomu rozprávate,“ povedal Mason. „Už ste povedali dosť. Vypátrajme teda, čo sa vlastne stalo! Čo vlastne Denby robil?“

„Po prvé,“ povedala, „strašne veľa diktoval. Spočiatku som si myslela, že je to nejaká menšia nadčasová práca, ale sedel tam a nadiktoval osemnásť valčekov do diktafónu, ktorý má pri písacom stole. A ja som si vyčítala, že som taký leňoch — že sa len tak ponevieram po požiarnych schodoch, kým ten úbohý, spoločnosti oddaný úradník sa usiluje byť hotový s prácou ktorú treba vykonať pred účastinárskym zhromaždením — a potom sa mi to začalo zdať podozrivé.“

„Prečo?“

„No, začal prezerať registračku, vyberať papiere a vkladať si ich do aktovky, najmä však spôsob, akým to robil. Vyzeral ako pokladník pred útekom. A potom otvoril trezor a vybral ešte nejaké papiere a aj tie si dal do aktovky. Potom začal prezerať knihy a vypisoval si z nich niečo — slovom, práve ten spôsob, pán Mason, akým to robil, vzbudil vo mne podozrenie.“

„Ako dlho tam bol?“ spýtal sa Mason.

„Bol tam, keď som prišla, a ostal tam celú celučičkú noc, pán Mason, doslova celú celučičkú noc. Neprestajne v jednom kuse diktoval.

Keď sa brieždilo, bola som tam prilepená na požiarnych schodoch. Cítila som sa strašne nápadná. Ľudia ma mohli vidieť z ostatných budov. Tak som — no, vystúpila som po požiarnych schodoch a chodila som hore-dole po chodbách budovy, aby som sa zohriala. Potom som si šatstvo zabalila do batoha a asi v tom čase, keď výťah začal pravidelne premávať, aby som nebola veľmi nápadná, zišla som po schodoch dolu na poschodie Drakeovej

agentúry, stisla som bzučiak, a keď prišla kabína, vošla som do nej, zišla nadol a pobrala sa domov. Dala som si teplý kúpeľ a vypila som veľa kávy a myslím, podarilo sa mi na dve-tri hodiny zaspať. Ale tak ma trápilo to dnešné účastinárske zhromaždenie, že som si — no, nastavila som si budíček na včasnú hodinu. Musím ta ísť a robiť *niečo*, aby som uchránila záujmy svojej matky.“

„Spomenuli ste Idaho,“ povedal Mason. „Žijete v Idahu?“

„Žila som.“

„Pracovali ste tam?“

„Pán Mason,“ spýtala sa, „prečo sa mi chcete kutrať v mojich súkromných veciach?“

Mason sa zasmial. „Dali ste mi zaucho. To mi dáva isté práva.“

„Dobre,“ povedala, „ak chcete vedieť pravdu, pracovala som na mnohých miestach v Idahu. Som dievča, ktoré má rado zážitky a zmenu. Ja som — pracovala som v baníckych táboroch a v hráčskych podnikoch.“

„Hrajú sa v Idahu hazardné hry?“

„Už nie,“ povedala, „ale pred pár rokmi sa ešte hrali. Hrali sa v horských okresoch, všetky druhy hazardných hier — ruleta, kocky a podobné veci. Mám tú výhodu, že som dosť chladná a nepoddajná, a vidím, čo sa deje, a predsa — no, mám to, čo sa volá príťažlivosť, a ľudia mi hovoria, že si ma možno získať očami.“

Zrazu prešla k Masonovi, sadla si k nemu na bočné operadlo kresla, usmiala sa na neho. „A súceho chlapa odhadnem na prvý pohľad,“ povedala mäkko. „Myslím, že práca v hráčskych podnikoch dáva dievčaťu príležitosť poznať ľudskú povahu. Človek je už potom taký, že vie odhadnúť ľudí.

A máte celkom pravdu, pán Mason. Ste výborný vyzvedač.

Pravdaže, pohybovať sa po hráčskych podnikoch znamená, že ľudia cítia, že ak — no, ak dievča pracuje v takých podnikoch, môžu si k nej dovoľovať, a doháňalo ma do šialenstva, keď si

ľudia ku mne jednoducho dovoľovali, pretože som sa usilovala udržať v tej vyčerpávajúcej práci — a verte mi, pán Mason, taká práca *je* vyčerpávajúca.

A preto som sa tak rozhnevala, keď ste mi povedali, že ma musíte prezrieť. A potom ste sa tak skvele zachovali. Ja — ja som vám za to naozaj niečo dlžná.“

Usmiala sa na neho, ruku mu položila na plece, zohla sa, takže sa jej tvár priblížila k jeho tvári, a povedala: „Viete, naozaj...“

Vyrušilo ju energické zabúchanie na dvere.

Vyskočila z operadla Masonovho kresla, plášť si pritiahla k sebe.

Hánky opäť zabúchali na dvere.

Virginia Bynumová pozrela na Masona s hnevom v očiach.

Hánky opäť zabúchali s ťažkou nástojčivosťou.

„Kto... kto je to?“ spýtala sa Virginia Bynumová.

„Tu je seržant Holcomb z policajného oddelenia pre vraždy. Kontrola. Otvorte!“

Virginia Bynumová, v tvári biela ako stena, prešla k dverám, stlačila kľučku a otvorila.

Seržant Holcomb sa oprel plecom o dvere, odtisol ju dozadu, vošiel do izby a zastal, keď zbadal Perryho Masona.

„Dobré ráno, seržant!“ povedal Mason, nato sa obrátil k Virginii Bynumovej. „Tuším tadiaľto som prišiel.“

„Opäť omyl.“ povedal seržant Holcomb, „tadiaľto odídete.“

Paul Drake zaujal obľúbenú polohu v Masonovom veľkom kresle a povedal: „No Perry, pomaličky začínam skladať dokopy kúštičky faktov. To je motanina.“

„Čo si vypátral, Paul?“

„Ten Hackley,“ povedal Drake, „to bude tvrdý oriešok, Perry. Zrejme polícia nevie o ňom nič, ale podľa mňa je to v celej situácii kľúčová postava.“

„Nič nevieš o čase smrti?“ spýtal sa Mason.

„Podľa toho, čo lekári zistili z posmrtného vyšetrenia, ktoré sa pravdaže ešte neskončilo, odohralo sa to okolo jednej hodiny. To podľa telesnej teploty mŕtvoly, keď ju našli, podľa posmrtnej stuhnutosti a ešte niekoľko iných vecí. Polícia odhaduje čas na jednu hodinu po polnoci.“

„Odišla zo svojho bytu o desať hodín devätnásť,“ spýtal sa Mason, „je to správne?“

„To je správne. Pravda, lekárske kapacity nemôžu čas smrti určiť tak presne ako stopkami. Možno ju zabili, len čo prišla do Oceanside, alebo sa to mohlo stať aj o hodinu neskôr.“

„Dala si naplniť nádrž benzínom,“ povedal Mason. „Vrah by ju sotva bol zabil a potom jej zásobil benzínom auto. Iste to spravila sama.“

Drake prikývol.

„A pretože jej neočistili predné sklo, nebolo to pri benzínovej pumpe.“

„Myslíš, že sa zastavila na jeho ranči?“ spýtal sa Drake.

„V podstate som o tom presvedčený.“

Drake si zapálil cigaretu, zamysleným pohľadom pozoroval dym, ktorý sa z nej vinul, a pomaly povedal: „Polícia má niekoľko teórií o tejto vražde, Perry.“

„Akých?“

„Nemyslí, že bola zabitá na tom mieste, kde sa našla mŕtvola.“ „Nie?“

„Nie. Myslí, že otvorila dvere a vpustila niekoho dnu. On viedol auto Ona sedela na pravej strane sedadla. Nato si ten človek vybral výhodnú chvíľku, vytiahol revolver, strelil jej zboku do hlavy, odstrčil mŕtvolu čo najďalej a potom ju zaviezol na miesto, kde sa mŕtvola našla. Potom ten vrah, nech už to bol, kto chcel, vystúpil z auta, pritiahol Ethel Garvinovú tak, aby bola za volantom, aby to vzbudilo dojem, že ju zastrelili, keď viedla auto.“

„Moment!“ povedal Mason. „To sa nezhoduje s faktmi, Paul. Tvoj agent hľadal stopy, keď ta prišiel, a nemohol nájsť nič, čo by dokazovalo, že niekto odišiel od auta. Pravda, nebola to najlepšia pôda na zanechávame stôp, ale aj tak by bol asi...“

„Viem,“ prerušil ho Drake, „ale všimni si toto, Perry! Na tom mieste, kde sa našla mŕtvola, bolo zrejme zaparkované ešte jedno auto. Keď ta prišiel ten chlap s autom, v ktorom bola mŕtvola Ethel Garvinovej, veľmi sa usiloval zaparkovať presne na správne miesto, aby mohol otvoriť dvere na jednom aute a prejsť do druhého. Potom, keď pritiahol mŕtvolu za volant a odhodil pištoľu, odišiel druhým autom.“

„To je na spáchanie vraždy hlúpy spôsob,“ povedal netrpezlivo Mason.

„Nebuď si priveľmi istý, že sa to tak nestalo!“ povedal Drake. „Dôkazy sa zhodujú, Perry.“

„Aké dôkazy?“

„No tak predovšetkým auto, čo odišlo, prišlo ta a parkovalo.“

„Ako môže polícia povedať, že *parkovalo?*“

„Nemôže si byť absolútne istá, ale si to *myslí*. Vidí, kde niekto vystúpil z auta a prešiel cez fľak mäkkého blata a potom opäť na autostrádu, ale nemôže nájsť, kadiaľ sa vrátil k autu.“

„Pokračuj!“ povedal Mason.

„Zrejme tú pištoľu možno vystopovať ku Garvinovi.“ Mason sa strmo posadil v kresle. „Čo to hovoríš?“ spýtal sa.

„Polícia vystopovala tú pištoľu k Frankovi Bynumovi,“ povedal Drake. „Povedal, že ju dal sestre Virginii. Polícia ti išla za pätami, aby vypočula Virginiu. Virginia sa chvíľu vykrúcala a potom porozprávala, ako pozorovala kanceláriu banskej spoločnosti, aby uchránila investície svojej matky. Povedala aj to, ako si ju prichytil na požiarnych schodoch a prinútil, aby šla dnu. Povedala, že vtedy tam nechala pištoľu. Myslela si, že ty si pištoľu videl, takže spravila pohyb, akoby ju odhodila do uličky, a potom sa zvrtla, zišla po požiarnych schodoch, poskytla ti pohľad na svoje nohy, a keď použila telo ako štít, položila pištoľu na odpočívadlo.

Myslela vraj, že pred tebou sa len tak uchráni, keď sa jej budeš dívať miesto na pištoľu na nohy.“

„Pst, pst!“ povedala Della Streetová s vyčítavým posmechom.

„Aj som sa díval,“ pripustil Mason. „Pokračuj, Paul! Čo sa potom stalo?“

„Odtiaľto,“ povedal Drake, „ide polícia po zaujímavej stope. Zdá sa, že na druhý deň Garvin išiel do kancelárie hneď nato, čo sa bol s tebou poradiť. Prešiel k oknu a zastal tam, zamyslene hľadel do uličky pod oknom. Potom mu na čosi padli oči a povedal Georgeovi L. Denbymu, sekretárovi a pokladníkovi: ‚Denby čo je to tam na požiarnych schodoch?'“

„Pokračuj!“ povedal Mason. „Zatiaľ mi to znie ako scenár.“

„No, všetko sa to zhoduje,“ povedal Drake. „Denby prišiel k nemu, pozrel z okna a povedal: 'Bože môj, pán Garvin, to je pištoľa!' Bol tam Frank Livesey, prezident spoločnosti, a aj on k

nim prišiel. Všetci traja tam stáli, pozerali a potom Livesey vyšiel cez okno na požiarne schody a pištoľu zdvihol. Pozrel si ju a povedal: Je naplno nabitá,' a podal ju Denbymu. Denby si ju prezrel, nato ju poslal Garvinovi. Garvin si trochu zahral na detektíva. Povedal: ‚Nie je na nej ani len fliačik hrdze. Keby tam bola ležala dlho, bola by hrdzavá. Niekto iste bol na tých požiarnych schodoch s pištoľou. To by som rád vedel, kto to mohol byť.'

Tak sa o tom zhovárali a Denby chcel zavolať políciu, ale Garvin povedal, že si vec premyslí. Nechcel mať nepriaznivú publicitu práve pred účastinárskym zhromaždením.“

„Pokračuj!“ povedal Mason. „Začína to byť naozaj zaujímavé. Máme pištoľu, ktorá sa hneď nato objaví ako vražedná zbraň s odtlačkami prstov troch ľudí.“

„Všetci traja sú na tom zúčastnení zákonne,“ povedal Drake. „Ale je tu jeden háčik. Livesey práve odchádzal na kávu. Povedal, že prišiel zavčas rána ešte niečo nadiktovať, aby všetko bolo prichystané na účastinárske zhromaždenie, a Garvin povedal čosi v tomto zmysle: ‚Livesey, práve sa chystám odísť so svojou ženou na krátky výlet. Vezmem si krátku dovolenku pred tým účastinárskym zhromaždením, aby som si trochu oddýchol od podnikových záležitostí. Auto mám zaparkované dole vpredu — veľký kabriolet. Rád by som, keby ste otvorili priečinok na rukavičky a dali doň túto pištoľu. Rád by som si ju prezrel. Je to naozaj pekná zbraň.“

„A čo potom?“

„Livesey odišiel na kávu, poobzeral sa, aby sa ubezpečil, že sa nikto nedíva, vhodil pištoľu do priečinka, vyšiel z auta, vypil kávu a vrátil sa. Chvíľu sa zhovárali a Garvin mu dal ešte zopár posledných inštrukcií. Potom on a Denby zišli spolu výťahom nadol. Myslím mimochodom, Perry, tie posledné inštrukcie

súviseli s tým, že sekretárke povedal, aby ti vystavila šek na tisícdolárový preddavok.

To je príbeh pištole,“ povedal Drake. „Denby si pamätá, že išiel vo výťahu nadol s Garvinom, a práve keď od neho odchádzal, videl, ako Garvin nazerá do priečinku, aby sa ubezpečil, či je pištoľa tam. Potom Denby nasadol do svojho auta a odišiel.

Na tom dievčati by polícia mala normálne pracovať, ale ona hovorí, že má dokonalé alibi, že keď vošla do tvojej kancelárie, ty si ju veľmi dôkladne prehliadol. . . “

Della Streetová ticho hvizdla.

„Všetky žarty nabok, Paul, tá mladá žena mi lozila po kancelárii,“ povedal Mason. „Ako viem, snorila po požiarnych schodoch, ochotná špehovať ma. ako som tam ležal a spal. Naozaj som nezamýšľal pozvať ju do kancelárie, potom ju prinútiť, aby vytiahla pištoľu a pustila sa do mňa.“

„Nevyčítam ti to,“ povedal Drake.

Mason povedal Delle: „Della, zavolajte telefonicky Edwarda Garvina!“ Della Streetová zavolala.

„A čo časová stránka veci?“ spýtal sa Mason. „Skontrolovala už polícia, čo kto robil, prečo, kde a kedy?“

„Máš na mysli alibi v otázke času vraždy?“

„Áno.“

„Predbežnú kontrolu už sčasti spravili. Rozumej, Perry, mne sa polícia nezdôverí. Musím pozbierať to, čo môžem vypumpovať z novinových reportérov, a kade-tade zháňať tipy.“'

„To sa ti vždy celkom pekne darí, Paul,“ povedal Mason. „Čo robí polícia?“

„Začala tým, že vyšetrila Denbyho. Denby bol hore celú noc, pracoval s knihami, diktoval akúsi korešpondenciu a zbieral údaje pre účastinárske zhromaždenie. Hovorí, že pracoval celú noc Vyzerá tak. A keď dnes ráno prišiel, jeho sekretárka všetko, čo za celú noc nadiktoval mala na stole. Ba čo viac, jeho výpoveď

absolútne súhlasí s výpoveďou, ktorú dal Liveseymu, keď mu Livesey telefonoval včaššie a prv, než ktokoľvek vedel, že pani Garvinovú zavraždili. Súhlasí to aj s výpoveďou, ktorú Virginia Bynumová poskytla polícii asi tak o polhodinu nato, keď ju našli pri stopovaní čísla pištole. Včera večer opäť pozorovala zo svojho stanovišťa na požiarnych schodoch. Požiadali ju, aby im opísala, čo videla, a jej výpoveď naozaj Denbymu potvrdzuje alibi. Opisuje všetko, čo robil. Nie že by si polícia myslela, že Denby má nejaký motív.“

„Čo Virginia porozprávala mne a polícii, je fantastické — ale niektoré fantastické príbehy sú pravdivé. A čo Livesey?“ spýtal sa Mason.

„Livesey je starý mládenec. Bol doma v posteli. Hovorí, že na nešťastie nemôže dokázať svoje alibi, lebo spal sám, a čo by vraj polícia navrhla do budúcnosti v zmysle preventívnych opatrení? Polícia navrhla manželstvo.“

„To áno,“ povedal Mason.

„Pravdaže, polícia sa teraz chce pozhovárať s Garvinom,“ povedal Drake. „Vedia, že príde sem na účastinárske zhromaždenie, a ako je všeobecne známe, jednoducho si odcestoval so ženou na druhé medové týždne, takže polícia plánuje prihrmieť, len čo...“

„Tu máte telefón, šéf,“ prerušila ho Della.

„Garvin je na linke?“

„Áno.“

Mason vzal slúchadlo, povedal: „Haló, Garvin? Tu Mason. Musím sa vás na niečo spýtať. Chcem, aby ste si na odpovede dávali veľmi dobrý pozor.“

„Bože dobrý, Mason,“ povedal Garvin, „toto je strašné!

Toto je hrozné! Toto je tá *najhoršia* vec. . . Prečo ste dnes ráno *odišli?* Prečo ste ma nezobudili?“

„Myslel som, že nechcete, aby vás niekto vyrušoval.“

„Bože môj, Mason, niečo také sa stane, a vy si jednoducho vstanete a odídete — Mason, chcem sa ta vrátiť. Chcem sa dozvedieť, čo vlastne sa stalo. Chcem ...“

„Len ostaňte tam,“ povedal Mason, „a len nech vám je nie naponáhlo! Pre to účastinárske zhromaždenie dnes o druhej popoludní sa netrápte! Della pracuje na zozname mien, ktorý ste jej dali, a už máme spolok odvážnych a verných vašich priaznivcov, ktorí sem prídu osobne. To vyhodí všetky poverovacie listiny, ktoré podpísali, z okna. Budeme schopní kontrolovať účastinárske zhromaždenie ako treba.“

„Ale ja tam chcem byť, Mason Ja tam *musím* byť. Ak stratím kontrolu nad tou spoločnosťou...“

„Len tam ticho seďte,“ povedal Mason, „a prestaňte sa trápiť! Nerobte nič! S nikým sa nezhovárajte! Nehýbte sa z hotela, kým vás nebudem mať možnosť navštíviť, a keby vás niekto našiel, neodpovedajte na nijaké otázky! Jednoducho odmietnite prehovoriť, kým ma neuvidíte!“

„Ale, do čerta, Mason, to ma postaví do falošného sveta.“

„V tom vám nemôžem pomôcť, Garvin. O tejto veci je množstvo hľadísk, o ktorých ešte neviem nič. Tak pozorne počúvajte! Chcem, aby ste odpovedali na otázky, a chcem, aby ste dávali veľký pozor na podstatné mená.“

„Čo tým myslite, podstatné mená?“

„Myslím podstatné mená,“ povedal Mason. „Podstatné meno je predmet. Tak počúvajte toto! Včera ráno, keď ste stáli vo svojej kancelárii, dívali ste sa z okna a niečo ste zbadali na požiarnych schodoch, nejaký predmet?“

„Na požiarnych schodoch?“

„Áno, kovový predmet, niečo ťažkého.“

„Ó, áno, pamätám sa. Ale áno, upozornil som na ten...“

„Pozor!“ vystríhal Mason. „Podľa možnosti sa nevyjadrujme jasne, pamätajte, že priečka v telefónnej kabíne, z ktorej hovoríte,

je tenká ako papier. Dvere sú v poriadku, ale stena medzi vašou a susednou telefónnou kabínou je ako papier. Tak čo sa stalo s tým predmetom?“

„Livesey vyliezol cez okno a zdvihol ho. Zhovárali sme sa o ňom a ja... Povedal som Liveseymu, aby mi ho dal v aute do priečinka na rukavičky. Povedal, že ide na kávu, a ja som si tú vec chcel prezrieť — aby som pravdu povedal, pán Mason, celkom som na ňu zabudol. . . na ten predmet. Iste je v aute.“

„Choďte sa von podívať, či je!“ povedal Mason.

„Hneď teraz?“

„Hneď teraz! Slúchadlo nechajte visieť a choďte sa von podívať! Budem na linke. Auto ešte vždy máte pred budovou?“

„Áno.“

„Tak moment,“ povedal Mason, „toto je dôležité! Včera večer ste nedali kľúče od auta tej hotelierke?“

„Nie, zabudol som. Chcel som dať. Dal som si ich do vrecka a... ale to bolo v poriadku Nemuseli odťahovať auto.“

„To je v poriadku. Kľúče vám ostali vo vrecku celú noc?“

„Ale áno, pravdaže.“

„Auto nebolo odtiahnuté?“

„Nie, iste nie.“

„A dvere boli zamknuté?“

„Áno.“

„Ste si istý?“

„Ale pravdaže. Auto je presne tam, kde som ho nechal, keď som si šiel ľahnúť.“

„Choďte sa von podívať,“ povedal Mason, „a povedzte mi, či je ten predmet ešte tam!“

„Dobre,“ povedal Garvin. „Držte telefón!“

Mason čakal, držal telefón, asi pätnásť sekúnd netrpezlivo bubnoval končekmi prstov na okraj písacieho stola, kým nepočul v telefóne zvuk, pochádzajúci z dupotu Garvinových nôh, keď sa

behom vracal k telefónu. Bolo počuť, že sa pohlo slúchadlo, nato Garvinov vzrušený hlas: „Nie je tam, Mason, nie je tam!“

„Dobre,“ povedal Mason „tak *kedy* sa stratil?“

„Bože, *iste* ho niekto vzal, prv než sme odišli z Los Angeles. Nikto ho nemohol vziať odtiaľto.“ „Ste si istý?“

„No pravdaže — do čerta, Mason, ako to mám vedieť? Viem len to, že ho niet — viem, že Livesey ho ta dal.“

„Pozreli ste do priečinka na rukavičky, keď...“

„Áno. Len čo som zišiel nadol, pozrel som do priečinka, aby som sa ubezpečil, že Livesey ho ta vložil. Bol tam.“

„A kedy ste potom pozreli do priečinka?“

„Teraz. Iba teraz som ho otvoril. . . Moment, nie! Pamätajte si všetko, Mason. Lorraine doň pozrela, len čo sme vyštartovali. Povedal som jej, aby otvorila priečinok a vybrala mi slnečné okuliare. Chcel som si ich založiť.“

„Kde je Lorraine?“

„Tu. Tu vonku v hale. Moment!“

„Nerozrušujte sa a nehovorte nič, kde by vás ľudia mohli počuť!“ upozornil Mason. „Zavolajte ju k sebe do kabíny!“

„Dobre.“

Mason počul, ako sa otvárajú dvere, a potom tichý rozhovor. Nato Garvin povedal: „Tu je.“

„Dobre,“ povedal Mason. „Spýtajte sa jej, či sa nepamätá, keď pozerala do priečinka a hľadala vám slnečné okuliare a...“

„Už som sa,“ povedal Garvin. „Hovorí, že mi vybrala z priečinka okuliare, ale taký predmet, ako vy spomínate, tam *nebol*.“

„Ale vy viete, že tam bol, keď ste zišli nadol?“ „Áno.“

„A potom ste hneď s autom odišli?“

„Ja... nie, moment! Išiel som k trafike kúpiť si cigarety. Potom som nasadol do auta a šiel som po ženu. Batožinu už mala zbalenú, takže sme hneď odcestovali.“

„Dobre,“ povedal Mason. „Držte sa tam! Nerobte nič, kým ta neprídem! Budem tam prv, než sa zotmie.“

Garvin chodil po hale hotela Vista de la Mesa, keď prišiel Mason. Zvrtol sa na zvuk dverí, akoby ho ktosi potiahol na motúze, zazrel Masona a tvár mu hneď zažiarila prívetivým úsmevom.

„Chvalabohu, že ste tu, Mason," povedal. „Myslel som, že *nikdy* neprídete. Čo je nového?"

„Práve sme prišli z účastinárskeho zhromaždenia," povedal Mason.

„Ako to šlo?"

„Ako hodiny," povedal mu Mason. „Akýsi človek, istý Smith, začal sa búriť, ale to udusili v zárodku. Účastinári zvolili na ďalší rok tú istú správnu radu, zvolili tých istých funkcionárov a správna rada po účastinárskom zhromaždení to zorganizovala na ďalší rok tak, aby vás ešte na jeden rok zamestnala ako generálneho riaditeľa s tým istým platom a prémiami, a mne sa zdá, že celú vašu činnosť patrične schválili."

„To je dobre," povedal Garvin. „A povedzte mi o Ethel, Mason! Preboha, toto je hrozné. Mal som tie najšialenejšie predstavy. Čo sa stalo? Spáchala samovraždu?"

„Zrejme nie. Zrejme to bola vražda."

„Ale kto ju mohol zabiť?"

„Táto otázka trápi políciu. Kde je vaša žena?"

„Vo svojej izbe."

„Čo keby sme išli ta?" spýtal sa Mason. „Vezmem Dellu Streetovú."

Mason zavolal Dellu Streetovú z limuzíny, nato spolu 8 Garvinom išli po chodbe. Garvin zaklopal na dvere izby a Lorrainin hlas zavolal: „Ďalej!"

Garvin otvoril dvere a povedal: „No, už je tu, Lorrie.“

„Chvalabohu!“ povedala a vyšla mu v ústrety, srdečne sa usmievala a podala mu ruku. „Pán Mason, ani vám neviem povedať, čo to pre mňa znamená, že vás mám *tu*. Trápila som sa a Edward bol doslova bez seba.“

„Ďakujem,“ povedal Mason. Predstavil Dellu Streetovú pani Garvinovej a povedal: „Účastinárske zhromaždenie a schôdza novej správnej rady, to všetko je už vybavené. Všetko išlo hladko. Neboli vôbec nijaké problémy. Myslel som si, že možno bola naplánovaná nejaká organizovaná revolta, že náhrada Ethelinho mena na tých poverovacích listinách nebola iba izolovaným, osobným podvodom. Myslel som, že za tým sa možno skrýva niečo zlovestnejšie. Ako som zistil podľa kontroly mien účastinárov, zúčastnili sa tam i mnohí účastinári, ktorých sme *my* nevolali.

Della Streetová dnes ráno pozývala podľa zoznamu, ktorý ste jej dali, a takmer všetci z nich sa dostavili. Myslím, že tam bolo dosť vašich priateľov, aby zhromaždenie mohli kontrolovať, ale za nič na svete vám neviem povedať, prečo sa dostavili niektorí iní ľudia Bola to neobyčajne zvláštna situácia.“

„Ale nad *týmto* sa už nemusíme trápiť,“ povedal Garvin. „Pravdepodobne to bolo všetko v poriadku. Vypočujme si správy o tej tragédii, Mason!“

„V tejto veci, Garvin,“ povedal Mason, „budem veľmi otvorený. Vy nie ste vdovec. To nemá vplyv na váš stav, že ste sa dopustili dvojženstva, keď ste sa zosobášili v Mexiku. Nechcem, aby ste sa vracali do Spojených štátov. Viem, že to bude vyzerať trochu bezcitné, keď ostanete tu a nepôjdete na pohreb svojej bývalej žene, ale aj napriek tomu chcem, aby ste to spravili takto. Je mnoho vecí, o ktorých vám teraz ešte neviem povedať nič.“

„*Chcem* vedieť detaily,“ povedal Garvin. „Bože dobrý, Mason, div som si nepoodhrýzal nechty až po hánky. Povedzte mi, ako sa to stalo!“

„Mal som detektíva, ktorý ju sledoval,“ povedal Mason. „Odišla zo svojho bytu o desať, devätnásť. Niekto ju zrejme telefonicky zavolal, prv než odišla. Ušla môjmu detektívovi. Ďalší kontakt sme s ňou nadviazali, keď sme ju našli, ako sedí v aute asi dve míle južne od Oceansidu na mese, na prázdnom parkovisku. Niekto ju zastrelil revolverom kalibru 38. Jediný výstrel do ľavej strany hlavy.

No a ten revolver kalibru 38 je pravdepodobne ten istý, čo ste vy našli pred niekoľkými dňami na požiarnych schodoch. Idem vám položiť niekoľko otázok. Budú vás bolieť, ale musím to vybaviť. Polícia vám bude klásť tie isté otázky. Rád by som si vaše odpovede vypočul skôr ako polícia.“

„Tak do toho! Spytujte sa, čo len chcete!“ povedal Garvin. „Pokiaľ ide o ten revolver...“

„Ten revolver som si dobre preveril,“ povedal Mason. „Teraz si chcem preveriť *vás.*“

„Mňa?“

„Áno.“

„Čo tým myslíte?“

„Kde ste boli včera večer?“

„Kde som bol? Veď ste boli so mnou. Prišli ste sem. Prešli ste so mnou hranicu. Vy...“ „Išli ste do izby a čo ste robili potom?“ „Išiel som si ľahnúť.“ „Ostali ste tam celú noc?“ „Ale áno, pravdaže.“ „Za nijakým účelom ste nevyšli von?“ „Nie, určite nie.“

„A čo vy, pani Garvinová?“ spýtal sa Mason. „Môžete na to odprisahať?“

„Ale pravdaže,“ povedala nahnevane.

„Len sa veľmi nesrďte!“ vystríhal Mason. „Iba si všetko overujem, aby v tom polícia nenašla nijaké trhliny. Tak vy ste išli spať povedzme okolo polnoci?“

„Pravdepodobne prv.“

„Spávate dobre?“

„Ja nespávam bohvieako dobre,“ povedal Garvin. „Moja žena spáva celkom dobre.“ „To je zle,“ povedal Mason. „Nevidím na tom nič zlého,“ povedala. „Nemôžete mu poskytnúť alibi.“

„A veru môžem. Náhodou som sa zobudila — ó, práve okolo jednej hodiny. Edward chrápal. Povedala som mu, aby sa obrátil nabok. Musela som mu to povedať dvakrát, kým sa obrátil, ale potom sa obrátil a prestal chrápať. Znova som zaspala. Priznám sa, spávam veľmi tvrdo, ale niekedy mávam prerývaný spánok. Potom som nevedela nič až tak asi do pol tretej alebo do tri štvrte na tri. Vtedy som sa zobudila a nespala som až do štvrť na štyri.“

„Ako viete, že bolo toľko hodín?“ spýtal sa Mason.

„Počula som odbiť jednu hodinu,“ povedala, „a keď som sa zobudila a bola hore asi pol hodiny, nielenže som počula biť hodiny, ale som si pozrela aj na náramkové hodinky. V skutočnosti som aj vstala, vypila pohár vody a užila aspirín. Trochu ma bolela hlava a cítila som sa akási nesvoja. Potom som znova zaspala.“

Mason si uľahčene vydýchol a povedal: „No, to je dobre. Len som sa chcel ubezpečiť, či máte absolútne železné alibi. A teraz sa vráťme k tej pištoli. . . “

„Tá pištoľa celkom určite *nebola* v priečinku na rukavičky, pán Mason,“ povedala Lorraine Garvinová. „Dívala som sa ta, vyberala som Edwardovi slnečné okuliare.“

„Kedy to bolo?“

„Veľmi krátko nato, ako sme odišli z Los Angeles. Bolo trochu zamračené, potom vyšlo slnko, svietilo celkom jasne a Edward potreboval tmavé okuliare. Otvorila som priečinok a okuliare boli vzadu v puzdre. Keď teraz hovoríte o tej pištoli,

spomínam si, ako som si pomyslela, že všetko je zatisnuté do zadnej časti priečinka, a nechápala som, prečo. Bolo to, akoby na krátky čas nejaký iný predmet bol zaujal prednú časť priečinka. Ale iste nebola tam, keď som vyberala okuliare. Boli tam len mapy, malá baterka, kliešte a toto puzdro S Edwardovými slnečnými okuliarmi.“

„Pištoľa nie?“

„Určite nie.“

„Ale vy ste si istý, že pištoľa *bola* v priečinku?“

„Určite bola a ja myslím, že jediná chvíľa, kedy ju mohol niekto odtiaľ vziať, bola tá, keď som bol pred domom a čakal na ženu. Batožinu už mala zbalenú, vošiel som dnu a vyniesol som batožinu a potom...“

„A potom sme si dali fľašu piva,“ povedala Lorraine. „Pamätáš sa, že si si chcel vypiť piva. Povedal si, že si smädný, a tak sme sa vrátili k chladničke a dali sme si fľašu piva.“

„To je pravda,“ povedal Garvin.

„A v tom čase auto nebolo zamknuté?“

„Preboha, nie,“ povedal Garvin. „V skutočnosti som bezmála ani motor nezastavil. Lorraine povedala, že batožinu má pripravenú, vošiel som dnu a vzal som ju, a až keď som vošiel do domu, pomyslel som si na pivo. Aj Lorraine si chcela vypiť. Vrátili sme sa k chladničke, otvorili sme fľašu a naliali do dvoch pohárov. Vtedy niekto mohol tú pištoľu vziať.“

„Niekto, kto vás sledoval za tým účelom?“ spýtal sa Mason.

„Nemyslím, Mason. Pochybujem o niečom takom. Pravdepodobnejšie asi bude, že to boli deti z tamojšieho okolia.“

„To neboli deti z okolia,“ povedal Mason. „Ktokoľvek vzal tú pištoľu, vzal ju za určitým, premysleným účelom. To bola pištoľa, ktorú použili na zavraždenie bývalej ženy.“

„Sú si v tom absolútne istí?“ spýtal sa Garvin.

„Budú, len čo nájdu osudnú guľku, vystrelia skúšobne z pištole a spravia niekoľko skúšok pomocou porovnávacieho mikroskopu. Ale môžete sa staviť tisíc ku jednej, že túto pištoľu na to niekto použil.“

„To, pravdaže, komplikuje veci,“ pripustil Garvin. „Myslím, že polícia by mohla objaviť na pištoli aj odtlačky mojich prstov.“

„Mali ste ju v ruke?“

„Ja som ju mal v ruke, Denby ju mal v ruke a Livesey ju mal v ruke. A ktokoľvek ju položil na požiarne schody, musel ju mať v ruke. Inými slovami, iste je na nej množstvo odtlačkov prstov.“

„To si myslím i ja,“ povedal Mason. „Polícia mi nedôveruje.“

„Mŕtvola sa našla blízko Oceansidu,“ povedala významne Lorraine Garvinová.

„To je pravda,“ povedal Mason. „Ešte sme sa nezhovárali s Hackleym. Polícia nevie o ňom vôbec nič. Ja sa vrátim autom do Oceansidu. Zídem sa tam s Paulom Drakeom.“

„S Paulom Drakeom?“ spýtala sa Lorraine.

„S detektívom, ktorý pracuje so mnou. S tým, čo mi našiel Ethel Garvinovu. Je to schopný človek.“

„No,“ povedala pani Garvinová, „nemôžem za to, ale musím to povedať, *ja* pokladám za veľmi závažné, že išla do Oceansidu — ak tam býva jej milenec.“

„My nevieme, že je to jej milenec. Neviem o ňom veľmi veľa,“ povedal Mason. „Je to možno tvrdý orech na rozlusknutie. Zatiaľ sa môžeme utešovať jedine tým, že my o ňom vieme a polícia nevie. Je to, pravdaže, závažné, že išla do Oceansidu. K prípadu možno pristúpiť z viacerých hľadísk, ktoré naznačujú, že možno ta išla na schôdzku s tým človekom a...“

Z vnútorného dvora sa ozval hlas seňory Inocente Migueriniovej.

„Tento dom je veľmi starý,“ povedala seňora Migueriniová, „muy vijeo — staré, chápete, ako ruinas. Môj otec a pred ním môj

dedo bývala v tomto dome. Teraz som to tu tak usporiadali, aby turista mali kde spávať, šak?“

„Vidím,“ odpovedal mužský hlas.

„Starý veľkostatok, hacienda“ pokračovala seňora.

Mužský hlas povedal: „Rád som, že to viem. Keď som tu bol pred dvoma rokmi, nevšimol som si to.“

„Pravdaže, nevšimol si. Tu toľko bol zrúcanín, že môj otec tu spravil doštenú plot, aby to nebolo vidno, šak?“

„Áno,“ povedal chlap.

Smiech seňory Migueriniovej zaznel ako žblnkot vody. „Ach, no, turista radi ostane v mojom starom španielskom dome, vnútri je to veľmi starý, vy to poviete starobylý, šak?“

„Áno.“

„Si, seňor, je to starobylý. Rozprávate po španielsky, šak?“

„Nie, len pár slov.“

„Pôjdete ďalej a sadnete si šak?“

„Áno, ďakujem.“

Mason pozrel na usmievajúceho sa Garvina, zamračil sa a na znak ticha si položil prst na ústa.

Mužský hlas sa ozval cez otvorené okno. „Ubytoval sa tu u vás seňor Edward Garvin a jeho manželka? Ten veľký kabriolet, to je jeho?“

„Ó, no áno. Seňor Garvin a seňora. Ona je krásna, vlasy má samý červený zlato. A oni majú so sebou svoj priateľ seňor Perry Mason.“

„Do čerta!“ zvolal hlas podráždene.

Mason prešiel ku Garvinovi. „Ten hlas,“ povedal, „patrí poručíkovi Traggovi z metropolitnej polície. A ak si myslíte, že ten nemá za ušami, len si na to počkajte!“

Seňora Migueriniová povedala: „Oni sú teraz v týchto izbách. Päť a šesť. Ak ste vy priateľ, bude ich potešiť, ak vás vidia, šak?“

„Nie,“ povedal poručík Tragg, „šak?“

Počuli, ako sa zatvorili dvere, nato kroky po chodbe, klopanie na dvere. Mason otvoril.

„Ale, Tragg! Ako sa máte?“

„Mason!“ zvolal Tragg. „A veľavážená slečna Streetová. No, Mason, naozaj ma teší, že vás vidím. V týchto dňoch som vás veľmi často nevidel.“

„To bolo len krátko,“ pripustil Mason. „Poručík, zoznámte sa s pánom Edwardom Garvinom!“

„Teší ma, že vás poznávam,“ povedal poručík Tragg.

Mason sa obrátil k Lorraine Garvinovej na druhom konci izby. „Pani Garvinová, môžem vám predstaviť poručíka Tragga z metropolitnej polície — oddelenie pre vyšetrovanie vrážd ?“

Miesto úsmevu iba slabučko pohla stiahnutými perami. Zrazu sa zdalo, že sa uťahuje k dverám skrine. „Teší ma, poručík! Naozaj ma veľmi teší, že vás poznávam.“

Tragg sa spýtal Edwarda Garvina: „Počuli ste už o svojej žene?“

„Áno, zarazilo ma to, prekvapilo. Ja... ani neviem, čo robiť.“

„Je celkom možné, že ju zabili v Los Angeles a previezli do Oceansidu. Preto ma tento prípad zaujíma. No a ak chcete pomôcť,“ povedal Tragg, „môžete sa hneď vrátiť a porobiť prípravy s pohrebom, a kým tam budete, my...“

„Zatknete ho na základe obžaloby z bigamie, ktorú včera podala prokuratúra,“ zamiešal sa do reči Mason.

Tragg sa obrátil k Masonovi a povedal: „No, to bolo zbytočné.“

„Len som chcel, aby vedel, ako sa veci majú,“ povedal Mason.

„Pozrite,“ povedal Tragg tónom, akým sa ľudia zhovárajú so samopašným deckom, „chcem sa pozhovárať s pánom Garvinom. Nejdem mu ublížiť a on určite nemá čo skrývať, ale je *niekoľko* nejasností okolo smrti jeho ženy, ktoré by som rád odhalil. On mi môže pomôcť.“

„To je dobre," povedal Mason. „Obaja pomôžeme."

„Zaobídem sa aj bez *vašej* pomoci."

„Ale, ale, poručík! Koľko hláv, toľko rozumov."

„Teraz sa uplatní asi celkom iné príslovie," povedal Tragg s úsmevom. „V tejto chvíli sa môžete odvolať na staré dobré príslovie, že priveľa kuchárov aj jednu polievku pokazí."

„Nespáchala Ethel Garvinová samovraždu?" spýtal sa Mason.

„Samovraždu *nespáchala,*" povedal Tragg. „Guľka v jej hlave spôsobila takmer okamžitú smrť." „No?" spýtal sa Mason.

„Bola zastrelená, kým sedela v aute na pravej strane. Niekto ju odviezol na krátku vzdialenosť, potom zaparkoval s autom a uložil mŕtvolu tak, aby bola na šoférovom sedadle. Potom jej prestrčil ľavú ruku cez volant, zhasol svetlá a zapaľovanie a odišiel iným autom."

„To nasledovalo za sebou?" spýtal sa Mason.

Tragg pokrútil hlavou a povedal: „Aby som bol úprimný, nemyslím si to. Vyzerá to tak, akoby vrah bol prišiel k určitému miestu a zaparkoval s tým nezvestným autom. Nato vystúpil a zašiel k obeti, strelil jej do hlavy z malej vzdialenosti, potom odišiel s autom kúsok, možno zopár míľ, kde mal zaparkované svoje auto, pripravené na útek. Vraždu asi spáchal v Los Angeles. Vrah prišiel s autom Ethel Garvinovej k svojmu autu tak blízko, ako sa len odvážil, potom vystúpil, postavil sa na stúpačku vlastného auta, pritiahol mŕtvolu za volant, všetko naaranžoval, ako potreboval, nasadol do svojho auta a utiekol."

„Ak pravda, nemal spolupáchateľa, ktorý ho tam čakal," povedal Mason, „a tak by boli na prípade zúčastnení dvaja."

„A tak by boli na prípade zúčastnení dvaja," povedal mu Tragg, „ale z istých dôvodov si myslím, že to tak nebolo. Myslíme si, že má v tom prsty len jeden človek."

„Ako to?"

„Predovšetkým, keby bol spolupáchateľ čakal v druhom aute, vrah by bol prišiel s autom i s mŕtvolou na to miesto a potom by bolo prišlo k nemu to druhé auto. V skutočnosti to bolo naopak. Vrah ešte musel cúvať, aby auto s mŕtvolou dostal presne do tej polohy, v akej ho potreboval. Nato prestúpil do druhého auta.“

„To je dobré deduktívne uvažovanie,“ povedal Mason.

Tragg sa obrátil ku Garvinovi. „Viem, je to boľavá otázka,“ povedal, „ale ak bola vaša žena zavraždená, viem, že vykonáte všetko, čo je vo vašich silách, aby sa to vyjasnilo. Napriek tomu, že ste žili oddelene, napriek tomu, že boli medzi vami nezhody, boli by ste *rád,* keby sa to vyjasnilo, však?“

Garvin zaváhal.

„Postavme to takto,“ povedal Tragg, oči mal chladné ako ľad, „nechceli by ste sa dostať do postavenia, aby sa zdalo, že chránite vraha, však nie, pán Garvin?“

„Pravdaže nie,“ povedal náhle Garvin.

„Myslel som si to,“ povedal mu Tragg. „Teda, ak sa hneď vrátite cez hranice, budeme...“

„A čo so zatykačom za jeho dvojženstvo, Tragg?“

„Hovorím vám, to nepatrí do mojej právomoci. Toto je záležitosť jeho a prokurátora. Ale či sa vráti so mnou a či sa nevráti, to nijako v tejto veci nepomôže. Je obžalovaný z bigamie. Neviem, čo bude robiť prokurátor. Možno zruší žalobu, keďže žalobkyňa je mŕtva. Možno bude trvať na pokračovaní alebo podá žalobu a odsúdi ho podmienečne. Mňa nezaujíma dvojženstvo, mňa zaujíma vražda.“

„V tom je medzi nami rozdiel,“ povedal veselo Mason.

„Mňa zaujíma *aj* vražda, *aj* obžaloba z dvojženstva.“

„No,“ povedal podráždene Tragg, Masonovo správanie spôsobilo, že stratil dobrú náladu, „nemyslite si, že tento človek má na výber. Zaplietol sa do podvodu s dvojženstvom. Môžeme ho

vziať z Mexika, kedykoľvek ho budeme potrebovať. Je tu rovná cesta a je tu i krivolaká. Ja ho žiadam, aby išiel rovnou cestou.“

„My by sme radšej išli tou krivolakou,“ povedal veselo Mason.

„Tak to nerobte!“ povedal Tragg Masonovi. „Viete, že tohto človeka si môžeme vziať nazad, kedykoľvek ho budeme potrebovať. Môžeme mu zavesiť na krk absolútne jasnú obžalobu z dvojženstva. Tomu sa nijako neubráni a môžeme ho dať vypovedať z Mexika a postaviť pred súd. Myslel som si, že by sme tak mohli vybaviť vyšetrovanie vraždy, aby sme nemuseli do punktíka vyhovieť byrokracii.“

„Máte pred sebou zaujímavú situáciu na základe tej obžaloby z dvojženstva,“ povedal Mason.

„Fuj!“ povedal poručík Tragg. „Nezačínajte si so mnou takto dvojzmyselne, Mason! Viete tak dobre ako ja, že mexický rozvod tohto človeka nemá cenu ani toho papiera, na ktorom je potvrdený. Viete aj to, že mexické manželstvo je dvojženstvo.“

„Hovorí o tom istý zaujímavý zákon, poručík,“ povedal Mason. „Odsek 61 nášho občianskeho zákonníka nariaďuje, že druhé manželstvo, uzavreté za života nerozvedeného manžela (manželky), je nelegálne a od začiatku neplatné.“

„Práve to som vám hovoril,“ povedal poručík Tragg.

„Na druhej strane,“ povedal Mason, „odsek 63 občianskeho zákonníka obsahuje a j veľmi zaujímavý text.“

„Aký?“ spýtal sa Tragg.

Mason vybral z vrecka kúsok papiera, na ktorom mal odpísaný odsek 63 občianskeho zákonníka.

„Počúvajte toto, poručík: *'Všetky* manželstvá, uzavreté mimo tohto štátu, ktoré sú platné podľa zákonov krajiny, v ktorej boli uzavreté, sú platné v tomto štáte.´“

„Na čo narážate?“ spýtal sa Tragg. „To manželstvo v Mexiku nebolo o nič lepšie než rozvod.“

„Správne,“ povedal Mason, „ale Mexiko rozvod uznalo.“ „A čo keď uznalo?“

„Nože si všimnite ten text!“ povedal Mason. „Ešte raz vám ho prečítam.“ Opäť si podržal papier a prečítal: „'Všetky manželstvá, uzavreté mimo tohto štátu, ktoré sú platné podľa zákonov krajiny, v ktorej boli uzavreté, sú platné v tomto štáte.´“

Tragg si posunul klobúk do tyla a poškrabal sa po hlave. „Nech ma čert vezme!“ povedal.

„Tak vidíte!“ povedal Mason. „Manželstvo je legálne v Mexiku. Preto je legálne v každej inej krajine, najmä v štáte Kalifornia, pretože tak to určuje kalifornský zákon.“

„Ale podívajte sa!“ povedal Tragg. „Bude možné dokázať, že títo dvaja ľudia odišli z Kalifornie, aby sa dopustili podvodu na kalifornskom rodinnom práve a...“

Mason sa usmial a pokrútil hlavou. „Prečítajte si prípad McDonald proti McDonaldovej, 6 Kalifornia (Second), strana 457! Správa a diskusia o nej je aj v 106 A. L. R. 129L a správa o nej je aj v Pacific Reporter v 58 Pacific (Second), strana 163. Ten prípad zreteľne a jasne dokazuje, že keď ľudia odchádzajú z Kalifornie za jediným účelom, aby uzavreli manželstvo, z odporu k zákonom Kalifornie idú do iného štátu, a keď ako súčasť všeobecného plánu sa v tom štáte uzavrie manželstvo, to manželstvo je platné. V Kalifornii je to legálny a zaväzujúci akt bez ohľadu na to, že také manželstvo nielen odporuje kalifornským *zákonom,* ale odporuje aj skrytému zmyslu kalifornských zákonov.“

„Do čerta,“ povedal Tragg, „rozvod v Mexiku neplatí v Kalifornii, to musíte pripustiť.“

„Nepripúšťam to, ale som to ochotný uznať za účelom diskusie.“

„Tak to manželstvo musí byť dvojženstvo.“

„To manželstvo má hodnotu zlata,“ povedal Mason.

„Chcete povedať, že tento muž má dve ženy, a...“

„Už nemá,“ povedal Mason, „ale do dnešného včasného rána mal. Dostal sa do dosť kurióznej situácie, že sa dopustil legálneho dvojženstva a mal dve úplne legálne ženy.“

„Vy ste blázon, Mason. Uchyľujete sa k samým dvojzmyslom a právnickým fintám, len aby ste ma pomiatli. Azda ste schopný žonglérovať na súde pred porotou, ale to je asi všetko.“

„Tragg,“ povedal Mason, „hovorím vám, len čo tento muž vstúpi nohou do Mexika, je ženatý s touto ženou, ktorá tu stojí po jeho boku. Som ochotný pripustiť, že keď sa vráti do Spojených štátov, *možno* ho zadržať, že spáchal dvojženstvo. Preto navrhujem, aby sa nevrátil do Spojených štátov. Žije tu so svojou zákonitou manželkou.

A Mexiko sa postará o vydanie pre zločin, ktorý je zločinom proti zákonom Spojených štátov, ale nepostará sa o vydanie pre čin, vykonaný podľa zákonov mexickej vlády, pre niečo, čo je tu úplne legálne, ale čo by sa *mohlo* pokladať za protizákonné v Kalifornii.“

Tragg povedal podráždene: „Rozprávate tak, že to znie ohromne presvedčivo. . . V tomto je s vami kríž, vybudovali ste si povesť, pretože ste schopný hovoriť tak presvedčivo.“

„Nechcete sa vrátiť do Spojených štátov, Garvin, však nie?“ spýtal sa Mason svojho klienta.

Garvin pokrútil hlavou.

„Tak vidíte, Tragg,“ povedal Mason.

Tragg si vytiahol z vrecka malú súpravu na snímanie odtlačkov prstov. „No,“ povedal, „rozumiem tomu tak, že ste aspoň ochotný spraviť všetko, čo môžete, aby ste nám pomohli vyjasniť prípad tejto vraždy.“

„Čo chcete?“

„Chcem odtlačky vašich prstov.“ „Načo?“

„Myslím, že som našiel odtlačok vašich prstov na zbrani, ktorou bol spáchaný zločin.“

„S tým si nemusíte robiť starosti,“ povedal Mason. „Môžem vám povedať otvorene, Tragg, že môj klient mal tú pištoľu v ruke — totiž, ak je to tá, na ktorú myslíte.“

„Aká pištoľa?“ spýtal sa Tragg podozrievavo.

„Pištoľa,“ povedal Mason, „ktorú niekto nechal na požiarnych schodoch pri okne Garvinovej banskej, výskumnej a stavebnej spoločnosti. Tú pištoľu mal v ruke pán Garvin a v skutočnosti bola vložená do jeho auta, do priečinka na rukavičky. Niekto ju vzal z priečinka, prv než pán Garvin odišiel z Los Angeles.“

Tragg mykol hlavou a rozosmial sa. „Naozaj máte veľmi naivné, geniálne výklady! Pripúšťate, že váš klient vložil pištoľu do priečinka na rukavičky vo svojom aute?“

„Vložil ju ta za neho niekto iný,“ povedal Mason.

Tragg sa obrátil ku Garvinovi. „Pripúšťate, že ste vložili pištoľu do priečinka na rukavičky vo svojom aute?“

„Pripúšťa, že mu ju ta vložil niekto iný,“ povedal Mason.

„Ja vystupujem *proti* Garvinovi,“ povedal podráždene Tragg.

„Ja vystupujem *za* neho.“

„No,“ povedala Lorraine Garvinová, „viem veľmi dobre, že pištoľa *nebola* v priečinku, keď sme odišli z Los Angeles. Niekto ju vzal.“

„*Ako* to viete?“ spýtal sa Tragg.

„Lebo môj muž si nechal v priečinku slnečné okuliare. Keď sme sa pustili na cestu, požiadal ma, aby som mu ich vybrala. Otvorila som priečinok a vybrala som tmavé okuliare. Keby tam bola bývala pištoľa, *určite* by som ju bola videla, a keby som ju bola bývala videla, prirodzene by som sa bola spýtala, načo mu je pištoľa.“

„A ste si istá, že tam pištoľa nebola?“

„Absolútne istá.“

„Napokon,“ povedal prívetivo Tragg, „dovtedy ju už váš manžel mohol odstrániť z priečinka. Mohol ju dať inde.“

Lorraine zagánila na poručíka Tragga a povedala: „Ak nechcete veriť nijakým vyhláseniam, aký zmysel má žiadať ho, aby sa podrobil vyšetrovaniu a odpovedal na otázky?“

Tragg sa usmial a povedal: „Takým spôsobom niekedy riešime prípady vraždy. Musíte pripustiť, pani Garvinová, že človek, ktorý by spáchal vraždu, by bol dokonale schopný vysloviť lož.“

„No, môžem vám povedať jedno,“ odsekla Lorraine, „môj muž mohol vziať tú pištoľu, ale nikdy by ju nebol mohol použiť. Bol tu so mnou celú noc.“

„*Celú* noc?“ spýtal sa Tragg.

„Áno, celú noc.“

„Vy ste ani oka nezažmúrili?“

„Viem, zobudila som sa okolo jednej hodiny a on ležal v posteli vedľa mňa a chrápal. Bola som hore asi od tri štvrte na tri do pol štvrtej a on bol tu.“

„Podívali ste sa na hodinky, aby ste si skontrolovali čas, pravda,“ povedal Tragg sarkasticky.

„Ja som čas *počúvala.*“

„Počúvali?“

„Áno. Tu majú hodiny — počúvajte aj vy!“

Zdvihla ruku. aby bolo ticho. Hudobne vyladené zvončeky na veľkých hodinách v hale melodicky odbili úvod a potom po chvíľke odbili hodinu.

„Dobre,“ povedal Tragg. „Ak odprisaháte na ten čas...“

„Odprisahám naň.“

„A ak sa nemýlite...“

„Nemýlim sa.“

„V takom prípade som hotový,“ povedal Tragg, „len ešte musím vziať pánu Garvinovi odtlačky prstov. Chcem sa podívať, či na tej pištoli nenechal odtlačky prstov. Máte nejaké námietky, Garvin?“

„Iste nemám,“ povedal Garvin. „Len veľmi túžim urobiť všetko, čim by som pomohol vec vyjasniť.“

„Okrem návratu do Kalifornie,“ povedal Tragg.

„Pokiaľ ide o to, nevystavím svoju ženu vulgárnej zvedavosti, ani nejdem do pasce, ktorú mi prichystala...“

„Pokračujte!“ povedal Tragg. „Kto prichystal?“

„Netreba spomínať jej meno,“ povedal vznešene Garvin. „Už je mŕtva.“

„Dobre,“ povedal Tragg, otvoril súpravu na snímanie odtlačkov a zdvihol veko na čistom pijavom papieri, „dajte ruky a vezmeme si odtlačky! Spravíme aspoň to.“

Garvin vystrel ruky. Tragg pozorne zobral odtlačky prstov, pripojil k nim meno, dátum a miesto, nato sa veselo usmial. „V poriadku. Dúfam, že v Mexiku sa vám páči.“

Uklonil sa, povedal: „Teší ma, že som sa s vami zoznámil, pán Garvin a *pani* Garvinová. Neskôr dostanete odo mňa správu.“ Otvoril dvere a odišiel, akoby mal zrazu veľmi naponáhlo.

Už bolo tma, keď sa limuzína s Perrym Masonom a Dellou Streetovou vrátila do San Diega. Mason sa zastavil len na chvíľu, aby mohol telefonovať Paulovi Drakeovi.

„Dobre, Paul," povedal Mason. „Della a ja odchádzame zo San Diega. Ideme do Oceansidu a tam budeme večerať. Potom sa stretneme s tebou a uvidíme, čo by sme mohli robiť s Hackleym."

„To bude tvrdý orech," vystríhal ho Drake. „Už som o ňom získal nejaké informácie. Pokladajú ho za veľmi neprístupného."

„To je dobre," povedal Mason. „Mám rád takých neprístupných. Kedy môžeš prísť do Oceansidu?"

„Som hotový, už môžem štartovať."

„Dobre," povedal mu Mason. „Della a ja si vezmeme autá na letišti a potom sa niekde navečeriame. Ty môžeš pomaly korzovať po hlavnej ulici, kým nás nenájdeš... moje auto nemôžeš nezbadať. Chodím v kabriolete s bledou žltohnedou strechou."

„Dobre," povedal Drake. „Nájdem ťa."

„My už ideme," povedal mu Mason a zavesil.

Limuzína monotónne vrčala po pobrežnej ceste, až prišla do Oceansidu. Mason kázal šoférovi, aby ich zaviezol na letište, kde si s Dellou vzali svoje autá, zaplatili za limuzínu a vrátili sa do centra Oceansidu, kde Mason neďaleko reštaurácie našiel dve miesta na parkovanie.

Vošli do reštaurácie, nenáhlivo sa s chuťou navečerali a už sedeli pri káve a cigaretách, keď vošiel dnu Drake; poobzeral sa, zbadal ich, zakýval a vošiel k nim do boxu.

„Čo nového, Paul?" spýtal sa Mason.

„Dal by som si šálku kávy," povedal Drake, „a kúsok toho citrónovníka. Obedoval som neskoro, ale už začínam byť hladný...

Do čerta, Perry, dostať sa z Los Angeles, to nie je len tak ľahko. Musíš bojovať s premávkou, či chceš, či nechceš.“

„To ti poviem,“ prisvedčil mu Mason. „Čo nového v tomto prípade, máš niečo?“

„Polícia našla na vražednej zbrani odtlačky prstov Edwarda Garvina,“ povedal Drake.

„Prečo nie? Garvin priznáva, že ju mal v ruke, Iné nič?“

„Nie je toho veľa. Získal som zopár informácií o tom Hackleym. Zaplietol sa do akejsi hazardnej hry. Mnoho som o tom nevypátral, ale ľudia, ktorí ho poznajú, si myslia, že je nebezpečný.“

„No, to je dobre,“ povedal Mason. „Pôjdeme sa na neho pozrieť. Mali by sme ho trochu zaskočiť. Istotne myslí, že za ním nik nepríde v súvislosti s Ethel Garvinovou.“

„No,“ povedal Drake, „dám si kúsok toho citrónovníka a šálku kávy, prv než začneme na ostro.“

Čakali, kým Drake nebol hotový, potom odišli z reštaurácie. „Aj tak môžeme ísť všetci v mojom aute,“ povedal Mason. „Poďme do môjho autobusu! Mám veľké predné sedadlo.“

„To je nápad!“ povedal Drake. „Dellu dajme do prostriedku! Aspoň ju budem môcť chytiť okolo pliec. Už som sa tak dlho nepokúsil priblížiť sa k dievčaťu, že som už aj zabudol.“

„Nemyslite si, že sa to budete učiť *na mne,*“ povedala Della. „Nemám času nazvyš, aby som ho mohla mrhať s amatérmi.“

„Ó, ja som veľmi učenlivý,“ ubezpečoval ju Drake.

Nastúpili do Masonovho auta, odbočili od chodníka, obrátili sa na východ na cestu do Fallbrooku a išli pomaly, až našli Lomaxovu poštovú schránku. Potom Mason spomalil a našiel odbočku.

„To sa ľahko nájde, keď má človek údaje,“ povedal.

„Naozaj.“

„Polícia ešte nemá nitku k Hackleymu, Paul?“

„Myslím, že nie. Pochybujem, že im zišlo na um pátrať po Ethelinom pobyte v Nevade.“

Rozchodená odbočka išla popri pomarančovníkovej záhrade asi tak štvrť míle a potom dohora k pravému kalifornskému bungalovu, ktorý sa tam dvíhal temne a pochmúrne.

„Vyzerá to, akoby nebol doma alebo akoby bol v posteli,“ povedal Drake. „Čo spravíme? Vrazíme rovno dnu?“

„Vrazíme rovno dnu,“ povedal Mason. „Ak je doma, pokúsime sa ho zahnať do defenzívy a prinútime ho, aby začal odpovedať na otázky Inými slovami, narobíme tam harmatanec, ak budeme musieť.“ „Povieme mu, kto sme?“

„Nie, ak sa tomu budeme môcť vyhnúť. Udáme mu len mená, nič viac.“

„Dobre,“ povedal Drake. „Poďme!“

Mason zašiel s autom pred veľký dom, zabrzdil, zastavil, čakal chvíľu, aby videl, či tam nie sú psi.

Popri aute prešiel veľký čierny nemecký ovčiak, srsť na krku sa mu ježila, ňuchal dookola, akoby chcel zistiť totožnosť neskorých návštevníkov.

„S tým psom neskúšaj šťastie!“ vystríhal Drake. „Zatrúb, nech niekto príde a uvedie nás dnu!“

„Radšej by som zazvonil,“ povedal Mason, „a prekvapil ho. Ten pes vyzerá inteligentne.“

„To nemá význam.“

„To má význam, keď je tu pes,“ povedal Mason a otvoril dvere na aute.

Pes sa v tichej ostražitosti okamžite zježil.

Mason pozrel na neho a stretol sa s jeho očami. „Pozri,“ povedal, akoby sa prihováral ľudskej bytosti, „chcem sa pozhovárať s pánom domu. Vystúpim z tohto auta, pôjdem rovno k verande a zacengám. Môžeš ísť so mnou, aby si sa ubezpečil, či idem správne Čo na to povieš?“

Pri posledných slovách Mason zosilnil hlas. Potom už neváhal ani chvíľu, vystúpil z auta.

Pes pribehol k nemu, nos priblížil na pol palca od Masonových nôh. keď advokát kráčal popri aute a potom k verande. „To je v poriadku," ubezpečil Mason Dellu Streetovú, ktorá ho pozorovala s vyľakanými očami. Ruky spustil, aby mal roztiahnuté prsty tam, kde by ich mohol preskúmať psov studený nos.

Advokát prešiel k verande a stlačil gombičku na zvončeku. Nepočul, že by bolo v dome niečo zacengalo.

Chvíľu počkal, potom stlačil gombičku niekoľkokrát rýchlo za sebou.

Z tmavého vnútrajška domu sa ozval zvuk pomalých krokov, približujúcich sa k dverám. Slabo šťukol vypínač, nato ešte jeden. Otvorili sa dvere a cez sklo v okne Mason videl postavu chlapa v dvojradovom sivom obleku. Chlap zdvihol pravú ruku k ľavej chlopni kabáta. Advokát zazrel v podpazušnom vaku revolver.

Pes sa postavil k dverám, zdvihol chvost, vrtel ním sem i ta.

Na vnútornej strane dverí šťukla závora. Chlap otvoril dvere na jeden-dva palce, v tej polohe ich zadržala retiazka. Šťukol vypínač, zažalo sa svetlo na verande, jasom oblialo Masona.

„Kto ste?" opýtal sa chlap. „Čo chcete?"

„Hľadám Almana Bella Hackleyho."

„Čo s ním chcete?"

„Chcem sa s ním pozhovárať."

„O čom?"

„O istých majetkoch, ktoré má v Nevade." „Nič nie je na predaj."

„Chcete si vypočuť, čo by som vám rád povedal, a či nie?"

„Ak so mnou chcete vyjednávať, vráťte sa do hotela v Oceanside! Navštívte ma ráno po desiatej hodine!" Začal zatvárať dvere. Vtom mu čosi na psovom postoji pripútalo pozornosť a upodozrievavo sa spýtal: „Počujte, ako to, že vás ten pes vpustil?"

„On ma nevpúšťal. Ja som len vystúpil z auta...“

„Po súmraku nesmie nikoho vypustiť z auta.“

„V mojom prípade spravil výnimku,“ povedal Mason.

„Prečo?“

„Opýtajte sa psa!“

Chlap sa zamračil, spýtal sa: „A kto *ste* vlastne?“

Mason povedal: „Usilujem sa niečo vypátrať o Ethel Garvinovej.“

Hackleymu znehybnela tvár.

„Viete niečo o nej?“ spýtal sa Mason.

„Nie,“ povedal Hackley a buchol dverami.

„Dnes zavčas rána bola zavraždená,“ zavolal Mason cez zatvorené dvere.

Neozvala sa odpoveď, ale Mason ani nepočul kroky z chodby, ktoré by naznačovali, že chlap od dverí odchádza.

„A zastavila sa tu a dala si tu naplniť benzínovú nádrž,“ vykríkol Mason.

Bolo ticho, potom sa dvere otvorili.

„Čo ste to povedali?“ spýtal sa chlap.

„Povedal som, že sa tu zastavila asi tak okolo pol jednej v noci a dala si naplniť benzínovú nádrž.“

„Ste opitý alebo blázon, jedno z toho a kašlem na vás. Vráťte sa do auta, lebo ináč nahuckám psa, aby vám odtrhol nohu!“

„Spravte to a zažalujem vás za ublíženie na tele a váš nevadský ranč vám obrátim hore nohami!“ povedal Mason. „Vyhrážate sa?“

„Pokračujte,“ povedal mu Mason. „Povedzte psovi, aby mi odtrhol nohu, a uvidíte, čo sa stane!“ „Čo chcete?“

„Chcem sa porozprávať o Ethel Garvinovej.“

Nasledovala dlhá chvíľa, v ktorej štíhly, šľachovitý chlap za dverami hľadel Masonovi do očí a zamyslene ho odhadoval. Zrazu

sa rozhodol, odopäl na dverách retiazku a povedal: „Poďte ďalej! Ak chcete rozprávať, som ochotný počúvať.

A prv než odídete, povedzte mi čo ste mysleli, keď ste povedali, že akási Ethel Garvinová sa tu zastavila dnes o pol jednej v noci! Poďte hneď ďalej, pán —!“

„Mason,“ povedal advokát.

„Dobre, pán Mason, poďte ďalej!“

Mason sa obrátil k autu. „Poďte ďalej, Della a Paul!“ zavolal.

„A čo ten ohavný pes?“ spýtal sa Drake podráždene. „Nemôžete ho zavrieť dnu?“

„Pes ostane tam, kde je,“ povedal Hackley. „Nespraví nič, ak mu ja nepoviem.“

Della Streetová otvorila dvere na aute, vystúpila na zem, prešla dôverčivo k bráne, kde stál Mason. Pes sa obrátil, aby sa na ňu podíval, hrdelne, zlovestne zavrčal, ale nepohol sa.

Drake už bol jednou nohou na zemi, ale ako ho počul vrčať, rýchlo sa vtiahol do auta a zatvoril dvere.

„Nebojte sa!“ zavolal Hackley a povedal psovi: „Ticho, Rex!“

Pes prestal vrčať, sledoval chladnými očami Dellu Streetovú a jej dôverčivý príchod, potom pomaly zavrtel končekom chvosta. Keď Drake videl, že Della prešla bez úhony, ešte raz otvoril dvere, skúsil sa oprieť pravou nohou o zem, za ňou vyložil ľavú a spravil dva-tri opatrné a nedôverčivé kroky k verande.

Pes sa zježil, zavrčal, a zrazu skočil k Drakeovi. Drake sa zvrtol nazad, vbehol do auta práve vo chvíli, keď sa vrčiaci pes hodil na dvere a zubmi chňapol po kove.

Hackley otvoril dvere, vybehol na verandu, zreval: „Rex! Ľahnúť! Do čerta, Rex, ľahnúť!“

Pes sa obzrel pomaly a neochotne si čupol na zem.

„Sem!“ skríkol Hackley. „Poď sem! Poď sem ku mne!“ Pes sa obrátil a prišiel k Hackleymu, akoby očakával bitku.

„Povedal som ti, aby si to nerobil. Tak ľahni a ostaň ležať!“

Hackley prešiel k autu, povedal Drakeovi: „Poďte ďalej! Neublíži vám.“

Drake pozrel na psa a povedal: „Ak ten pes na mňa skočí, zastrelím ho.“

„Dá vám pokoj, kým pôjdete dnu a budete sa pohybovať dôverčivo,“ povedal Hackley. „Ale nikdy neutekajte pred psom a nedajte najavo, že sa ho bojíte.“

„Asi mám ticho stáť a dovoliť mu, aby mi odtrhol nohu,“ povedal Drake sarkasticky.

„Ostatným dal pokoj.“ upozornil Hackley.

„Čo spravil mne,“ povedal Drake, „to stačilo, aby si to vynahradil za všetkých troch.“ Vyliezol z auta a išiel za Hackleym k verande.

„Poďte ďalej,“ povedal Hackley. „Rex, zmizni z cesty!“ Položartovne sa naňho zahnal nohou. Pes sa obratne vyhol kopancu, stál a pozoroval Drakea s vycerenými zubmi. „Poďte ďalej!“ povedal Hackley. „Poďte dnu, sadnime si a pozhovárajme sa o tejto záležitosti ako civilizovaní ľudia!“

Masonovi povedal: „Tak si to vyjasnime. Vy sa voláte Mason. Kto sú títo ostatní?“

„Slečna Streetová, moja sekretárka,“ povedal Mason.

Hackleyho úklon bol vzornou ukážkou zdvorilosti. „Slečna Streetová,“ povedal, „veľmi ma teší, že vás poznávam.“

„A Paul Drake,“ povedal Mason.

„Teší ma, pán Drake,“ povedal Hackley zdržanlivo.

„Drake,“ povedal Mason, „je detektív.“

„Ó,“ zvolal Hackley, „až tak ďaleko to došlo?“

„Až tak,“ povedal mu Mason. „Kde sa budeme zhovárať?“

„Poďte ďalej a sadnite si!“

Hackley podržal dvere všetkým trom a povedal: „Choďte rovno cez prvé dvere a potom doľava!“

Della Streetová vošla popredku do izby, ktorá bola zariadená ako knižnica, navidomoči bolo trochu prenáhlené naukladať knihy a police do toho, čo kedysi bolo obyčajnou obývačkou vo vidieckom dome.

„Sadnite si," ponúkol ich Hackley s rozšafným, plavným gestom.

Spoločnosť si posadala.

„Dobre," povedal Hackley, „vypočujme si, čo ste mi prišli povedať!"

„Vy o koze a my o voze," povedal Mason. „*My* si chceme vypočuť, čo by ste nám *vy* mali povedať." „Ja vám nemám čo povedať." „Poznali ste sa s Ethel Garvinovou." „Kto to povedal?"

„Ja," povedal Mason. „Spoznali ste sa s ňou, keď bola v Nevade. Celkom priateľsky ste sa s ňou stýkali. Odhovorili ste ju, aby sa rozviedla so svojím manželom. Povedali ste jej, že ak bude ticho a nechá svojho manžela v domnienke, že si zariadila rozvod, potom, keď si Garvin nájde nejaký iný objekt, bude ho môcť donútiť, aby jej poriadne zaplatil za vyrovnanie."

„Nemyslím, pán Mason," povedal Hackley, „že sa mi budete páčiť."

Mason sa stretol s jeho očami, povedal prívetivo: „Som presvedčený, že nie."

Niekoľko sekúnd bolo ticho.

„No tak teda," pokračoval Mason, „Ethel Garvinová prišla dnes zavčas rána do Oceansidu. Tu sa zastavila a dala si naplniť benzínovú nádrž. Neviem, čo vám povedala, ani čo ste povedali vy jej, ale *viem,* že odtiaľto odišla, prešla po ceste asi dve míle, zastavila auto na parkovisku vedľa cesty a bola zavraždená."

„Predpokladám," povedal Hackley, „že toto je iba konverzačné pozadie, slovná paľba, ktorou ma chcete prinútiť, aby som sa kompromitoval. Som celkom presvedčený, že tá Ethel Garvinová, nech je to, kto chce, nebola zavraždená. Myslím si, že sa

pravdepodobne jednoducho usilujete vynútiť odo mňa nejaké priznanie, že som sa s ňou poznal v Nevade. Teda, ak vyložíte karty na stôl a poviete mi, čo chcete vedieť a prečo to chcete vedieť môžeme ďalej postupovať omnoho lepšie.“

„V kúte máte telefón,“ povedal Mason. „Len zavolajte na políciu do Oceansidu a spýtajte sa, či Ethel Garvinová bola dnes ráno vo včasných hodinách zavraždená!“

Hackley hneď vstal, prešiel k telefónu, usmial sa a povedal: „Vy niečo na mňa šijete, pán Mason, ale to sa vám nevyplatí, lebo ja si s vami poradím. Keď si ku mne niekto dovoľuje, s tým si ja vždy poradím.“

Zdvihol slúchadlo povedal: „Prosím si policajnú stanicu,“ a o chvíľu: „Budete taký láskavý a poviete mi, či istá Ethel Garvinová bola zavraždená dnes ráno niekde pri Oceanside?... Na tom nezáleží, *kto* volá, iba sa spytujem... No, povedzme! Môže to byť svedok v prípade, že niečo na tom je...“

Hackley niekoľko sekúnd držal mlčky telefón, zrazu povedal: „Ďakujem,“ a tresol slúchadlom na. aparát.

Obrátil sa a pozrel na svoje poslucháčstvo, nato začal chodiť po izbe, oči prižmúrené, zamyslený, ruky hlboko zastrčené do vreciek na dvojradovom kabáte. Zrazu sa zvrtol, postavil sa chrbtom k stene. „Dobre,“ povedal, „vyhrali ste.“

„Čo sme vyhrali?“ spýtal sa Mason.

Hackleyho úsmev nebol vôbec veselý, „Vyhrali ste ante back, pán Mason, a toľko nevyhrávajú ľudia, čo sa so mnou pustia do hry. Povedali ste, že tento pán,“ kývol hlavou k Drakeovi, „je detektív.“

„Áno, je.“

„Z Los Angeles, zo San Diega, z Oceansidu?“ „Z Los Angeles.“

„Pracujete pre tamojšie oddelenie pre vraždy, pán Drake?“

Drake pozrel na Masona a zaváhal.

Mason sa usmial a pokrútil hlavou. „To je *súkromný* detektív. Ja si ho najímam.“

„Ó,“ povedal Hackley, „a pôvabná mladá dáma je vaša sekretárka?“

„Áno.“

„A vy?“

„Ja som advokát.“

„Ták? A vidím, že si vás niekto najal. Sotva vyšetrujete tento prípad len tak z ľudomilstva.“ „Niekto si ma najal.“ „Ako sa volá?“ „Edward Charles Garvin.“ „Manžel tej ženy, ktorá bola zavraždená?“ „Bývalý manžel.“

„Aha,“ povedal Hackley. „Zaujímavá kombinácia, pravda?“

„Veľmi.“

„Dobre,“ povedal Hackley, „vysnorili ste ma v slabej chvíli. Zastihli ste ma trochu nepripraveného a v nevýhode. Ale aj tak vyhlásim, čo pokladám za potrebné. Nie, slečna Streetová, neunúvajte sa so zapisovaním! Nemyslím, že by mi teraz záležalo na uverejnenom interview. Jednoducho vyhlasujem fakt, ktorý môžete pokladať za základ hocijakého pátrania, na ktorom pracujete. Poskytujem to ako príspevok k tomu, aby sa vypátralo, kto tú ženu zavraždil.“

Dramaticky zmĺkol, povedal: „Čo vám idem povedať, to je čistá pravda.“

Nastala ešte jedna krátka prestávka a potom začal — stál chrbtom ku stene, oči mu behali z tváre na tvár, aby videl, ako to kto prijíma: „V Nevada mám ranč. Je to dosť veľký majetok. Mám ho rád. Rád tam bývam. Ženatý nie som, lebo manželstvo neuznávam. Nie som pustovník, rád mám ženy, ale predsa usadiť sa a žiť po domácky sa mi jednoducho nepáči a nikdy sa mi nepáčilo.

Je tam i hosťovský ranč, turistický ranč, susedí s mojím majetkom v Nevade Vidím, že niektorí hostia, čo tam bývajú, sú

dosť zaujímaví. Ako iste dobre chápete, mnohí z hostí ta nechodia iba preto, že sa im páči rekreácia na turistickom ranči v Nevade. Chodia ta preto, že sa tam chcú na šesť týždňov usadiť, aby sa potom mohli rozviesť.

Úprimne priznávam, že niektoré z týchto žien sa začali o mňa trochu zaujímať a ja o ne. Žena, ktorá potrhá domáce zväzky, ide na miesto, kde nemá priateľov, a ocitne sa možno prvý raz po rokoch celkom sama, nie je náchylná na samotu a je náchylná hľadať si druha. Náhodou mám ranč, ktorý je prístupný. Náhodou som družný a možno niektoré z tých žien ma pokladajú za súceho na ženenie.

Vždy som žil na svojom ranči a mal som z toho radosť, kým neprišla do Nevady Ethel Garvinová, aby sa usadila na tom susednom turistickom ranči. Pani Garvinová sa mi páčila. Rád som bol s ňou, ale pomaly som si začal uvedomovať že je to veľmi energická a veľmi samostatná žena. Začal som si uvedomovať aj to, že má jasný operačný plán a že tento plán sa istým spôsobom týka mojej budúcnosti. Čakal som, kým nebolo jasné, že treba konať. Dospeli sme do takej situácie, že mi už išla na nervy. Nechcel som raniť jej city. Na to sme boli pridobrí priatelia. Nechcel som jej povedať jednoducho a jasne, že nebudem doma, keď sa ohlási na návštevu. Volil som ľahšiu cestu. Dlho som hľadal správny spôsob na investície v Kalifornii. Moja realitná kancelária našla tento ranč. Ponúkali ho za takú cenu, ktorú som pokladal za výhodnú z dnešného hľadiska. Povedal som svojmu sprostredkovateľovi, aby obchod potichu uzavrel, a pokiaľ možno nedopustil, aby to uverejnili noviny.

Keď už mal majetok na kúpnej listine, jednoducho som z nevadského ranča ušiel. Nechal som Ethel odkaz, že ma náhle odvolali v obchodnej veci, ktorá ma nejaký čas zadrží mimo štátu, a že ju vyhľadám, len čo sa mi naskytne príležitosť, ale že zatiaľ

pracujem na veľmi tajnej transakcii, a preto nemôžem riskovať, aby sa niečo prezradilo.

Nasadol som do svojho lietadla a odletel do Denveru. V Denveri som nechal lietadlo, išiel som dopravným lietadlom do Los Angeles, vzal som si nové auto, ktoré mi už mali na objednávku odoslať, a prišiel som sem na tento ranč.

Bol som veľmi opatrný a neprezradil som Ethel Garvinovej, kde som. Správa, že je, či vlastne bola v Kalifornii, ma zasiahla ako blesk, je to pre mňa úplný šok. Uvažoval som ešte: bude si myslieť že som na Floride. Dosť som očakával, že pôjde ta.

Zbytočne by som vám hovoril, že neprišla sem včera večer alebo inokedy, aby si tu naplnila benzínovú nádrž svojho auta, ja som ju nevidel od tých čias, čo som z Nevady odišiel.

Správa, že bola dnes ráno zavraždená, je viac než šok. Napĺňa ma pocitom hnevu. Bola to veľmi láskyhodná žena... K tomu by som mohol poznamenať iba jedno, ale v týchto okolnostiach to sotva môžem vysloviť. *Vyhlásim*, že náhodou viem, že za svojho života Ethel Garvinová mala hlboko zakorenený strach pred svojím mužom. Čosi plánovala. Neviem presne, čo to bolo, ale viem, že sa veľmi obávala, čo vykoná jej muž, keď ona začne svoj plán uskutočňovať.

Sú tu ešte fakty, o ktorých by som nerád hovoril tu v prítomnosti svedkov, ale vypovedal by som polícii, keby ma o to požiadala, fakty, ktoré by vášho klienta, pán Mason, nepostavili do veľmi priaznivého svetla.

A teraz myslím, že týmto sa uzatvára každé vyhlásenie, ktoré kedy vyslovím, a nemá zmyslu predlžovať rozhovor.“

„Veľmi zaujímavé,“ povedal Mason. „Uvedomujete si závažnosť toho, že ste nám povedali absolútnu pravdu?“

„Nie som zvyknutý uhýbať od pravdy.“

„Ste si absolútne istý, že Ethel Garvinová neprišla sem dnes zavčas rána — a nenaplnila si benzínovú nádrž tak, že ste ani nevedeli o jej prítomnosti na ranči?“

„Absurdné, páni. Predovšetkým, benzínová pumpa je zamknutá. A potom, nemala ani potuchy, že som v Kalifornii. Urobil som dôkladné opatrenia a postaral som sa, aby nevedela, kde som.“

„Pokúsili ste sa zistiť,“ spýtal sa Drake, „kedy odišla z Nevady?“

„Prečo sa ma na to spytujete, pán Drake?“

„Boli ste pripútaný k svojmu nevadskému ranču. Ťažko si možno predstaviť, že ste sa len tak rozhodli odísť a opustiť ho. Človek by si myslel, že keď prejdú mrzutosti, zavinené prítomnosťou pani Garvinovej, vrátite sa ta.“

Hackley prijal narážku s miernym úklonom. „Vidím, pán Drake, že máte isté pochybnosti. Som presvedčený, že pán Mason má vo vás hodnotného pomocníka. Otázku ste položili dobre.“

„A odpoveď?“

„Odpoveď,“ povedal Hackley, „je taká, že som si nemohol zabezpečiť informácie tak, aby som nemal niekoho na majetku, kto by mi ich podával Ten niekto by bol musel nevyhnutne vedieť, kde som, aby mi mohol informácie oznamovať. Nechcel som, aby *ktokoľvek* vedel, kde som. A hoci by som bol veľmi chcel mať nejaký prameň informácií, taký, na aký ste narážali, pán Drake, taký som nemal. Prišiel som sem, a nikto, absolútne nikto nevedel, kde som.“

„Ako ste udržiavali svoj ranč v chode?“

„Môj predák a správca je človek veľmi uzavretý. Vážim si uňho aj bezúhonnosť. Vážim si aj bystré obchodné vlohy, s ktorými sa stará o moje záujmy. Má otvorené konto do takej výšky, že mu to umožňuje viesť ranč za mojej neprítomnosti.

A teraz, ak mi prepáčite, slečna Streetová, a aj vy, páni, musím sa venovať iným veciam. Dal som vám všetky prístupné informácie a už by som nerád o tom ďalej s vami debatoval.“

„Boli ste tu včera večer?“ spýtal sa Mason.

„Povedal som, že by som už nerád o tom debatoval,“ povedal pevne Hackley. „Poskytol som vám všetky informácie a teraz vám už želám dobrú noc.“

Prešiel popri nich, prešiel pokojne a zamyslene dverami obývačky do haly a otvoril vonkajšie dvere.

Della Streetová sa stretla s Masonovými očami a prikývla. „Poďme, šéf!“ povedala.

Della Streetová prešla popri stene, pozrela na knihy na policiach, počkala na Masona a na Drakea, aby odišli prví. Po chvíli išla za nimi.

„Dobrú noc!“ povedal Hackley dosť formálne.

„Dobrú noc!“ povedal Mason.

Drake nepovedal nič.

Della Streetová sa tvárila veľmi vážne, zachytila Hackleyho pohľad, venovala mu veľmi osobný úsmev a povedala: „Dobrú noc, pán Hackley, a ďakujem vám *veľmi* pekne.“

„Tešilo ma,“ povedal jej.

„Rex,“ povedal Hackley, „ostaň tu! Títo ľudia odchádzajú.“

Pes, už omnoho poslušnejší a menej nepriateľský, sa hneď usadil na zadné nohy a čakal na Hackleyho pokyny.

Mason kráčal popredku k autu, sadol si k volantu. Drake podržal otvorené dvere Delle Streetovej a ona naskočila do auta. Drake vošiel za ňou a pritom sa bojazlivo obzrel na psa. Rýchlo zatvoril dvere.

Della sa zasmiala. „Ešte vždy myslíte na psa, Paul?“ spýtala sa.

„Máte pravdu, ešte vždy,“ povedal Drake.

Mason naštartoval auto. Hackley stál nehybne vo dverách, díval sa, ako sa auto pohýna.

Della Streetová zachytila jeho pohľad, temer ukradomky mu zakývala.

Hackleymu nahnevané ústa zmäkli v úsmeve. Auto kĺzalo po štrkovitej odbočke.

„No," povedal Drake, „hovoril som vám, že je neprístupný."

„Je neprístupný," povedal Mason, „ale ešte vždy musíme preskúmať zopár vecí, ktoré budú veľmi zaujímavé." „Aké?" spýtal sa Drake.

„Videli ste," povedal Mason, „že ten pes je veľmi dobre vycvičený. Iste si nekúpil dom aj so psom a iste si psa nezohnal v Kalifornii. Psa mal iste pri sebe na nevadskom ranči a má ho veľmi rád, ináč by si to zviera nebol vzal so sebou, keď sa pripravoval na útek."

„Dobre, v čom nám to pomôže?" spýtal sa Drake.

„Hackley sa niečoho bojí. Púšťa psa von, aby mu strážil dom. Pes je vycvičený tak, aby v noci k domu nikto nemohol prísť."

„No a čo?"

„Teraz sa zastavíme v dome Rolanda C. Lomaxa" povedal Mason, „a zistíme si, či dnes v noci približne o jednej hodine náhodou nepočul, ako sa pes ide roztrhať od brechotu."

Mason prešiel po štrkovitej odbočke na dlažbu, potom zabočil s autom doprava, zastavil sa pred domom Rolanda Lomaxa.

Lomax sa ohlásil na zacenganie, tváril sa dosť srdečne.

Bol to suchý chlap blízko šesťdesiatky, ťažké plecia poklesnuté od tvrdej roboty, kožu hnedú a zošúverenú od vzduchu a slnka. Vlasy mu už osivievali, mal ich prilepené na čele, ešte mu neuschli od potu, pochádzajúceho z telesnej námahy. Rukávy na vlnenej košeli mal vysúkané, odhaľovali mu zarastené ramená a obrovské, mocné ruky.

„Vyšetrujeme,“ povedal Mason. „a zisťujeme, čo sa tu neďaleko stalo. Asi ste už o tom počuli.“

„Myslite na tú ženu, čo ju zabili tam na ceste?“

Mason prikývol.

„Čo by ste radi vedeli?“

„Boli ste tu včera večer?“

„Áno.“

„Nepočuli ste,“ spýtal sa Mason, „že by sa tam v tom dome vzadu bolo dialo niečo neobyčajné?“ „Myslíte na ten dom, čo si kúpil ten vysoký švihák?“ „Na ten.“

„Včera večer som počul brechot toho psa, brechal ako čert,“ povedal Lomax. „Povedal som žene, že tam iste niečo nie je v poriadku. Ten pes sa išiel zdivieť.“

„Viete, o akom čase to asi bolo?“ spýtal sa Mason.

„Presne viem, kedy to bolo. Totiž neviem presne, kedy sa to začalo, ale keď už pes chvíľu neprestajne štekal, pomyslel som si, že tam iste nie je všetko v poriadku, a pozrel som z okna. Okno na mojej spálni hľadí rovno na Hackleyho dom.“

„Áno, áno,“ povedal Mason dychtivo, „a čo sa stalo?“

„No, pozrel som na hodinky. Pomyslel som si, že sa tam asi niečo deje. Keď som vstal, bolo presne dvanásť hodín, štyriadvadsať minút.“

„A hodiny vám idú dobre?“ spýtal sa Mason.

„Približne. Naprávam si ich každý deň podľa rádia. Nemôžu schybiť o viac ako o jednu-dve sekundy.“

„A bolo asi dvanásť, päťadvadsať?“

„Presne dvanásť, štyriadvadsať,“ povedal Lomax. „Všimol som si, koľko je hodín.“

„A ako dlho ten pes štekal?“

„Asi v tej chvíli, čo som prišiel k oknu, som videl, že sa zažíhajú svetlá v tom dome, čo si kúpil Hackley — a zrazu ten pes prestal štekať, akoby mu niekto prikázal, aby čušal. Chvíľu som

čakal. Svetlá svietili ďalej a pes prestal štekať, tak som si pomyslel, že je všetko v poriadku, a vrátil som sa do postele. Prv než som vstal, ten pes štekal najmenej tri-štyri minúty.

Keď sa ma už na to pýtate, to je hnusný pes, ale ja nehovorím nič — ešte nie, chcem byť dobrý sused. Ale mám raz sliepky, a ak začne drhnúť sliepky, pôjdem rovno ta a poviem Hackleymu, že toto je mestský pes. Taký tu na vidieku nemá čo hľadať. Ešte som takého nevidel, čo by nebol drhol sliepky, keď je na vidieku. A aj to je hanba. Ľudia, čo mali ten dom, boli poriadni. Boli bohatí, ale dobrí susedia. Robili hocičo. Myslím, že to boli ozajstní mestskí ľudia, ale pasovali sem na vidiek.

A teraz si vezmite tohto Hackleyho, ten je celkom inakší. Je mestský, ale preto, že vie povedať iba ‚Choď!´ a patrí medzi takých, čo susedov nepotrebujú. Ku mne sa správa tak, akoby ma tu nebolo. Len chodí okolo. Niekedy prikývne, niekedy nie. Nikdy sa nezastavil na kus reči.

Tu vonku na vidieku človek závisí od susedov, a keď stretnete takého odľuda ako on, hnevá vás to.“

„To si viem predstaviť,“ povedal Mason.

„Takže ja nie som povinný trpieť toho zúrivého psa. Nemám ho rád. Už dávnejšie som mal opletačky s takým psom.“

„A ten pes tej noci štekal iba raz?“ „Len raz,“ povedal Lomax.

„Nevšimli ste si náhodou, že by na tú odbočku bolo išlo auto alebo že by z nej vychádzalo?“

„Auto som nepočul,“ povedal zaťato Lomax. „Keď si ľahnem, ľahnem si na to, aby som spal. Mám tu tridsaťakrový ranč a treba na ňom robiť, aby to šlo. Bývam poriadne ustatý a súci už len do postele, keď príde môj čas. O deviatej počúvam správy a potom som už súci len sa zvaliť. Obyčajne sa zobudím, až keď svitá. A okrem toho nie som taký, že by som sa staral susedom do vecí, a nechcem ani, aby sa susedia starali *mne*. Chcem žiť a dať žiť iným. Tak my tu žijeme.“

„A auto ste ani nevideli, ani nepočuli?“

„Nevidel a nepočul som nič, kým som nepočul štekot toho psa, a vtedy som vstal, aby som sa podíval, čo sa robí. To, ako ten pes štekal — no, pes tak šteká, keď ho niečo nahnevá. Ten pes sa ľahko rozdráždi, keď sa ma už na to pýtate.“

„Myslíte, že tam niekto bol?“

„Myslím, že pes sa na niečo nahneval.“

„Nikoho ste tam nevideli?“

„Tak je to, ako som vám povedal. Videl som, že svetlá v dome sú zažaté, a po chvíli pes prestal štekať. Potom som sa vrátil do postele.“

„A ako dlho predtým, než ste zaspali?“ spýtal sa Mason.

„Ako dlho pred čím?“

„Predtým, než ste opäť zaspali.“

„Neviem,“ povedal Lomax. „Nemal som stopky. Mohlo to byť — neviem. Mohlo to byť tridsať sekúnd, možno aj minúta.“

„Ďakujem vám,“ povedal Mason s úsmevom. „Prosím, nespomínajte nič o tom, že sme tu boli! Nechcem, aby sa Hackley dozvedel, že sme sa tu zastavili, a myslím, že s Hackleym by ste lepšie vychádzali, keby nevedel, že ste nám poskytli tieto informácie.“

„Na tom mi nezáleží, čo vie,“ povedal Lomax. „Ja rúbem les, a triesky nech si padajú, kde chcú!“

Mason mu zaželal dobrú noc. Všetci traja odpochodovali nazad k Masonovmu autu.

Della Streetová povedala: „V Hackleyho dome som sa dopustila drobnej krádeže.“

„Akej?“ spýtal sa Mason.

Zasmiala sa a povedala: „To je len to moje ženské oko. Ani si nemyslím, že niekto z vás si všimol ženský šál, čo tam bol pohodený v kúte na knižnici, však nie?“

„Šál?“ spýtal sa Mason. „Preboha, nie!“

Della Streetová si siahla za blúzu a vytiahla pestrý hodvábny šál, šál, ktorý bol zmiešaninou pastelových odtieňov, začínajúcich sa pásom zelenej a postupne prechodiacich do tmavofialovej farby.

„Necítite nič?“ spýtala sa Perryho Masona.

Mason si priložil šál k nosu, potom ticho hvizdol.

„Della! Je to tá vôňa, na akú myslím?“

„Aká?“ spýtal sa Drake.

„Ak sa len veľmi nemýlim,“ povedal Mason, „je to voňavka, ktorú používa moja priateľka Virginia Bynumová.“

„Je dosť slabá,“ povedala Della Streetová, „pravdepodobne nie je taká, že by ste na nej mohli niečo pred súdom založiť, ale — no, ale je to nápad, šéf.“

„Je to viac než nápad,“ povedal Mason a zamračil sa. „je to problém.“

„A tu je ešte niečo,“ povedala Della Streetová.

Spod kabáta vytiahla skrčený ženský klobúčik. „Šál a klobúk boli spolu v kúte na polici s knihami. Spomeňte si, Drakeov agent povedal, že sa pamätá na Ethel Garvinovú, ako mala na hlave klobúk, keď odišla zo svojho bytu.“

Mason jej vzal klobúk.

Drake vydal zo seba tichý hvizd. „Do čerta, Perry, a čo ak *obe* tie ženy boli Hackleyho milenkami!?“

„A obe včera večer tu,“ povedal významne Mason.

Mason, hŕba rannej pošty na písacom stole neotvorená, chodil sem i tam po kancelárii, občas Delle Streetovej hodil poznámku.

„Vec nemá vnútorný súvis," povedal Mason. A nato o chvíľu: „Benzínová nádrž auta Ethel Garvinovej bola plná... Predné sklo bolo špinavé… Tú benzínovú nádrž si nedala naplniť pri benzínovej pumpe, iba ak by sa bola veľmi ponáhľala a nemohla čakať, kým jej očistia sklo. *To* neznie logicky."

Opäť začal chodiť po kancelárii a znova utrúsil niekoľko poznámok.

„Vieme, že niekto bol u Hackleyho o dvanástej hodine dvadsiatej štvrtej minúte v noci. *Myslíme si*, že tam asi bola Virginia Bynumová, ale *nemohla* tam byť v tom čase, pretože vtedy bola na požiarnych schodoch a pozorovala Denbyho."

Della Streetová povedala: „*Ja* osobne by som rada niečo vedela iba o Frankovi C. Liveseym. Takých ľudí ako on už poznám. Je domýšľavý, márnomyseľný, a ak chcete vedieť, krutý."

„Prečo si myslíte, že je krutý?"

„Viem, že je krutý. K ženám sa tak správa. Je to bývalý playboy. Už vidí, že playboyský vek sa mu míňa, ale má postavenie, pri ktorom istá skupina dievčat je od neho absolútne závislá. Nie azda v otázke chleba, ale v tom, čo sa dáva na chlieb, a u takéhoto typu dievčat je to, čo sa dáva na chlieb, naozaj dôležitejšie, než sám chlieb."

„To neznamená nič," povedal Mason.

„Čerta neznamená," povedala Della Streetová. „Taký človek sa stáva arogantný. Taký..."

Na vonkajších dverách Masonovej súkromnej kancelárie sa ozvalo klopanie, jeden úder, potom prestávka, tri údery a zas prestávka, nato dva údery.

„To je Drakeovo dohovorené znamenie,“ povedal Mason. „Vpustite ho dnu!“

Della Streetová otvorila dvere. Paul Drake vošiel do kancelárie, usmial sa na znak pozdravu, povedal Masonovi: „Čo robíte, opäť nosíte v koši vodu?“

„Presne tak,“ povedal Mason. „Rád by som si túto vec vyjasnil.“

„No,“ povedal mu Drake, „mám pre teba zopár správ.“ „Akých?“

„Polícia našla v Oceanside chlapa, ktorý sa volá Irving, Mortimer C. Irving... Všimni si v tejto veci otázku času, Perry, lebo to je dôležité!“

„Dobre, von s tým!“

„Irving bol v La Jolle na návšteve u akýchsi priateľov. Vracal sa autom do Oceansidu a trochu ho trápil čas. V skutočnosti v La Jolle zrejme hral poker, a nechcel, aby sa jeho žena o tom dozvedela. Prehral akési peniaze a mal z toho dosť nechutnú náladu. Záležalo mu na tom, aby sledoval čas, lebo rozmýšľal, ako to všetko svojej lepšej polovičke vysvetlí.“

„Pokračuj!“ povedal Mason.

„Keď sa priblížil asi na dve míle k Oceansidu, videl vedľa cesty zaparkované auto. Svetlá boli zažaté. Ba čo viac, svietili naplno a celkom ho oslnili, takže ho aj nahnevalo, keď musel za takých okolností viesť auto.“

„Kedy to bolo?“ spýtal sa Mason.

„No,“ povedal Drake, „ten chlap prišiel domov presne dvanásť hodín, päťdesiat minút. Pozrel si na hodinky a to isté potvrdzuje aj jeho žena. O desať minút jedna hodina po polnoci.“

„Pokračuj!“ povedal Mason.

„Dôležité je,“ povedal Drake, „že sa to zhoduje s výpoveďou majiteľa ranča, ktorý si spomína, že tam chvíľu parkovalo auto, takže mu svetlá svietili do spálne. Veľmi tomu nevenoval pozornosť, ale spomínal si, že tam niekde bolo auto tak okolo polnoci. Nepozrel na hodinky, a preto jeho výpoveď nemá pre praktické účely veľký význam, ale v každom prípade vieme, že auto tam *parkovalo.*“

Mason prikývol.

„Teraz do tohto obrazu vstupuje Irving, a to by mohol byť čertovsky nebezpečný svedok. Hovorí, že bol zvedavý, prečo tam to auto parkuje, so svetlami rozsvietenými naplno, a pomyslel si, že sa niekomu azda niečo stalo.“

„Pokračuj!“ povedal Mason. „Čo urobil?“

„Zastavil auto, ale ostal na ceste. Má na aute hľadací reflektor, zamieril ho na auto. Povedal, že to bol veľký béžový alebo žltohnedý kabriolet a že nik v ňom nebol. Stál tam so zažatými svetlami — prezrel si ho veľmi starostlivo. Nevidel okolo auta po nikom stopy, stálo tam len auto. Nepoznačil si číslo poznávacej značky, ale dôkladne si ju prezrel. A teraz počúvaj, Perry, opis auta je taký, že by sa *mohol* zhodovať s Garvinovým autom.“

„Alebo s hocakým kabrioletom,“ povedal Mason. „Ten človek vie iba to, že to bol veľký kabriolet.“

„Žltohnedej farby.“

„Koľko ich má takú farbu,“ povedal Mason. „Moje má bledohnedú, Garvinovo má bledý modrosivý odtieň, ktorý by vo svetle reflektora mohol vyzerať ako žltohnedý.“

„To viem,“ povedal Drake. „Len hovorím, čo vie polícia. Keď budú hotoví s týmto svedkom, mohol by byť čertovsky nebezpečný. Vieš, čo robia. Začnú ho spracovávať a hovoriť mu, čo videl, až nakoniec bude presvedčený, že naozaj videl Garvinovo auto. Ešte aj ryhy na nárazníkoch bude poznať. Možno si namyslí aj to, že si pamätá poznávaciu značku.“

Mason zamyslene prikývol a povedal: „To je zločin, ako svedkovia hypnotizujú seba samých — niekedy s pomocou polície. Ja...“

Dvere z vonkajšej kancelárie sa otvorili, a Gertie, telefonistka, vrazila do kancelárie a strhla sa, keď zbadala Paula Drakea.

„Ó,“ zvolala, „myslela som, že vy a Della ste tu sami.“

„Nič sa nestalo,“ povedal Mason. „O čo ide?“

„Volá pani Garvinová, pán Mason. Volá zo San Diega a je veľmi rozčúlená. Hovorí, že sa jednoducho musí s vami hneď rozprávať a — no, myslela som si, že by ste si želali, aby som vám to zapojila na obe linky, aby Della mohla počúvať a robiť si poznámky. Ona je...“

„Dobre, Gertie, zapojte to,“ povedal Mason, „a potom ju dajte na linku!“

Keď sa Gertie zvrtla a behom sa vracala do svojej kancelárie, Mason kývol na Dellu Streetovú a povedal: „Vezmite si zápisník, Della! Poznačte si, čo bude hovoriť!“

Della Streetová prikývla, otvorila si zápisník, čakala, kým cvengot zvončeka nenaznačil, že Gertie zapojila hovor na obe linky, nato kývla na Perryho Masona. Zdvihli slúchadlá na telefónoch zároveň.

„Haló,“ povedal Mason.

Lorraine Garvinová povedala hystericky: „Ó, pán Mason, rada som, že som vás zachytila. Ja...“

„Len pokojne, prosím!“ povedal Mason. „Povedzte mi, čo sa stalo!“

„Oklamali nás.“

„Kto?“

„Polícia.“

„Čo sa stalo?“

„No, prišli k nám z mexického imigračného úradu a chceli vedieť, ako dlho ostaneme v Mexiku, a Edward im povedal, že

nevie, asi vraj pôjdeme do Ensenady a budeme tam také dva-tri týždne, možno aj dlhšie.

Proti tomu nič nenamietali, ale povedali nám, že musíme mať turistické legitimácie. Povedali, že tie turistické legitimácie platia šesť mesiacov, vydávajú sa vraj na imigračnej stanici na hraniciach a vraj nebudeme musieť prejsť cez hranicu do Spojených štátov, aby sme ich dostali, ale dostaneme ich vraj na mexickej strane.“

„Dobre, a čo sa potom stalo?“

„Tak sme nasadli do Edwardovho auta a vybrali sme sa k hranici, ale keď sme ta prišli, policajti nás stále usmerňovali do premávkového prúdu, ktorý išiel doprava. Ed sa im pokúša! vysvetliť, že chce turistické legitimácie, ale nevedeli po anglicky.“

„Dobre, čo sa stalo?“

„Predovšetkým sme si uvedomovali, že sme v premávkovom prúde, ktorý smeruje do Spojených štátov, a nemohli sme sa z neho dostať. Tak si Ed pomyslel, že najlepšie bude prejsť autom cez hranicu, potom odbočiť a vrátiť sa na mexickú stranu. Autá išli ďalej jedno za druhým, policajti na hranici len pozerali, aby sa ubezpečili, či niekto niečo nepasuje, a prepúšťali autá ďalej.“

„To ste si mali rozmyslieť,“ povedal Mason a zamračil sa.

„Teraz si to už rozmýšľame,“ povedala mu. „Nuž, bola to len pasca. Chceli sme ujsť a niekoľko našich dopravných policajtov zapískalo a zarevalo na nás, aby sme sa vrátili do prúdu, a Ed im povedal, že my si len ideme po turistické legitimácie, a oni povedali, že už musíme prejsť cez hranicu a odbočiť, že nemôžeme vyjsť z prúdu. Tak sme prešli cez hranicu, a len čo sme prešli, zo strany Spojených štátov vybehlo auto a zastalo nám cestu a ten Tragg sa na nás usmial a povedal Edwardovi: ‚Hovoril som vám, že to spravíme pozlotky, ak to nepôjde podobrotky,' a vzali Edwarda do San Diega a zatkli ho.“

„Kde ste teraz?“

„Ja som v San Diegu U. S. Grand hotel.“ „Vás nezatkli?“

„Nie, ku mne sa správali veľmi slušne. Povedali mi, ako ich veľmi mrzí, že ma obťažujú, a vraj sa môžem vrátiť v aute do Mexika po batožinu. A potom opäť volali a spýtali sa ma, či mám nejaké námietky, že si chcú prezrieť auto.“

„Kde máte auto?“

„V garáži tu v hoteli.“

„Neprezreli si ho už predtým?“

„Prezreli si ho, keď nás vzali, ale teraz sa zdá, že si ho chcú vziať a dať ho prehliadnuť, aké odtlačky prstov sú na ňom a iné podobné veci. Povedali, že ho potrebujú na tri hodiny.“

„Kde sú kľúče od auta?“ spýtal sa Mason. „Asi v aute.“

„Kedy vám polícia telefonovala?“

„Pred chvíľou.“

„Čo ste im povedali?“

„Povedala som im, že musím prejsť cez hranicu a vziať si batožinu a zaplatiť ten malý hotel tam v Tijuane. Povedali mi, že mi dajú policajné auto a...“

Mason ju prerušil a rýchle povedal: „Teraz spravte presne to, čo vám poviem! Nedajte sa im tak ľahko! Povedzte im, že naozaj netúžite po tom, aby vás ľudia videli v policajnom aute, že sa vraciate po tú batožinu, že môžu s vami poslať policajta, ak chcú, ale že vy sa vrátite vo vlastnom aute po batožinu a zaplatíte hotel Vista de la Mesa. Rozumiete mi?“ „Áno.“

„A dbajte na to, aby ste to spravili!“ povedal Mason. „Nedovoľte im, aby sa toho auta dotkli aspoň pol druhej hodiny až dve hodiny! Odďaľujte vec tak dlho, ako môžete! Netvárte sa, akoby ste niečo chceli skryť, ale iba zúrte, urážajte sa, hnevajte a buďte sebavedomá! Rozhodne policajtom nehovorte, že to auto *nemôžu* dostať! Povedzte im, že ho môžu dostať, len čo sa vrátite spoza hranice! Rozumiete?“

„Áno, ale neviem, prečo...“

„Nemusíte,“ povedal Mason. „Robte presne to, čo vám hovorím, a nehovorte nikomu, že ste sa zhovárali so mnou! Tak rozumiete, čo máte robiť?“

„Áno, ale...“

„Tak to spravte!“ povedal Mason. „Ak to bude možné, oddaľujte všetko tak, aby uplynuli dve hodiny, kým vám polícia vezme auto! Zatiaľ sa musím dať do práce. Dôverujte mi! Robte presne to, čo vám hovorím! Zbohom!“

Mason položil telefón.

„Čo sa stalo?“ spýtal sa Drake.

Mason stál, oči sa mu ligotali od vzrušenia: „Práve to, čo si predvídal, Paul. Vieš, čo z toho bude? Polícia sa chce zmocniť Garvinovho auta. Nalákali ho, aby prešiel cez hranicu, a potom ho lapili. Teraz chcú jeho auto. Vieš, čo s ním idú robiť? Idú vziať auto do Oceansidu, ukážu ho Irvingovi, Irvinga prinútia povedať, že videl to auto, potom nechajú Irvinga, aby si ho pozorne prezrel, a upozornia na jednotlivé detaily, ktoré možno na aute nájdu — na ryhy na blatníku, na poškrabané disky alebo na čokoľvek.“

„No,“ povedal unavene Drake, „proti tomu sa nedá nič robiť. Napokon, ak je Irving taký, že sa dá ľahko získať na niečo také. . . “

„Každý sa dá získať,“ povedal Mason. „Nebuď hlúpy! Vieš, čo sa robí so svedkami.“

„Čo sa robí?“ spýtal sa Drake. zapálil si cigaretu.

Mason povedal podráždene: „Už sa to neraz ukázalo, že keď sa spácha zločin pred izbou plnou svedkov a keď sa potom obrátia na tých svedkov, aby napísali výpoveď o tom, čo sa stalo, výpoveď bude obsahovať všetky možné variácie a vo všeličom si bude odporovať. Ľudia jednoducho nevidia a potom rozprávajú, čo videli, s väčšími-menšími odchýlkami od skutočnosti.“

„Asi to bude tak,“ povedal Drake.

„Do čerta, znova a znova sa to dokazuje,“ povedal Mason. „To je obľúbený námet na univerzitných seminároch z psychológie. Ale čo sa stane, keď sa svedkovia dostanú pred súd? Idú svedčiť jeden za druhým a podávajú výpoveď, ktorá sa nemohla napísať na rozmnožovaciu blanu. Svedok niečo vidí. Povie to polícii. Polícia upozorní na drobné rozdiely medzi jeho výpoveďou a výpoveďami ostatných svedkov. Upozorní, že to a to sa iste stalo. Potom nechajú človeka, aby si to premyslel. Potom sa s ním opäť zhovárajú. Potom ho nechajú, aby sa pozhováral s ostatnými svedkami. Potom ho vezmú na miesto činu. Potom nechajú svedkov, aby opäť potvrdili, čo sa stalo. Keď sa už svedok dostane pred súd, jeho výpoveď je výťažok, čo videl, čo myslí, že videl, čo mu iný povie, že *on* videl, a k čomu sám dospeje, že iste videl, usudzujúc podľa fyzických dôkazov. Pozri, čo sa deje v tomto prípade nám rovno pred nosom! Našli si svojich svedkov. Idú vziať Garvinovi auto a...“

„Viem,“ povedal Drake, „ale my nič nemôžeme robiť.“

„Čerta nemôžeme,“ povedal Mason. „Vezmeš Dellu do svojho auta! Poď so mnou tak rýchlo, ako len môžeš!“

„Čo ideš robiť, Perry?“

„Idem si vziať *svoj* kabriolet,“ povedal Mason, „zájdem do Oceansidu, zaparkujem ho asi do takej polohy, ako hovorí svedok, že auto bolo zaparkované. Ty a Della pôjdete po pána Mortimera C. Irvinga, poviete mu, že chcete, aby sa podíval na auto, a preveziete ho po autostráde. Bude tam parkovať môj kabriolet a stavím sa desať ku jednej, že môj kabriolet bude identifikovať ako ten, čo videl vtedy — ak ho uvidí *prv než* Garvinovo auto.“

„A čo potom?“ spýtal sa Drake pochybovačne.

„A potom,“ povedal Mason, „sa vrátime domov a pani Lorraine Garvinová povie polícii, že si môžu požičať jej auto a môžu si ho prezrieť. Polícia bude uháňať s autom do Oceansidu a požiada Irvinga, aby ho identifikoval. Irving im povie, že to nie je

to auto, že on auto už identifikoval, že to je auto s takou a takou poznávacou značkou.“

„Nebude ho identifikovať, ak sa domyslí, že patrí vám, a ak bude vedieť, kto ste,“ povedal Drake.

„Nebude vedieť, kto som,“ povedal mu Mason, „a nebude vedieť, komu auto patrí.“

Drake pokrútil hlavou a povedal: „Vyhlasujem slovami človeka, ktorý mal omnoho viac rozumu v takýchto veciach než ja: mňa z toho vynechajte!“

„Prečo?“

„To je čertovsky nebezpečné. Pritom sa môžeš dostať do šlamastiky.“

„Do akej šlamastiky?“ spýtal sa Mason. „Robíme iba to, že ideme požiadať človeka, aby identifikoval auto.“

„A uvádzame ho do zmätku. Vnucuješ mu domnienku, že je to to isté auto, ktoré tam vtedy videl krátko po polnoci a...“

„A presne to isté bude robiť polícia,“ povedal Mason. „Polícia si osvojuje postoj, ktorý je správny, ak to robí ona, ale nelegálny, ak to robí niekto iný. Do čerta s takým poriadkom! Ideš či nie?“

„Nie,“ povedal rozhodne Drake. „Ja mám dovolené uvažovať. Toto až priveľmi pripomína...“

Mason pozrel na Dellu Streetovú.

Odtisla dozadu stoličku, kráčala ku skrini s klobúkmi a povedala: „Moje auto je na parkovisku, šéf. Nádrž má celkom plnú. Nemôžem na ňom ísť takou rýchlosťou, ako vy. na tom veľkom kabriolete, ale budem vám v pätách, ak sa budete držať v medziach povolenej rýchlosti.“

Mason uchytil klobúk. „Poďme!“ povedal.

„Okolo toho bude pekelný štabarc, Perry,“ povedal Drake. „Budú...“

„Nech porobia štabarc!“ povedal Mason. „Nebudem sedieť a čakať, kým tomu svedkovi kadečo navsugerujú! Nedovolím im

zhypnotizovať svojho klienta, aby vošiel do pasce a nahovoril si, že spáchal tú vraždu. Ak mám právo na krížový výsluch toho chlapa a ak sa ho spýtam, ako vie, že to je to auto, keď už bude mať na súde po svedeckej výpovedi, mám právo na krížový výsluch, prv než bude svedčiť, a dokážem mu, že naozaj nevie rozoznať jeden kabriolet od druhého. Poďme, Della!“

Perry Mason a Della Streetová zastali pred nenápadným malým domom na bočnej ulici v Oceanside.

Mason nechal Dellu Streetovú za volantom, odišiel z auta, vystúpil po schodoch a zaklopal na dvere.

Dvere otvorila červenovlasá žena bezočivých spôsobov. Z tváre, uťahanej námahou, si Masona premerali hlboko posadené modré oči.

„Nepotrebujeme nič," povedala mu a rozhodne zatvárala dvere.

„Moment!" povedal Mason a zasmial sa. „Chcem sa pozhovárať s vaším manželom." „Je v práci."

„Môžete mi povedať, kde?"

„Pri benzínovej pumpe Standard."

„Rozprával vám o aute, ktoré videl, keď sa vracal z La Jolly?"

„Áno," povedala.

„Rád by som sa o tom s ním pozhováral," povedal jej Mason. „Opísal vám ho?"

„Videl iba to, že to bol akýsi kabriolet bledej farby. Nik v ňom nebol. To nebolo to auto, v ktorom išla tá žena, keď ju zabili."

„Viete, kedy prišiel domov?"

„To teda viem, kedy prišiel domov," povedala. „O desať minút jedna. Sedel tam s tými chlapmi, táral dve na tri a prehrával peniaze, ktoré nemal právo míňať! Chumaj, hráva poker a vždy chce blufovať, keď nemá dobré karty — prišiel domov, kadečo táral a..."

„Nájdeme ho pri benzínovej pumpe?"

„Pravdaže."

Mason jej poďakoval, rýchle sa vrátil k autu a nechal Dellu Streetovú, aby ho zaviezla k benzínovej pumpe, a tam sa spytoval na Mortimera Irvinga.

Irving, vysoký, pomalý, prívetivý človek so žmurkajúcimi očami, ktorý mal to šťastie, že vyzeral mladšie ako jeho žena, sa usmial na nich a povedal: „Áno, videl som tam to auto — vtedy som si na nič také nepomyslel, ale — no, viete, videl som zažaté svetlá a neviem, len mi to bolo akési čudné. Pomyslel som si, že azda nejaké dievča si tam nevie rady, zažalo svetlá a úfa sa, že na seba upozorní a — do čerta, neviem prečo, obrátil som naň hľadací reflektor.“

„Mohli by ste odtiaľto tak na pol hodiny odísť?“ spýtal sa Mason.

„Ani nápad.“

„Ak vám dám desať dolárov?“ spýtal sa Mason. Chlap zaváhal.

„A ešte desať, aby ste mali čo dať kamarátovi, čo má službu, aby obslúžil všetkých zákazníkov, kým budeme preč?“

Irving si posotil do tyla klobúk a poškrabal sa po hlave, rozmýšľal.

„Koľko ste prehrali pri tom pokeri?“ spýtal sa Mason priateľským tónom.

„Niečo vyše pätnásť dolárov.“

„Čo ste to hneď nepovedali?“ spýtal sa Mason. „Dám vám dvadsať dolárov a ešte desať pre toho chlapa, čo má s vami službu a ešte päť pre chlapca, čo tu umýva, aby pribehol pomôcť, ak by sa nahrnulo viacej áut. Potom môžete ísť povedať žene, že na výlete do La Jolly ste napokon vlastne zarobili Prehrali ste pätnásť-šestnásť dolárov a dvadsať sa vám vrátilo.“

„Vy, pán môj,“ povedal Irving, „viete predať aj cenník bez tovaru. Keby som ja tak vedel rozprávať, mal by som v Spojených

štátoch na starosti všetok predaj. Momentík, idem sa pozhovárať s chlapcami.“

„Tu je päťatridsať dolárov,“ povedal Mason a vyplatil mu dvadsať, desať a päť. „Nepotrvá vám to viac ako pár minút, však?“

Irving odišiel za svojím pomocníkom a potom za chlapom v umyvárni. Vrátil sa s úsmevom, otvoril na aute zadné dvere, vošiel dnu a povedal: „No toto *naozaj* bude dobré. To bude — keď prídem večer domov a stretnem sa so ženou! Myslel som si už, že radšej by som zniesol bitku, ako sa vrátiť domov a počúvať o tých peniazoch, čo som prehral v pokeri. To sa teším.“

Mason kývol na Dellu Streetovú, ktorá rýchlo hnala auto po autostráde.

„Myslíte, že by ste poznali ten kabriolet, keby ste ho opäť uvideli?“ spýtal sa Mason.

„No, aby som vám povedal pravdu, neprezeral som si ho až natoľko, aby som videl, aký výrobok je to a rok a model a všetky tie veci. Len tak som sa pozrel, ako by sa pozrel hocikto, keby chcel zistiť, či sú v ňom ľudia. Mal som trochu obavy — no myslel som, že to si možno nejaké dievča vyšlo na výlet s nejakým chlapíkom a len že si k nej možno priveľa dovoľuje alebo niečo také a... čerta, neviem, len som videl svetlá, zastavil som a zasvietil som na auto hľadacím reflektorom, nič iné. Keď tak v noci na auto zasvietite hľadacím reflektorom, auto ostro vynikne na tmavom pozadí, ale nie sú tam tiene, nič. To je, povedal by som, plochý obraz, ak mám použiť fotografický výraz.“

„Vidím, že sa zaoberáte fotografovaním,“ povedal Mason.

„Zaoberám sa, keď mám peniaze na filmy. Mám v tom veľkú pasiu.“

„No,“ povedal Mason, „uvidíme, či by sme vám nemohli nejaký film zohnať. Akú veľkosť potrebujete do aparátu?“ „Šesť-dvadsať.“

„Uvidíme, čo sa dá robiť,“ povedal mu Mason.

Della Streetová začala spomaľovať auto.

„Tak teda,“ povedal Mason, „tam je zaparkovaný kabriolet. Je asi v tej istej polohe ako bolo zaparkované auto, čo ste...“

„To je asi tá istá poloha a asi také isté auto. Asi tá istá veľkosť a...“

„A nakoľko vy môžete povedať,“ povedal Mason, „to je to isté auto. Inými slovami, má zhruba tie isté znaky ako auto, čo ste videli. Mohlo by to byť to isté auto.“

„To by *mohlo* byť,“ povedal Irving.

Della Streetová zastavila auto, ukradomky si vytiahla zápisník, vyrovnala si ho na nohe a začala si značiť rozhovor.

„Inými slovami, keď sa dobre rozpamätáte na auto, ktoré ste tu videli pri návrate z La Jolly v noci zaparkované, nemohli by ste s určitosťou povedať, že auto, čo vidíte teraz, je to auto, ale nemohli by ste povedať ani, že to nie je ono.“

„Povedal by som, že *vyzerá* ako to auto,“ povedal Irving. „V skutočnosti podľa všetkého môžem odtiaľto povedať, že to *je* to auto.“

„Nevšimli ste si nijaké výrazné znaky?“

„Len to, že to bol kabriolet bledej farby a bolo asi také veľké a takej istej farby a asi takého tvaru ako toto. Ja — čo vám mám povedať? Že toto je *to* auto?“

Mason sa usmial a povedal: „Chcem len, aby ste mi povedali pravdu. Vyšetrujem tento prípad a usilujem sa naozaj vypátrať, akého presne typu bolo to auto, ako dobre ste ho videli a nakoľko ho môžete identifikovať.“

„No, aby som povedal pravdu,“ povedal Irving, „len tak na prvý pohľad... Pozrite, prichádzal som opačným smerom. Čo keby ste tak zašli ešte kúsok po ceste, obrátili sa a vrátili?“

Mason štuchol do Delly Streetovej a povedal: „Dobre, ja budem šoférovať, Della.“

Vystúpil, obišiel auto, aby si mohol sadnúť za volant. Della Streetová si ustavične držala zápisník na lone, aby ho nebolo vidieť, a prešmykla sa na pravú stranu.

Mason zašiel autom po ceste ďalej, obrátil sa a potom sa pomaly vracal.

„Zastavte asi tu!“ povedal Irving. „Ak dovolíte, pozriem sa!... Do čerta, to by podľa mňa mohlo byť to isté auto. Má ten istý tvar a — stojí asi na tom istom mieste. Asi tu som ja zastavil so svojím autom. To druhé auto som videl z tohto uhla. Podľa mňa by to mohlo byť to isté auto. Chápete, nemôžem ho identifikovať a povedať, že to je *to* isté auto, ale ani nemôžem tvrdiť, že *nie je.*“

„To je dobre,“ povedal Mason „Myslím, že to stačí. To sa mi zdá ako celkom primerané konštatovanie faktov. Nakoľko môžete povedať, to auto mohlo stáť približne tam.“

„Ten kabriolet stojí presne tam,“ povedal Irving

„Mimochodom,“ povedal Mason „nemám veľmi dobré oči. Môžete na ňom prečítať poznávaciu značku?“

„Cúvnite trošku,“ povedal Irving, „myslím, že môžem!“

Mason cúvol s autom.

Irving prečítal poznávaciu značku. „9Y6370.“ „To je dobre,“ povedal Mason a dodal: „Myslím, to postačí.“

Naštartoval auto, rýchle sa vrátil do Oceansidu, zastavil sa pri benzínovej pumpe, vysadil Irvinga a potom sa obrátil dolu autostrádou.

Della Streetová sa usmiala a povedala: „Tak *to je* dobre naladený svedok.“

„Teraz je,“ povedal Mason, „ale keby mu polícia začala pumpovať do hlavy myšlienky, bol by svätosväte presvedčený, že jediné auto, ktoré by zodpovedalo opisu auta, čo tam videl, bol kabriolet patriaci Edwardovi C. Garvinovi.“

Mason zachovával predpísanú rýchlosť, kým nevyšiel z Oceansidu, a potom naozaj pridal plynu. „Rád by som sa ta dostal a vzal si ten kabriolet z cesty, kým nepríde polícia,“ povedal.

Na pol míle od miesta, kde mal zaparkované auto. Della Streetová povedala: „Vyzerá to tak, že už idete neskoro, šéf.“

Mason ticho zhíkol, keď v diaľke na autostráde zasvietilo červené polohové svetlo. Potom im doľahol k ušiam zvuk sirény.

Veľké policajné auto, za ktorým išiel chlap na kabriolete Edwarda Garvina, dralo pneumatiky, keď zabrzdili a zastali pred miestom, kde bolo zaparkované Masonovo auto.

„Možno i tak sa nám to podarí,“ povedal Mason s úsmevom, odbočil z autostrády a zatiahol na miesto vedľa svojho kabrioletu.

Chlap, ktorý mal na veste štítok s nápisom OKRES SAN DIEGO ŠERIF, v sprievode seržanta Holcomba prešiel cestou od zaparkovaných policajných áut.

„Čo je to tu?“ spýtal sa bojovne Holcomb.

„Zaparkoval som tu na chvíľu s autom,“ povedal Mason.

„S *vaším* autom?“

„Áno.“

„A čo tu chcete?“ spýtal sa šerif.

„Chcem vypátrať,“ povedal Mason, „kto zavraždil Ethel Garvinovú. Dozvedel som sa, že z tej vraždy obvinili môjho klienta a vzali ho do väzby.“

„No tak,“ povedal bojovne Holcomb, „čo je to za nápad parkovať tu s autom?“

„Porušil som nejaké nariadenie?“ spýtal sa Mason.

„Chcem vedieť, čo je to za nápad?“

Mason nasadil na tvár masku anjelskej nevinnosti. „Nuž, páni,“ povedal, „budem k vám úprimný. Usilujem sa celkom vážne odhaliť skutkovú podstatu tohto prípadu. Dozvedel som sa, že v Oceanside je istý Irving, ktorý tu videl zaparkované auto. A aby som vám ukázal ochotu spolupracovať, poviem vám o ňom všetko.

Volá sa Mortimer C. Irving. Nájdete ho pri pumpe Standard — prvá napravo, ako sa ide do mesta. Je to príjemný chlap a zašiel si do La Jolly zahrať poker v ten večer, čo bola spáchaná vražda.

Vracal sa autom a videl, že tu parkuje auto. Malo zažaté svetlá. A celkom určite to nebolo auto, v ktorom sa našla mŕtvola Ethel Garvinovej. Bol to odlišný typ auta. Ako sa môže on rozpamätať, bol to kabriolet.

Naozaj by som veľmi rád vypátral niečo viac o tom aute, ale, žiaľ, Irving nám nevie o ňom veľmi veľa povedať. Vie iba to, že to bol veľký kabriolet. Myslí si, že bol asi takej farby a veľkosti ako toto moje auto, ktoré som si tu nechal zaparkované, aby si ho mohol prezrieť.“

„Inými slovami,“ povedal Holcomb, „prinútili ste ho k identifikácii. Je to tak?“

„Nikoho som neprinútil k identifikácii,“ povedal Mason.

„Čerta nie!“ vybuchol Holcomb. „Viete práve tak dobre ako ja, že jediný spôsob, ako človek môže absolútne identifikovať auto alebo osobu, je postaviť ich do radu a vybrať si. Vy ste tu postavili *jedno* auto do tej istej polohy a...“

„A mimochodom, čo ste *vy* zamýšľali spraviť s Garvinovým autom?“ spýtal sa Mason.

„Hľadáme na ňom odtlačky prstov,“ povedal šerif.

Mason sa uklonil a usmial. „No, dovoľte, páni, aby som vám do toho nezasahoval! Ak vám pán Garvin dovolil, aby ste si vzali jeho auto, zistíte len to — o čom som pevne presvedčený — že je veľmi ochotný všemožne s vami spolupracovať.

Náhodou pán Garvin má dokonalé alibi na ten čas, v ktorom bola spáchaná vražda... A teraz, páni, ak mi prepáčite, vrátim sa do svojej kancelárie.“

A Mason prešiel k svojmu kabrioletu, otvoril dvere, vtiahol sa za volant, zapäl zapaľovanie, naštartoval motor a so šumotom odišiel; obaja policajti ostali stáť a dívali sa za ním nahnevaným

pohľadom a sotva presne vedeli, čo v takých okolnostiach povedať.

Hamlin L. Covington, prokurátor okresu San Diego, premeral si Perryho Masona, keď obhajca vošiel do súdnej siene, a nato sa obrátil k svojmu hlavnému zástupcovi Samuelovi Jarvisovi.

„Je to pekný človek," zašeptal Covington, „ale nezdá sa mi, že by bol veľmi prefíkaný."

„Nebezpečný je," vystríhal ho Jarvis.

Covington, dôstojný, vysoký, statný chlap, povedal: „No, v *tomto* prípade sa ho zaiste netreba obávať. Pravdepodobne používa nejaké šikovné manévre a tam na severe vie vydrážditi ľudí, takže sa dajú ovplyvniť. Ja naňho nenaletím, nedám sa mu ovplyvniť. Udržím si svoju pevnú pozíciu a ten prekliaty naničhodník môže dokonale pohorieť."

Sam Jarvis prikývol a triumfálne sa usmial.

„Keby Mason vedel, čo sme na neho prichystali," chvastal sa.

„No," povedal Covington s istou pokryteckou vážnosťou, „napokon sám si je na vine, že sa to naňho zosype, Na súde máva odvážne reči. My ho z toho vyliečime."

„A dostane predvolanie," pokračoval Covington, „aby sa dostavil pred sťažnostný výbor Advokátskej komory za identifikáciu toho auta. *To* ho trochu zabrzdí pri krížovom výsluchu. Čím väčšmi sa bude usilovať miasť svedka, tým lepší podklad bude mať advokátska komora, aby ho zažalovala."

Covington sa spokojne zachichotal. „Ukážeme mu, že v *tomto* obvode pracujeme trochu inakšie, však, Jarvis?"

„To teda hej," prisvedčil Jarvis. „Keď bude mať vypočúvanie..."

Zrazu sa otvorili dvere zo sudcovej súkromnej kancelárie a do súdnej siene vošiel sudca Minden.

Advokáti, diváci a zamestnanci súdnej siene hromadne vstali, keď sudca kráčal k predsedníckemu miestu, na chvíľu zaváhal, potom milostivo kývol hlavou a dovolil prítomným, aby si sadli.

Súdny úradník, ktorý úderom kladivka vyzval súd k poriadku, predniesol: „Vyšší súd štátu Kalifornia v okrese a za okres San Diego za predsedníctva jeho ctihodnosti sudcu Harrisona E. Mindena otvára pojednávanie.“

„Štát Kalifornia versus Edward Charles Garvin,“ povedal sudca Minden.

„Pripravený na obžalobu,“ vyhlásil Covington.

„A na obhajobu, vaša ctihodnosť,“ povedal Mason a zdvorilo sa usmial.

„Pristúpte k zostaveniu poroty!“ povedal sudca Minden súdnemu úradníkovi.

Covington zašeptal Samuelovi Jarvisovi: „Dajte sa do toho a zostavte porotu, Sam! Ja sa budem držať v zálohe... Vyhodiť Masona zo sedla, na to treba veľký kanón. Lenže pri tomto prípade nebudeme musieť veľa strieľať.“

„Odstrelíme ho, ako sa patrí,“ povedal Jarvis, „keď budeme pripravení stlačiť gombičku.“

Covington sa pohladkal po sivých fúzoch. Oči sa mu zaligotali, keď si predstavil obraz, ktorý mu načrtol jeho zástupca.

Sudca Minden povedal: „Keď prečítame mená budúcich porotcov, vystúpte dopredu a zaujmite miesto na porotcovskej lavici! Pán zapisovateľ, vyberte dvanásť mien!“

Sudca Minden predniesol krátke vyhlásenie k zostavovaniu poroty v súvislosti s jej povinnosťami, vyzval prokurátora, aby porotcov inštruoval o povahe prípadu, budúcim porotcom dal zopár bežných otázok potom ich odovzdal prokurátorom na vyšetrenie.

Mason zmenil svoju obvyklú súdnu techniku a kládol iba veľmi hmlisté a všeobecné otázky.

Prokurátor Covington zrazu začal byť upodozrievavý, pošepky vystríhal Jarvisa, donútil ho, aby ďalej dával veľa vyšetrovacích otázok, až sa pomaly dovtípil, že prokuratúra zrejme sama seba vohnala do situácie, v ktorej sa veľmi usiluje vyberať vynikajúcich porotcov, kým obhajoba akoby sa uspokojila s povrchným výberom ktorýchkoľvek dvanástich slušných ľudí.

Otázky týkajúce sa trestu smrti vyradili štyroch porotcov, ale ich miesta sa zaplnili, a usmiaty Mason sa tváril, akoby to bola iba procedurálna formalita, predchádzajúca oslobodzujúcemu výroku súdu.

Podráždený prokurátor Covington si sám vzal na starosť niekoľko vyšetrovaní a nakoniec podvečer v ten deň, keď porota bola zostavená, si v dokonalom zúfalstve uvedomil, že Mason ho pretaktizoval, pretože advokát rýchlo položil niekoľko povrchných otázok, pre ktoré nemal nijaký dôvod, a dal najavo, že do istej miery nadobudol dôkladné znalosti o charaktere a minulosti budúcich porotcov.

„Želáte si predniesť otváraciu reč, pán prokurátor?“ spýtal sa sudca Minden.

Bolo dohodnuté, že otváraciu reč prednesie Jarvis, ale Covington, nahnevaný a rozčúlený, postavil sa pred porotu a rozprával, ako mieni dokázať, že obžalovaný Edward Charles Garvin sa v dôsledku nezákonného rozvodu ocitol pred obžalobou z dvojženstva, zaplietol sa do beznádejného bludiska rodinných ťažkostí, a tak prišiel na myšlienku vyslobodiť sa z nich pomocou jednoduchého, ale vražedného výmyslu: potiahnuť kohútik na revolveri.

„Dúfam, že vám dokážem, dámy a páni,“ povedal Covington ostrým, zatracujúcim hlasom, „že tento človek úmyselne vylákal svoju ženu na polnočnú schôdzku, na schôdzku, z ktorej, ako si starostlivo naplánoval, sa nikdy nemala vrátiť živá. Chladnokrvná,

premyslená, dobre naplánovaná, obratne uskutočnená vražda, ktorá by sa asi nikdy nebola odhalila, nebyť toho, že...“

Samuel Jarvis mykol Covingtona za kabát a Covington si uvedomil, že hovorí priveľa. Stíchol, odkašlal si a povedal: „...nebyť úsilia polície tohto okresu, ktorá kolegiálne spolupracuje s políciou okresu Los Angeles...

Ale dámy a páni, nebudem sa dlho zapodievať uvádzaním dôkazového materiálu Navrhujem dokázať iba to, že obžalovaný ušiel zo Spojených štátov do Mexika, kde hľadal prístav a azyl pred obžalobou, ktorú podala na neho jeho žena, a...“

„Maličký moment,“ prerušil ho veselo Mason. „Vaša cti-hodnosť, namietam proti akémukoľvek pokusu zo strany obžaloby uvádzať dôkazy hocakej inej, s týmto nesúvisiacej viny za účelom zdiskreditovania obžalovaného a vyhlasujem poznámky prokurátora za zavádzanie. Žiadam súd, aby vyzval porotu, nech si nevšíma tie poznámky.“

„Ak súd dovolí,“ povedal Covington nahnevane, „toto je výnimka zo všeobecného pravidla. Toto je prípad, v ktorom obžaloba z dvojženstva podaná jeho ženou proti obžalovanému, je motívom vraždy To obhajca veľmi dobre vie Toto je prípad, v ktorom máme dovolené uvádzať dôkazy ďalšej viny. Sme nútení to robiť, aby sme dokázali motív. V dôsledku tejto viny obžalovaný ušiel do Mexika a rozhodol sa zavraždiť svoju ženu a stať sa vdovcom, aby potom mohol uzavrieť ďalší sobáš so ženou, ktorá ho zviedla.“

„Tá istá námietka,“ povedal veselo Mason, „to isté osočovanie za účelom zavádzania.“

Sudca Minden povedal mrzuto: „Prirodzene, pán prokurátor, neviem, čo tento dôkazový materiál má odhaliť, ale mám dojem, že predbiehate legálny postup. Nebolo by lepšie ponechať túto vec, keď na to príde čas, a keď si budete želať predniesť svoju výpoveď, potom sa zapodievať námietkami obhajoby, vylúčiť

porotu z dôvodenia a nato prikročiť k informatívnemu súdnemu pojednávaniu? Toto je istým spôsobom prístup k veci zadnými dverami a súd je sotva schopný prikročiť k informatívnemu pojednávaniu. Mohlo by to byť zložkou *res gestae,* ale aby sme to mohli určiť, mali by sme najprv zistiť, *aké* sú okolnosti.

Myslím, bolo by omnoho lepšie, keby ste jednoducho vyhlásili pred porotou, čo mienite dokázať so zreteľom na motívy a skutky obžalovaného v čase, keď bola spáchaná vražda, a nechali tieto právne otázky, aby sa vybavili normálnym postupom.“

„Veľmi dobre, vaša ctihodnosť,“ pripustil Covington s úbohým gestom. „Ak si súd želá, aby som postupoval podľa tejto procedúry, podriadim sa.“

„V týchto okolnostiach,“ povedal sudca Minden, „a v záujme ochrany práv obžalovaného súd pripomína porote, aby nevenovala pozornosť poznámkam, ktoré *v tomto čase* odzneli zo strany prokurátora a týkajú sa spáchania iného zločinu.“

Covington si v hneve uvedomil, že vyvolal o sebe dojem, akoby sa silou-mocou usiloval ovplyvniť porotu, a vybuchol: „To je asi všetko, dámy a páni. Idem dokázať nad všetku pochybnosť, že obžalovaný spáchal vraždu, že to bola podlá, vopred uvážená, chladnokrvná vražda, a budem bez milosti žiadať o rozsudok za vraždu prvého stupňa. Inými slovami, idem pre tohto obžalovaného žiadať trest smrti.“

Covington sa obrátil a v hneve zagánil na Edwarda Garvina a potom na Perryho Masona. Zrazu si sadol, zašeptal Jarvisovi: „Do čerta s tým arogantným posmeškárom! Ja ho raz-dva prinútim, aby tento prípad bral vážne.“

„Pokračujte,“ povedal sudca Minden, „alebo si obžalovaný želá teraz predniesť úvodnú reč?“

„Ó, ak si to súd želá,“ povedal ležérne Mason, „prednesiem veľmi stručnú úvodnú reč.“

Vstal zo svojej stoličky, prešiel k zábradliu pred porotcovskou lavicou, pozrel nástojčivo po porotcoch a zhlboka sa nadýchol, akoby chcel na nich vypustiť nejaký spracovaný koncentrát prípadu.

Mnohí z porotcov, ktorí vedeli, akú má Mason povesť ako advokát v inom súdnom obvode, videli Masona prvý raz a prezerali si ho s priateľským záujmom.

„Ak súd dovolí," povedal Mason, „a dámy a páni z poroty." Na chvíľku dramaticky stíchol. Potom mu tvár zmäkla úsmevom a povedal: „Prokurátor to nemôže dokázať."

A potom, prv než si to porotcovia aj prokurátor uvedomili, že to je celá úvodná reč, Mason sa obrátil a kráčal späť na obhajcovské miesto.

Jeden-dvaja z porotcov sa usmiali. V súdnej sieni sa zdvihla slabá vlna veselosti a sudcovo kladivko ju utíšilo.

„Pokračujte!" povedal sudca Minden prokurátorovi, ale tí, čo si všimli sudcovu tvár, videli slabý záblesk aj v oku jeho ctihodnosti.

Covington sa naklonil k Samovi Jarvisovi. „Daj sa do toho, Sam, a dokáž *corpus delicli!*" povedal drsným šepotom.

„Idem von trochu sa nadýchať vzduchu. Roztrháme na márne kúsky tohto povýšenca. Keď sa skončí proces, z povesti o advokátskej líške zostanú len franforce, ako keď pes roztrhá bábiku. Pusť sa do toho, Sam, a— do čerta, vytras z neho piliny!"

A Covington vykročil s urazenou dôstojnosťou človeka, ktorý sotvakedy zažil, aby niekto odvážne povstal a potýkal sa s jeho hnevom, a preniesol sa do uličky súdnej siene, kým sa jeho zástupca pustil do dlhého radu predbežných dôkazov.

Zástupca prokurátora vedel, že svedok, ktorý našiel mŕtvolu, je Drakeovým agentom, uvedomil si, že ak sa naskytne príležitosť, prispôsobí svoju svedeckú výpoveď, aby bola čo najvýhodnejšia pre Masonovho klienta, a preto s ním zaobchádzal v rukavičkách.

Opýtal sa ho iba, či v uvedenom čase našiel auto zaparkované vedľa cesty, či mal príležitosť prezrieť si ho a či v ňom našiel mŕtvolu ženy. Dostal od neho odpovede, že našiel v aute na zemi revolver a upovedomil o tom políciu a potom videl mŕtvolu v čase, keď ju prezeral ohliadač mŕtvol, a že to bola tá istá mŕtvola.

Zrazu Jarvis hodil loptu Perrymu Masonovi.

„Začnite s krížovým výsluchom!“ povedal.

„Nemám nijaké otázky,“ povedal Mason.

Jarvisa to viditeľne prekvapilo. Očakával, že Mason sa pokúsi založiť svoju obhajobu na tomto svedkovi.

Ďalším svedkom bol náčelník polície z Oceansidu.

Tento človek Jarvisa potešil väčšmi, cítil sa pri ňom ako doma. Policajný dôstojník dosvedčil, že ho zavolali na miesto činu, že o tom upovedomil ohliadača mŕtvol a šerifa zo San Diega, že si „prezrel pôdu“ a neskôr sa zúčastnil na vyšetrovaní, pri ktorom sa zistila totožnosť zavraždenej.

Jarvis si opatrne kliesnil cestu a usiloval sa ho kvalifikovať ako experta pri skúmaní stôp v súvislosti so zločinom. Nato zástupca čakal námietky z Masonovej strany a naznačil, čo mohol, o polohe auta a o stopách, ktoré sa našli na zemi.

Hamlin Covington sa vrátil do súdnej siene a usiloval sa svojmu príchodu dodať čo najviac vážnosti. Sadol si vedľa hlavného zástupcu prokuratúry, chvíľu počúval, potom sa naklonil k Jarvisovi: „Len ďalej! Opýtaj sa ho, čo tie stopy ukazovali! Vžeň Masona do pozície, aby podával námietky, aby sa pokúšal zatajovať dôkazy! Vykaď ho! Zažeň ho do defenzívy!“

Jarvis zašeptal: „Nekvalifikovali sme ho veľmi ako experta. Mason ho roztrhá na kusy. Prinúti ho k predbežnej prísahe a roztrhá na kusy.“

„Nech sa pokúsi o to!“ povedal Covington. „Aspoň ho donútime, aby podal námietky. Zaženieme ho ta, odkiaľ sa na prípad začne dívať vážne.“

„Dobre,“ zašeptal Jarvis, „tak začnem.“ Vstal a povedal náčelníkovi polície: „Tak, náčelník, čo ukazuje stopy so zreteľom na dve autá, ktoré tam boli paralelne vedľa seba zaparkované?“

Nato sa Jarvis napoly obrátil k Masonovi a čakal na rozhnevané námietky. Mason akoby otázku nepočul.

„Zdá sa, že auto, v ktorom sa našla mŕtvola,“ povedal náčelník, „bolo zaparkované celkom vedľa toho druhého auta, ktoré tam niekto nechal a...“

„Moment!“ povedal sudca Minden. „Rád by som si dal tú poslednú otázku prečítať, pán zapisovateľ!“

Súdny zapisovateľ prečítal otázku.

Sudca Minden úfanlivo pozrel na Masona.

Mason ostal ticho.

„Pokračujte, odpovedajte na otázku!“ zavrčal Covington na svedka.

„No, bolo to takto,“ povedal svedok. „Auto, v ktorom sa našla mŕtvola bolo zatiahnuté celkom vedľa toho druhého, ktoré tam bolo zaparkované. Bolo vidieť, kadiaľ auto, v ktorom bola mŕtvola, pomaly prešlo, až sa dostalo celkom do tej polohy, a potom vrah iba prekročil do druhého auta, pretiahol mŕtvolu za volant a odišiel. Tak sa to stalo.“

„Krížový výsluch!“ povedal triumfálne Jarvis.

„Skúsme, či tomu rozumiem!“ povedal Mason, jeho spôsoby naznačovali, že sa o vec iba zaujíma, ale prezrádzali aj túžbu vidieť, či porota rozumie situácii. „Skúmali ste tam stopy, náčelník?“

„Áno.“

„Tak vy hovoríte, že auto, v ktorom bola mŕtvola, *pomaly* prešlo do lej polohy.“

„To je pravda. Musím niečo vysvetliť o tamojšej pôde. Je to akýsi piesok a zvetraná žula, ktorá sa natvrdo zráža ako betón.

Môžete tam nájsť stopy, ale nie odtlačky pneumatík, aspoň nie také jasné, že by ste z toho mohli niečo vyčítať.

Bolo vidieť kade predné kolesá auta Ethel Garvinovej chodili sem i ta, keď sa šofér usiloval dostať s autom presne do tej polohy, ktorú potreboval. Raz aj cúvol, aby sa dostal presne vedľa tých druhých stôp, ktoré spravilo auto, čo tam niekto nechal stáť.“

„Áno, áno,“ povedal Mason tónom, v ktorom bolo badať nesmierny záujem. „Hovoríte, že to druhé auto tam niekto nechal stáť.“

„To je pravda.“

„Tak potom tá žena nebola zabitá, kým viedla auto.“ „Nie, prosím, nebola. Podľa stôp rozstreknutej a zrazenej krvi možno usudzovať, že keď ju zastrelili, sedela na pravej strane. Človek, ktorý viedol auto, spustil kohútik pištole a potom zatiahol auto s mŕtvolou presne na miesto, kde nechal druhé auto. Stačilo mu iba prekročiť z auta do auta. Potom potiahol mŕtvolu za volant a odišiel.“

„Aha,“ povedal Mason. „Tak vy hovoríte, že stopy ukazovali, kde to druhé auto niekto nechal a kde čakalo?“

„To je pravda. Áno.“

Mason ani najmenej nezmenil tón hlasu, ale opýtal sa, akoby bol vášnivo zvedavý na odpoveď: „Aké asi to boli stopy, náčelník, ktoré ukazovali, že auto tam *čakalo?*“

„No, bolo tam vidieť stopy, kde auto stálo a potom odišlo.“

„Podľa čoho sa dá vedieť, že to druhé auto *čakalo?*“

„No, prišlo ta rovno a potom — no, keď odtiaľ odchádzalo, obrátilo sa nazad na autostrádu. Stopy to naznačovali.“

„Aha,“ povedal Mason, „a keby sa stopy neboli zahýbali, náčelník, kde by bolo to auto odišlo?“

„No, bolo by išlo rovno dopredu.“

„A čo bolo rovno vpredu?“

„No, nebolo by mohlo ísť rovno dopredu.“

„Prečo nie? Čo bolo rovno vpredu?“

„Tichý oceán.“

„Ó, aha. Tak auto sa *muselo* obrátiť.“ „Pravdaže, muselo sa.“

„A predsa hovoríte, že jediný dôkaz, podľa ktorého ste vedeli, že auto tam niekto nechal a že *čakalo,* bol ten, že stopy boli zakrivené?“

„No, auto tam čakalo. To sa dalo zistiť podľa toho, aké stopy spravilo auto, v ktorom sa našla zavraždená.“

„To je to,“ prisvedčil Mason nadšene. „Tak teraz prichádzate k tomu, čo potrebujem. Tak čo vlastne bolo na stopách toho auta a čo vám ukázalo, že to auto tam niekto nechal a že *čakalo?“*

„No, bolo vidieť stopy, že niekto manévroval s autom Ethel Garvinovej, aby sa dostalo do správnej polohy.“

„Zo stôp auta, ktoré tam niekto nechal a ktoré tam *čakalo,* ste nemohli usúdiť, čo sa stalo, ale všetko ste si iba vydedukovali zo stôp celkom iného auta.“ „No, ak to chcete tak povedať, áno.“

„Človeče môj drahý,“ povedal Mason, „tak to nechcem *ja* povedať. *Vy to tak* hovoríte. Len to hovorte svojím spôsobom, ale usilujte sa to povedať správne!“

„No, bolo to tak.“

„Nezmýlili ste sa teda, keď ste povedali, že zo stôp auta, ktoré odišlo, ste mohli uhádnuť, že ho tam niekto nechal a že čakalo?“

„Nezmýlil, to sa dalo uhádnuť zo stôp, ako som vám to už vysvetlil.“

„Ale čo také bolo na stopách auta, ktoré tam niekto nechal a ktoré čakalo, čo by bolo ukázalo, že tam to auto stálo?“

„No, ono — no, to sa dalo uhádnuť podľa toho, ako bolo k nemu pristavené to druhé auto.“

„Myslíte na auto, v ktorom bola mŕtvola zavraždenej?“

„Áno.“

„Pokúste sa porozumieť otázke!“ povedal Mason. „Bolo niečo na stopách toho auta, o ktorom hovoríte, že ho tam niekto nechal a

že čakalo, čo by bolo ukazovalo, že ho niekto nechal a že čakalo — bolo niečo na tých stopách?“

„Nie,“ povedal náčelník a nato dodal, akoby chcel vysvetliť, „prirodzene, nič také tam nemohlo byť. Zo stôp auta nemôžete uhádnuť, či auto len prišlo a hneď odišlo, a či sa tam zastavilo na hodinu, na dve alebo na štyri hodiny, keby sa pritom nezmenili podmienky, napríklad keby prišla búrka s lejakom, kým by tam auto parkovalo, alebo niečo podobné.“

„Ó,“ povedal Mason s odzbrojujúcim úsmevom, „teda ste sa zmýlili, keď ste konštatovali pred porotou a vypovedali pri priamom vypočúvaní, že stopy *zaparkovaného* auta ukazovali, že auto tam niekto načas nechal, nie?“

„Áno. Na *tých* stopách nebolo nič,“ povedal náčelník. „Celý obraz si musíte zrekonštruovať zo stôp toho druhého auta.“

„Tak ste sa *zmýlili?*“ spýtal sa Mason.

„No... Myslím, že áno.“

„Vedel som to,“ povedal Perry Mason a usmial sa, „len som bol zvedavý, či bude ťažké dosiahnuť, aby ste si to pripustili. To je všetko, náčelník. Ďakujem vám.“

„Moment!“ vykríkol Covington a vstal. „Vy ste sa *nezmýlili* pri konštatovaní, že vrah tam nechal svoje auto a potom odišiel a spáchal zločin a potom s druhým autom prišiel do paralelnej polohy k svojmu zaparkovanému autu, však nie, náčelník?“

„No tak,“ povedal Mason s úsmevom. „Musím namietať proti tomu, že zástupca vedie svojho vlastného svedka. Ja môžem klásť navádzacie otázky pri krížovom výsluchu, ale zástupca ich nemôže klásť ani priamo, ani nepriamo.“

„Otázka je navádzanie,“ povedal sudca Minden, „námietka sa prijíma.“

„No, čo sa stalo?“ spýtal sa Covington.

„Pravda, kým bol svedok prítomný,“ opravil sa Mason.

„Môže povedať, čo sa stalo, podľa toho, ako vyšetril stopy.“

„Pokúsil sa povedať,“ povedal Mason. „Podal isté závery podľa dvojakých stôp. Ako vidím, stopy nikto neodfotografoval, však?“

„Boli celkom rozšliapané, prv než sa ta dostal náš fotograf,“ povedal Covington.

„Pravda, *obžalovaný* nie je za to zodpovedný,“ pripomenul mu Mason.

„Povedzte nám o tých stopách! Čo ukazujú?“

„Protestujem proti vyzývaniu svedka k záveru,“ povedal Mason. „Neboli predložené nijaké primerané podklady.“

„Námietka sa prijíma,“ odsekol sudca Minden, ale nato dodal trochu kyslo, „svedok zaiste podal svoje závery predčasne, pokiaľ ide o niektoré fázy stôp, a bez námietky.“

„Celkom správne, vaša ctihodnosť,“ povedal s úsmevom Mason. „A nato pripustil, že sa zmýlil.“

„No, nezmýlil sa v tom, čo sa stalo,“ odsekol Covington.

„Svedok pripustil, že sa zmýlil,“ povedal Mason.

„Veľmi dobre.“ povedal pohrdlivo Covington. „Vy máte svoju techniku, ale myslím, že porota rozumie.“

„Som presvedčený, že áno,“ povedal Mason.

„Váš ďalší svedok,“ povedal sudca Minden Covingtonovi.

Vošiel súdny zriadenec, prešiel k Perrymu Masonovi a podal mu zložený papier.

Advokát ho otvoril a prečítal.

Bolo to predvolanie, ktoré žiadalo, aby sa o dva dni o ôsmej večer dostavil pred sťažnostný výbor Advokátskej komory na rozhovor, pretože ho obvinili, že pôsobil na svedka, aby dosiahol zmenu svedkovej výpovede.

Mason poskladal predvolanie pred sťažnostný výbor a strčil ho do vrecka.

Covington pozoroval Masonovu bezvýraznú tvár a povedal Jarvisovi: „Do čerta, *to* ho dá do laty! Tvári sa, že to ním ani nehne, ale teraz sme ho už pritlačili k stene.

Ak sa zajtra pokúsi zlomiť Irvinga pri krížovom výsluchu, sám si podreže hrdlo. Ak nič nezmení na svedkovej výpovedi a nebude sa usilovať svedka obviniť, podreže hrdlo svojmu klientovi.

My ho naučíme, nás len tak ľahko neprekabáti, ak si s nami začne.“

„Prosím, páni,“ povedal sudca Minden podráždene, „pokračujme!“

Samuel Jarvis predvolal zememerača, ukázal mapy a diagramy. Predvolal lekára, ktorý robil ohliadku mŕtvoly. Predvolal priateľa, ktorý identifikoval mŕtvolu, nato povedal: „Ak súd dovolí, je načase pre dnešok skončiť pojednávanie.“

Sudca Minden prikývol. „Myslím, že sme dnes veľmi pekne pokročili,“ povedal. „Nejdem porotcom zakázať pohyb, ale vyzývam ich, aby o prípade ani medzi sebou, ani s nikým nediskutovali, a žiadam porotcov, aby nečítali noviny, aby sa starostlivo vyhýbali čítaniu všetkého, čo s prípadom súvisí. Nebudete diskutovať o prípade s nikým, ani nedovolíte, aby sa o ňom vo vašej prítomnosti diskutovalo! Nebudete si utvárať ani vyjadrovať nijaký názor, kým sa vám prípad s konečnou platnosťou nepredloží! Súd sa odročuje na zajtra ráno na desiatu hodinu.“

Keď Covington kráčal zo súdnej siene a potom po dlhej chodbe, povedal svojmu zástupcovi: „Vidím, ako si Mason vybudoval dobré meno. Je to grobian, líška a vždy pred porotou hrá divadlo. Zajtra ma bude veľmi tešiť, keď mu vyrazím dych. Zajtra sa mu tá istota rozsype, ako keď sa strelí do hlineného holuba.“

„Oboma hlavňami,“ prisvedčil odhodlane Samuel Jarvis.

„Oboma hlavňami,“ prisľúbil Hamlin Covington.

Vzadu v súdnej sieni sa Mason obrátil, aby povzbudil svojho klienta. „Garvin, neklesajte na duchu!“

Garvin sa ticho usmial. „Čo to bolo, ten papier, čo vám podal zriadenec? Týka sa to mňa?“

„Vôbec nie,“ ubezpečil ho Mason. „*Mňa*.“

Keď sa súd na druhý deň ráno opäť zišiel, Hamlin L. Covington, pretože sa dobre vyspal po udalostiach predošlého dňa a utvoril si názor na Masonov charakter, bol ostražitý a pozorný a robil prípravy na omračujúci úder.

Boli predložené protokoly, dokazujúce uzavretie sobáša Edwarda Charlesa Garvina s Ethel Carterovou. Nato pomocou svedkov Covington dokázal mexický rozvod a sobáš s Lorraine Evansovou. Covington sa usiloval predložiť overené kópie protokolov, podľa ktorých bola podaná žaloba, obviňujúca Garvina z dvojženstva, a bol vydaný zatykač.

„Slovom," povedal sudca Minden, keď Covington vytiahol overené kópie protokolov, ktoré navrhol uviesť medzi dôkazový materiál, „rozumiem tomu tak, že pri tomto bode môžeme diskutovať o veci, ktorej sa už dotkla prokurátorova otváracia reč. Nazdávam sa, Mason, že by ste rád dali vylúčiť porotu, kým budete podávať námietku a obhajovať ju."

„Práve naopak," povedal Mason a usmial sa na sudcu, „keď som si vec premyslel a keď beriem do úvahy, ako sa tu teraz uvádza dôkazový materiál, myslím, že je to primeraná zložka prokurátorovho prístupu k prípadu. Ukázalo by to pohnútky na základe hypotéz hlásaných prokurátorom, takže nemám námietok."

Covington, ktorý sa dychtivo tešil na potýčku v súdnej sieni, v ktorej by na základe legálnej námietky mohol poraziť Masona, neochotne ustúpil. „Už ste okolo toho narobili dosť ruchu, keď som sa toho len dotkol vo svojej otváracej reči," povedal.

„To bolo predtým, než ste predložili dôkazy podľa poriadku," povedal Mason tónom, ako keď učiteľ karhá hlúpe a samopašné

dieťa. „Ako vás súd upozornil, záležitosť by sa bola mala prerokovať týmto spôsobom. Keďže sa teraz pridŕžate tejto procedúry, nemám nijaké námietky, pán prokurátor.“

„Veľmi dobre,“ povedal rýchle sudca Minden a zamedzil hnevlivej odpovedi, ktorá sa už viditeľne chvela Covingtonovi na perách, „doklady budú prijaté ako dôkazový materiál. Pokračujte, pán prokurátor!“

A Covington pokračoval. Pomaly, nemilosrdne budoval múr dôkazového materiálu.

Virginia Bynumová dosvedčila, že pištoľu nechala na požiarnych schodoch. Livesey povedal, že ju doniesol dnu, podal ju Garvinovi, dostal pokyn, aby ju vložil do priečinka na rukavičky v Garvinovom aute, čo aj vykonal.

George L. Denby dosvedčil, že pištoľu doniesol Livesey dnu a odovzdal Garvinovi.

Mason sa zdal vonkoncom nezúčastnený, ani sa netrápil s krížovým výsluchom Virginie Bynumovej a Liveseyho. Pri krížovom výsluchu sa spýtal Denbyho: „Ako viete, že to bola tá istá pištoľa?“

„Mala, prosím, to isté číslo.“

„Číslo ste si zapísali?“

„Nie, prosím. Pozrel som naň.“

„A zapamätali ste si ho?“

„Áno, prosím, mám na čísla fotografickú pamäť. Toľko sa nimi zapodievam, že si ich pamätám.“

„To je všetko,“ odsekol Mason.

Covington sa usmial na svojho zástupcu. „Odhodil ho ako horúci zemiak, čo?“

„To ti poviem,“ prisvedčil veselo Jarvis.

Covington pokračoval v budovaní smrtiaceho múru dôkazového materiálu. Dokázal, že Edward Garvin a žena, ktorú vyhlasuje za svoju druhú manželku, Lorraine Evansová, sa

ubytovali v hoteli v La Jolle. Predvolal ženu. ktorá viedla hotel, a dokázal ich náhly odchod; dokázal, že len čo odišli na večeru, vrátili sa, zabalili veci a v náhlosti zaplatili hotel, a v tom čase bola s nimi ešte jedna osoba, návštevník, ktorý tiež išiel v kabriolete, dosť podobnom veľkosťou, farbou a výzorom Garvinovmu autu.

Covington postupoval k dramatickému vyvrcholeniu. „Môžete," spýtal sa ženy, ktorá viedla hotel, „identifikovať tú druhú osobu?"

Mason povedal celkom pokojne: „Načo márnite čas, pán prokurátor? *Ja* som šoféroval v tom druhom aute. Celkom ochotne to priznávam."

Covington si uvedomil, že svedecká výpoveď bola takto značne zbavená dramatickej hodnoty, ale i tak sa mu podarilo pripísať si k dobru Masonovo priznanie. „Správne," povedal s úsmevom, „a bezprostredne po vašej návšteve obžalovaný a osoba, o ktorej vtedy tvrdil, že je jeho manželkou, uháňali do Mexika."

„Chcete," spýtal sa Mason, „sa dať pod prísahu a vyhlásiť to ako fakt?"

„Nie," povedal Covington a usmial sa na Masona. „Dokážem to kompetentným svedkom, ktorého, pán Mason, môžete podrobiť krížovému výsluchu. Predvolajte seňoru Inocente Migueriniovú!"

Tučná, dobrosrdečná majiteľka hotela Vista de la Mesa gúľala zvodnými stehnami, keď kráčala na lavicu svedkov, hneď identifikovala obžalovaného a gaštanovovlasú ženu, ktorá sedela na stoličke vedľa neho; povedala, ako sa dvojica ubytovala v jej hoteli večer pred vraždou.

Covington pozrel na hodiny, aby mohol v pravom čase spustiť bombu pre popoludňajšie vydanie novín.

„Predvolajte Howarda B. Scanlona!"

Howard Scanlon, chudý, zodratý človek, niečo vyše päťdesiatky, tvár s vysokými lícnymi kosťami, s veľkými rozhodnými

ústami, s kruhmi pod modrými očami, navidomoči bez štipky sebavedomia, prešiel dopredu, zdvihol ruku a zložil prísahu.

Covington pozrel na hodiny a usadil sa v kresle.

Scanlon udal súdnemu zapisovateľovi svoje meno a adresu, potom sa podíval na Covingtona a očakával začiatok vyšetrovania.

Covingtonovi sa podarilo nasadiť ľahostajný tón. „Aké je vaše povolanie, pán Scanlon?“ „Ja som maliar, prosím.“

„Správne. A kde ste boli večer jedenadvadsiateho septembra?“

„Bo! som v Tijuane, býval som v hoteli Vista de la Mesa.“

„Máte nejaký dôvod, prečo sa na ten čas tak dobre pamätáte, pán Scanlon?“ „Áno, prosím.“ „Čo?“

„Hľadal som si primeranú prácu. Moja žena bola v Portlande, v štáte Oregon. Tam som i ja bol, kým som neprišiel do Južnej Kalifornie, a rozhodol som sa, že keby som mohol dostať takú prácu...“

„Prepáčte,“ prerušil ho Covington s otcovskou láskavosťou, „nehovorte nám, čo ste si mysleli, nehovorte nám nič o svojich pracovných problémoch, pán Scanlon, len sa pokúste odpovedať na otázky! Je niečo také, prečo si tak dobre pamätáte noc z jedenadvadsiateho septembra?“

„Áno, prosím.“

„Tak čo je to? Len nám povedzte, prečo si ten dátum pamätáte?“

„Chcel som telefonovať svojej žene, chcel som ju prehovoriť, aby prišla sem.“ „Áno. A kde je vaša žena?“ „V Portlande, v štáte Oregon.“ „A vy ste jej chceli zatelefonovať?“

„Áno.“

„Kedy to bolo?“

„No, volal som ju celý večer, ale nebola doma. Bola so svojimi priateľmi v kine a...“

„Nevypovedajte nič, o čom neviete! Nič také, pán Scanlon, čo vám žena neskôr asi porozprávala, iba to, čo ste *robili!* Tak

konštatovali ste, že na ten dátum sa pamätáte, pretože ste chceli telefonovať svojej žene.“

„Áno, prosím.“

„Hovorili ste so svojou ženou?“

„Áno, prosím.“

„Kedy?“

„Bolo to asi desať minút po desiatej, keď nás zapojili.“ „Všimli ste si, koľko je hodín?“ „Áno, prosím.“

„A kým ste čakali, že vás zapoja, bezprostredne pred desať hodín desať, kde ste boli?“ „Bol som v telefónnej kabíne.“ „Kde?“

„V tom hoteli, vo Vista de la Mesa, v Tijuane.“ „Je tam viac kabín?“ „Áno, je.“

„Ako dlho ste čakali, kým sa vaša žena dostala na linku?“

„Asi päť minút, myslím.“

„A za ten čas, čo ste tam čakali, mal niekto iný možnosť vojsť do druhej telefónnej kabíny?“ „Áno, prosím.“ „Kde?“

„V tom hoteli, v Tijuane.“ „O akom čase?“

„Práve pred desať hodín, desať. Myslím, že mohlo byť asi desať, päť.“

„Viete, že to bolo pred desať, desať?“

„Áno, prosím, pretože nás zapojili o desať, desať.“

„A ako dlho predtým, než vás zapojili, vošiel niekto do tej druhej kabíny?“

„Nie viac ako päť minút predtým.“ „Videli ste tú osobu?“ „Vtedy nie. Videl som ju neskôr.“ „Kedy neskôr?“

„Asi o dve-tri minúty, keď vyšiel z kabíny.“ „Vtedy ste ho videli?“ „Áno, prosím, keď vychádzal z kabíny.“ „Kto to bol, ak viete?“

Svedok zdvihol vystretý ukazovák. „Ten pán, čo tam sedí.“

„Ukazujete na Edwarda Garvina, na obžalovaného pri tomto pojednávaní?“

„Áno, prosím, na toho pána, čo sedí hneď vedľa advokáta, pána Masona.“

„A vy ste videli tohto človeka vychádzať zo susednej kabíny?“

„Áno, prosím.“

„A čo robil, keď bol dnu, ak viete?“ „Telefonoval medzimestským telefónom.“ „Ako to viete?“ „Počul som ho.“

„Počuli ste jeho hlas cez priečku z druhej kabíny?“ „Áno, tak. Sedel som hneď vedľa priečky a...“ „A čo povedal?“

„Počul som, ako hovorí aby mu zapojili medzimestský rozhovor. Pamätám sa. povedal, že sa chce zhovárať s Ethel Garvinovou v Monolith apartmánoch v Los Angeles, a po chvíli som počul, ako vložil dnu mincu a potom začal rozprávať: ‚Ethel, tu je Edward. Nemá zmysel, aby sme vyhadzovali peniaze na advokátov. Ja som teraz v Tijuane a tu sa nemôžeš so mnou stretnúť. Idem do Oceansidu. Čo keby si skočila do auta a išla ta a keby sme sa tam zišli? Pozhovárame sa a niečo vymyslíme, čo by nám vyhovovalo.' A potom bol chvíľu ticho a nato povedal. ‚No, nebuď taká! Nie som hlupák. Nevolal by som ťa, keby som nemal nič proti tebe. Pamätáš sa na toho chlapa, čo si sa okolo neho krútila v Nevade? Viem o ňom všetko. Viem, kde je v tejto chvíli. A potom jej rozprával ďalej, kde je ten chlap a ako sa možno dostať k jeho ranču. Už som zabudol, akým smerom sa ta ide, ale bolo to neďaleko Oceansidu.“ „Spomenul meno toho chlapa?“

„Nie, prosím, myslím, že nie. Ak aj spomenul, na to sa už nepamätám. Pamätám sa len. že to bol chlap, čo sa okolo neho krútila v Nevade.“

„A čo potom povedal, ak ešte hovoril ďalej?“

„Povedal: ‚Najlepšie by bolo, keby si prišla do Oceansidu. Zídeme sa na stavenisku, ktoré sme tam mali, na tom mieste, kde sme mali stavať dom. Prídem ta autom a zídeme sa tam. Budem tam so svojím autom a nechám svetlá zažaté, aby si vedela, že som to ja.'“

„A potom čo ešte povedal?“

„Nič. Iba povedal, vraj sa teší, že je rozumná, a zavesil.“

„A čo potom?“ spýtal sa Covington. „A potom ten človek vyšiel z kabíny.“

„Krížový výsluch!“ štekol Covington na Perryho Masona.

Mason pozrel na hodiny. Bolo jedenásť hodín, tridsaťdva minút, privčas požiadať súd o obedňajšiu prestávku.

Prineskoro navrhnúť, aby mu súd dal niekoľkominútovú prestávku.

Masonovi sa podarilo usmiať, čo zakrylo jeho pocity, nato ľahostajne povedal takým tichým hlasom, že ho bolo sotva počuť. „Máte dosť dobrý sluch, pán Scanlon?“

„Áno, prosím, mám,“ povedal Scanlon, „vždy som mal. Ja veľmi dobre počujem.“

„Čiže keď ste opakovali čo ten človek hovoril,“ povedal Mason, „presne ste citovali jeho slová.“

„No, nemôžem povedať, že sú to presne jeho slová, ale približne.“

„Zhovárali ste sa s pánom Covingtonom, s prokurátorom, prv než ste prišli na súd?“

„Áno, prosím, zhováral som sa.“

„A diskutovali ste o svojej výpovedi s pánom Covingtonom ?“

„Áno, prosím.“ „Niekoľkokrát?“ „Áno, prosím.“

„A tak ste opakovali rozhovor, keď ste sa s ním *prvý raz* zhovárali — tak, ako to rozprávate teraz?“

„No, povedal mi, že musím povedať, čo on povedal. Povedal, že nemôžem porozprávať len všeobecný zmysel toho, čo povedal, že musím použiť slová toho človeka tak presne, ako sa na ne pamätám a aké boli. Takže som sa o to usiloval.“

„Tú noc ste strávili v hoteli Vista de la Mesa?“ spýtal sa Mason.

„Áno, prosím.“

„Ako dlho ste tam boli ubytovaný?“ „Dva dni.“

„Inými slovami, tento rozhovor sa odohral na druhý večer, čo ste tam bývali?... A či tretí?“ „Na druhý.“

„Pokúšali ste sa v ten večer už skôr spojiť so svojou ženou?“ „Áno, prosím.“

„Bola nejaká zvláštna príčina, prečo ste ju nevolali včaššie v ten deň?“

„Áno, prosím, bola. Mal som prácu v San Ysidre, ale nemohol som si nájsť byt. Nemohol som nájsť dom ani na predaj, ani na prenajatie. Potom som videl, že by som mohol bývať aj za hranicou v Tijuane a dochádzať.

Prešiel som cez hranicu a ubytoval som sa v tom hoteli, kým si nenájdem dom, ktorý by som si mohol najať. Musel som mať povolenie od mexických úradov a nakoniec som si všetko povybavoval, takže som chcel zatelefonovať žene a povedať jej, aby sem presťahovala naše veci. Prirodzene, chcel som, aby to bolo čo najskôr, pretože som nemohol udržiavať dve domácnosti, a chcel som byť opäť spolu so svojou rodinou.“

„Áno,“ povedal Mason. „A tak ste išli do kabíny a za-telefonovali jej?“

„Áno, tak.“

„Počuli ste biť hodiny?“

„Áno, prosím, boli tam hodiny a bili.“

„Počuli ste biť hodiny o desiatej?“

„Počul, áno, prosím.“

„Kde ste boli vtedy?“

„Práve som schádzal dolu do haly k telefónnej kabíne. Volal som ženu už skôr — ó, tri-štyri razy, ale nikto sa nehlásil. Bol som istý, že okolo desiatej sa vráti, a tak, keď sa blížila desiata hodina, rozhodol som sa ešte raz zatelefonovať.“

„Svetlá v hale v tom čase boli rozsvietené?“ spýtal sa Mason konverzačným tónom. „Nie, prosím, nesvietili.“

„Nesvietili?“ spýtal sa Mason, zrejme prekvapený.

„Nie, prosím, svetlá zhasli krátko pred desiatou hodinou, keď pani, majiteľka hotela, vydala poslednú izbu.“

Mason povedal s úsmevom: „Len to, čo *viete*, prosím! Nevypovedajte o tom, čo vám ona neskôr povedala! Neviete z vlastnej skúsenosti, prečo tie svetlá boli zhasnuté.“

„Áno, prosím, náhodou viem. Bol som v hale, keď vydali poslednú izbu. Mladá žena, ktorá cestovala sama, si tú izbu prenajala a počul som, ako jej tá Mexičanka, majiteľka hotela, povedala, že je to posledná izba v hoteli, a išla hotel zatvoriť a zhasnúť svetlá. Videl som na vlastné oči, ako zhasína svetlá.“

„O akom čase to bolo?“

„Bolo to presne — no, neviem. Bolo to pár minút pred desiatou hodinou Možno takých desať-pätnásť minút. Pokiaľ ide o čas, nemôžem si byť celkom istý. Zabíjal som trochu čas, čo som tam čakal na desiatu hodinu. Rozhodol som sa, že o desiatej sa opäť pokúsim zavolať.“

„No,“ povedal Mason, akoby mu Scanlonova výpoveď bola prekazila poslednú možnosť výsluchu, „zrejme ste mali možnosť pospomínať si na všetko, čo sa v ten večer stalo.“

„Áno, prosím mal som.“

„Svetlá teda zhasli niečo pred desiatou?“

„Áno, tak.“

„V hale vôbec nič nesvietilo?“

„Ale áno, také nočné svetlo. Bolo dosť šeré.“

„Áno,“ povedal Mason nedbanlivo. „Slovom, videli ste tohto človeka, ktorý volal telefonicky z vedľajšej kabíny, keď stade vychádzal. Je to tak?“

„Áno, prosím.“

„Vy ste ostali v telefónnej kabíne?“ „Áno, prosím.“

„Otvorili ste dvere a pozerali von?“ „Áno, prosím, správne.“ „Otvorili ste ich dokorán?“ „Nie, prosím, len tak na štrbinu.“

„Doslova len na štrbinu, alebo na niekoľko palcov?“ „Len na štrbinu.“

Mason sa usmial a spýtal sa: „Ste si v tom istý?“ „Áno, prosím.“

„Totiž, keď dvere boli otvorené len na štrbinu,“ povedal Mason, „boli by ste sa cez tú štrbinu mohli dívať len jedným okom, ale keby boli bývali otvorené na niekoľko palcov, boli by ste sa mohli dívať oboma očami. Poriadne si to premyslite! Bola to len štrbina, a či boli otvorené na niekoľko palcov?“

„Len štrbina.“

„Teda ste videli postavu, ako odchádza z telefónnej kabíny, len jedným okom. Je to tak?“

„No, myslím, áno. Neprestal som o tom uvažovať, ale pamätám sa, že dvere som mal otvorené len na štrbinu. Myslím, že som ho videl iba jedným okom.“

„A ten človek vyšiel z kabíny a potom odišiel po chodbe k izbám?“

„Nie, prosím. Vyšiel von hlavnými dverami.“ „*Ktorými* dverami?“

„Východom, ta, kde boli zaparkované autá, a odišiel autom.“

„Ako viete, že odišiel autom?“ spýtal sa Mason.

„No, ja... Myslím, vlastne neviem, či odišiel autom, ale videl som ho vyjsť von a pár sekúnd nato som počul, že vonku niekto naštartoval auto. Potom sa zažali reflektory a chvíľku svietili do haly a jasne ju ožiarili. Potom auto zabočilo a lúč svetla z reflektorov prebehol cez halu a zmizol.“

„A toho človeka ste už potom nevideli, kým ste dnes nevošli do tejto súdnej siene, aby ste svedčili?“ „Áno, prosím, videl som.“ „*Kde* ste ho videli?“

„Polícia to zariadila, postavila ho tak, aby som sa mohol na neho podívať.“ „Keď už bol zatknutý?“ „Áno, prosím.“

„Ešte bol niekto s ním?“ spýtal sa Mason. „Postavila ich polícia do radu, takže ste mali pred sebou viac ľudí, a potom vás požiadali, aby ste vybrali človeka, ktorého ste videli?“

„Nie, prosím, nebolo to tak. Bol tam iba tento jeden človek, ale kázali mu, aby chodil dookola, takže som videl, ako kráča, jeho chôdzu a celú jeho postavu.“

„Mimochodom,“ povedal Mason, „neviete, akú farbu šiat mal ten človek, keď ste ho videli odchádzať z kabíny? Boli to hnedé šaty?“

„Akési hnedé, myslím, áno, prosím.“

„Topánky akej farby?“

„Tmavé, myslím.“

„A kravata?“

„Kravatu som... moment, prosím! Nie, kravatu som mu nevidel.“

„Neviete, či mal kravatu?“ „Nie, prosím.“ „Prečo?“

„Lebo som ho nevidel spredu.“ „Nevideli ste mu do tváre?“ „Nie, prosím.“ „Mal klobúk?“

„Ja... Na to sa nemôžem rozpamätať.“ „Nemôžete sa rozpamätať, či ten človek mal klobúk?“ spýtal sa Mason. „Nie, prosím.“

„Viete, akej farby mal ponožky?“

„Nie, prosím,“ povedal Scanlon a usmial sa.

„Alebo akej farby mal košeľu?“

„Bola — myslím, bola... Nie, prosím, neviem.“

„Tak,“ povedal Mason, „identifikujte človeka, ktorého ste videli jedným okom cez škáru v tmavej hale, človeka, ktorému ste nikdy v živote nevideli do tváre, kým vám ho neukázala polícia vo väznici, a...“

„Nie, prosím, to nie je pravda. *Ja* som ho ukázal polícii.“

„Vo väznici?“

„Áno, prosím.“

„Boli ste v tom čase s políciou?“ „Áno, prosím.“

„Koľko väzňov ste ešte videli?“

„Len toho jedného. Tam, kde som videl tohto človeka, nik nebol.“

„A predsa hovoríte, že polícia vám ho neukázala?“ spýtal sa Mason sarkasticky. „Povedali vám, že vám idú ukázať človeka a že chcú od vás. aby ste ho identifikovali, však?“

„No, povedali, že by boli radi, keby som sa podíval na toho človeka, či by som ho *nemohol* identifikovať.“

„A potom toho človeka doviezli na dvor alebo do inšpekčnej miestnosti alebo už kdekoľvek to bolo, a tam vám umožnili podívať sa na neho?“

„Áno, prosím.“

„A vy mi chcete tvrdiť, že niektorý z policajtov vám vtedy nepovedal nič v tomto zmysle: ‚Tu je. Dobre sa na neho podívajte! Všimnite si, ako chodí! Podívajte sa, keď sa obráti chrbtom!'?“

„No, áno, niečo také povedali.“

„A vy ste identifikovali tohto človeka, *prv ako* to policajt povedal?“

„Nie, prosím,“ povedal Scanlon. „To bolo až potom.“

„Ako dlho potom?“

„Keď už chvíľu chodil dookola.“

„Áno. Len čo vám policajt povedal, že chce, aby ste tohto človeka identifikovali, vy ste na neho ukázali prstom a povedali ste: ‚To je on!' však?“

„Nie, prosím, nie hneď. Dosť dlho som ho prezeral, prv ako som ho identifikoval.“

„*Dlho,*“ povedal opovržlivo Mason, „asi desať, pätnásť alebo dvadsať sekúnd.“

„Nie, prosím,“ tvrdil Scanlon, „boli to jedna až dve minúty.“

„Až dve minúty?“ spýtal sa Mason. „Áno, som si istý, že to bolo toľko.“ „Nemohlo to byť dlhšie?“ „Možno bolo.“ „Až tri minúty?“

„Povedal by som, že asi tak. Možno. Chcel som si byť istý.“

„Inými slovami,“ povedal Mason, „tri minúty ste museli pozorne pozerať na tohto obžalovaného pri dobrej viditeľnosti, aby ste sa rozhodli, že je to on.“

„No, bolo to asi tri minúty.“

„A keď ste videli tohto človeka vtedy večer v Tijuane,“ povedal Mason, „videli ste ho, ako odišiel z telefónnej kabíny a kým prechádzal cez halu.“

„Áno, prosím.“

„Ako rýchlo kráčal? Pohyboval sa dosť rýchlo?“ „No, kráčal normálne ďalej.“

„Nevideli ste ho, až keď prešiel niekoľko stôp od telefónnej kabíny?“

„Áno, myslím, že hej.“

„Desať stôp?“ spýtal sa Mason.

„Azda.“

„A keď vyšiel von, kde boli zaparkované autá, už ste ho viac nevideli?“

„Nie, prosím.“

„Koľko stôp je to cez halu?“

„Povedal by som, že takých päťadvadsať.“

„Takže ste tohto človeka videli, len kým dosť rýchlo prechádzal úsek asi pätnástich stôp?“

„Áno, prosím.“

„A pozorovali ste ho jedným okom?“ „Áno, prosím.“

„V pološere.“ „Áno, prosím.“

„A bol k vám obrátený chrbtom?“ „Áno, prosím.“

„A preto vám bolo ťažké mať absolútnu istotu, keď ste ho potom identifikovali, však?“ „Čo tým myslíte?“

„Preto ste asi tri minúty rozmýšľali,“ povedal Mason, „prv než ste boli schopný identifikovať ho a povedať policajtom: ‚Áno, to je on.'“

„Áno, prosím, tak je to.“

„Čo myslíte, ako dlho trvalo tomu človeku, kým prešiel tých pätnásť stôp?“ spýtal sa Mason.

„Neviem. To som neodhadol. Chvíľu.“

„Viete, koľko míľ prejde človek pri normálnej chôdzi?“

„No, ak chcete, aby som to povedal v míľovej hodinovej rýchlosti,“ povedal Scanlon, „kým prechádzal tých pätnásť stôp, kráčal rýchlosťou — približne asi tak tri míle za hodinu.“

„Dobre,“ povedal Mason, „dajme si teraz trochu matematiky!“

Z vrecka vytiahol malé logaritmické pravítko, rýchlo s ním narábal a povedal: „Pre vašu informáciu, pán Scanlon, osoba, ktorá kráča jednu míľu za hodinu, prejde za sekundu asi 1,46 stopy, takže pri rýchlosti tri míle za hodinu by ten človek prešiel približne 4,4 stopy za sekundu.“

„V tomto s vami súhlasím,“ povedal Scanlon s úsmevom.

„Takže,“ povedal Mason, „ak ten človek mal prejsť pätnásť stôp rýchlosťou, akú spomínate, bol by tú vzdialenosť prešiel za necelé tri a pol sekundy. Preto, ak sa nemýlite, videli ste toho človeka približne tri a pol sekundy jedným okom v šere.“

„Asi to bude tak, keď to vy hovoríte.“

„Ja som to len vypočítal podľa toho, čo ste mi povedali.“

„Áno, prosím.“

„A teraz myslíte, že je to v poriadku, pán Scanlon, keď ste videli toho človeka asi tri a pol sekundy?“

„No, myslel som, že to bolo dlhšie, ale ak to tak vychodí, tak to bude správne.“

„Videli ste ho tri a pol sekundy za veľmi slabej viditeľnosti jedným okom, dívali ste sa mu na chrbát,“ povedal Mason, „ale keď ste ho chceli identifikovať pre políciu a keď ste si chceli byť

istý, *trvalo vám to tri minúty pri dennom svetle a dívali ste sa na neho tam, kde ste mu mohli vidieť tvár, postavu a všetko, čo na ňom bolo?*“

„No, chcel som si byť istý.“

„Takže aby ste si boli istý v totožnosti toho človeka, museli ste sa na neho dívať tri minúty oboma očami a za plného denného svetla?“

„No, aby som si bol *absolútne* istý.“

„Teda,“ povedal Mason s priateľským odzbrojujúcim úsmevom, „keď ste ho videli v slabom osvetlení len tri a pol sekundy a dívali ste sa na neho len jedným okom, neboli ste si, prirodzene, absolútne istý v jeho totožnosti, však nie? Nie v tom čase, za triapolsekundového intervalu?“

„Nie, v tom som si nebol *istý,*“ pripustil Scanlon, „nie absolútne. Ale bol som si potom, keď som ho videl vo väznici.“

„Tak som si to myslel,“ povedal Mason s úsmevom. „Ďakujem vám, pán Scanlon, to je všetko.“

„To je všetko,“ odsekol hnevlivo Covington, Sudca Minden sa podíval na hodiny. „Zdá sa,“ povedal, „že je čas na popoludňajšiu prestávku. Prestávka trvá ako obyčajne do druhej hodiny popoludní. Porota si zapamätá pripomienky súdu a zdrží sa diskusie o prípade a nedovolí, aby sa o ňom v jej prítomnosti diskutovalo, ani nevytvorí alebo nevyjadrí nijakú mienku, týkajúcu sa viny alebo neviny obžalovaného, kým sa jej prípad s konečnou platnosťou nepredloží Súd sa odoberie na prestávku do druhej hodiny.“

Edward Garvin sa načiahol a chytil Masona za plece.

Prsty sa zaborili advokátovi do svalov. „Mason,“ povedal, „preboha, ja...“

Mason sa obrátil, aby sa upokojujúco usmial na svojho klienta, ale úsmev mal iba na perách. Oči mal chladné a tvrdé.

„Usmievajte sa!“ povedal Mason. „Ja...“

„Usmievajte sa, do čerta,“ povedal Mason tichým pološeptom, „usmievajte sa!“

Garvinovi sa na tvári zjavila nepodarená napodobenina úsmevu.

„Ešte väčšmi,“ povedal Mason, „usmejte sa a udržujte si úsmev na tvári, kým sa porota nevyprace!“

Mason sa díval, ako sa Garvin premáha, dobrosrdečne sa zasmial, potľapkal Garvina po pleci a povedal: „No, poďme si zajesť!“ a nevšímavo sa odvrátil.

„Mason, *musím* sa s vami pozhovárať,“ zašeptal Garvin.

Mason povedal ponad plece tichým hlasom: „Usilujte sa o to teraz a tak, aby vás porota videla s týmto výrazom na tvári, a bezpečne si zakúpite lístok na cestu do sanquentinskej cely smrti!“

Nato advokát vyšiel pomaly zo súdnej siene, aktovku pod pazuchou a na tvári výraz usmievavej ľahostajnosti.

Della Streetová prišla k Perrymu Masonovi na chodbe. „Bože dobrý, šéf,“ spýtala sa šeptom, „mohol hovoriť pravdu?“

„Neviem,“ povedal Mason. „To vypátram neskôr, ale nemôžem si dovoliť pred očami obecenstva a poroty v tejto chvíli konať narýchlo poradu so svojím klientom.“

„Čo ideme teraz robiť?“ spýtala sa.

„Zohnať Paula Drakea a najesť sa,“ povedal Mason. „To je všetko, čo *môžeme* robiť.“

Drake prišiel, razil si cestu zástupom, valiacim sa z dverí súdnej siene, zástupom, ktorý sa zvedavo díval na Masona.

Drake chytil Masona za plece a stisol mu ho. „Chlapče,“ povedal, „Perry, ty si vykonal veľký kus práce pri tom krížovom výsluchu. Donútil si toho chlapa, aby sa priznal, že mu trvalo tri minúty, kým identifikoval človeka za dobrého svetla, a predsa ho videl iba tri sekundy, keď sa mu v tme díval na chrbát.“

„Ale napriek tomu,“ povedal Mason, „ma na tom svedkovi čosi mýli. Je predpojatý, vypovedá podľa predstavy, čo si myslí, že

videl, čo si myslí, že si zapamätal, a čo si myslí, že sa iste stalo, a teraz vypovedá s istotou, ale tam kdesi za slovami je potlačená úprimnosť, ten človek má surový zmysel pre poctivosť, a to ma mýli.“

„Ty nepredpokladáš, že tvoj klient vyšiel von a v noci sa kade-tade ponevieral, však nie?“

„Ako to ja mám vedieť?“ spýtal sa Mason. „Veľmi často ti klient klame. Ale v tomto prípade mám eso v rukáve.“

„Myslíš na výpoveď jeho ženy?“

„Áno, na to. Pravda, porota si bude asi predstavovať, že žena bude svojho manžela stoj čo stoj kryť, ale ak sa tomu bude môcť vyhnúť, nepošle mladoženícha do San Quentinu a nenechá krásnu mladuchu túžiť po milom. Dúfam, že alibi pani Garvinovej prekoná Scanlonovu výpoveď.“

„Istá si je v čase?“ spýtal sa Drake.

„Pravdaže,“ povedal Mason. „To je výhoda hodín, ktoré bijú.“

„Hlasno bijú?“

„Áno, ja som ich počul. Počul som biť desať hodín v ten večer, keď som si šiel ľahnúť Ja...“

Stíchol, keď videl, ako sa z výťahu vynorila seňora Migueriniová a gúľala sa po chodbe s obrovskými hodinami pod pazuchou. Na Perryho vrhla dobromyseľný úsmev a povedala: „Čo myslí, pán Mason? Vráti sa ten muža k žene a znova spolu príde na medová týždeň do moja hacienda, šak?“

„Ó, iste,“ povedal Mason s výrazom veľkej dôvery. „Čo robíte s tými hodinami, seňora?“

„Prokurátor, ten tieto hodina potrebuje.“

„Načo?“ spýtal sa Mason.

„Lebo ho ide ukázať porote.“

„Aké sú to hodiny?“ spýtal sa Mason, tváril sa pritom veľmi ľahostajne.

„Toto sú hodiny z moj hotela, som ich tak nastavila, aby odbíjala čas.“

„Tie, čo odbíjajú čas?“ spýtal sa Mason.

„Áno, odbíja čas,“ povedala a nato dodala, „cez deň odbíjajú čas.“

„Cez *deň?*“ spýtal sa Mason.

Prikývla. „Pravdaže, cez deň, šak? V noci nie. Zobúdza hosťov. Ľudia v Mexiku radi počúva biť hodiny vo dne ale v noci hodina nebije, šak?“

„A čo je s nimi v noci, prečo nebijú?“ spýtal sa Mason.

„Toto sú elektrický hodina,“ povedala, „a bijú. Tu je vypínač, tu na boku na hodinách. Keď nechcete biť, takto potiahne vypínač a už nechce biť, šak?“

„Tak myslíte, že keď tento vypínač potiahnete, už nebijú?“

„Tak, áno. Potiahnete vypínač a hodina nebijú, až kým zas vypínač nepotiahne znova. Každý večer, keď si idem ľahla, práve, čo si idem ľahla, potiahnem vypínač nadol a hodina už potom nechce biť. Potom ráno, keď je už čas, aby ľudia vstávala, a je pekne a slnko a teplo, nuž tak potom potiahla vypínač nahor a hodina znova bije.“

„No a prokurátor chce vidieť hodiny?“

„Áno, hodiny sa ide predať vláde. Ukáže ich porote a potom ich dá na súd a súd mi kúpila nové hodiny, aby tam boli namiesto tejto. Poviem im, že som chudobný vdova a ja si nemôžem dovoliť kúpila nové hodina, ja nemôžem doniesť tieto hodiny, ak nebudem už mať v hoteli druhé. Bez hodina nemôže byť hotela, šak?“

„To iste nie,“ povedal Mason.

„No,“ povedala, „ja musím ísť za prokurátora. Povedal mi, aby som prišla, len čo sa súd skončia, lebo sa chce so mnou zhovárať, ak budem odsvedčiť. Ja musím ísť odsvedčiť s hodina.“

„No,“ povedal Mason, „*my zas* ideme na obed.“

„Dobrý chuť k obedu, seňor!“ povedala.

„Ó, ďakujem pekne,“ povedal jej Mason, „ďakujem,“

Obrátili sa a kráčali ďalej po chodbe.

Drake vydal zo seba tichý výkrik.

„Bože dobrý, šéf,“ povedala Della priduseným šepotom. „Dobrú chuť k obedu!“ opakoval sarkasticky Mason.

Mason, Paul Drake a Della Streetová sa pousádzali na vypchaté sedadlá v boxe reštaurácie.

„Myslím, že mi nič neprejde hrdlom," povedala Della Streetová. „To je príšerné."

Mason s dôverčivým úsmevom na tvári povedal: „Ešteže čo, Della! Všade okolo nás sedia ľudia, pozorujú nás, zvedaví sú, o čom sa zhovárame, ako sa tvárime. Len sa usmievať, len dôverovať, len sa tváriť šťastne, občas povedať nejaký žart. a o tom. čo sa deje, debatovať len potichu!"

„Čo sa vlastne deje, Perry?" spýtal sa Paul Drake.

„Neviem to iste," povedal mu Mason. „Obávam sa, že výpoveď toho svedka Scanlona ide rozšliapať porotu. Ja osobne si myslím, že Scanlon..."

„Ty si iste nemyslíš, že Garvin naozaj telefonoval, nasadol do auta a vybral sa do Oceansidu, však nie?"

„Myslím si," povedal Mason, „že Garvin bol natoľko hlúpy a nasadol do auta a *niekam* sa vybral. Krížový výsluch s mnohými svedkami za mnoho rokov človeka naučí rozoznať, či niekto hovorí pravdu a či klame, a to už podľa toho, ako odpovedá na otázky. Teraz môžem pripustiť, že kým sa mi podarilo tlačiť Scanlona do trochu nevýhodnej pozície a kým polícia nehrala fair hru a nepostavila viac zločincov do radu, skutočnosťou ostáva, že Scanlon sa usiluje hovoriť pravdu a vyvoláva vo mne taký dojem.

Tak predpokladajme, že naozaj mal nejaké ťažkosti pri poznávaní toho človeka, ktorý bol v telefónnej kabíne a objednal si rozhovor. Ale vôbec nemá pochybnosti o rozhovore, ktorý sa tam odohral, a viem z vlastnej skúsenosti, že steny medzi oboma kabínami sú tenké ako papier. A polícia iste už má záznam toho

telefonického rozhovoru a iste to bolo s Ethel Garvinovou. Chvíľu predpokladajme, že Scanlon nepoznal Garvina, keď Garvin odišiel z kabíny. Kto iný v tom hoteli si mohol objednať taký hovor s pani Garvinovou?“

„Keď sa na to takto dívaš,“ pripustil Drake, „je to dosť ošemetné.“

„Hneď som zbadal,“ povedal Mason, „že slabým miestom v Scanlonovej výpovedi bolo konštatovanie, že poznal stránku, ktorú videl odchodiť z telefónnej kabíny. Preto som sa na to sústredil. Ale všimol si, že som bol neobyčajne opatrný pri krížovom výsluchu, keď išlo o ten rozhovor. Prirodzene som sa zameral na najslabšie ohnivko v reťazi.“

„Pokiaľ ide o mňa,“ povedal Drake, „keď pani Garvinová bude svedčiť a odprisahá, že jej muž bol s ňou celú noc, povedal by som, že porota jej veľmi ochotne uverí.“

„Pravdaže,“ upozornil Mason, „tam sa dostaneme ešte do väčšej šlamastiky. Ona určuje čas podľa toho, ako hodiny odbíjali, a...“

„Nepovedala, že sa raz pozrela na svoje hodinky?“

„Áno, ale s určitosťou vyhlásila, že počula biť hodiny. A čo ak hodiny neodbíjali? V tom prípade označia jej výpoveď za falošnú.“

Nad tou vecou chvíľu zamyslene uvažovali.

Mason pohodil hlavou a zasmial sa.

Prekvapene na neho pozreli.

„No tak,“ povedal Mason, „konečne úsmev! Tvárme sa, že sme si povedali nejaký žart!“

Ostatní sa váhavo pripojili k nemu s polosrdečnou veselosťou.

„Na druhej strane,“ pokračoval po chvíli Mason, usmieval sa, akoby sa zabával na nejakej smiešnej historke, ktorú rozpráva, „nebezpečná stránka celej veci je v otázke, či hodiny bili a či nebili, a to celé závisí od výpovede seňory Migueriniovej. To všetko závisí od toho, čo si *myslí*, že spravila. Práve tak ako človek

veľmi často zabudne natiahnuť hodiny, keď si ide ľahnúť, práve tak ako zabudne vypustiť mačku, pani Migueriniová možno práve v ten večer zabudla vypäť hodiny. Keby som len nebol išiel spať o desiatej — keby som len ostal hore ešte aspoň pol hodiny, bol by som vedel, či jej výpoveď o tom, že vypäla hodiny, je pravdivá.“

„To pochádza z toho, že má čisté svedomie,“ povedal Drake. „Tu... moment, Perry, tu ide jeden z mojich agentov.“

Jeden z Drakeových agentov stál vo dverách a pozeral po ľuďoch.

Drake zdvihol ruku s natiahnutým ukazovákom a povedal pritom Masonovi: „Povedal som mu, že budem tu. Má spojenie s jedným zo súdnych zamestnancov, ktorý nemá ani potuchy, že je to môj agent. Nehľadal by ma tu, keby to nebolo dôležité.“

Agent zachytil Drakeovo znamenie, prikývol a potom sa nenápadne vzdialil na pánsku toaletu. Drake sa ospravedlnil a išiel za ním.

Keď Drake odišiel od stola, Della Streetová povedala Masonovi: „Dúfajme, že toto je šťastlivé vyrušovanie.“

„Dúfajme, že je!“ povedal Mason. „Možno budem mať trochu šťastia!“

Mason pozrel na Drakeovu približujúcu sa tvár a pokrútil hlavou.

„Čo je?“ spýtala sa Della Streetová.

„Paul Drake má na tvári pošmúrnu masku, hrubú pol druha palca,“ povedal Mason.

Drake sa priblížil k stolu, a keď si zaň sadal, Mason povedal: „Paul, usmievaj sa!“

Drakeovi sa pery skrivili do neveselého úsmevu.

„Čo je?“ spýtal sa Mason.

„Čaká ťa výprask,“ povedal Drake.

„Ako to?“

„Prokurátor ťa chce zaskočiť svedkom, ide ho vypustiť na teba. Pomocníka z benzínovej pumpy z Oceansidu, ktorý dával Garvinovi do auta benzín a olej.“

„Kedy?“ spýtal sa Mason.

„Okolo pol dvanástej. Garvin bol nervózny a úzkostlivý, chodil sem i tam, a kým mu auto napĺňali, prišiel na kraj chodníka a pozoroval autá, ktoré išli po ceste smerom na juh. Zdalo sa, že niekoho čaká, a zdalo sa, že je napätý ako struna na husliach. Pomocník pri benzínovej pumpe si to zvlášť všimol.“

„Spoľahlivá je tá identifikácia?“ spýtal sa Mason.

„Stopercentná,“ povedal Drake. „Ten chlap identifikuje auto a identifikuje i Garvina. Veľmi dobre si ho všimol.“

„No,“ povedal Mason, „to znamená fušku“

„Prečo si sa na toto Garvina nespýtal?“ povedal Drake.

„Neodvážil som sa.“ „Prečo?“

„Väzni dostávajú obed vo väzení od šerifa. Od šerifa sa očakáva, že vyženie Garvina zo súdu, hneď ako vyhlásia poludňajšiu prestávku. Dovedie ho nazad asi päť minút pred druhou.

Neodvážil som sa zhovárať s Garvinom, kým porota bola v sieni alebo kým by nás boli mohli vidieť diváci. Radiť sa s Garvinom bezprostredne po Scanlonovej výpovedi by bolo zdôraznilo nebezpečnú povahu tej prekvapujúcej výpovede. A dať si predvolať Garvina včaššie na súd je vari tak isto nebezpečné. Môžem mať s ním *nenápadnú,* tichú poradu asi päť minút pred druhou, a to je všetko, na čo sa odvážim.“

„Nemôžeš žiadať odročenie? Nijaké...“

„Keby som sa o to usiloval, pokladali by to za priznanie paniky,“ povedal Mason. „Jednoducho musím ísť na súd, sedieť tam s úsmevom na tvári a brať veci, ako sú.“

„Budeš ich musieť vziať na seba veľa,“ povedal Drake.

„No,“ povedal mu Mason, „vo svojom živote som veľa rozdal, tak si myslím, že tam môžem sedieť a brať, ak budem musieť.

Sťažnostný výbor Advokátskej komory sa chce so mnou pozhovárať zajtra večer o tom, ako som prinútil Mortimera Irvinga, aby identifikoval *moje* auto ako auto, ktoré videl zaparkované vedľa cesty. Keď sa to tak vezme, mám vynikajúci život.“

„Môžu ti niečo spraviť pre tú záležitosť s identifikáciou?“

„Myslím, že nie. Tvrdím, že som svoje práva ani trochu neprekročil. Mal som právo zhovárať sa s tým svedkom a mal som právo parkovať s jediným autom na kraji cesty a spýtať sa svedka, či je to to isté auto, čo videl, takisto ako polícia doviedla Howarda B. Scanlona a spytovala sa ho, či ten jediný človek, čo sa tam prechodí na väzenskom dvore, je ten istý, čo vyšiel z telefónnej kabíny v ten večer vraždy... No myslím, veľa tu nemôžeme spraviť, iba hrať sa na bezstarostných a šťastných Potom pôjdeme na súd načas. Budem mať možnosť položiť Garvinovi niekoľko naoko povrchných otázok v tých piatich minútach, čo s ním budem, prv než sa začne rokovanie.

Počuj, Paul, nevieš nejaký vtip? Ľudia nás pozorujú.“

Mason vošiel do preplnenej súdnej siene sedem minút pred druhou. Zapálil si cigaretu, usadil sa na stoličke pre obhajcu, dôverčivo sa usmial asi na piatich členov poroty, ktorí prišli zavčasu a obsadzovali svoje miesta na porotcovskej lavici. Zdal sa celkom uvoľnený ako človek, ktorý práve zjedol dobrý obed a je duševne a telesne uspokojený.

Štyri minúty pred druhou šerif doviezol Edwarda Garvina do súdnej siene.

Garvin sa naklonil, aby zašeptal Masonovi do ucha: „Mason, preboha, dovoľte mi pár slov!“

Mason sa na neho usmial a povedal: „Sadnite si, Garvin! Hneď sa s vami pozhováram. A nech sa stane čokoľvek, už sa ani nepohnite, že sa chcete so mnou zhovárať! Len tam seďte!“

Mason sa díval, ako si Garvin sadol, zahasil cigaretu, pustil ju do veľkého mosadzného pľuvadla, natiahol sa, zívol a díval sa na hodiny v súdnej sieni, ako odtikávajú vzácne sekundy.

Vtom akoby si náhodou na čosi spomenul, obrátil sa s úsmevom, naklonil sa ku Garvinovi a povedal: „Len odpovedajte na otázky! Na tvári si udržiavajte úsmev! Telefonovali ste Ethel Garvinovej?“

Garvin sa pokúsil o úsmev, ale nepodarilo sa mu to. „Mason, počúvajte ma! Telefonoval som jej. Vyšiel som von a nasadol do auta. Ten chlap hovorí pravdu. Ale Lorraine sa chce pridŕžať svojho alibi. Zobudila sa a videla, že som odišiel. Povedala, čo robila, pretože...“

Mason ho prerušil a povedal: „Nerozprávajte tak rýchlo! Nerozprávajte toľko! Usaďte sa, akoby ste na tomto svete nemali nijaké starosti! O chvíľu sa vám opäť prihovorím.“

Mason sa vystrel na stoličke, nedbalo sa poobzeral po súdnej sieni, akoby hľadal Dellu Streetovú, potom opäť pozrel na hodiny, opäť zívol, nato sa obrátil ku Garvinovi a povedal: „Dobre. Tak mi to ešte dopovedzte!“

„Išiel som ta,“ povedal Garvin, „aby som sa s ňou stretol, Mason, ale neukázala sa. Čakal som tam chvíľu a potom som išiel na Hackleyho cestičku. Zaparkoval som auto a skúmal som pole. Po chvíli ma počul akýsi prekliaty pes a začal štekať. Keď sa utíšil, opäť som si razil cestu k domu. Z odbočky vyšlo Ethelino auto. Poznal som to auto. Nevidel som, či je sama a či nie.

Bežal som nazad k svojmu autu a zistil som, že som poriadne zablúdil. Trvalo mi takmer štvrť hodiny, kým som si našiel auto. Zašiel som ta, kde som sa mal stretnúť s jej autom. Jej auto tam bolo. Bola v ňom, mŕtva. Bol som dosť opatrný, aby som sa k autu nepriblížil, aby som sa ničoho nedotkol a aby som tam nezanechal nijaké stopy. Vráti! som sa do Tijuany.“

„Kedy ste sa ta vrátili?“ spýtal sa Mason.

„Neviem. Nepozrel som na hodinky, ale povedal som Lorraine, že som v šlamastike Zobudil som ju a povedal som jej, čo sa stalo. Povedal som jej, že mi musí dosvedčiť alibi. To je celá pravda, Mason. Prepáčte, že som vám klamal. J a . . . “

Zrazu nastal šum, keď obecenstvo vstalo. Sudca Minden vyšiel zo svojej kancelárie, zasadol na predsednícke miesto. Šum a hrkot stolíc spôsobili na chvíľu zmätok, keď si diváci opäť sadali na svoje miesta.

„Zaplatím, koľko chcete, Mason,“ povedal Garvin. „Pridám desaťtisíc dolárov, dvadsaťtisíc dolárov alebo...“

„Nemáte ani spolovice toľko peňazí, aby ste zaplatili, čo ste vykonali,“ zašeptal hnevlivo Mason. „Vy ste ma podviedli, ale ja vás nepodvediem. Tak seďte tam, hrom do vás čušte!“

„Kto je váš ďalší svedok?“ spýtal sa sudca Minden Covingtona.

„Predvolajte Mortimera C. Irvinga!“ povedal Covington.

Irving prišiel dopredu a zaujal svedecké miesto. Vyhol sa Covingtonovým očiam, na chvíľu zachytil Masonov pohľad, trochu bojazlivo sa usmial a potom sa usadil na svedeckej stoličke.

Súdnemu zapisovateľovi zahlásil svoje meno a adresu, potom sa obzrel, keď Hamlin Covington vstal a mohutne vykročil dopredu.

„Zavčas rána dvaadvadsiateho septembra toho roku ste mali príležitosť stáť na ceste medzi La Jollou a Oceansidom a byť asi dve míle od Oceansidu, však?“

„Áno, prosím.“

„V akom čase?“

„Asi o dvanásť, päťdesiat.“

„Rád by som vás upozornil na mapu, ktorá bola uvedená ako dôkaz obžaloby A,“ povedal Covington. „Viete sa orientovať na tej mape, totiž, viete sa na ňu pozrieť a vyznať sa v tom, čo znázorňuje?“

„Áno, prosím.“

„Ste oboznámený s územím, ktoré mapa reprodukuje v príslušnej mierke?“ „Som. Áno, prosím.“

„Viete na mape ukázať na niečo neobvyklého, čo ste videli v čase, keď ste šli po autostráde medzi La Jollou a Oceansidom?“

„Áno, prosím.“

„Prosím, vykonajte to!“

Irving prešiel k mape, položil na ňu prst a povedal: „Asi na tomto mieste som videl zaparkované auto.“

„Bolo na tom aute niečo neobvyklé?“ spýtal sa Covington.

„Áno, prosím. Bolo tam zaparkované so zažatými svetlami, a ako som videl, nebol v ňom nik.“

„V ktorom čase to bolo, ak sa môžete rozpamätať, pán Irving?“

„Asi o dvanásť, päťdesiat.“

„Podnikli ste niečo, aby ste si to auto prezreli ?“

„Áno, prosím.“

„Čo?“

„Zastavil som. Obrátil som hľadací reflektor na to auto a prezrel som si ho dosť pozorne. Myslel som si, že azda...“

„Na tom nezáleží, čo ste si mysleli. Len nám povedzte, čo ste urobili!“

„Áno, prosím. Obrátil som hľadací reflektor na auto a obzrel som si ho dosť pozorne, aby som videl, či je niekto v aute.“

„Poznávaciu značku auta ste si nevšimli?“

„Vtedy nie. Nie, prosím.“

„Môžete nám to auto opísať?“

„Áno, prosím. Bol to kabriolet bledej farby. Bolo to veľké auto. Strecha bola zdvihnutá a reflektory zažaté. Malo, ako sa pamätám, pneumatiky s bielym pásom.“

„Boli niektoré dvere otvorené?“

„Nie, prosím, všetky dvere boli zatvorené.“

„Pán Irving, ešte sa vás spýtam, či ste od tých čias mali príležitosť vidieť auto Edwarda Garvina, obžalovaného v tomto prípade?“

„Áno, prosím, mal som.“

„Môžete nám povedať, či to bolo a či nebolo auto, ktoré ste tam v tom čase videli zaparkované?“ „Bolo to auto veľmi podobné.“

„Ďakujem. To je všetko. Nech sa páči, pán Mason, krížový výsluch!“

Covington sa vrátil k svojmu kreslu a sadol si.

„O dva dni nato,“ povedal Mason, „a kým ste mali túto vec v čerstvej pamäti, pán Irving, ste sa so mnou zhovárali o tom, čo ste videli, však?“

„Ak je to obviňujúca otázka,“ povedal Covington, „namietam na základe toho, že...“

„To nie je obviňujúca otázka. Len sa pýtam, či mal taký rozhovor. Na otázku možno odpovedať áno alebo nie.“

„Mali ste rozhovor s pánom Masonom?“ spýtal sa sudca Minden. „Odpovedzte len áno alebo nie!“ „Áno.“

„A po tom rozhovore ste išli so mnou po ceste, ktorá je na tejto mape?“ „Áno, prosím.“

„A v tom čase tam bolo auto s poznávacou značkou 9Y6370 zaparkované asi v tej polohe, však?“ „Áno, prosím.“

„A identifikovali ste vtedy to auto s poznávacou značkou štátu Kalifornia 9Y6370 ako auto, ktoré ste videli o dvanásť, päťdesiat v noci na dvaadvadsiateho septembra tohto roku?“

„No, ja som ho *neidentifikoval.* Povedal som, že vyzerá ako to auto, čo som videl.“

„To auto, o ktorom teraz hovorím, je kabriolet bledej farby?“

„Áno, prosím.“

„A prezreli ste si ho dosť pozorne?“ „Áno, prosím.“

„Teda ste v tom čase a na tom mieste neidentifikovali to auto ako to, ktoré ste onej noci boli videli?“ „No povedal som, že som myslel, že je to ono.“ „Tak teda ste *mysleli.*“ „Áno, prosím.“ „Ale teraz si to *nemyslíte?*“

Svedok si prstom prešiel po vlasoch. „No, aby som povedal pravdu,“ povedal, „ja...“

„Na to ste tu,“ povedal Mason keď svedok stíchol, „aby ste hovorili pravdu.“

„No, pravdaže, nemohol som vykonať *spoľahlivú* identifikáciu auta, ktoré som videl tej noci. Môžem len povedať, ako vyzeralo, môžem ho všeobecne opísať. Ja...“

„Neodpovedáte na moju otázku,“ povedal Mason. „Vtedy, keď ste boli so mnou, ste mysleli, že auto, o ktorom som hovoril, je to isté auto, ktoré ste tam videli, nie?“

„Predsa nemôžem absolútne identifikovať auto, keď ho vidím v noci na...“

„Len odpovedzte na otázku!“ povedal Mason. „V tom čase, čo ste boli so mnou, mysleli ste si, že je to to auto, alebo nie?“

„Áno, prosím, myslel som,“ vybuchol svedok.

„A tak,“ povedal Mason, „teraz, keď už ten okamih nie je vo vašej predstave taký čerstvý, chcete, aby si tu prítomná porota myslela, že ste zmenili svoju mienku?“

„No, teraz si uvedomujem, že som nemohol identifikovať nijaké auto spoľahlivo a absolútne.“

„Čo sa vlastne stalo medzi okamihom, keď ste identifikovali to auto so mnou, dva dni nato, čo ste ho videli, a touto chvíľou — čo sa stalo, čo vás prinútilo zmeniť mienku?“

„Nepovedal som, že som zmenil mienku.“

„Zmenili ste, a či nie?“ skríkol Mason

„No, neviem, že by som bol.“

„Inými slovami,“ povedal Mason, „ešte vždy si *myslíte*, že auto, ktoré ste videli o dva dni s poznávacou značkou 9Y6370, je to auto, ktoré ste tam videli o dvanásť, päťdesiat v noci dvaadvadsiateho septembra, však, pán Irving?“

„No,“ pripustil Irving, „bol som upozornený, aby som si uvedomil, aké nemožné by bolo bývalo vykonať identifikáciu v čase, keď som tam videl zaparkované auto prvý raz.“

„Kto vás viedol k tomu, aby ste si uvedomili nemožnosť vykonať takú identifikáciu?“

„Ja som nad tou vecou rozmýšľal a...“

„Vyhlásili ste, pán Irving,“ povedal Mason, „že ste boli *upozornený*, aby ste uvážili o nemožnosti vykonať takú identifikáciu. Kto vás upozornil?“

„No, neviem. Mohlo to tak byť, že som o všetkom rozmýšľal.“

„Niekto vás *upozornil*,“ povedal Mason. „Kto to bol?“ „Nepovedal som, že ma niekto upozornil.“ „Povedali ste, že ste boli upozornený. Kto vás upozornil?“

„Ja... no, mal som niekoľko rozhovorov s pánom prokurátorom Covingtonom.“

„Inými slovami, pán Covington vás upozornil, aby ste uverili, že nemôžete vykonať spoľahlivú identifikáciu auta, ktoré ste tam videli v noci. Je to správne?“

„No, neviem, že by som sa bol tak vyjadril.“

„*Ja* sa tak *vyjadrujem,*“ povedal Mason. „Odpovedzte na otázku! Upozornil vás pán Covington, že nemôžete to auto identifikovať za takých okolností?“

„Ó, vaša ctihodnosť, protestujem. Napokon tento krížový výsluch je...“

„Neprijíma sa!“ odsekol sudca Minden.

Irving zaváhal.

„Odpovedzte na otázku!“ povedal Mason.

„No, myslím, že upozornil.“

„To je všetko,“ povedal Mason a usmial sa.

„Predvolajte Harolda Otisa!“ povedal Covington.

Otis, mladý, urastený muž, prišiel na svedecké miesto, súdnemu zapisovateľovi udal svoje meno a adresu a v odpovediach na Covingtonove otázky vypovedal, že je zamestnaný v Oceanside pri benzínovej pumpe, pracoval jedenadvadsiateho septembra od štvrtej hodiny popoludní do polnoci; niečo pred polnocou, nakoľko to môže určiť, asi polhodinu predtým, než odišiel z práce, videl obžalovaného Edwarda Garvina, obžalovaný prišiel k jeho pumpe v kabriolete, on, svedok, si zapamätal poznávaciu značku auta, zvlášť si ju všimol, na požiadanie pána Garvina naplnil nádrž benzínom a umyl mu predné sklo, kým obsluhoval auto, Garvin bol neobyčajne nervózny a nepokojný, prešiel a zastal pri obrubníku, kde mohol pozorovať autá, čo išli po autostráde na juh.

Covington vytiahol fotografiu auta Edwarda Garvina a svedok ho identifikoval, že je to auto, na ktorom prišiel Garvin onej noci.

Identifikoval poznávaciu značku, identifikoval výrobu, model a rok výroby auta.

„Krížový výsluch!“ povedal Covington víťazoslávne Perrymu Masonovi a vrátil sa na svoje miesto vedľa Samuela Jarvisa za sudcovský stôl.

„Keď ste obslúžili auto, čo spravil šofér?“ spýtal sa Mason.

„Odišiel.“

„Ktorým smerom?“

„Severným.“

„K Los Angeles?“ „Áno.“

Mason sa záhadne usmial, akoby tejto informácii bolo súdené zničiť Covingtonovu verziu. „A nevideli ste ho, že by sa bol vrátil, však nie?“

„Popri benzínovej pumpe prejde za hodinu na stá áut. Nekontrolujem všetky autá, ktoré používajú cestu.“

„To iste nie,“ povedal Mason. „Ale *nevideli* ste, že by sa jeho auto bolo vrátilo po tej ceste, však nie?“

„Nie, prosím, nevidel som, ale...“

„Príčiny si nevšímajte!“ povedal Mason. „Len sa vás pýtam, či ste videli alebo či ste nevideli, že sa to auto vracia.“

„Nie, prosím, nevidel som.“

„A,“ povedal Mason triumfálne, vstal a ukázal prstom na svedka, „odišli ste zo služby v ten deň o polnoci, však?“ „Áno, prosím.“

„Takže v prípade, že by sa to auto bolo vracalo *po* polnoci, dosť neskoro po polnoci, povedzme tak o tretej hodine ráno, vy by ste tam neboli bývali, aby ste ho videli, však nie?“

„To iste nie, ale nebol by som ho beztak videl. Nebol by som si všímal autá, ktoré išli po autostráde. To nie je moja povinnosť.“

„Chcete tým povedať,“ spýtal sa Mason, „že si *nikdy* nevšímate autá, ktoré chodia po autostráde?“

„No, nejako zvlášť sa na ne nedívam.“

„Správne,“ povedal Mason, „ale občas si všímate autá, ako chodia po autostráde, nie?“

„Občas áno.“

„Teda,“ povedal Mason, „vašu pozornosť pripútalo toto auto, pretože ste si mysleli, že šofér je neprimerane nervózny; a nepokojný Je to tak?“

„No, vyzeral, akoby hľadal...“

„Nevyvodzujte nijaké závery!“ povedal Mason. „Len odpovedzte na otázku! Vašu pozornosť pripútalo toto auto, pretože šofér bol nervózny a nepokojný. Je to tak?“

„Áno, prosím.“

„Preto ste si veľmi starostlivo prezreli auto?“ „Áno, prosím.“

„A preto ste si zapamätali poznávaciu značku?“ „Áno, prosím.“

„Keďže ste si zapamätali, ako auto vyzeralo, boli by ste si ho všimli, keby ste ho boli opäť videli, nie?“ „No, možno by som si bol.“

„A keby to auto bolo odišlo od vašej pumpy do Los Angeles a nebolo by sa vrátilo do tretej ráno, takže obžalovaný by bol kdesi ďaleko od dejiska vraždy, keď ju spáchali, neboli by ste to vedeli, však nie?“

„No...“

„Áno a či nie!“ zahrmel Mason na svedka. „No, nie.“

„To,“ vyhlásil Mason víťazoslávne, „to je všetko.“

Covington zmätene pozrel na Masona a zamračil sa, nato pomaly vstal. Nadarmo sa namáhal skryť, že Masonova zmienka o Los Angeles a o Garvinovom alibi mu robí starosti. „Vaša ctihodnosť,“ povedal, „zamýšľal som prípad ukončiť veľmi rýchlo za pomoci záznamov telefónnej spoločnosti o tom medzimestskom rozhovore s Ethel Garvinovou z Tijuany, ale rád by som predvolal ešte jedného svedka, ktorý nie je nateraz bezprostredne dostupný. Keby bolo možné poskytnúť mi odročenie do zajtra rána...“

Sudca Minden pokrútil hlavou. „Myslím, že by to bola neprimeraná žiadosť, najmä ak obžalovaný s ňou nesúhlasí.“

„Nie, vaša ctihodnosť,“ povedal Mason, „želám si, aby prípad postupoval čo najrýchlejšie.“

„Ale, vaša ctihodnosť,“ naliehal Covington, „tu ide o neobyčajne dôležitú vec ktorú si teraz nemôžem dovoliť vysvetliť.“

Mason stál a zrazu s náhlou dobromyseľnosťou povedal: „Dobre, súhlasíme s ďalším pokračovaním. Pokračujte! Ak myslíte, že nájdete ešte nejaký dôkaz, že obžalovaný bol v bezprostrednej blízkosti zločinu v tom čase, v ktorom bol spáchaný, sme vám ochotní pomôcť. *Súhlasíme* s odročením.“

A Mason si sadol.

„Ja som to už dokázal!“ vykríkol Covington. „Čo ešte chcete? Už som dokázal, že bol. . . “

„Páni, to stačí!“ povedal sudca Minden a udrel kladivkom. „So zreteľom na to, že obhajca súhlasil s ďalším pokračovaním, súd teraz odíde až do desiatej hodiny zajtra ráno a v tomto čase porota bude pamätať na pripomienky súdu. Nebude sa zhovárať o prípade, nebude čítať noviny, nebude si utvárať ani vyjadrovať nijaký názor, ani nedovolí, aby nejaká osoba diskutovala o ňom v jej prítomnosti. Súd je odročený.“

Mason vstal, pretiahol sa, prešiel ta, kde stál Paul Drake a Della Streetová, a zašeptal: „Bože, to bolo šťastie! Pravdaže, potrebujem to odročenie, ale obával som sa ho pripustiť. Prokurátor mi ho pustil rovno do lona.“

„Lepšie bude dávať si na neho pozor,“ povedal Drake. „Je nebezpečný. Niečo hľadá.“

„Má starosti,“ povedal Mason a nato dodal, „ale ani spolovice nie také ako ja. Ale i tak,“ dodal, „musíme spraviť ešte jedno, a to hneď teraz.“

„Čo?“ spýtal sa Drake.

„Ten svedok Irving.“ povedal Mason. „Ja som ho nalákal, aby identifikoval moje auto.“

„To iste bolo prefíkané,“ povedal Drake. „Asi to bolo *príliš* prefíkané.“ „Čo tým myslíš, Perry?“

„Poďme sa podívať na moje auto!“ povedal Mason. „Ten Irving je úprimný svedok.“

Mason išiel popredku tam, kde mal zaparkované auto, otvoril dvere a začal si ho starostlivo pozerať.

„Podívaj sa, Paul, na gumenú rohožku pod nohy tu spredu!“ povedal.

„Na čo, do čerta, narážaš?“ spýtal sa Drake. „Chceš povedať, že...“

Mason zrazu vykríkol, nahol sa do auta a začal vyťahovať gumenú rohožku.

„Čo je to?“ spýtal sa Drake. Mason ukázal na hnedastú škvrnu.

„Paul,“ povedal vzrušene, „s týmto už aj ideme do najbližšieho kriminálneho laboratória. Ideme vypátrať, či je to ľudská krv.“

„Ľudská krv!“ zvolala Della Streetová.

„Správne,“ povedal Mason.

„Na čo narážaš?“ spýtal sa Drake.

„Narážam na fakty,“ povedal vzrušene Mason. „Mortimer Irving hovoril pravdu. Videl tam zaparkované moje auto.“

„Tvoje auto?“

„Áno,“ povedal Mason. „Spomeň si, že Garvin nasadol do svojho auta a odišiel! Moje auto bolo zaparkované vedľa jeho auta. Kľúče od zapaľovania boli v hoteli — v zásuvke na vrátnici.“

Drake ticho zahvizdol.

Della Streetová povedala: „Tak myslíte...“

„Myslím,“ povedal Mason, „že absolútne nič na svete by nebolo zabránilo Lorraine Garvinovej, aby nevstala, neobliekla sa, nepožičala si moje auto, nezašla s ním na pobrežnú cestu, nezabila Ethel Garvinovú a potom sa nevrátila mojím autom do Tijuany.

Inými slovami, tá pištoľa bola po celý čas v priečinku na rukavičky. Keď Lorraine otvorila priečinok, aby vybrala Garvinovi slnečné okuliare, našla pištoľu. Nepovedala ani slovo, Garvinovi podala slnečné okuliare a pri prvej vhodnej príležitosti vybrala pištoľu a vložila si ju do kabelky.“

Drake ohromený hľadel na Masona s otvorenými ústami. „Nech ma čert vezme!“ povedal.

„A teraz,“ povedal mu Mason, „jediná vec, čo budeme musieť spraviť, bude nájsť nejaký spôsob, ako všetko toto dokázať a vybaviť za niekoľko hodín. Poďme, Paul, budeš mať robotu!“

V apartmáne Perryho Masona v U. S. Grant hoteli v San Diegu Lorraine pozrela ponad stôl na Perryho Masona. V očiach mala zúfalstvo, hnev a zlosť.

V kresle napravo od Masona sedel Paul Drake, pozoroval ju ľstivými očami, kým Della Streetová do zápisníka stenografovala každé slovo, ktoré sa tam povedalo.

„Hovorím vám, ja som z hotela *neodišla,*“ povedala Lorraine zúfalo.

Masonove oči boli chladné a tvrdé. „Vy ste *museli* odísť z hotela,“ povedal. „Zo všetkých ľudí, ktorí tam boli, boli tam len dve osoby, ktoré sa zaujímali o Ethel Garvinovú. Vy a váš manžel.

A tak vďaka výpovedi, ktorú vydoloval prokurátor, môžeme dokázať, že váš manžel vstal, vzal si auto a odišiel. Je vylúčené, aby si autá zmýlil. Videli ho v Oceanside v jeho *vlastnom* aute. Videli ho tam v čase, ktorý nepochybne dokazuje, že šiel vo svojom vlastnom aute od chvíle, keď ho videli odchádzať z hotela Vista de la Mesa v Tijuane. Stalo sa toto: Vedeli ste, čo ide robiť. Zhováral sa o tom s vami. Keď odišiel, vedeli ste, že ide na schôdzku so svojou bývalou ženou. Vedeli ste, že budete v postavení nelegálnej manželky, kým ju neodstránite z cesty a neuzavriete zákonitý sobáš.“

Ústa sa jej zovreli do pevnej čiary. „Nebudem tu sedieť a zhovárať sa s vami,“ povedala. „Idem sa pozhovárať so *svojím* advokátom.“

„Myslím, že by ste sa mali,“ povedal Mason. „Viete, čo sa stalo. Vstali ste, rýchle ste sa obliekli, zašli ste na vrátnicu, vzali ste kľúče od môjho auta, nasadli ste, prešli ste hranice a hnali ste, ako keby vám horelo za pätami. Obišli ste svojho manžela, prv než

sa dostal na pol cesty do Oceansidu. Stretli ste sa s Ethel, zavraždili ste ju...“

„Hovorím vám, že *nie!*“

„A ja hovorím, že áno. Veľmi vám nezáležalo, či ju iba odstránite z cesty, aby sa váš manžel mohol s vami znova oženiť, a či uvrhnete naňho podozrenie z vraždy a prídete o neho v plynovej komore, o čo sa usilujete teraz pomocou svojho falošného alibi.“

Odtisla dozadu kreslo, vstala a povedala: „Nikto ma nemôže prinútiť aby som tu ostala a počúvala tieto urážky. Môj manžel ma požiadal, aby som klamala a aby som mu tak poskytla alibi. Klamala som. Teraz sa idem poradiť s advokátom, ktorý ma bude zastupovať.“

Mlčky ju pozorovali, ako sa preniesla cez izbu a vyšla von a buchla za sebou dverami.

„Konečne vieme,“ povedal Mason, „čo sa stalo, ale nemáme spôsob, ako to *dokázať*. Tá krv sa tam mohla dostať hocikedy. Prokurátorovi postačí, keď vyhlási, že krvavú škvrnu sme spravili my, že sme si porezali prst a pustili sme niekoľko kvapiek ľudskej krvi na gumenú rohožku.“

„Čo by sa potom stalo?“ spýtala sa Della Streetová.

„Potom by,“ povedal Mason, „celý náš prípad proti Lorraine Garvinovej vybuchol a my by sme dostali svoje.“

Mason vstal, začal chodiť po izbe, mračil sa.

Obaja ho mlčky pozorovali.

Zrazu Mason zastal, zvrtol sa a pozrel na Paula Drakea. „Čo sa stalo?“ spýtal sa Drake.

„Paul, ešte máme jednu možnosť,“ povedal Mason, „a tú sme ešte nepreskúmali.“ „Akú?“

„Okolnosti,“ povedal Mason, „mali taký rýchly spád, Paul, že sme nemali čas domyslieť logický záver, ale keď sa na to zblízka podívaš, ako sa Lorraine Garvinová mohla dostať s Ethel do styku?“

„To je najmenej, nejako sa dostala,“ povedal Drake.

Mason chytil klobúk a povedal: „Poďme! Ideme do Tijuany. Vezmite si zápisník, Della!“

Obaja išli za Masonom do garáže, Mason nasadol do auta a uháňal do Tijuany. Seňoru Inocente Migueriniovú našli zahrúženú do novín na vrátnici v hoteli, tvár jej žiarila radosťou z vedomia, že proces s banským milionárom urobil jej hotelu zadarmo veľkú reklamu.

„Dobré popoludnie, seňora!“ povedal Mason.

„Buenas tardes, seňores, a aj vám, seňorita,“ povedala s úsmevom, „a čo, ako išla na súde? Už ste si klienta prepustila, šak?“

„Nie,“ povedal Mason, „a rád by som vám položil niekoľko otázok. Ako to bolo s tou poslednou izbou, ktorú ste vydali večer, keď sa stala tá vražda? Kto si ju prenajal?“

„To bol seňorita, pekná, krásny žena, mal taký krásny curvas,“ a seňora Migueriniová spravila oboma rukami krivky, ktoré naznačovali kontúry ženského tela.

„Akej farby mala vlasy?“ spýtal sa Mason.

„Krásna blondína. Blondína, čo je taký ako platina, šak?“

„Zapísala sa?“ spýtal sa Mason. „Aké meno udala?“

„Ja podívam na zoznam,“ povedala seňora Migueriniová, a keď listovala v zozname, povedala: „To bol seňorita Carlotta Delanová z Los Angeles.“

„Kedy prišla?“

„Neviem o aký čas, seňor. Nuž tu v Mexiku my toľko nezaujíma o aký čas ako vy, yanquis. To bolo hneď, ako som potom ja zhasol svetlá a išla spať.“

Mason sa obrátil, aby sa sústredene podíval na Paula Drakea, zamračil sa.

„Na čo, do čerta, myslíš?“ spýtal sa Drake.

„Porozmýšľajme o časovej stránke, Paul,“ povedal Mason. „Odišiel som z izby a zašiel som k izbe Edwarda Garvina. Keď som bol v izbe, seňora Migueriniová asi vydala poslednú izbu tej seňorite, blondíne. Nato zhasla svetlá a išla si ľahnúť. Keď som sa vracal do svojej izby, svetlá už boli zhasnuté — ale nejaká žena bola v susednej telefónnej kabíne a telefonovala. Ako si teraz spomínam, na tom telefónnom rozhovore bolo niečo dôležité. Teraz môžeme logicky predpokladať, že žena, ktorá telefonovala, bola tá, ktorej seňora Migueriniová vydala poslednú izbu.“

„Si, si seňor, to je ono! Pýtal sa na telefón a ako by mohol zavolať do Los Angeles.“

„Tak teda,“ povedal Mason Drakeovi, „len predpokladajme, že tá žena bola vlastne naša záhadná priateľka s pištoľou, s krásnymi nohami a so zvykom zakrádať sa po požiarnych schodoch. Čo ak táto Virginia Bynumová telefonovala do Los Angeles po inštrukcie! Paul, ideme si prešetriť ten telefónny rozhovor.“

O štyridsať minút dostali odpoveď. Rozhovor sa odohral o deviatej hodine, päťdesiatej piatej minúte. Žena, ktorá udala meno ako Virginia Colfaxová, volala do Los Angeles Franka C. Liveseyho.

Drake pozrel na papier, ktorý obsahoval tieto informácie, a ticho zahvizdol.

Mason povedal nahnevane: „Dobre, Paul. Teraz už začínam mať v tom jasno. Myslím, že viem, kto si požičal moje auto.“

Garvin, ktorého mal na starosti šerif a ktorého doviedol do preplnenej súdnej siene, nahnevane zašeptal Masonovi: „Načo, do čerta, sa usilujete zamočiť do tohto moju ženu?“

„Čušte!“ zašeptal pohotovo Mason.

„S týmto sa nezmierim,“ povedal Garvin. „Vyžiadam si povolenie od súdu, aby mi dal iného advokáta. Do čerta, Mason, neviete...“

Vošiel sudca Minden, kladivkom vyzval súd k poriadku a pozrel po preplnenej súdnej sieni, v ktorej bolo obsadené každé sedadlo, zaujatý každý kúsok miesta na státie.

„Štát versus Garvin,“ zvolal. „Ste pripravení pojednávať, páni? Je splnená podmienka, že na súde je prítomný obžalovaný a porotcovia?“

„Je splnená,“ povedal Mason.

„Je splnená,“ prisvedčil Covington.

Sudca Minden pozrel na Covingtona, ktorý sa začal dvíhať, ale prv než mohol osloviť súd, Mason náhle povedal: „Ak súd uzná za dobré, mám jednu-dve otázky, ktoré by som rád položil Frankovi C. Liveseymu. Môžem dostať povolenie, aby som ho predvolal na dodatočný krížový výsluch?“

„Z čoho chcete *jeho* vypočúvať?“ spýtal sa pohrdlivo Covington. „Bol predvolaný v rámci bežnej agendy v súvislosti s tým, že mal v ruke tú pištoľu.“

Mason sa usmial. „Tak teda zaiste prokurátor nebude namietať proti tomu, keď si ho dám predvolať.“

„Nie,“ povedal Covington.

„Pán Livesey, opäť zaujmite svedecké miesto na dodatočný krížový výsluch!“ povedal sudca Minden.

Livesey vstal v úzadí súdnej siene, prešiel k svedeckému miestu, kyslo sa usmieval.

Mason čakal, kým sa Livesey neusadí, a zrazu sa spýtal: „Pán Livesey, poznáte sa s Virginiou Bynumovou?“

Livesey sa zamračil. „Už som vám povedal, pán Mason, že sa poznám s toľkými ľuďmi, že...“

„Áno a či nie?“ spýtal sa Mason. „Poznáte sa s ňou, či sa s ňou nepoznáte?“

Livesey sa podíval do očí advokáta, v rozpakoch sa zamrvil a povedal: „Áno, poznám sa s ňou.“

„Tak teda,“ povedal Mason, „odpovedzte na túto otázku áno alebo nie! Mali ste a či ste nemali telefonický rozhovor s Virginiou Bynumovou krátko pred desiatou hodinou večer jedenadvadsiateho septembra tohto roku?“

Covington zrazu vyskočil, tváril sa zmätene, ale prokurátorský inštinkt mu napovedal, že hrozí nejaký dramatický obrat, obrat, ktorý asi neveští nič dobrého pre jeho stránku prípadu. „Ale, vaša ctihodnosť,“ povedal, „toto nie je bežný krížový výsluch. Toto zabieha ďaleko. Toto sa týka vecí, ktoré neboli zahrnuté do priameho vypočúvania.“

„Je to za účelom ukázať záujem svedka,“ povedal Mason.

„No,“ povedal pochybovačne sudca Minden, „súd sa nazdáva, že vyšetrovanie naozaj zabieha ďaleko od veci, ale obhajca by mal mať čo najširší priestor, keď treba prejaviť osobný záujem alebo zaujatosť. Odmietnem túto námietku a dovolím otázku, ale upozorňujem obhajcu, že nemienim povoliť nijaké pytliacke výpravy.“

„Ja nepytlačím,“ povedal Mason.

„V poriadku, odpovedzte na otázku, pán Livesey!“

Livesey sa vo svedeckom kresle skrútil do inej polohy, prosebne pozrel na Covingtona, rukou si prebehol po plešivej hlave.

„Áno a či nie?“ povedal Mason drsne. „Mali ste a či ste nemali taký rozhovor?“

Livesey si odkašlal, začal čosi hovoriť, nato zamyslene stíchol.

„Mali ste a či ste nemali?“ zahrmel Mason.

„Áno,“ povedal Livesey po chvíľkovom váhaní.

„Áno,“ povedal Mason. „A v čase rozhovoru bola Virginia Bynumová v Tijuane, však?“

„Ó, protestujem vaša ctihodnosť,“ povedal Covington. „To jasne smeruje k zaskočeniu svedka. Nemohol vedieť, odkiaľ telefonuje druhá stránka. Mohol vedieť iba to, čo mu druhá stránka hovorí, a to by bol nepriamy dôkaz.“

„Námietka sa prijíma,“ povedal sudca Minden, ale už sa nakláňal dopredu, hľadel ponad predsednícky stôl, prezeral si Liveseyho, zamyslene sa mračil.

„A dali ste v tom čase telefonicky Virginii Bynumovej v podstate tieto inštrukcie? Povedali ste jej, aby si vzala moje auto, ktoré bolo zaparkované pri hoteli Vista de la Mesa, a išla s ním do Oceansidu?“

„Ó, vaša ctihodnosť,“ povedal Covington, „toto je celkom ďaleko od veci. Ak si pán Mason chce spraviť z pána Liveseyho svojho svedka, to je jedna vec, ale ja som predvolal pána Liveseyho len v súvislosti s bežnou agendou a...“

„Ale toto by mohlo svedčiť o jeho zaujatosti, o jeho záujme o výsledok tohto procesu,“ povedal sudca Minden. „Povedal by som, že súd si s veľkým záujmom vypočuje odpoveď na túto otázku. Odpovedzte na ňu, Livesey!“ Livesey si hladkal rukou plešivú hlavu až s rytmickou pravidelnosťou.

„Áno a či nie?“ povedal Mason. „Dali ste jej v podstate tieto inštrukcie?“

Livesey sedel na svedeckom kresle, ruka mu udržiavala pravidelné tempo, keď ňou pomaly a rytmicky chodil po čele, dozadu po hlave, dolu po tyle, nato znova po čele.

Ticho v súdnej sieni bolo zlovestné a napäté.

„Dali ste a či ste nedali?“ spýtal sa Mason. Odpoveď sa neozývala.

„Odpovedzte na otázku!“ okríkol ho sudca Minden.

Zrazu sa Livesey obrátil k sudcovi. „Odmietam na tú otázku odpovedať,“ povedal, „z toho dôvodu, že odpoveď by ma inkriminovala.“

Sudcovi Mindenovi trvalo viac ako minútu, kým utíšil súdnu sieň. Keď obnovil poriadok, povedal: „Súd sa odoberie na pätnásťminútovú prestávku. Po prestávke počet obecenstva bude obmedzený počtom sedadiel. A prvý náznak neporiadku bude mať za následok, že súdnu sieň dáme vyprázdniť od *všetkých* divákov. Porota dodrží predchádzajúce pripomienky súdu Pojednávanie sa odročuje na pätnásť minút.“

Mason sa usmial na Paula Drakea. „Paul, veci sa začínajú vyjasňovať.“

„Bol by v tom čert, keby sa nie,“ povedal Drake.

Keď sa súd znova zišiel a Livesey bol opäť na svedeckom mieste, rozšíril predošlé vyhlásenie, ktoré predtým vyslovil, takže ho čítal z kúska papiera, ktorý držal v ruke. „Rád by som vyhlásil, že som sa poradil so svojím advokátom. Dostal som radu neodpovedať na nijaké otázky, ktoré sa týkajú akýchkoľvek mojich vzťahov k Virginii Bynumovej, a odmietam odpovedať na ďalšie otázky z toho dôvodu, že odpovede by ma mohli inkriminovať."

Covington stál a rozhodne protestoval: „Vaša ctihodnosť, toto všetko mi pripadá ako lacné zaskočenie. Donútiť človeka, aby odmietol odpovedať na otázky, znamená pokus vzbudiť u poroty presvedčenie, že tento človek je asi zapletený do vraždy Ethel Garvinovej. Vyslovujem obvinenie, že ide o lacný podvod."

„Vyslovili ste obvinenie," povedal Mason. „Pokračujte a dokážte to!"

„Nemôžem to *dokázať* To vy viete. Táto vec ma prekvapila."

Sudca Minden udrel kladivkom. „Obhajca sa zdrží osobných narážok!" povedal. „Súd sa stretol s veľmi zvláštnou situáciou."

„Povedal by som, že s veľmi zvláštnou," povedal podráždene Covington. „Až *príliš* zvláštnou. Náhodou ja osobne mám príčinu veriť, že ide o podvod. Virginia Bynumová bola na požiarnych schodoch *a* pozorovala kancelárie Garvinovej banskej, výskumnej a stavebnej spoločnosti v čase, v ktorom ju obhajca viní z toho, aspoň na základe dohadu, že bola v Tijuane. Ale vyslovovať takéto vyhlásenie pred porotou formou veľavýznamných a zavádzajúcich otázok a potom prinútiť naozaj priateľského svedka, aby odpovedal na otázky tak, že odpovede by ho mohli inkriminovať, v

tom prípade obhajca zatarasil chodník obžaloby peknou hŕbou haraburdia.

Porota by mohla pripísať nepatričný význam tomu, čo hovorí svedok. Ja tvrdím, že je to premyslený podvod. Pamätajte, tento človek vystupuje v prospech obžalovaného! Keď sa všetok tento dym rozplynie pravdepodobne sa ukáže, ako všetko bolo starostlivo nacvičené a že jediná vina, ktorú Livesey mohol spáchať, je, že šiel autom priveľkou rýchlosťou, alebo nejaká iná relatívne bezvýznamná vina, ktorá, kým je technicky vinou, vôbec nemá vzťah k prejednávanému prípadu.

Tento lacný podvod je celkom na úrovni toho. . . “

„Moment!“ prerušil ho Mason „Pridržiavate sa svojej obžaloby a ja vás budem za to volať na zodpovednosť. Vy...“

„Páni,“ povedal sudca Minden, „prestaňme už s osobnými útokmi a prestaňme uvažovať o príčine vyhlásenia, ktoré vyslovil tento svedok Pán Livesey ak dobre rozumiem, odmietate odpovedať na ďalšie otázky týkajúce sa vašich vzťahov k Virginii Bynumovej, áno?“

„Áno, prosím.“

„Čo sa teda stalo v noci z jedenadvadsiateho septembra na dvaadvadsiateho septembra? Budete odpovedať na otázky...“

„Odmietam odpovedať na akékoľvek otázky týkajúce sa toho, čo sa stalo jedenadvadsiateho septembra alebo zavčas rána dvaadvadsiateho septembra, pretože také odpovede by ma mohli inkriminovať.“

„Žiadam o štvordňové odročenie,“ povedal nahnevane Covington, tvár mu sčervenela. „Postarám sa, aby táto veľká porota naďalej zasadala, a dostaneme sa veci na koreň. My...“

„Zatiaľ,“ povedal Mason, „by som rád predvolal na svedecké miesto Georga L. Denbyho na jednu-dve stručné otázky a potom už nebudem mať námietky, aby súd vyhovel žiadosti obžaloby pokračovať v pojednávaní.“

„Veľmi dobre,“ povedal sudca Minden, „pán Denby, zaujmite svedecké miesto!“

Denby prišiel na svedecké miesto, pokojne pôsobivý, vážne dôstojný. Zasadol na svedecké kreslo, spojil si končeky prstov a skúmavo sa podíval na Masona.

„Pán Denby,“ povedal Mason, „rád by som si tu vyjasnil časovú stránku veci. Vyhlásili ste, že v kancelárii Garvinovej banskej, výskumnej a stavebnej spoločnosti ste pracovali celú noc z jedenadvadsiateho na dvaadvadsiateho septembra.“

„Áno, prosím.“

„Teda sa poznáte s Virginiou Bynumovou?“

„Nie, prosím, nepoznám sa — totiž tak, ako pravdepodobne myslíte. Zoznámil som sa s ňou v kanceláriách spoločnosti, keď sa tam informovala o účastinárskom certifikáte. To je, myslím, všetko.“

„Viete, že pištoľa, ktorá sa našla na požiarnych schodoch, bola zbraňou, ktorá tu bola uvedená ako dôkaz.“

„Áno, prosím.“

„A ako *viete*, že to bola tá istá zbraň?“ „Podľa čísla, prosím.“ „Aké je to číslo?“ „S64805.“

„Zapamätali ste si to číslo?“

„Áno, prosím, zapamätal som si číslo tej vražednej zbrane.“

„Prečo?“

„Pretože som si myslel, že to môže byť dôležité.“

„Nič ste si nepoznamenali?“ „Nie.“

„Chcete, aby porota uverila, že si viete zapamätať číslo, ktoré ste videli tak povrchne ako číslo, čo ste videli na pištoli?“

„Áno, prosím, mám na čísla fotografickú pamäť. Zriedka zabudnem číslo, keď ho raz vidím.“

Mason sa priblížil k svedkovi, z vrecka si vytiahol peňaženku a vybral z nej legitimáciu. „Čo je toto, pán Denby?“

„Zdá sa, že je to vodičský preukaz, vystavený na pána Perryho Masona, advokáta.“

„A už ste ho videli aj predtým?“

„Tento vodičský preukaz?“ spýtal sa zmätene Denby. „Áno.“

Denby pokrútil hlavou. „Nie, nevidel som ho.“ „Kedy bol vydaný?“

„Štvrtého júna tisícdeväťstoštyridsaťsedem.“

„Kedy mu vyprší platnosť?“

„Štvrtého júna tisícdeväťstopäťdesiatjeden.“

Mason prišiel, vzal Denbymu z rúk preukaz, obrátil sa chrbtom k žalobcom nato zrazu zastal a povedal: „Veľmi dobre, ak máte takú vynikajúcu fotografickú pamäť na čísla, aké je číslo tohto vodičského preukazu?“

Denbymu sa v chladných očiach udržal mierne pohŕdavý úsmev. „Číslo tohto vodičského preukazu, pán Mason,“ povedal, „je 490553.“

Mason sa podíval na vodičský preukaz.

„Súhlasí?“ spýtal sa Denby.

„To,“ povedal mu Mason, „súhlasí.“

Medzi divákmi sa zdvihla vlna prekvapenia a obdivu.

„Tak teda,“ povedal Mason, zrazu sa zvrtol a prstom ukázal na Denbyho, „ak máte takú fotografickú pamäť na čísla, ako je to možné, že keď som sa vás prvý raz spytoval, nemohli ste si spomenúť, kto je majiteľom certifikátu číslo 123?“

„Nemôžem nosiť v hlave čísla každej účastiny.“

„Áno,“ povedal Mason. „To je všetko.“

„Odročujem na pondelok ráno na desiatu hodinu,“ povedal sudca Minden. „Porota bude pamätať na pripomienky súdu!“

Mason, Della Streetová a Paul Drake sedeli v Masonovom apartmáne v U. S. Grant hoteli.

Oproti Perrymu Masonovi sedela uplakaná Virginia Bynumová a usilovala sa ponad stôl stretnúť s advokátovými očami; nedarilo sa jej to.

„Virginia," povedal Mason, „dostali ste sa do odpornej kaše. Či z nej vyjdete so zdravou kožou, to závisí len od toho, či budete hovoriť pravdu. Už viem, ako ste klamali, že ste boli na požiarnych schodoch v čase vraždy. Budú vás súdiť pre krivú prísahu. Vieme, že ste si v Tijuane vzali moje auto. Vieme, že ste na ňom zašli na miesto zločinu. Ako to teraz vyzerá, možno vás zatknúť za vraždu. Mohli by vás súdiť a pravdepodobne usvedčiť — ale akosi nemyslím, že ste spáchali tú vraždu, tak čo, keby ste nám povedali pravdu?"

Zaváhala, pozrela z Masonových pevných očí na Drakeovu chladnú, obviňujúcu tvár, hľadala súcit na tvári Delly Streetovej.

Della Streetová prešla k nej a potľapkala ju po pleci. „Prečo nepoviete pravdu, Virginia?" spýtala sa. „Viete, pán Mason vám pomôže — ak sa bude dať."

Virginia zrazu pohodila hlavou. „Dobre," povedala, „poviem vám Neviem, prečo by som mala chrániť ľudí, ktorí nechránia mňa.

To všetko sa stalo, keď som sa zaľúbila do Franka Liveseyho. Bola som dievča pre zábavu. On bol v postavení, aby mohol pre mňa niečo spraviť alebo ma zničiť. Predával banské účastiny jednu za druhou Nepoznám všetky tie transakcie, ale pokiaľ sa v lom vyznám, Livesey a Denby drancovali spoločnosť. Denby

manipuloval s papiermi a vyberal isté papiere z registračky, keď sa očakávala revízia.

Išlo im to všetko dobre, keď zrazu objavili, že niekto čosi robí s registračkou. Ani jeden z nich si nevedel predstaviť, kto je to. Ale keď nastavili pascu a presvedčili sa, že tá osoba chodí do kancelárie v noci, vyslali ma, aby som čakala v kancelárii a zistila, kto to je. Nechala som okno na požiarne schody otvorené. Povedali mi, že len čo niekto začne otvárať na kancelárii dvere, mám vystúpiť z okna na požiarne schody, počkať, kým neuvidím, kto je to a čo tam robí. Povedali, že by som sa mohla dostať nadol aj požiarnymi schodmi, kde by ma nikto nevidel.

Frank Livesey sa mi páčil. Organizoval mnoho zábav a — no, ja som žila zo svojich schopností. Nepredávala som nič, čo som nechcela predať, ale kupci s účastinami mi mohli zadovážiť mnoho peňazí. No, prirodzene, bola som povinná robiť to, čo si on želal.

Viete, čo sa stalo. Pani Ethel Garvinová použila kľúč, ktorý mala z čias, keď bola sekretárkou, a takto sa dostala do kancelárie. Ja som zbehla dolu požiarnymi schodmi. Vy ste ma chytili. Mne sa podaril útek taxíkom, ale vrátila som sa do budovy a nechala som taxík čakať. Keď som videla tú ženu, ktorá bola v kancelárii, ako odchádza z budovy, sledovala som ju taxíkom. Zistila som, že býva v apartmánoch Monolith. — Poznala som ju, len čo som ju videla vojsť do kancelárie, lebo som ju videla, keď ešte bola vydatá za pána Garvina.“

„A toto všetko ste oznámili Liveseymu?“ spýtal sa Mason. „Áno.“

„A čo sa stalo?“

„Livesey a Denby,“ povedala, „podplatili telefonistu v apartmánoch Monolith, aby odpočúval každý rozhovor, ktorý mala Ethel Garvinová, a aby im o ňom povedal. Vtedy zistili, na čo sa chystá, že vymieňa poverovacie listiny a usiluje sa ovládnuť

účastinárske zhromaždenie. V tom čase mali dôvod uveriť, že vypátrala všetko o manku v pokladnici spoločnosti.

Edward Garvin odišiel so svojou novou ženou a nikto ho nemohol nájsť, ale Frank Livesey si myslel, že by ste ho mohli nájsť a že ho nájdete, poradíte mu, aby prešiel cez hranicu do Mexika. A tak ma poslal na hranicu do Mexika, aby som mu hneď oznámila, či Garvin prešiel do Tijuany.

Viete, čo sa stalo, Garvin prešiel hranicu, Vy ste išli na aute za ním. Ja som si vzala taxík a sledovala som vás do hotela. Garvin ma nepoznal, ale vy áno, preto som sa pred vami musela skrývať. Ale keď som si myslela, že ste si už išli ľahnúť, vzala som si v hoteli izbu, aby som mohla pozorovať, čo sa deje, a nemať nijaké opletačky s nejakým nočným strážnikom. Vysvitlo, že je to posledná voľná izba. Zatelefonovala som Frankovi Liveseymu, len čo sa tam pozhasínali svetlá. Ja som mala izbu vpredu. Frank mi povedal, aby som si nešla ľahnúť, ale aby som sedela, kde by som dobre videla z okna a bola si celkom istá, že vy v noci nesnoríte. Povedal, že ste bystrý človek a že asi nastrojíte nejaký trik.

Nebola som pri okne ani pár minút, keď vyšiel von pán Garvin, nasadol do auta a odišiel. Musela som rýchle konať. Vedela som, že kľúče od áut sú v zásuvke vo vrátnici, všetky pekne označené. Poznala som vaše auto, len čo som ho videla. Vedela som, že je to rýchle auto, a cítila som, že to auto by som si mala vziať. Vbehla som do vrátnice, otvorila som zásuvku, našla kľúče, na ktorých bola kartička s menom Mason, nasadla som do auta a sledovala pána Garvina. Išiel do Oceansidu. Niekoľkokrát sa zastavil a potom si dal naplniť nádrž. Keď odišiel od benzínovej pumpy, sledovala som ho na cestu do Fallbrooku až k domu, ktorý, ako som neskôr zistila, patrí pánu Hackleymu. Auto zaparkoval na hlavnej ceste, vypäl zapaľovanie, vystúpil a pustil sa cez pole. Pomyslela som si, že mám jedinečnú možnosť zatelefonovať, a vrátila som sa do Oceansidu, keď som videla, že na cestu, čo vedie

k Hackleyho domu, zabočilo auto. To bolo auto Ethel Garvinovej. Kúsok za ňou išlo ešte jedno auto. To bol pán Denby, išiel na svojom aute.

Pán Mason, nemala som ani potuchy, čo sa tam chystá. Počúval, čo som mu hovorila, potom mi povedal, že si na chviľu vypožičia vaše auto a ja vraj aby som si vzala jeho auto a pokúsila sa vypátrať, čo sa deje v dome, ktorý bol na konci odbočky. Vrátnik v Monolithe mu povedal, že Garvin telefonoval s Ethel Garvinovou.

Prešla som ďalej cez pole a priblížila som sa k domu. Videla som, že svieti svetlo, a videla som Ethel Garvinovú a vysokého chlapa. Ten chlap sa s ňou zhováral. Naplnil jej benzínom nádrž na aute, potom vošli do domu. Zašla som ešte ďalej a tu som bezmála zomrela od strachu, keď som videla tmavý tieň — vtom som si uvedomila, že je to pán Garvin. Približoval sa k domu, pokúšal sa zistiť, čo sa tam deje, ale rozbrechal sa pes a pán Garvin musel odísť ďalej, aby pes prestal.

Po chvíli vyšla pani Garvinová, nastúpila do auta a odišla. Pán Garvin sa ju usiloval sledovať, ale bol tak blízko k domu, že kým prebehol tristo-štyristo krokov cez pole k ceste, už jej nebolo.

Ja som nastúpila do auta pána Denbyho, a aby som vám povedala pravdu, bola som veľmi nervózna. Bola som tam v tme, pokúšala som sa vypátrať, čo sa deje v Hackleyho dome. Bála som sa psa a bála som sa, že niekto skočí na mňa. Raz som musela prebehnúť aj cez krovie a stratila som šál. Potrhala som si aj pančuchy a — no myslím, že som vyzerala strašne.

Nastúpila som do auta pána Denbyho, zašla som do Oceansidu, po pánu Garvinovi som nenašla ani stopy a rozmýšľala som, čo robiť, keď sa ukázal pán Denby vo *vašom* aute. Zdalo sa, že je veľmi nervózny a vzrušený. Povedal: 'Sem, rýchle! Nasadnite do auta pána Masona! Chcem, aby ste sledovali Garvina do Tijuany. Ponáhľajte sa, ako len môžete!

Len čo sa vrátite do Tijuany, zaparkujte auto! Prvá vec, čo chcem ráno od vás, vyplaťte odíďte z hotela, vezmite si lietadlo do Los Angeles a choďte do svojho bytu a ostaňte tam! Ak sa vás niekto spýta, kde ste boli, povedzte mu, že ste sedeli na požiarnych schodoch a pozorovali kanceláriu a že ja som pracoval *celú* noc! Určite povedzte, že som veľa diktoval do diktafónu. To je všetko, viac nemusíte vedieť.'

A to bolo všetko, čo som vedela," pokračovala Virginia. „Nasadla som do auta a spravila som presne to, čo mi povedal."

Mason pozrel na Dellu Streetovú. „Máte to všetko zapísané, Della?"

Della pozrela do zápisníka.

„Myslím, že to stačí," povedal Mason, usmial sa na Paula Drakea. „Vidíš, Paul, čo sa stalo. Pretože Garvin povedal svojej žene, aby sa stretla s ním na majetku, ktorý im kedysi patril, Denby vedel presne, kam ísť. Vedel, kde ten majetok leží. Išiel až ta na mojom aute a zaparkoval vedľa cesty. Potom sa pravdepodobne vrátil, asi tak štyridsať-päťdesiat krokov a čakal. Keď tam Ethel videla zaparkované auto, prirodzene si myslela, že je to manželovo auto. Spomalila. Denby vystúpil z tieňa. V ruke mal revolver Virginie Bynumovej. Zabil Ethel, pretiahol jej mŕtvolu na pravú stranu sedadla, zatiahol s autom vedľa môjho, potiahol Ethelinu mŕtvolu za volant, pištoľu pustil na zem, vošiel do môjho auta, vrátil sa do Oceansidu, vymenil si auto s Virginiou a uháňal nazad do Oceansidu.

Dlho si aranžoval alibi. V diktafóne nie je nadiktované nič, čo by ukazovalo, *kedy* to nadiktoval. Starostlivo si uchovával zásobu nadiktovaných valčekov, zapodievajúcich sa množstvom technických fáz spoločnosti, ktoré by zneli, akoby boli nadiktované v noci pred účastinárskym zhromaždením. Stačilo mu, aby sa vrátil do kancelárie včas a pozbieral tie valčeky a položil

ich na stôl prepisovačke. Pravda, tá bude pevne presvedčená, že pracoval celú noc.“

Mason sa obrátil k Delle Streetovej. „Della, zavolajte mi tajomníka Advokátskej komory! Zavolajte mi ho k telefónu!“

Keď Della Streetová zavolala, Mason s úsmevom povedal: „Tu Perry Mason. Váš sťažnostný výbor chce, aby som sa dnes večer dostavil a vysvetlil, ako sa stalo, že som podviedol Mortimera C. Irvinga, aby indentifikoval moje auto ako auto, ktoré videl zaparkované na ceste pri Oceanside, keď bola spáchaná vražda. Dajte sa láskavo presvedčiť, že Irving tam videl zaparkované *moje* auto. Ak mi môžete povedať o nejakom nariadení, ktoré by pokladalo za neetické alebo nelegálne prehovoriť svedka, aby hovoril pravdu, zbavte ma láskavo oprávnenia vykonávať povolanie!“

A Perry Mason žmurkol na svoju príťažlivú sekretárku a položil telefón.

ZELENA KNIŽNICA

ERLE S. GARDNER

PRÍPAD POCHYBNÉHO ŽENÍCHA

PERRY MASON

Z anglického originálu Erle Stanley Gardner:
The Case Of The Dubious Bridegroom, ktorý vyšiel
v nakladateľstve Pocket Books, New York,
preložil Alfonz Bednár.

Vydal Slovenský spisovateľ, Bratislava 1971

Prvé vydanie.